

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

အမျိုးသားပို့ကုန်မဟာဗျူဟာ

သစ်တောထွက်ပစ္စည်းကဏ္ဍ

ပို့ကုန်မဟာဗျူဟာ

၂၀၁၅-၂၀၁၉

Myanmar Ministry of Commerce

မြန်မာနိုင်ငံစီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

International Trade Centre

နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှုဗဟိုဌာန

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

အမျိုးသားပို့ကုန်မဟာဗျူဟာ

သစ်တောထွက်ပစ္စည်းကဏ္ဍ

ပို့ကုန်မဟာဗျူဟာ

၂၀၁၅-၂၀၁၉

Myanmar Ministry of Commerce

မြန်မာနိုင်ငံစီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

International
Trade
Centre

နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှုဗဟိုဌာန

မြန်မာနိုင်ငံ၏အမျိုးသားပို့ကုန်မဟာဗျူဟာသည် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ တရားဝင် အသိအမှတ်ပြု မဟာဗျူဟာစာတမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

အမျိုးသားပို့ကုန်မဟာဗျူဟာနှင့်ပတ်သက် စုံစမ်းမေးမြန်းလိုလျှင် အောက်ပါလိပ်စာသို့ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နိုင် ပါသည်-

မြန်မာကုန်သွယ်မှုနှင့်တင်ရေးအဖွဲ့
စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ရုံးအမှတ် ၃၊ ဇေယျဌာနီလမ်း
နေပြည်တော်
တယ်လီဖုန်း +၉၅ ၆၇ ၄၀၈၄၉၅
ဖက်စ် +၉၅ ၆၇ ၄၀၈၄၂၄
အီးမေးလ်- nesmyanmar@gmail.com

ဤမဟာဗျူဟာအားတစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်စေ၊အားလုံးကိုဖြစ်စေ ပုံစံတစ်မျိုးမျိုးဖြင့် သို့မဟုတ် နည်းလမ်းတစ်ခုခုဖြင့် ပြန်လည်ထုတ်ဝေခြင်းဖြန့်ချိခြင်းသို့မဟုတ်တစ်ဆင့်ပေးပို့လွှဲပြောင်းခြင်းကို ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ ဆောင်ရွက်ခွင့်မရှိပါ။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၏အမျိုးသားပို့ကုန်မဟာဗျူဟာကိုနိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှုဗဟိုဌာန (ITC) ၏ လုပ်ငန်းစဉ်၊နည်းလမ်းနှင့်နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီများအပေါ်တွင်အခြေခံ၍ပြုစုဖော်ထုတ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ဤ စာအုပ်တွင်ပါဝင်သောအမြင်အဘော်များသည် ITC ၏တရားဝင် အယူအဆ၊သုံးသပ်ချက်များကိုထင်ဟပ်ဖော်ပြ ထားခြင်းမရှိပါ။ဤစာတမ်းအား ITC မှတရားဝင်တည်းဖြတ်ပြင်ဆင်ထားခြင်းမဟုတ်ပါ။

အဆင်အပြင် - Jesus Ales – www.sputnix.es
ဓာတ်ပုံများ - © William Thatcher Dowell

နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှုဗဟိုဌာန(ITC) သည်ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှုအဖွဲ့အစည်းနှင့် ကုလသမဂ္ဂတို့၏ပူးတွဲအေဂျင်စီ ဖြစ်သည်။

- လိပ်စာ - ITC ၅၄-၆၅၊ rue de Montbrillant ၁၂၀၂ဂျီနီဗာ၊ဆွစ်ဇာလန်
- စာတိုက်သေတ္တာ - ITC Palais des Nations ၁၂၁၁ဂျီနီဗာ၊ဆွစ်ဇာလန်
- တယ်လီဖုန်း - +၄၁-၂၂၇၃၀၀၁၁၁
- ဖက်စ် - +၄၁-၂၂၇၃၃၄၄၃၉
- အီးမေးလ် - itcreg@intracen.org
- အင်တာနက် - <http://www.intracen.org>

အသိအမှတ်ပြုဖော်ပြချက်

အောက်ပါသစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ပို့ကုန်မဟာဗျူဟာပုံစံများသည် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားပို့ကုန်မဟာဗျူဟာ (National Export Strategy- NES)တွင်အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍတစ်ခုအနေဖြင့် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသည်။ NES သည်မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ၏ပံ့ပိုးမှု၊ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ဦးဆောင်မှု၊ ဂျာမန်ပြည်ထောင်စုအစိုးရ စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန(BMZ)၏ ဂျာမန် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့အစည်း (GIZ) နှင့် ပူးပေါင်း၍ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့ ကူညီမှုနှင့် နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှုဗဟိုဌာန (International Trade Centre-ITC) တို့၏နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ အကူအညီများဖြင့်ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၏ပူးပေါင်းညှိနှိုင်းပံ့ပိုးပေးမှုမြန်မာကုန်သွယ်မှုမြှင့်တင်ရေးအဖွဲ့-

- ဦးအောင်စိုး၊ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (NES ဦးဆောင်သူ)
- ဒေါ်နော်မူတာကပေါ၊ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
- ဒေါ်သီတာဝင်းဌေး၊ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး
- ဒေါ်မြမြစိန်၊ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး

ကုန်သွယ်ရေးဦးစီးဌာန-

- ဒေါ်ရွှေစင်ကို၊ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး

သစ်တောကဏ္ဍ လုပ်ငန်းအဖွဲ့တာဝန်ခံညှိနှိုင်းရေးမှူး

- ဦးထွန်းမောင်၊ ဗဟိုအလုပ်မှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်၊မြန်မာနိုင်ငံသစ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း

နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှုဗဟိုဌာန (ITC) -

- Paul Baker
နိုင်ငံတကာအကြံပေးနှင့်စာရေးသူ
- Darius Kurek
အကြီးတန်းအရာရှိ၊ပို့ကုန်မဟာဗျူဟာ
- Charles Roberge
တွဲဘက်အကြံပေး၊ပို့ကုန်မဟာဗျူဟာ
- Victor Deleplancque
လက်ထောက်သုတေသီ
- Ms. Marnie McDonald Editor
အယ်ဒီတာ

ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သော မဟာဗျူဟာလုပ်ငန်း အဖွဲ့ဝင်များ

- ဦးကိုကိုအေး
ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန
- ဦးကျော်ငွေ
လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး၊စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

- **ဦးသန့်ဇင်**
ဦးစီးအရာရှိ၊စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
- **ဦးကျော်ကျော်လွင်**
ညွှန်ကြားရေးမှူး၊သစ်တောဦးစီးဌာန
- **ဦးရှိုးမင်း**
ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊သစ်တောဦးစီးဌာန
- **ဦးစိန်ထွန်းလင်း**
ညွှန်ကြားရေးမှူး၊စီမံကိန်းနှင့်စာရင်းအင်းဌာန၊သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာ ဝန်ကြီးဌာန
- **ဦးမြင့်စိုး**
ညွှန်ကြားရေးမှူး၊စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
- **ဦးစိုးရီ**
မန်နေဂျာ၊မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်း
- **ဒေါ်နီလာသိန်း**
လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး၊စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
- **ဦးကျော်ဆန်းလင်း**
လက်ထောက်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊မြန်မာနိုင်ငံသားများဘဏ်
- **ဒေါ်တင်ဇာလဲ့**
စာရင်းကိုင်၊မြန်မာနိုင်ငံသားများဘဏ်
- **ဒေါ်လှလှရီ**
အတွင်းရေးမှူး-၁၊ Myanmar International Freight Forwarders Association
- **ဒေါ်စုဝင်းမြတ်**
လက်ထောက်အထွေထွေမန်ဂျာ၊မြန်မာနိုင်ငံသားများဘဏ်
- **ဦးစိန်လွင်**
ဥက္ကဋ္ဌ၊မြန်မာနိုင်ငံသစ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- **ဦးထွန်းမောင်**
ဗဟိုအလုပ်မှုဆောင်ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်/ညှိနှိုင်းရေးမှူး၊မြန်မာနိုင်ငံသစ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- **ဦးတင်စိုး**
အမှုဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူး- ၂၊သစ်တောထွက်ပစ္စည်းပူးတွဲလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုလီမိတက်
- **ဒေါက်တာမျိုးသက်**
အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး၊မြန်မာနိုင်ငံသစ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- **ဦးဘာဘာရီ**
တွဲဘက်အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး၊မြန်မာနိုင်ငံသစ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- **ဦးအောင်မျိုး**
တွဲဘက်အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး၊မြန်မာနိုင်ငံသစ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- **ဦးမင်းသိန်း**
ဗဟိုအလုပ်မှုဆောင်ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်၊မြန်မာနိုင်ငံသစ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- **ဒေါက်တာမျိုးလွင်**
ဗဟိုအလုပ်မှုဆောင်ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်၊မြန်မာနိုင်ငံသစ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- **ဦးမြတ်ဇော်**
ဗဟိုအလုပ်မှုဆောင်ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်၊မြန်မာနိုင်ငံသစ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း

- **ဦးခင်မောင်မြတ်**
အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်၊ မြန်မာနိုင်ငံသစ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- **ဦးမင်းမော်လေး**
အဖွဲ့ဝင်၊ မြန်မာနိုင်ငံသစ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- **ဦးမင်းမင်းဇင်**
အဖွဲ့ဝင်၊ မြန်မာနိုင်ငံသစ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- **ဦးကိုကြီး**
Global Veneer Co., Ltd
- **ဦးသိန်းဦး**
Myanmar Technology Industries
- **ဦးမိုးထွန်း**
TPS Wood Co.
- **ဦးထွန်းရှိန်**
TPS Wood Co.
- **ဒေါ်ယဉ်ချိုဦး**
Nature Timber
- **ဦးဆက်ပိုင်ဦး**
ဥတ္တဌ၊ Jewellery Luck
- **ဦးဇော်မျိုးကျော်**
MDi United Wood
- **ဦးကျော်သူ**
MDi Classe home
- **ဒေါ်ကေခိုင်သန်း**
MDi TKK International Ltd.
- **ဦးဖြိုးအောင်ဝင်း**
MDi Golden Pollen Co., Ltd.
- **ဦးကျင်ဟိုး**
အထွေထွေမန်နေဂျာ၊ Win & Win
- **ဦးသိန်းချို**
MDi Myanmar Timber Industry
- **ဦးထွန်းထွန်းလင်း**
Yee Shin Co., Ltd.
- **ဦးစိုင်းထွန်းအေး**
ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ KBZ Thatsar Hlaing Co.,
- **ဦးကျော်ထွန်း**
ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (ငြိမ်း)၊ IMG

အတိုကောက်စာလုံးဖွင့်ဆိုချက်များ

ASEAN	Association of South-East Asian Nations (အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း)
DoA	Department of Agriculture (လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန)
CVT	Center for Vocational Training
EU	European Union (ဥရောပသမဂ္ဂ)
FD	Forest Department (သစ်တောဦးစီးဌာန)
FDI	Foreign Direct Investment (နိုင်ငံခြားတိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု)
FLEGT	Forest Law Enforcement, Governance and Trade (သစ်တောဥပဒေကြပ်မတ်ခြင်း၊ အုပ်ချုပ်မှုနှင့်ကုန်သွယ်မှု)
GDP	Gross Domestic Product (ပြည်တွင်းအသားတင်ထုတ်လုပ်မှု)
HS	Harmonized System (ညီညွတ်တိုက်ညှိမှုစနစ်)
ITC	International Trade Centre (နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှုစင်တာ)
MFCC	Myanmar Forest Certification Committee (မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောထောက်ခံချက်ကော်မတီ)
MNPED	Ministry of National Planning and Economic Development (အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဝန်ကြီးဌာန)
MoAI	Ministry of Agriculture and Irrigation (လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန)
MoC	Ministry of Commerce (စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန)
MoECF	Ministry of Environmental Conservation and Forestry (ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန)
MoFR	Ministry of Finance and Revenue (ဘဏ္ဍာနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာန)
MoI	Ministry of Industry (စက်မှုဝန်ကြီးဌာန)
MoL	Ministry of Labour (အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန)
MoST	Ministry of Science and Technology (သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန)
MPCS	Myanmar Pest Control Service
MSS	Myanmar Selection System (မြန်မာ့ရွေးချယ်မှုစနစ်)
MTE	Myanmar Timber Enterprise (မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်း)

MTMA	Myanmar Timber Merchants' Association (မြန်မာနိုင်ငံသစ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း)
NES	National Export Strategy (အမျိုးသားပို့ကုန်မဟာဗျူဟာ)
NGO	Non-Governmental Organization (အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း)
PoA	Plan of Action (လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအစီအစဉ်)
R&D	Research & Development (သုတေသနနှင့်တီထွင်ထုတ်လုပ်မှု)
TSI	Trade Support Institution (ကုန်သွယ်ရေးအားထောက်ပံ့သည့်အဖွဲ့အစည်းများ)
TSN	Trade Support Network (ကုန်သွယ်ရေးအထောက်အပံ့ကွန်ရက်)
UMFCCI	Union of Myanmar Federation of Chambers of Commerce and Industry (ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံကုန်သည်များနှင့်စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းချုပ်)
VPA	Voluntary Partnership Agreement (ဆန္ဒအလျောက်လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်သဘောတူညီချက်)

မာတိကာ

အသိအမှတ်ပြုဖော်ပြချက်

အတိုကောက်စာလုံးဖွင့်ဆိုချက်များ

လုပ်ငန်းစဉ်အကျဉ်းချုပ်

နိဒါန်း

ကျွန်ုပ်တို့မည်သည့်အဆင့်တွင် ရောက်ရှိနေသနည်း

လက်ရှိအနေအထား

ထုတ်လုပ်မှု

ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာအမြင်ရှုထောင့်

တင်ပို့ရောင်းချနိုင်စွမ်းရည်

တင်သွင်းမှုများ

အဖွဲ့အစည်းပိုင်းဆိုင်ရာရှုမြင်သုံးသပ်ချက်

ကဏ္ဍ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ကနဦးဆောင်ရွက်မှုများ

သစ်တောဆိုင်ရာမူဝါဒများနှင့်တရားဝင်မူဘောင်

ပို့ကုန် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်မှုစွမ်းဆိုင်ရာအခက်အခဲများ

မည်သည့်နေရာသို့ကျွန်ုပ်တို့သွားလိုသနည်း

မျှော်မှန်းချက်

ဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာရွေးချယ်စရာနည်းလမ်းများ

တန်ဖိုးကွင်းဆက်ဖွဲ့ စည်းဆောင်ရွက်ပုံတိုးတက်ပြောင်းလဲလာမှု

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု၏အခန်းကဏ္ဍ

ပန်းတိုင်သို့မည်သို့ရောက်ရှိအောင်သွားရမည်နည်း

မဟာဗျူဟာမြောက်ဦးတည်ချက်များ

အတူတကွ ပူးပေါင်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု၏အရေးပါပုံ

အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်မိတ်ဖက်များ- ဦးဆောင်ခြင်းနှင့်ထောက်ပံ့ကူညီမည့် အဖွဲ့အစည်းများ

အသေးစိတ်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအစီအစဉ်

စာစုစာရင်း

နောက်ဆက်တွဲ ၁ - ဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာရွေးချယ်စရာ နည်းလမ်းများ

- ထုတ်ကုန်အခြေခံသည့်လေ့လာသုံးသပ်ချက်

ပါဝင်သည့်ပုံများစာရင်း

- ပုံ၁ - MTE ၏သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများတင်ပို့ရောင်းချမှုမှရရှိသည့်နှစ်စဉ်ဝင်ငွေများ၊ ၂၀၀၂-၂၀၁၂
- ပုံ၂ - သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများဆိုင်ရာမြေပုံ
- ပုံ၃ - လက်ရှိဈေးနှုန်းတန်ဖိုးကွင်းဆက် - သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ
- ပုံ၄ - လက်ရှိဈေးနှုန်းတန်ဖိုးကွင်းဆက် - ကြိမ်နှင့်ဝါး
- ပုံ၅ - ၂၀၁၂ခုနှစ်အတွင်းသစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ (HS44) အဓိကတင်သွင်းသူများ
- ပုံ၆ - ၂၀၁၂ခုနှစ်အတွင်းသစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ (HS44) တင်ပို့သူများ
- ပုံ၇ - အာဆီယံဒေသအတွင်း သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများအဓိကတင်ပို့သူများ
- ပုံ၈-ဖော်ထုတ်လိုက်သည့် နှိုင်းယှဉ်၍ရသောအားသာချက်များဖြစ်ပေါ်လာပုံနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဦးစားပေးကဏ္ဍများ အတွင်းဖော်ထုတ်လိုက်သည့်နှိုင်းယှဉ်၍ရသောအားသာချက်များသမရိုးကျဖြစ်လာခြင်း၊ ၂၀၀၂-၂၀၁၀
- ပုံ၉- မြန်မာနိုင်ငံ၏ပို့ကုန်ဆိုင်ရာနိုင်ငံတကာမှဝယ်လိုအား၏အမျိုးသားဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်စွမ်းနှင့်ကြီးထွားမှုတို့၏ အရွယ်အစား
- ပုံ၁၀ - အဓိကကုန်ပစ္စည်းများတင်ပို့ရောင်းချမှုများ၊မြန်မာ၊ ၂၀၁၁-၂၀၁၂နှင့် ၂၀၁၂-၂၀၁၃
- ပုံ၁၁ - မြန်မာနိုင်ငံမှတင်ပို့ရောင်းချသောသစ်အခြေခံသည့်ထုတ်ကုန်များအတွက် တင်သွင်းမှုဈေးကွက်များ (၂၀၁၂)
- ပုံ၁၂ - မြန်မာ၊တင်ပို့ရောင်းချမှုကြီးထွားနှုန်းကျဆင်းမှု၊သစ်ထုတ်ကုန်များကဏ္ဍ
- ပုံ၁၃ - မြန်မာနိုင်ငံ၏သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍအတွင်းတင်ပို့ရောင်းချမှုဆက်ဆံရေးများရပ်တည်နိုင်စွမ်း
- ၁၄ - မြန်မာနိုင်ငံ၏သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍဆိုင်ရာကုန်သွယ်မှုဟန်ချက်၊ ၂၀၀၂-၂၀၁၂
- ပုံ၁၅ - ၂၀၁၂ခုနှစ်အတွင်းမြန်မာနိုင်ငံမှတင်သွင်းသောကိန်းဂဏန်း၄ခုအဆင့်ရှိသည့် ကုန်ပစ္စည်းများစာရင်း (အမေရိကန်ဒေါ်လာထောင်ပေါင်း)
- ပုံ၁၆ - မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ်
- ပုံ၁၇ - MoECF ၏ဌာနများနှင့်လုပ်ငန်းများ
- ပုံ၁၈ - ထောက်ပံ့ပို့ဆောင်ရေးစွမ်းဆောင်ရည်အညွှန်း (Logistics Performance Index) နှင့် ၎င်း၏အကန့်ရတွင်မြန်မာနိုင်ငံ၏ရမှတ်များ (၂၀၁၄)
- ပုံ၁၉ - မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းခရိုင်အလိုက်တစ်ဦးချင်း၏ GDP ခန့်မှန်းချက် (၂၀၀၉)
- ပုံ၂၀ - အနာဂတ်ဈေးနှုန်းတန်ဖိုးကွင်းဆက်
- ပုံ၂၁ - သစ်ထုတ်လုပ်ရန်အတွက်စိုက်ပျိုးထားသောသစ်ပင်တစ်မျိုးမှရရှိသည့်အကြွင်းအကျန်များ

ဇယားများ

ဇယား၁ - သစ်နှင့်အခြားသစ်ဆိုင်ရာကုန်များ၊သစ်မှထုတ်လုပ်သောမီးသွေး (HS 44) ဆိုင်ရာ

ကမ္ဘာဦးဆောင်တင်သွင်းသူများ

ဇယား၂ - အပူပိုင်းဒေသသစ်မာသစ်လုံးများ (HS 440349) ဆိုင်ရာကမ္ဘာဦးဆောင်တင်ပို့သူများ

ဇယား၃ - ထင်းရှူးမဟုတ်သည့်သစ်လုံးများ (HS 440399) ဆိုင်ရာကမ္ဘာဦးဆောင်တင်ပို့သူများ

ဇယား၄ - မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍမူဝါဒဆိုင်ရာအထောက်အပံ့ကွန်ရက်

ဇယား၅ - မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုကွန်ရက်

ဇယား၆ - မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍလုပ်ငန်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုကွန်ရက်

ဇယား၇ - မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍ၏လူ့အဖွဲ့အစည်းကွန်ယက်

ဇယား၈ - TSI ၏လွှမ်းမိုးမှုနှင့်လုပ်နိုင်စွမ်းရည်အဆင့်အပေါ် အကျိုးစီးပွားဆက်နွယ်မှုနှင့်တာဝန်ရှိသူများ၏အမြင်

ဇယား၉ - သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍအတွင်းဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာဆောင်ရွက်မှုများ

လုပ်ငန်းစဉ်အကျဉ်းချုပ်

သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းအလုပ်အကိုင်သစ်များ ပေါ်ထွက်လာရေးနှင့် ပြည်ပပို့ကုန် မြှင့်တင်ရေးတို့နှင့်ပတ်သက်ပြီး အဓိကပံ့ပိုးသည့်ကဏ္ဍတစ်ခုဖြစ်သည်။ သစ်တောကဏ္ဍ၏ ထုတ်လုပ်ပုံအဆင့်ဆင့် တိုင်းတွင်ပိုမိုတိုးမြှင့်ကောင်းမွန်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊ ပို့ကုန်အမယ်သစ်များ၊ တန်ဖိုးမြှင့်ကုန်ချောများ၊ စုံလင်များပြား လာခြင်း၊ နိုင်ငံခြားငွေပိုမိုရရှိလာစေခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်ရန် အခွင့်အလမ်းကောင်းများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍသည်ကျေးလက်ရပ်ရွာလူထု(အပင်စိုက်ပျိုးသူများမှစ၍သယံဇာတများ အားအသုံးချ သူများအထိ)အတွက်အရေးကြီးပြီး စွမ်းအင်အရင်းအမြစ်အတွက်အခြေခံများဖြစ်သည်။ အမျိုးသားပြည်တွင်း အသားတင်ထုတ်လုပ်မှု (GDP) အပေါ်၎င်းကဏ္ဍ၏၁% ပံ့ပိုးပေးမှုသည်၎င်း၏လူမှုစီးပွားရေးပံ့ပိုးမှု အရေးပါမှု အားလျော့ပြောခြင်းသာဖြစ်ပြီး၎င်းသည် ထိခိုက်ပျက်စီးမှုလုံးဝမရှိသေးသော မူလသစ်တောအဓိကနယ်မြေ၃.၁% အပါအဝင်စုစုပေါင်းမြေ၏၄၇.၉% အားကိုယ်စားပြုသည်။တိုင်းပြည်၏သစ်တောအရင်းအမြစ်များသည် ကမ္ဘာ့ထိပ် တန်းကျွန်းတောများအနက် တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်သည်။ ကျေးလက်ရပ်ရွာလူထုအတွက်အဓိကကျသည့် စွမ်းအင် ထောက်ပံ့မှုဖြစ်တစ်ခုဖြစ်ပြီး ၂၀၁၀ခုနှစ်အတွင်း စုစုပေါင်းလောင်စာသုံးစွဲမှု၏၇၀%ခန့်ဖြစ်သောထင်းနှင့်မီးသွေး တို့ကို ဖြည့်ဆည်းပေးရာ စွမ်းအင်အရင်းအမြစ်တစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါသည်။

လက်ရှိအနေအထား

သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍသည်ပြည်တွင်းသုံးစွဲမှုအတွက်အပြင် ပြည်ပသို့တင်ပို့ရောင်းချမှုဈေးကွက်အတွက် ကုန်စည်များနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများဖြည့်ဆည်းပေးသည့်ကဏ္ဍဖြစ်သည်။ ထို့အပြင်ပြီးခဲ့သည့်ဆယ်စုနှစ်အတွင်း နှစ်စဉ် အမျိုးသား GDP ၏၁% အဖြစ်ပါဝင်သည်။မြန်မာနိုင်ငံ၏ သစ်တောအရင်းအမြစ် သည် GDP တိုးပွားမှုအတွက် အလားအလာရှိသောအရင်းအမြစ်တစ်ခုဖြစ်ပြီး သိသာထင်ရှားသည့်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်မှုစွမ်းရည်ဆိုင်ရာအားသာချက်များ ကြောင့် အားကောင်းသည့် ပြည်ပပို့ကုန်ကဏ္ဍတစ်ခုလည်း ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍသစ်လုံးခုတ်လှဲခြင်း နှင့်တင်ပို့ရောင်းချခြင်းအား၁၉၉၃-ခုနှစ်မှစတင်၍ ပိတ်ပင်တားမြစ်ခဲ့သော်လည်းယခုအချိန်တွင် တစ်ဝက်တစ်ပျက် ကုန်ချောများ၊ တန်ဖိုးမြှင့်ကုန်ချော ထည်များကို မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်တို့ ပူးပေါင်း၍ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရရှိပြီး ဖြစ်ပါသည်။

လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံတွင်သစ်အခြေခံသည့်လုပ်ငန်း ၁၀၀ ခန့်ရှိသည်။မြန်မာနိုင်ငံသစ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း (MTMA) ၏အဆိုအရသစ်ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းတွင်သစ်စက်၊အထပ်သားနှင့် သစ်ပါးလွှာစက်ရုံ၂၅၅ခု၊သစ်ဖြတ်စက် ၁၄၉၇ ခုနှင့် အသေးစားထုတ်လုပ်မှုယူနစ်ပေါင်း ၁,၅၈၈ ခုတို့ပါဝင်သည်။ထို့အပြင်နိုင်ငံပိုင် MTE အောက်တွင်တန်ဖိုးမြှင့် သစ်ထုတ်ကုန်များထုတ်လုပ်ခြင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများတွင်ပရိဘောဂစက်ရုံ၅ခု၊အထပ်သားစက်ရုံ၅ခု၊ပုံလောင်းစက်ရုံ၂ ခုနှင့်ကြမ်းခင်းနှင့်ပုံလောင်းစက်ရုံ ၁ ခုတို့ပါဝင်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အသွင်ပြောင်းမှုအနည်းငယ်မျှသာရှိပြီး finger joint သစ်ပြားများ၊ ဖောင်းရစ်ဖောင်းလုံးများ၊ ပရိဘောဂများ၊အထပ်သားများနှင့် သစ်ပါးလွှာကဲ့သို့သောတန်ဖိုးမြင့်သစ်အချောထည်တို့ကို များသောအားဖြင့်

^၁ Htun, K. (2009). Myanmar forest outlook study. Asia-Pacific Forestry Sector Outlook Study II Working Paper Series, Working Paper No. APFSOS II/WP/2009/07. Bangkok; FAO.

ကောင်းမွန်စွာ မပြုလုပ်နိုင်သေးသည့်အဆင့်တွင်ရှိပါသည်။တန်ဖိုးမြင့်အချောထည်(higer Value-added) ထုတ်လုပ်တင်ပို့ရောင်းချနိုင်မှု အခြေအနေမှာအစိတ်အပိုင်းအနည်းငယ်အနေနှင့်သာGDP တွင်ပါဝင်နိုင်ပါသေးသည်။

သစ်တောထွက်ပစ္စည်းကဏ္ဍတွင်အသုံးပြုသည့် ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာနည်းစနစ်များသည်နည်းပညာအားဖြင့် အဆင့်နိမ့်ပြီး သစ်လုံးများဆွဲသည့်အခါတွင်လည်းအဓိကအားဖြင့် ဆင်များအားအသုံးပြုလျက်ရှိသည်။ထို့အပြင်မြန်မာနိုင်ငံ၏သစ်အခြေခံသည့်လုပ်ငန်းအများစု၊ ဥပမာအားဖြင့်သစ်စက်များသည်ခေတ်မမှီသည့်နည်းပညာများ သုံးစွဲနေသည့်လုပ်ငန်းများဖြစ်သည်။ထပ်မံ၍ထိုကဏ္ဍသည်လျှပ်စစ်ဓာတ်အား မလုံလောက်မှုဒဏ်ခံရပြီး တိုက်ရိုက်နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု (FDI) လည်းအနည်းငယ်သာရရှိကာ မတည်ငွေနှင့်နည်းပညာရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလည်းယေဘုယျအားဖြင့်လုံလောက်မှုမရှိပါ။ ၎င်းသည်ကုန်ကြမ်းလုံလောက်စွာနှင့် မှန်ကန်စွာရရှိနိုင်ခြင်းမရောမနှာနှင့်တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းပတ်သက်နေသည်။ မတည်ငွေလက်လှမ်းမီမှုအခက်အခဲများသည် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအပေါ်လည်းသိသာစွာအကျိုးသက်ရောက်စေပြီးလုပ်ငန်းများသည်မိမိကိုယ်ပိုင်မတည်ရင်းနှီးမှု၏အကန့်အသတ်ဖြင့်သာလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပြီးအာမခံခံဆောင်ရွက်မှုများကိုလည်း အကန့်အသတ်နှင့်သာရရှိနိုင်ကြသည်။

ထို့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ သစ်တောထောက်ခံမှုစနစ်သည် နိုင်ငံတကာ၏ အသိအမှတ်ပြုခံရခြင်းမရရှိသေးပါ။ ပြည်တွင်းထုတ်ကုန်များ နိုင်ငံတကာဈေးကွက်များအတွင်းသို့ ထိုးဖောက်နိုင်ရန်အသိအမှတ်ပြု ခံထားရသောထောက်ခံမှုစနစ်တစ်ခုအားရယူကျင့်သုံးရန်ဆွေးနွေးမှုများယခုအချိန်တွင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး၊အထူးသဖြင့်ဥရောပသမဂ္ဂ (EU) ၏သစ်တောဥပဒေကြပ်မတ်ခြင်း၊အုပ်ချုပ်မှုနှင့်ကုန်သွယ်မှု (FLEGT) အတွက်ဆန္ဒအလျောက် လုပ်ဖော်ကိုင် ဖက်သဘောတူညီချက် (VPA) တို့ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

တင်ပို့မှုစွမ်းဆောင်ရည်

သစ်နှင့်သစ်တောထွက်အစိတ်အပိုင်းများပါဝင်သည့်ကဏ္ဍ (Harmonized System (HS)၄၄) သည်တွင်းထွက်လောင်စာ၊ရေနံနှင့်အခြားချက်ထားသည့်ထုတ်ကုန်များပြီးလျှင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ဒုတိယအကြီးမားဆုံးသောပြည်ပပို့ကုန်အမျိုးအစားဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၂ခုနှစ်တွင်နိုင်ငံ၏သစ်ပြည်ပပို့ကုန်တန်ဖိုး အမေရိကန်ဒေါ်လာ၁.၂ဘီလီယံရှိသည်။^၂ နိုင်ငံတကာအတိုင်းအတာအနေနှင့်မြန်မာနိုင်ငံ၏ သစ်ပြည်ပပို့ကုန် တန်ဖိုးမှာ သေးငယ်သည့်အဆင့်တွင်သာရှိနေသေးပါသည်။ ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်တွင် နှစ်စဉ်၇% မြင့်နေသည့် ၂၀၀၈ခုနှစ်နှင့်၂၀၁၂ခုနှစ်များအကြားတွင်မြန်မာနိုင်ငံမှ သစ်တင်ပို့မှုမြင့်မားနှုန်း ၁၃% ဖြင့် တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်ဝေစု၏၁% သာရှိပြီး ကမ္ဘာ့အဆင့်တွင်၂၆တွင်သာရှိနေ ပါသေးသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများတင်ပို့ရောင်းချခြင်းသည် အဓိကအားဖြင့်အပူပိုင်းဒေသသစ်မာသစ်လုံးများ (မြန်မာနိုင်ငံသစ်တင်ပို့ရောင်းချမှု၏၄၄% ရှိသည်) နှင့်ထင်ရှားမဟုတ်သည့်သစ်လုံးများ (၄၂%) ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၂ခုနှစ်တွင်ကမ္ဘာ့အပူပိုင်းဒေသ သစ်မာသစ်လုံးများတင်ပို့ရောင်းချမှု၌မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဈေးကွက်ဝေစုသည်၃၅% အထိ ရောက်ရှိလာပြီး (အမေရိကန်ဒေါ်လာ၀.၅ဘီလီယံတန်ဖိုးရှိ)၊၂၀၀၈ခုနှစ်နှင့်၂၀၁၂ခုနှစ်များအကြားတွင် နှစ်စဉ်တိုးမြှင့်နှုန်း၉% ဖြင့်အားကောင်းလျက်ရှိသည်။ထို့အပြင်မြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ၏အကြီးဆုံးထင်းရှူး မဟုတ်သည့်သစ်လုံးများတင်ပို့ရောင်းချသူဖြစ်ပြီး၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်တွင်အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၄၉၃မီလီယံတန်ဖိုးရှိ သစ်လုံးများ အားတင်ပို့

^၂Discrepancies in bilateral trade statistics for forest products have recently attracted attention as potential indicators of illegal trade practices, such as intentional underreporting or smuggling. When looking at the trade statistics of Myanmar’s exports, it is important to note significant differences in data between international sources and national statistics. This report uses the ‘mirror’ trade statistics from ITC based on COMTRADE data. Official data collected from MTMA, MTE or MNPED differ significantly from these figures.

ရောင်းချခဲ့ကာကမ္ဘာ့ဈေးကွက်၏ ၂.၈% ရှိသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် သစ်နှင့်သစ်အစိတ်အပိုင်းများ ပြည်ပ သို့တင်ပို့ ရောင်းချရာတွင် ၂၀၀၈-၂၀၁၂ ကာလအတွင်းကမ္ဘာ့နိုင်ငံများ၏ အလားတူပြည်ပပို့ကုန်နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှတိုးတက်မှုနှုန်း ဖြစ်သည့် ၄ % ကို ကျော်လွန်သွားပြီး ၁၉% အထိ ရောက်ရှိခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် သစ်ခွဲသားများ၊ မီးသွေးများ၊ အထပ်သားများနှင့် သစ်ပါးလွှာပြားများ၊ ပုံသွင်းထားသော သစ်များနှင့် သစ် ပါးလွှာအချပ်များ ပါတင်ပို့ရောင်းချသော်လည်း ၎င်းထုတ်ကုန်များသည် အများအားဖြင့် ကောင်းမွန်စွာ ပြုလုပ်နိုင်ခြင်းမရှိ သေးဘဲ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ၎င်းတို့၏ စုစုပေါင်းတင်ပို့ရောင်းချမှုတန်ဖိုးမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၅၄ မီလီယံ ရှိသည်။ ပရိ ဘောဂ (တင်ပို့ရောင်းချမှုတန်ဖိုးအမေရိကန်ဒေါ်လာ ၈၆ မီလီယံ)၊ သစ်ပျော့ဖတ် (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂ မီလီယံ) နှင့် စက္ကူ (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၀.၆ မီလီယံ) ကဲ့သို့သော အခြားတန်ဖိုးမြင့်သစ်ထုတ်ကုန်များ ရှိသော်လည်း ၎င်းတို့သည် ကနဦးအဆင့်တွင်သာ ရှိသေးသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် သစ်မာသစ်လုံးများ တင်ပို့ရောင်းချခွင့်ရှိသည့် ကျန်ရှိနေသော နိုင်ငံအနည်းငယ်မှ တစ်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ (တန်ဖိုးမြင့်ခြင်းကို အခြားတစ်နေရာတွင် ပြုပြင်ထုတ်လုပ်သည်) သို့သော် ထို အခြေအနေသည် ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့မှစပြီး ပြုလုပ်သည့် သစ်လုံးများ တင်ပို့ရောင်းချခြင်းတားမြစ်ချက်ကြောင့် ပြောင်းလဲသွားနိုင်ဖွယ်ရှိသည်။ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ကဏ္ဍသည် သရုပ်ခွဲကြည့်မည်ဆိုပါက ပို့ကုန်အမျိုးအမည် စုံလင်မှု အလွန်နည်းပါးသေးသည့် အခြေအနေတွင် ရှိပြီး တင်ပို့ရောင်းချမှု ပို့ကုန်ဦးတည်ရာဈေးကွက်နေရာများသည် လည်းများများစားစားမရှိသေးပါ။ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းအများစုအထူးသဖြင့် သစ်လုံးများ၏ ဦးတည်ရာမှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံ နှင့် တရုတ်နိုင်ငံတို့ဖြစ်သည်။ ၎င်းနိုင်ငံ ၂ ခုသည် ၂၀၁၂ ခုနှစ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ တင်ပို့ ရောင်းချခြင်း၏ ၅၈% နှင့် ၂၆% အသီးသီးရှိကြသည်။

နိုင်ငံတကာဈေးကွက်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ကဏ္ဍအဓိကရင်ဆိုင်နေရသည့် အချက်မှာ ဖွံ့ဖြိုးပြီး ဈေးကွက်များ၏ စံချိန်စံနှုန်းများနှင့် ထောက်ခံချက်ဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မှုမရှိခြင်းဖြစ်သည်။ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသည့် သစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုထောက်ခံချက်နှင့် တရားဝင်လိုင်စင်များချမှတ်ခြင်းအား ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ် တွင် တောင်းဆိုလျက်ရှိသည်။

အနာဂတ်ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် ရွေးချယ်စရာနည်းလမ်းများ

မြန်မာနိုင်ငံ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ကဏ္ဍ၏ ပြည်ပပို့ကုန်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အလားအလာကောင်းသော ပြည်ပပို့ကုန် များအမှန်တကယ်ဖြစ်လာစေရန်နှင့် ပို့ကုန်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်း ပိုမိုရရှိလာနိုင်စေရန်တို့အတွက် အောက်ပါ အနာဂတ် မျှော်မှန်းချက် ထားရှိပါသည်-

“တာဝန်သိသော သစ်တောစက်မှုကဏ္ဍအား ဟန်ချက်ညီစွာဖြင့် စဉ်ဆက်မပြတ်တီထွင် ဆန်းသစ်တိုးတက်ရေးဆီသို့ ”

အထက်ဖော်ပြပါ ရည်မှန်းချက်ရရှိနိုင်ရန်မဟာဗျူဟာသည် ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာယှဉ်ပြိုင်ခြင်းအပေါ်ထားရှိသည့် ကန့်သတ်ချက်များကို လျော့ချသွားရန်ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းကဏ္ဍအတွက် ဖော်ထုတ်ထား သည့် မဟာဗျူဟာမြောက် ရွေးချယ်စရာနည်းလမ်းများကိုလည်း ထုတ်ဖော်သွားရန်လိုအပ်ပါသည်။ လာမည့် ၅ နှစ်အတွက် မဟာဗျူဟာမြောက်လမ်းကြောင်းများမှာ ရေတိုနှင့် ရေလတ်အနေနှင့် မြန်မာသစ်တောထွက်ပစ္စည်းပို့ကုန် လုပ်ငန်းရှင်များအတွက် အဓိကဈေးကွက်များဖော်ထုတ်ပေးပြီး ထိရောက်မှုနှင့် တန်ဖိုးဖော်ထုတ်မှုမြင့်တက်လာစေရန်

ကုန်ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်ဆင့်များ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရာတွင် လွယ်ကူချောမွေ့အောင် ပံ့ပိုးကူညီဆောင်ရွက် သွားရမည်ဖြစ်ပါသည်။

အနာဂတ်မျှော်မှန်းချက်အရ ချမှတ်ထားသည့် သစ်တောကဏ္ဍမဟာဗျူဟာများ အောင်မြင်စေရန် လက်တွေ့ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရေးအစီအစဉ် (PoA)ကိုအလေးအနက်ထား အကောင်အထည်ဖော်သွားရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို PoAသည်မဟာဗျူဟာမြောက် ဦးတည်ချက် ၄ ခုနှင့်အတူရှိပြီး ၎င်းတို့တစ်ခုချင်းစီသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍရင်ဆိုင်နေရသော စိန်ခေါ်မှုများနှင့်အခွင့်အလမ်းများအားဆန်းစစ်လေ့လာချက်များ မှ သီးခြားဆောင်ရွက်မှုများကိုယ်စီဖော်ထုတ်ကြခြင်းဖြစ်သည် -

- စီးပွားရေးလုပ်ကိုင်နိုင်မည့် ပတ်ဝန်းကျင်အခင်းအကျင်း ပိုမိုကောင်းမွန်လာအောင်ပြုလုပ်ခြင်း၊
- ကုန်ကြမ်းထုတ်လုပ်သူတို့၏အားကိုးနိုင်မှု၊ ဈေးနှုန်းနှင့်အရည်အသွေးထိန်းချုပ်နိုင်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်လာအောင် ပြုလုပ်ခြင်း၊
- လုပ်ငန်း၏ကျွမ်းကျင်မှုများနှင့် လုပ်နိုင်စွမ်းရည်အားပိုမိုကောင်းမွန်လာအောင်ပြုလုပ်ခြင်း၊
- သစ်တောသယံဇာတ စဉ်ဆက်မပြတ်ရရှိရေးအတွက် ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏ စိတ်ဝင်စားမှုနှင့်အကျိုး အမြတ်ခိုင်မာစေရန် အစီအစဉ်များချမှတ်ခြင်း၊
- သစ်မဟုတ်သည်ထုတ်ကုန်များအား မြှင့်တင်ခြင်း
- မြန်မာ့သစ်တောကဏ္ဍနှင့်စပ်လျဉ်း၍ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုမြှင့်တင်ခြင်း၊ သစ်အချောထည်တင်ပို့သည့် နိုင်ငံတကာဈေးကွက်ဝေစု ပိုမိုရရှိလာစေခြင်း၊
- သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍအတွင်းကုန်သွယ်မှုကို ထောက်ပံ့သည့်အဖွဲ့အစည်းများ (TSIs) အားပိုမိုအား ကောင်းလာအောင်ပြုလုပ်ခြင်း၊

သစ်တောကဏ္ဍအတွက်မဟာဗျူဟာမြောက်ဦးတည်ချက်များ -

- ၁။ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းများနှင့်လုပ်ငန်းစဉ်များအား ထိရောက်ချောမွေ့အောင်ပြုလုပ်ပြီးကုန်ပစ္စည်းဖြည့်ဆည်းပေးမှုအားယုံကြည်အားကိုးသေချာစေရန်ပြုလုပ်ခြင်း
- ၂။ လုပ်ငန်း၏ကျွမ်းကျင်မှုပိုင်းနှင့်စွမ်းဆောင်နိုင်ရည်တို့အား တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ခြင်း
- ၃။ သစ်တောကဏ္ဍ၏ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲမှုအားတိုးမြှင့်အောင်ပြုလုပ်ခြင်း
- ၄။ နိုင်ငံတကာ သစ်အချောထည်ဈေးကွက်တွင် မြန်မာ့တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များဈေးကွက်ဝေစု ပိုမိုရရှိလာစေပြီး သစ်တောကဏ္ဍတွင် ကုန်သွယ်မှုနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ခြင်း

ပို့ကုန်ကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလမ်းပြမြေပုံ

သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍ၏ ရေတိုဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဥရောပသမဂ္ဂ၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသတို့ကို ပစ်မှတ်ထားပြီးသီးခြားရွေးချယ်ထားသော တန်ဖိုးမြင့်သစ်အချောထည် (higher Value-added) များအပေါ်အာရုံစိုက်ကြရမည်ဖြစ်သည်။ထိုဈေးကွက်များထံတင်ပို့ရောင်းချမှု တိုးတက်လာစေရန် မြန်မာနိုင်ငံသည်သစ်တောထောက်ခံချက်အစီအစဉ်များကျင့်သုံးသင့်ပြီး၊အထူးသဖြင့်ဥရောပဈေးကွက်အတွက် VPA နှင့် FLEGT တို့အားကျင့်သုံးသင့်ကာ၊အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့အားအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကအသိအမှတ်ပြုထားပြီးဖြစ်၍ ဒီဇိုင်းနှင့်အရည်အသွေးအားနည်းချက်တို့အားလည်း ကျော်လွှားနိုင်စေမည်ဖြစ်သည်။ ထိုကဏ္ဍ၏တင်ပို့ရောင်းချမှု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးမဟာဗျူဟာ၏ အခြားအဓိကပစ်မှတ်မှာ တောင်ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ၊ဂျပန်နိုင်ငံနှင့်အခြားအစဉ်

အလာမရှိသည့်အာရှဈေးကွက်များထံသို့တင်ပို့ရောင်းချမှုများတိုးမြှင့်ရန်ဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းတို့တွင်ပို့ကုန်တန်ဖိုးမြင့်တက်လာစေရန်အတွက်ကြီးမားသည့် အခွင့်အလမ်းများရှိသည်။ ပို၍ယေဘုယျကျသည့်မှာ မြန်မာနိုင်ငံရာဇဝတ်ဥပဒေနှင့်လမ်းတစ်ခုမှာသစ်လုံးတင်ပို့ရောင်းချမှုတားမြစ်ခြင်း၊ တစ်ဖက်တစ်ပျက်ကုန်ချောသိသာစွာလျှော့ချခြင်းနှင့်အခြားအစားထိုးဈေးကွက်များရှာဖွေခြင်းဖြင့်ထိုကဏ္ဍ၏ တရုတ်နိုင်ငံအပေါ်မှီခိုနေခြင်းအား လျော့ကျအောင်ပြုလုပ်သွားရန်ဖြစ်ပါသည်။ အလယ်အလတ်အချိန်ကာလအတွင်း မဟာဗျူဟာသည်တင်ပို့ရောင်းချသူများ အားသီးခြားပစ်မှတ်ထားသည့် ဈေးကွက်သစ်များအတွင်းသို့ ပို့ကုန်အမယ်သစ်များပို့ပေးခြင်းဖြင့်၎င်းတို့၏ တင်ပို့ရောင်းချမှုများပိုမိုကျယ်ပြန့်လာစေခြင်းနှင့်အရှေ့တောင်အာရှရှိ အစဉ်အလာရှိသည့်ဈေးကွက်များထံသို့ တင်ပို့ရောင်းချမှုပိုမိုမြှင့်တင်လာခြင်းများပြုလုပ်နိုင်စေမည်ဖြစ်ပါသည်။ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍတွင်ထိရောက်မှုပိုမိုရရှိလာနိုင်စေရန် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်ဆင့်တွင် အဓိကဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံဆိုင်ရာပြောင်းလဲမှုများကို ပြုလုပ်သွားရမည်ဖြစ်ပါသည်။ အောက်ဖော်ပြပါအဆင့်များပါဝင်သည် -

- ပိုမိုမြင့်မားသည့်တန်ဖိုးမြှင့်(higher Value-added) ကုန်ချောထုတ်လုပ်ရန်နှင့် ဘေးထွက်ပစ္စည်း အစိတ်အပိုင်းများမှ ရောင်းကုန်အမယ်သစ်ဖန်တီးရန်၊
- အစားထိုးစွမ်းအင်ထုတ်လုပ်ခြင်းအတွက်သစ်အကြွင်းအကျန်ထုတ်ကုန်အသစ်တစ်မျိုးအားဖော်ထုတ်ရန်၊
- ကဏ္ဍ၏ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲမှုနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာအပေါ်ခြိမ်းခြောက်မှုပြုနေသည့် တရားမဝင်သစ်ခုတ်လှဲခြင်းအလေ့အထများကို လျှော့ချရန်၊
- သစ်တောကဏ္ဍကိုထောက်ပံ့မည့်ပိုမိုအားကောင်းသည့်အဖွဲ့အစည်းများအားမြှင့်တင်ပေးရန်၊

အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

အထက်ဖော်ပြပါ ကြီးမားသည့်ရည်မှန်းချက်များ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်အတွက် ပါဝင်ပတ်သက်သည့် ပုဂ္ဂလိကနှင့်အစိုးရတာဝန်ရှိသူများ၏ အဆက်မပြတ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့်ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုတို့ အဓိကရှိနေရန်လိုအပ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ဘဏ္ဍာရေးနှင့်နည်းပညာဆိုင်ရာလက်တွဲလုပ်ကိုင်သူများ၊ အလှူရှင်များနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ၏ပံ့ပိုးမှုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများသည်လည်းစဉ်ဆက်မပြတ်ရရှိရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ အဖွဲ့အစည်းအချို့သည်ကဏ္ဍ၏ PoA အားအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်ဦးဆောင်သည့် ကဏ္ဍမှပါဝင်ရန် တာဝန်ပေးအပ်ခံထားရပြီး မဟာဗျူဟာအောင်မြင်စွာပြုလုပ်သွားနိုင်ရန်အတွက်အလုံးစုံတာဝန်ရှိသည်။ ၎င်းတို့အားသစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍတွင်ပါဝင်လှုပ်ရှားနေသည့်အဖွဲ့အစည်းများကအထောက်အကူမျိုးစုံပေးသွားမည်ဖြစ်သည်။ သစ်တောကဏ္ဍပို့ကုန်မြှင့်တင်ရေးအဆိုပြုတင်ပြထားသည့် အထောက်အပံ့ပေးရန်တာဝန်ပေးအပ်ထားသည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုစီအားမဟာဗျူဟာဆိုင်ရာ PoA အတွင်းရှင်းလင်းစွာဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင် အဆိုပြုတင်ပြထားသည့်မြန်မာ့ကုန်သွယ်မှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီနှင့်အတွင်းရေးမှူးရုံးတို့သည် NES ၏အလုံးစုံမူဘောင်အတွင်း သစ်တောကဏ္ဍ ပို့ကုန်မဟာဗျူဟာအကောင်အထည်ဖော်ခြင်းတွင် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်ကြည့်ရှုလေ့လာစိစစ်ခြင်းကဏ္ဍများတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့်မြန်မာ့ကုန်သွယ်မှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီအား ကျယ်ပြန့်သောအကျိုးစီးပွားဆက်နွယ်မှုနှင့်တာဝန်ရှိသူများစွာတို့အကြားသယံဇာတနှင့် အားထုတ်ဆောင်ရွက်မှုများ ဖြန့်ဝေပေးခြင်းကို ထိထိရောက်ရောက်အပြည့်အဝပြုလုပ်သွားနိုင်မည့်ဆောင်ရွက်မှုများကို ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သွားရန် တာဝန်အပ်နှင်းထားသည်။

ပုံစံ (၁) - မဟာဗျူဟာရေးဆွဲခြင်းအတွက်နည်းပညာဆိုင်ရာဖော်ပြချက်

မဟာဗျူဟာပုံစံရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်အတွင်း ITC ကအသုံးပြုသည့်ချဉ်းကပ်ပုံတို့သည်ကုန်ထုတ်လုပ်မှု အဆင့်ဆင့်ကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၊ ကုန်သွယ်ရေးအထောက်အပံ့ကွန်ရက် (TSN)ကိုလေ့လာစိစစ်ခြင်း၊ ပြဿနာပေါ်ပေါက်လာပုံနှင့် အရင်းခံအကြောင်းရင်းများ(Problem Tree) နှင့်ပြဿနာဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရမည့် မဟာဗျူဟာမြောက်ရွေးချယ်စရာနည်းလမ်းများ ရွေးချယ်ခြင်းကဲ့သို့သောလေ့လာစိစစ်ချက်တို့အပေါ် မူတည်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့လေ့လာစိစစ်ခြင်းများသည် သစ်တောကဏ္ဍ၏ ပို့ကုန်မဟာဗျူဟာဖော်ထုတ်ရန်အတွက် အဓိကအထောက်အပံ့ပေးထားသည့် အခြေခံအချက်များအဖြစ်တည်ရှိသည်။

ကုန်ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်ဆင့်အား ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း - ပြီးပြည့်စုံသော သစ်တောကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်ဆင့်တို့ကို ကျယ်ပြန့်စွာလေ့လာ စိစစ်ခြင်းသည်မဟာဗျူဟာရေးဆွဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်၏အဓိကကျသည့် အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းလေ့လာသုံးသပ်မှုမှတစ်ဆင့်ကဏ္ဍအတွင်းပါဝင်သူအားလုံး၊ လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့်အချိတ်အဆက်များအား ပေါ်ထွက်လာစေသည်။ ထိုလုပ်ငန်းစဉ်သည် လက်ရှိထုတ်လုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်၏ စွမ်းဆောင်ရည်အားလေ့လာနိုင်ရန်အတွက်အခြေခံဖြစ်ပါသည်။ သစ်တောကဏ္ဍ၏အနာဂတ်ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် စီမံချက်ချမှတ်နိုင်ရန်ရွေးချယ်စရာအရေးကြီးသည့် အဓိကနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

ကုန်သွယ်မှုအတွက်ပံ့ပိုးပေးသည့်အထောက်အကူပြုကွန်ယက်များအားလေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း- ဤလေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းသည် အထက်တွင်ဆွေးနွေးခဲ့သော အဓိကကုန်ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်ဆင့်တွင် ပါဝင်သူများအတွက်ရရှိနိုင်သည့် အထောက်အပံ့ပေးခြင်း ဝန်ဆောင်မှုများအားလုံးပါဝင်သည်။ ၎င်းတွင်မူဝါဒရေးရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ကုန်သွယ်မှုအထောက်အပံ့အဖွဲ့အစည်းများ၊ လုပ်ငန်းဝန်ဆောင်မှုများဖြည့်ဆည်းပေးသူများနှင့် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများပါဝင်သည်။ သစ်တောကဏ္ဍမှရရှိနိုင်မည့် ဝန်ဆောင်မှု၏အရည်အသွေးနှင့်ပါဝင်သော TSI များအားအကျိုးသက်ရောက်သည့် အကန့်အသတ်များကို လေ့လာစိစစ်သုံးသပ်ခြင်းသည် လက်တွေ့လိုအပ်ချက်များအတွက် ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းအတွင်းကွာဟမှုများ ဖော်ထုတ်ရာတွင်အရေးကြီးသည်။ TSI အပေါ်ပြုလုပ်သည့် ဒုတိယလေ့လာသုံးသပ်မှုသည် ၎င်းတို့၏လွှမ်းမိုးနိုင်သည့်အဆင့်အတန်း (ဥပမာအားဖြင့်- နိုင်ငံအတွင်းအများပြည်သူဆိုင်ရာမူဝါဒနှင့်အခြားဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာပံ့ပိုးမှုများအပေါ် ၎င်းတို့၏လွှမ်းမိုးမှုနှင့်ထိုမှတစ်ဆင့်လုပ်ငန်းများအားဖြစ်ပေါ်လာအောင်သို့မဟုတ်ပြောင်းလဲသွားနိုင်အောင်ပြုလုပ်နိုင်စွမ်း) နှင့်၎င်းတို့၏ကဏ္ဍလိုအပ်မှုများအပေါ် တုံ့ပြန်နိုင်စွမ်းရည်တို့အား ဆန်းစစ်လေ့လာသုံးသပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ပြဿနာအရင်းအမြစ်အဆင့်ဆင့်အားဆန်းစစ်လေ့လာဖော်ထုတ်ခြင်း(Problem Tree)- ပြဿနာအရင်းအမြစ်အဆင့်ဆင့်အား ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း (Problem Tree) သည်အဓိကဇာတ်မြစ်အကြောင်းတရားလေ့လာမှုအပေါ်အခြေခံထားသည်။ ပြဿနာပေါ်ပေါက်လာပုံသည် ကဏ္ဍ၏အကန့်အသတ်များဖြစ်ပေါ်အောင် မည်သည့်အရာကအတားအဆီးဖြစ်နေသနည်းနှင့်ပြဿနာ၏အဖြေကိုရှာဖွေဖော်ထုတ်ရာတွင်မည်သည့်နေရာသို့ညွှန်ရမည်နည်းဆိုသည်တို့အပေါ်နက်ရှိုင်းသည့် နားလည်မှုတစ်ခုဖော်ထုတ်ပေးသည်။ ကဏ္ဍစွမ်းဆောင်မှု၏လေ့လာသုံးသပ်မှုအဆင့်တွင်အဓိကခြေလှမ်းတစ်ခုဖြစ်ပြီးပြဿနာပေါ်ပေါက်လာပုံ (Problem Tree)သည်မဟာဗျူဟာ၏ PoA အတွင်းတွင်လက်တွေ့ကျသည့်ဆောင်ရွက်မှုများရုပ်လုံးပေါ်လာအောင် အဓိကလမ်းညွှန်ပေးသည်။

မဟာဗျူဟာမြောက်အသားပေးမှုများ-

ကဏ္ဍ၏ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက်မဟာဗျူဟာမြောက်ရွေးချယ်စရာနည်းလမ်းများသည်အနာဂတ်ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်ဆင့်တိုးတက်ပြောင်းလဲမှုအပေါ်တွင် ရောင်ပြန်ဟပ်နေပြီး၎င်းသည်ကဏ္ဍ၏မဟာဗျူဟာပုံစံရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအနေနှင့် ပြုလုပ်ခဲ့သောဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှုများ၊ ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုများနှင့် ဆန်းစစ်မှုများ၏ရလဒ်ဖြစ်သည်။ အနာဂတ်ရှုထောင့်အနေနှင့်အစိတ်အပိုင်း၂ခုရှိသည် -

- မြန်မာသစ်ကုန်ချောပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များအတွက် ရေတိုနှင့်ရေလတ်မှ ရေရှည်အတွင်းအဓိကဈေးကွက်များဖော်ထုတ်ခြင်းပါဝင်သည့်ဈေးကွက်နှင့်ပတ်သက်သောသော့ချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။
- အချိတ်အဆက်များဖြင့် ဈေးကွက်အားဖြည့်ခြင်းသို့မဟုတ်အချိတ်အဆက်အသစ်(ဈေးကွက်သစ်)များ ဖြစ်ပေါ်စေသည့်ကုန်ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်ဆင့် တိုးတက်ပြောင်းလဲလာစေရေးတို့ဖြစ်သည်။

လက်တွေ့ကျပြီးတိုင်းတာ၍ရသော အကောင်အထည်ဖော်သည့် လက်တွေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ PoA - သစ်တောကဏ္ဍတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက်အကြံပြုမှုများနှင့် မဟာဗျူဟာမြောက်လမ်းညွှန်ချက်များအား ဖော်ထုတ်ခြင်းသည်သစ်တောကဏ္ဍတိုးတက်စေရန် မရှိမဖြစ်အခြေခံအချက်များဖြစ်သည်။ သို့သော်လုံလောက်ပြည့်စုံမှုမရှိသေးပါ။ ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးမှုကိုအားပေးရန်အကောင်အထည်ဖော်ရမည့် ဆောင်ရွက်မှုများကိုရှင်းလင်းစွာဖော်ပြနိုင်ရန် အရေးကြီးသည်။ သစ်တောကဏ္ဍအတွင်းပါဝင်ကြသည့် အကျိုးစီးပွားဆက်နွယ်သူများနှင့်တာဝန်ရှိသူများ အသေးစိတ် ဆောင်ရွက် ရန်တို့ကို ဖော်ထုတ်ထားခြင်းသည် ပို့ကုန်မဟာဗျူဟာကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်အတွက် အခြေခံလိုအပ် ချက်များဖြစ်ပါသည်။ ITC ၏အထောက်အပံ့ဖြင့်ဖော်ထုတ်ထားသည့်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ်တစ်ခုတွင် ထိရောက်စွာလေ့လာစောင့်ကြည့်နိုင်ရန်နှင့် မဟာဗျူဟာ၏ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းအားစစ်ဆေးသုံးသပ်နိုင်စေရန် စွမ်းဆောင်မှုဆိုင်ရာ အညွှန်းများပါဝင်သည်။

နိဒါန်း

ဤစာတမ်းတွင်ပါဝင်သည့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများအတွက် လေ့လာဆန်းစစ်မှုနှင့် မဟာဗျူဟာသည်မြန်မာနိုင်ငံ NES ၏အဓိကအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအနေနှင့်ပါဝင်သည်။ ၎င်းသည်ကျေးလက်ရပ်ရွာလူထုအတွက် ဝင်ငွေအပေါ် သိသာထင်ရှားသည့် ဖြည့်ဆည်းမှုများပြုလုပ်ပေးနိုင်သည့်အပြင် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများသည်လျှပ်စစ်မရရှိသည့် ကျေးလက်ရပ်ရွာလူထုများအတွက်စွမ်းအင်ဆိုင်ရာဇာစ်မြစ်လည်းဖြစ်သည်။မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသစ်တောသယံဇာတ များအတွက် တန်ဖိုးမြင့်အချောထည်ထုတ်လုပ်ခြင်း အဆင့်သည်လွန်စွာပင်နည်းပါးပြီးသစ်တော ပြုန်းတီးမှုများ လျင်မြန်စွာဖြစ်ပေါ်စေသည်။သစ်တောကဏ္ဍ၏ပြည်ပပို့ကုန်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည်အဓိကအားဖြင့်အိန္ဒိယနိုင်ငံ နှင့်တရုတ်နိုင်ငံများတွင်အသုံးပြုရန်သို့မဟုတ် တစ်ဆင့်ပြန်လည်တင်ပို့ရန်ဆီသို့အဓိကအားဖြင့် ဦးတည်လျှက် ရှိသည်။ဈေးကွက်အတွင်း အနည်းငယ်မျှသော အစိတ်အပိုင်းအဖြစ်ပါဝင်သည့် မြန်မာ့ပို့ကုန်အချောထည်များ သည်အကန့်အသတ်ဖြင့်အာရပ်ဒေသနှင့်ဥရောပသမဂ္ဂရှိဈေးကွက်သို့တင်ပို့နိုင်သည်။ သစ်တောကဏ္ဍ၏အနာဂတ် ပို့ကုန်မြှင့်တင်မှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးသည် ယခုအချိန်တွင်အကန့်အသတ် များစွာရှိနေသည်။အကြောင်းမှာသွင်းအားစု များ ကူညီပံ့ပိုးဖြည့်ဆည်းပေးရန် လိုအပ်နေခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာယန္တရားများ ပိုင်ဆိုင်မှု ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံအစရှိသောစိန်ခေါ်မှုမျိုးစုံတို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဤစာတမ်းသည်မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍပိုမိုကောင်းမွန်လာရန်အတွက်ပုဂ္ဂလိကနှင့်အစိုး ရတို့၏မျှော်လင့်ချက်များအားတင်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။အရေးကြီးသည့်အချက်များကိုတွယ်ရန်နှင့်ဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုအခွင့်အလမ်းများအား ဖော်ထုတ်ရန်အတွက် ဝိုင်းဝန်းကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။ သို့မဟုတ်ပါက သစ်တောကဏ္ဍ၏ အရေးကြီးသည့်အလားအလာနှင့် အခွင့်အရေးနှင့် လုပ်နိုင်စွမ်းရည်တို့ကို မြှင့်တင်ခြင်းမရှိဘဲထိုအလားအလာနှင့် အခွင့်အရေးများသည် လုံးဝထုတ်ယူအသုံးမပြုဘဲ ကျန်ရစ်နေမည် ဖြစ်ပါ သည်။မဟာဗျူဟာ၏ PoA သည်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများပို့ကုန်ကဏ္ဍတွင်ဦးဆောင်လာနိုင်စေခြင်း ကိုပံ့ပိုးပေး မည့်လက်တွေ့ကျကျ ဆောင်ရွက်သွားရန်ဖြစ်ပါသည်။ အောင်မြင်နိုင်သည့်ဆောင်ရွက်မှုများသည်တည်ရှိနေသော ကြီးထွားနေသည့်ကမ္ဘာ့လုံခြုံရေးအစီအစဉ်များအားဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံ၏ထုတ်ကုန်များ၏အရည်အသွေးနှင့် အမျိုးအစားစုံလင်မှုတို့ကိုဖန်တီးဖော်ထုတ်ပေးရန်ဖြစ်သည်။

နောက်ခံသမိုင်းခြုံငုံသုံးသပ်ချက်

မြန်မာနိုင်ငံ၏ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းလုပ်ငန်းပေါ်ထွက်လာပုံသည် အစိုးရ၏ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုမှတစ်ဆင့်ထိုကဏ္ဍ၏ တိုးတက်မှုအတွက် ဈေးကွက်စီးပွားရေးမူဝါဒများအကောင်အထည်ဖော်ခြင်းတို့ဖြင့် လေ့လာရေးဆွဲထားပြီးထိုမှ တဆင့် အနာဂတ်ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက်အသုံးပြုသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း (ASEAN) ဒေသအတွင်းရှိအခြားနိုင်ငံများနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် မြန်မာနိုင်ငံ၏သစ်တောထွက်ပစ္စည်းကဏ္ဍသည်အစပျိုးချိန်မှာပင်ရှိ သေးသော်လည်း၎င်းတွင်အနာဂတ်၌သိသာစွာတိုးတက်လာရန်အလားအလာအခွင့်အလမ်းများစွာရှိသည်။

၁၈၀၀ခုနှစ်များအလယ်ပိုင်းကစပြီးဗြိတိသျှကိုလိုနီခေတ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံတွင်စီးပွားဖြစ်သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းအား ကျယ်ပြန့်စွာပြုလုပ်ခဲ့သည်။ သစ်တောများပြုန်းလာသည့် ခြိမ်းခြောက်မှုအားတုံ့ပြန်သည့်အနေနှင့် ဗြိတိသျှ အာဏာပိုင် များသည်စီးပွားရေးသစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုတစ်ခုအား ၁၈၅၆ ခုနှစ်တွင်စတင်မိတ်ဆက်ခဲ့သည်။ ၎င်းသစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုတစ်ခုသည်ဗမာ့ရွေးချယ်မှုစနစ် (ယခုမြန်မာ့ရွေးချယ်မှုစနစ် (MSS)) အဖြစ်အသွင်ပြောင်း

လာခဲ့ပြီးအရည်အသွေးမြင့်သည့်သစ်များထုတ်လုပ်နိုင်ရန်နှင့်စီးပွားရေးအရတန်ဖိုးရှိသောသစ်ပင်များသဘာဝကျကျ ပြန်လည်သန်စွမ်းတိုးပွားလာနိုင်စေရန်တို့အတွက်ပုံဖော်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၄၈ခုနှစ်တွင်လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် ပိုင်းမြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိပြည်ပသစ်ကုမ္ပဏီများအားနိုင်ငံပိုင်အဖြစ် သိမ်းယူခဲ့ပြီး၎င်းတို့၏သစ်လုပ်ငန်းများအားလည်း ရပ်ဆိုင်းခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဆိုရှယ်လစ်ခေတ် (၁၉၆၂-၁၉၈၈) တွင်သစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုသည် များစွာပြောင်းလဲ ခဲ့ပြီး ဒေသတွင်းအခြေအနေများအား ထည့်မတွက်ဘဲကြီးထွားမှုအားဇောင်းပေးသည့် ပစ်မှတ်များအသုံးပြုကာ နှစ်စဉ်တင်ပို့ရောင်းချမှုရရှိသည့်ဝင်ငွေမြင့်တက်လာခြင်းကိုသာမျှော်လင့်ခဲ့သည်။ သတ်မှတ်ထားသည့်ဦးတည်ချက် များသည် MSS တွက်ချက်မှုအောက်ရှိသစ်တော၏ အမှန်တကယ်ထုတ်လုပ်နိုင်မှုအပေါ်အခြေခံထားခြင်းမရှိသော ကြောင့် သစ်တောများအားရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲစေခြင်းမရှိဘဲ ခုတ်လှဲခဲ့ကြသည်။ ထိုအထဲတွင်သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်း အတွက်နှစ် ၃၀ သစ်ပင်လည်ပတ်မှုဖြစ်စဉ် (felling cycle) အားလျစ်လျူရှုခြင်းနှင့်၎င်းအားအချိန်များစွာ ပို၍ တိုတောင်းသည့် နည်းလမ်းများဖြင့်အစားထိုးထားခြင်းတို့ပါဝင်သည်။ ထိုကာလအတွင်းတွင် ကျွန်းမဟုတ်သည့် သစ်မာသစ်လုံးလုပ်ငန်းအားလုံးကို ထပ်မံ၍ပြည်သူပိုင်သိမ်းခဲ့ပြီးပြည်တွင်းပုဂ္ဂလိက သစ်ကုမ္ပဏီများမှထုတ်လုပ်မှု များသည်လည်းရပ်တန့်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၀ခုနှစ်ကာလများတွင်သစ်သည် ဘဏ္ဍာရေးဝင်ငွေအတွက်အဓိကအရင်းအမြစ် ဖြစ်လာသည်။ MTE ၏ရှေ့ပြေးဖြစ်သောနိုင်ငံတော်သစ်လုပ်ငန်းဘုတ်အဖွဲ့ (State Timber Board) သည် သစ်အားထုတ်လုပ်ပြီးရောင်းချခွင့်ရှိသည့် တစ်ခုတည်းသောအစိုးရအဖွဲ့အစည်းဖြစ်လာသည်။ ထို့ကြောင့်နိုင်ငံတော် သစ်လုပ်ငန်းဘုတ်အဖွဲ့ (ယခု MTE) သည်သစ်တောဦးစီးဌာန (FD) ၏အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ကိုရယူလျက်အစိုးရ၏နိုင်ငံခြားဝင်ငွေလိုအပ်မှုကိုဖြည့်ဆည်းရန်သစ်ထုတ်လုပ်သူများအားသစ်အလွန်အကျွံခုတ်လှဲမှု ခွင့်ပြုမှုများပေးရန်တွန်းအားပေးလာသည်။^၁ ထိုအချိန်တွင်ပင်စနစ်တကျကျွန်းပင်စိုက်ပျိုးရေးအား စတင်ဆောင် ရွက်လာသည်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာအစိုးရကဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်အား စတင်ကျင့်သုံးလာပြီးနောက်သစ်တော ထွက်ပစ္စည်းကဏ္ဍတွင်ကြီးမားသည့် ပြောင်းလဲမှုများထပ်မံဖြစ်ပေါ်လာပြီးပုဂ္ဂလိက သစ်အခြေခံသည့်လုပ်ငန်းများ သည် ၁၉၉၀ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင်စတင်တိုးပွားလာသည်။ ၁၉၉၀ခုနှစ်များတွင်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းကဏ္ဍအတွင်း ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီများ ပိုမိုပါဝင်လာခြင်းနှင့်ဒေသအတွင်းကြီးမားသည့် နိုင်ငံရေးနှင့်စီးပွားရေးဆိုင်ရာပြောင်းလဲမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းတို့ကြောင့်မြန်မာနိုင်ငံ၏သစ်လုပ်ငန်းသည်ပြောင်းလဲလာပြီး၎င်းကဏ္ဍထပ်မံတိုးတက်လာရန်အတွက် အထောက်အကူပြုလာသည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်မှစ၍ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၏ သစ်လုံးထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် တင်ပို့ရောင်းချခြင်း တို့အားတားမြစ်ခဲ့ပြီးပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍသည် MTE နှင့်စာချုပ်ချုပ်ဆိုပြီးမှသာတန်ဖိုးမြင့်သစ်ထုတ်ကုန်များ အားတင်ပို့ ရောင်းချခွင့်ရှိသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန (MoECF) ၏စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်း ဖြစ်သော MTE သည်သစ်လုံးထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်တင်ပို့ရောင်းချခြင်းအပေါ်ထိန်းချုပ်မှုရှိပြီးသစ်ခုတ်လှဲခြင်း၊ သစ်ခွဲခြင်း၊ သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်သစ်ထုတ်ကုန်များ ဈေးကွက်သို့တင်ပို့ရောင်းချခြင်းများကိုပြုလုပ်သည်။ ကုမ္ပဏီသည်ကျွန်း နှင့်ကျွန်းမဟုတ်သောသစ်မာများအားသစ်လုံးများ သို့မဟုတ် သစ်ခွဲသားအကြမ်းများအနေနှင့်ရောင်းချရန်တာဝန်ရှိ သည်။ မြန်မာနိုင်ငံသစ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း (ယခု MTMA) အားသစ်အခြေခံသောလုပ်ငန်းများ ဖော်ထုတ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်၁၉၉၃ခုနှစ်တွင်ထူထောင်ခဲ့သည်။

^၁ Woods, K. and Canby, K. (2011). *Baseline Study 4, Myanmar: Overview of Forest Law Enforcement, Governance and Trade*. Kuala Lumpur; European Union Forest Law Enforcement, Governance and Trade Action Plan in Asia.

လတ်တလောတိုးတက်မှုများ

၂၀၀၀ခုနှစ်များအလယ်ပိုင်းတွင် အစိုးရသည်ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းရှင်များအား သယံဇာတထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍမျိုးစုံတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာရန်ပို၍အားပေးလာသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီများသည်နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများနှင့် အတူ MTMA နှင့် MTE တို့နှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကာသစ်ထုတ်လုပ်ရေး၊ ပြည်ပပို့ကုန်အချောထည်ပြုလုပ်ရေးတို့ တွင်ပိုမိုပါဝင်လာကြသည်။

စီးပွားရေးပိတ်ဆို့အရေးယူမှုများနှင့်ပတ်သက်ပြီးကျွန်းသစ်အပေါ် EU ကချမှတ်ထားသည့်ပစ်မှတ်ထားပြီး ပိတ်ဆို့ အရေးယူမှု များသည်ထိုကဏ္ဍအပေါ်အသင့်အတင့်သာအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိခဲ့ပါသည်။ အကြောင်းမှာ ၎င်းပြဿနာ အားလွယ်ကူစွာရှောင်ကွင်းနိုင်သည့် နည်းလမ်းများစွာရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ တင်ပို့မှုများသည်မလေးရှားနိုင်ငံသို့ မဟုတ်စင်္ကာပူနိုင်ငံမှ တစ်ဆင့်တင်ပို့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုနေရာများတွင်ပင်ဥရောပသို့ဆက်ပြီးသင်္ဘောဖြင့်မတင်ပို့မီ COUNTRY OF ORIGIN ပြောင်းပြီးပြုကြသလို ^၄ ကြားတင်ပို့မှုများကိုလည်းတရုတ်နိုင်ငံနှင့်အိန္ဒိယနိုင်ငံကဲ့သို့သော အိမ်နီး ချင်းနိုင်ငံများထံသို့တင်ပို့ရောင်းချကြသည်။

၂၀၁၁ခုနှစ်မှစပြီး MoECF သည်သစ်တောဝန်ကြီးဌာနအားအစားထိုးကာ၎င်းသည်သစ်တော စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာမူဝါဒများနှင့်အကာအကွယ်ပေးခြင်းစသည်တို့အတွက်တာဝန်ရှိလာသည်။ MoECF အောက်ရှိ အဓိကဌာနများမှာ သစ်တောဦးစီးဌာန (FD)နှင့် မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်း (MTE)တို့ဖြစ်သည် ^၅ (ပုံ၁၇အားကြည့်ပါ)။ သစ်လုံးများတင်ပို့ရောင်းချခြင်းအား တားမြစ်ရန်ကြိုးပမ်းမှုများယခင်ကရှိခဲ့သော်လည်း ၂၀၁၄ခုနှစ်၊ဇူလိုင်လကနေမှ စပြီးသစ်လုံးတင်ပို့ရောင်းချမှုအား ပိတ်ပင်ရန်ကြိုးပမ်းမှုထပ်မံပြုလုပ်လာသည်။ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍ အပေါ်ထိုဆုံးဖြတ်ချက်သည်များစွာ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိမည်ဖြစ်ပြီး၊ အကြောင်းမှာတိုင်းပြည်၏ တင်ပို့ရောင်းချမှု အများစုမှာ သစ်လုံးများဖြစ်နေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သစ်လုံးတင်ပို့ခြင်း ပိတ်ပင်မှုသည်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ကဏ္ဍ၏ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲမှုကိုမြှင့်တင်ခြင်းနှင့်အဆင့်မြင့်သည့် သစ်အချောထည်များထုတ်လုပ်ခြင်းအားပေး ခြင်းတို့ဖြစ်စေမည်ဟုမျှော်လင့်ထားကြသည်။

ထို့အပြင်တင်ပို့ရောင်းချသည့် သစ်လုံးများအားဝယ်ယူသူများကိုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း၌ ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာယန္တရားများ အတွက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများပြုလုပ်ရန်အားပေးရန်ရည်ရွယ်သည်။ အဓိကပြဿနာတစ်ခုမှာသစ်တောကဏ္ဍပြည်ပပို့ကုန် အမျိုးအမယ်နှင့် ကုန်ချောစသည်တို့ လုံလောက်စွာပြင်ဆင်ထုတ်လုပ်ခြင်းတွင်မည်သည့်အချက်များ ပါဝင်သည် ကိုအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ရန်လိုအပ်နေသေးခြင်းဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတကာအခင်းအကျင်းအား ကြည့်ပါကအမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် EU တို့၏စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှုများ ဖယ်ရှား ခြင်းနှင့် အတူနိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်အစိုးရများသည်တိုင်းပြည်၏ သယံဇာတထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများ တွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်ပို၍ အပြုသဘောဆောင်လာပြီးထိုအထဲတွင် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများနှင့်စိုက်ပျိုးရေး ပါဝင်သည်။ ^၆

^၄ Andreasson, G. (2008). *Evaluating the Effects of Economic Sanctions against Burma*. Sweden; Lund University.
^၅ Woods, K. And Canby, K. (2011). *Baseline Study 4, Myanmar: Overview of Forest Law Enforcement, Governance and Trade*. Kuala Lumpur; European Union Forest Law Enforcement, Governance and Trade Action Plan in Asia.
^၆ *Ibid.*

ကျွန်ုပ်တို့မည်သည့်အဆင့်တွင် ရောက်ရှိနေသနည်း

လက်ရှိအနေအထား

မြန်မာနိုင်ငံသည်ဒေသ၏ အကျယ်ပြန့်ဆုံးသစ်တောနယ်မြေများရရှိပိုင်ဆိုင်ထားသည့်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ MoECAF အရတိုင်းပြည်၏ ၄၈% (သို့မဟုတ်၃၁,၇၇၃,၀၀၀ဟက်တာ) သည်သစ်တောများဖြင့်ဖုံးလွှမ်းနေသေးပြီး၊ ယင်းတွင် မထိမတွေ့ရသေးသောအဓိကသစ်တော၏ ၃.၁% ပါဝင်သည်။ နိုင်ငံတွင်ကမ္ဘာ၏ အဓိကဦးဆောင်သည့်ကျွန်းသစ် တောများလည်းရှိသည်။ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍသည် ပြည်တွင်းသုံးစွဲမှုအပြင် တင်ပို့ရောင်းချသည့် ဈေးကွက်များအတွက်ပါ ကုန်ပစ္စည်းများနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ပြီးလွန်ခဲ့သော ၁၀ နှစ်ကျော်ကာလ အတွင်းအမျိုးသား GDP ၏၁% နှစ်စဉ်ရှိသည်။

ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ

ကဏ္ဍ၏ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံကိုကြည့်ခြင်းဖြင့်ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၏သစ်လုံးထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်တင်ပို့ ရောင်းချခြင်းအား ၁၉၉၃ ခုနှစ်မှစပြီးပိတ်ပင်တားမြစ်ထားသည်ကို မီးမောင်းထိုးပြနေသည်။ သို့သော်ယခုအချိန်တွင် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍသည် တန်ဖိုးမြင့်သစ်ကုန်ချောများအားတင်ပို့ရောင်းချရန် MTE နှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိပြီဖြစ် သည်။

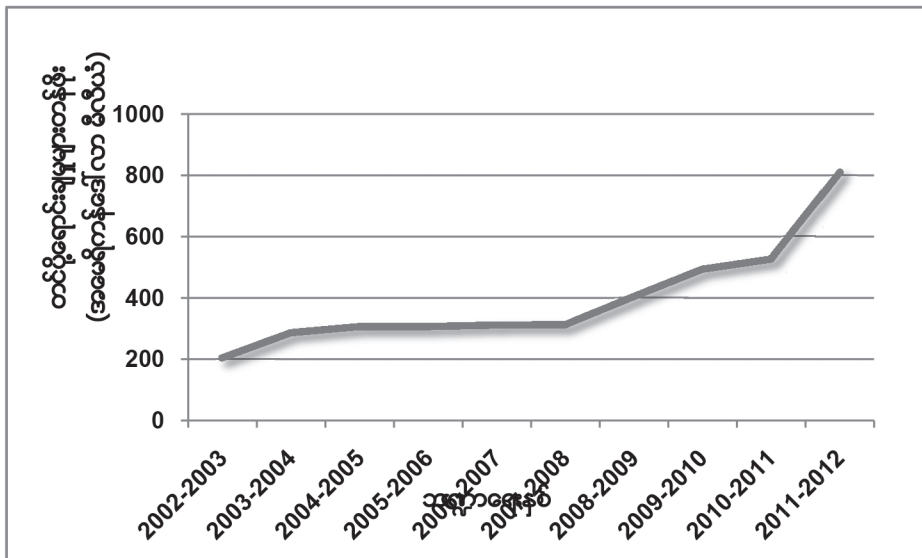
သစ်အခြေခံသည့်လုပ်ငန်းများ ဖော်ထုတ်ရန်နှင့်အစိုးရထံမှပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအနေဖြင့် ကုန်ကြမ်းများဝယ်ယူခြင်းကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံသစ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်းကို ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ထူထောင်ခဲ့ ပါသည်။ တန်ဖိုးမြင့်သစ်အချောထည်များထုတ်လုပ်ခြင်းကိုအားပေးရန်အတွက်ထူထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ သစ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၏ လှုံ့ဆော်မှုဖြင့်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဈေးကွက်တို့တွင်ပါဝင်လှုပ်ရှားနေသော ပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း ၃၈၃ ဦးနှင့်ပုဂ္ဂလိကပိုင်ကုမ္ပဏီပေါင်း ၁,၀၃၄ခုတို့သည် ၂၀၁၂ခုနှစ်တွင်အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ်မှတ်ပုံတင်ထားပြီးဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်သစ်အခြေခံသည့်လုပ်ငန်း ၁၀၀ ခန့်ရှိသည်။ MTMA ၏အဆိုအရသစ်ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းတွင် သစ်စက်ပေါင်း ၂၅၈ ခု၊ အထပ်သားနှင့်သစ်ပါးလွှာစက်ရုံ ၉ခု၊ သစ်စက် ၁၄၉၇ ခုနှင့်အသေးစားသစ်ထုတ်လုပ်သည့် သစ်စက်ပေါင်း ၁,၅၈၈ ခုတို့ပါဝင်သည်။^၂

ထို့အပြင်နိုင်ငံတော်ပိုင် MTEအောက်တွင် တန်ဖိုးမြင့်သစ်အချောထည်များထုတ်လုပ်ခြင်းအတွက်သစ်အခြေခံသည့် လုပ်ငန်းများအတွင်းတွင် ပရိဘောဂစက်ရုံ ၅ခု၊ အထပ်သားစက်ရုံ ၅ ခု၊ ပုံလောင်းစက်ရုံ ၂ ခုနှင့်ကြမ်းခင်းနှင့်ပုံလောင်း စက်ရုံ ၁ ခုတို့ပါဝင်သည်။ MTE သည်အပြည့်အဝနိုင်ငံပိုင်ဖြစ်သော်လည်း၎င်းသည်ပုံမှန်အားဖြင့် ကုမ္ပဏီများအား ၎င်း၏ကိုယ်စားကုန်ကြမ်းထောက်ပံ့ပေးမှုများ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းများနှင့်တင်ပို့ရောင်းချမှုများအား ပြုလုပ်ရန် ကန်ထရိုက်များပေးလေ့ရှိသည်။ ထိုအခါကုမ္ပဏီသည်သစ်တင်ပို့ရောင်းချမှုထံမှရရှိသော အမြတ်၏သဘောတူထား သောရာခိုင်နှုန်းကို MoECAF ၏ဝင်ငွေရှာဖွေသောအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည့် MTE ကိုခွဲဝေပေးရသည့် အပြင်ရရှိ ထားသည့်သစ်လုံးကုန်ကြမ်းများအတွက်လည်းပေးသွင်းရသည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် သစ်လုံးတင်ပို့ရောင်းချမှု များပိတ်ပင်တားမြစ်ပြီးနောက်ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍသည် MTE သစ်အခြေခံလုပ်ငန်းဌာနနှင့်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်၍ တန်ဖိုးမြင့်သစ်အချောထည် ပစ္စည်းများသာတင်ပို့ခွင့်ရှိမည်ဖြစ်သည်။

^၂ Myanmar Timber Merchants Association (2012). *Guide Book for Timber Trade in Myanmar*.

ပုံ၁တွင်ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း MTE ၏နှစ်စဉ်ဝင်ငွေသည်ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်နှစ်အတွင်းပုံမှန်မြင့်တက်လာပြီး ၎င်းကဖော်ပြသည်မှာ နိုင်ငံပိုင်ကုမ္ပဏီသည်ဖြတ်သန်းလာသည့်နှစ်များအတွင်း ၎င်း၏တင်ပို့ရောင်းချမှုများနှင့် ပြည်တွင်းဈေးကွက်မှဝင်ငွေများသိသာစွာတိုးမြှင့်လာမှုကိုရရှိနိုင်ခဲ့သည်။ လွန်ခဲ့သော၁၀နှစ်တွင်သစ်ထုတ်ကုန်များ တင်ပို့ရောင်းချခြင်း၏ဝင်ငွေများသည်၄ဆကျော်တိုးမြှင့်လာပြီး ၂၀၁၁-၂၀၁၂ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင်အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၈၀၀ မီလီယံကျော်ခဲ့သည်။

ပုံ၁ - MTE ၏သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများတင်ပို့ရောင်းချမှုရရှိသည့်နှစ်စဉ်ဝင်ငွေများ၊ ၂၀၀၂-၂၀၁၂

အစ်မြစ် - မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်း (၂၀၁၂)

နည်းပညာနှင့်မတည်ငွေအသုံးချပုံ

သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍတွင်ခုတ်လှဲခြင်းမတိုင်မီ၊ ခုတ်လှဲချိန်နှင့်ခုတ်လှဲပြီးနည်းပညာများသည်မလေးရှားနိုင်ငံ သို့မဟုတ်ဗီယက်နမ်နိုင်ငံကဲ့သို့သောအခြားဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင်နိမ့်နေသေးပြီးလေလွင့်မှုပိုမိုဖြစ်စေကာ တန်ဖိုးမြင့်ကုန်ချောထုတ်လုပ်မှုလည်း နည်းပါးနေသေးသည်။ အသုံးပြုနေသည့် ကုန်ကြမ်းထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာနည်းပညာသည်သစ်လုံးများအား ဆင်များဖြင့်အဓိကဆွဲနေကြကာ ခေတ်မီမှုအဆင့်နှင့်နည်းပညာပိုင်းတွင်နိမ့်နေသေးသည်။ သစ်ဆွဲရာတွင်အများအားဖြင့်ဆင်များအား အသုံးပြုခြင်းမှာ၎င်းတို့သည်သစ်တောအားထိခိုက်မှု အနည်းဆုံး ဖြစ်စေပြီးထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်လည်းအနည်းဆုံးဖြစ်သည်။ ထို့အပြင်လမ်းတည်ဆောက်မှုများသည် ညံ့ဖျင်းနေသေးသောကြောင့်ယာဉ်များလည်းသွား၍မရပါ။ MTE သည်သစ်ဆွဲဆင်ပေါင်း၃,၀၀၀ခန့်ပိုင်ဆိုင်ပြီး နောက်ထပ် ၂,၀၀၀ မှာပုဂ္ဂလိကပိုင်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင်မြန်မာနိုင်ငံ၏ သစ်အခြေခံသောလုပ်ငန်းများအားသစ်စက်များကဲ့သို့သော နည်းပညာနိမ့်ပါးသည့်လုပ်ငန်းများဖြင့်လည်ပတ်လျက်ရှိသည်။ ထိုကဏ္ဍသည်လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလည်းလုံလောက်စွာ မရရှိပါ။

သစ်အခြေခံသည့်လုပ်ငန်းများ၏တိုးတက်မှုနောက်ကျနေခြင်းသည်ထိုကဏ္ဍတွင် FDI ဝင်လာမှုအဆင့်နိမ့်နေပြီး မတည်ငွေနှင့်နည်းပညာဆိုင်ရာရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမလုံလောက်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည်တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် ကုန်ကြမ်းစီးဆင်းမှုမလုံလောက်စွာနှင့်မှန်ကန်စွာရရှိနိုင်ခြင်း မသေချာမှုကြောင့်လည်းဖြစ်သည်။ လုပ်ငန်းရှင်များသည် နည်းပညာမြင့်ပြီးမတည်ငွေများပြားသည့်လုပ်ငန်းများတွင် ကြီးမားသည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများပြုလုပ်ရန်ဆုတ်နေကြ

သော်လည်းသစ်စက်များနှင့် သစ်မာသစ်လုံးများထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် တင်ပို့ရောင်းချခြင်းကဲ့သို့သောနည်းပညာနိမ့်ပြီး လုပ်အားများစွာအသုံးပြုသောလုပ်ငန်းများတွင်ပို၍ပါဝင်လိုကြသည်။ (ထွန်း၊ ၂၀၀၉)။

ဘဏ္ဍာရေးထောက်ပံ့မှုများရရှိနိုင်ခြင်းအခက်အခဲများသည်လည်းပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအပေါ် သိသာထင်ရှားစွာ အကျိုးသက်ရောက်စေပြီး လုပ်ငန်းများသည်၎င်းတို့၏ ဆောင်ရွက်မှုများအားမိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ရင်းနှီးငွေ အကန့်အသတ်ဖြင့်သာရင်းနှီးမြှုပ်နှံဆောင်ရွက်ကြရသည်။

• အမျိုးသားအဆင့်အရည်အသွေးဆိုင်ရာအခြေခံအဆောက်အအုံ

သစ်တောကဏ္ဍရင်ဆိုင်နေရသည့် အဓိကအချက်တစ်ခုမှာမြန်မာနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံတကာကအသိအမှတ်ပြုထားသည့် ထောက်ခံချက်ဆိုင်ရာစံနှုန်းမရှိခြင်းဖြစ်ပြီး ၎င်းသည်အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဥရောပနှင့်ဂျပန်နိုင်ငံတို့တွင်ရှိသော တန်ဖိုးမြင့်ဈေးကွက်များထံသို့သစ်ထုတ်ကုန်များတင်ပို့ရောင်းချလိုသောပြည်တွင်းလုပ်ငန်းများအပေါ် သွားရောက်ထိခိုက်စေသည်။ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းများသည်တရားဝင်မှုသို့မဟုတ်ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲခြင်းကိုထောက်ခံချက်ပေးသည့် စာရွက်စာတမ်းများလိုအပ်နေပြီး၎င်းတို့အားမြန်မာနိုင်ငံတွင်မရရှိနိုင်သေးပါ။

၎င်းကိစ္စအားကိုင်တွယ်ရန် MoECF သည်မြန်မာ့သစ်တောထောက်ခံချက်ကော်မတီ (MFCC) အားနိုင်ငံတကာ ထောက်ခံချက်ပေးခြင်းအပေါ် အခြေခံပြီးအမျိုးသားထောက်ခံချက်ပေးနိုင်ရေးအား ဖော်ထုတ်ရန်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ထူထောင်ခဲ့သည်။ ၎င်းသည်မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းအနာဂတ်တွင် ပြုလုပ်မည့်သစ်ထောက်ခံချက်လုပ်ငန်းစဉ်နှင့်ဆောင်ရွက်မှုများအားစောင့်ကြည့်သွားမည့် အမျိုးသားအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းအနေနှင့် လုပ်ဆောင်သွားမည်။၁၉၉၈ခုနှစ်တွင်စတင်ထူထောင်ခဲ့ပြီးနောက်၎င်းသည် မလေးရှားသစ်ထောက်ခံချက်ကောင်စီနှင့်အင်ဒိုနီးရှား Eco-သတ်မှတ်ရေးအဖွဲ့အစည်းကဲ့သို့သောဒေသတွင်းရှိ သစ်ထောက်ခံချက်ပေးရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အပြန်အလှန်အနေအထားနှင့်အချိတ်အဆက်များပြုလုပ်ထားသည်။သို့သော်နိုင်ငံတကာစံနှုန်းများနှင့် ကိုက်ညီရန်လက်ရှိတည်ရှိနေသောစနစ်များကိုအားဖြည့်ရန်လွတ်လပ်သည့် တတိယပါတီ၏စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းနှင့် တည်းဖြတ်ခြင်းစနစ်များလိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတကာဈေးကွက်များအားပြည်တွင်းထုတ်ကုန်များက ထိုးဖောက်နိုင်ရန်အတွက်အသိအမှတ်ပြုခံထားရသည့် ထောက်ခံမှုစနစ်တစ်ခုအားဆွဲယူကျင့်သုံးခြင်းနှင့် ပတ်သက်သည့်ဆောင်ရွက်မှုများအား ယခုအချိန်တွင်ဆွေးနွေးလျက်ရှိပြီးအထူးသဖြင့် EU FLEGT အတွက် VPA ဖြစ်သည် (ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာဆောင်ရွက်မှုများအခန်းတွင်ကြည့်ပါ)။

သစ်တောကဏ္ဍထုတ်လုပ်မှု

မြန်မာနိုင်ငံသည် ကြာမြင့်သည့်အချိန်ကပင်ကမ္ဘာပေါ်တွင် သစ်တင်ပို့မှုအပေါ် မည်သည့်တားမြစ်ချက်မှ မရှိသည့်နိုင်ငံအနည်းငယ်ထဲမှ တစ်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ လက်ရှိအချိန်တွင် ကျွန်းသစ်လုံးများနှင့်သစ်မာသစ်လုံးများသည် အဓိကတင်ပို့နေသည့်သစ်နှင့်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများတွင်ပါဝင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်း သိပ်မရှိသေးဘဲ finger joint panels၊ ဖောင်းလုံးများ၊ ပရိဘောဂများ၊ အထပ်သားများနှင့် သစ်ပါးလွှာများကဲ့သို့သော တန်ဖိုးမြင့်သစ်အခြေခံထွက်ကုန်ပစ္စည်းများသည် အများအားဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုမရှိသေးဘဲ ကဏ္ဍ၏တင်ပို့မှုများတွင် ဈေးကွက်ဝေစုအနည်းငယ်ဖြင့်သာပါဝင်သည်။ သို့သော် အခြေအနေသည် ၂၀၁၄ ခုနှစ် သစ်လုံးတင်ပို့ရောင်းချမှု တားမြစ်ချက်နှင့်အတူ ပြောင်းလဲလာမည်ဟု မျှော်လင့်ရသည်။

တန်ဖိုးကွင်းဆက်အဆင့်ဆင့်ဆောင်ရွက်ပုံများ မထုတ်လုပ်မီနှင့်ကုန်ကြမ်းအရင်းအမြစ်ရှာဖွေခြင်း

ဈေးနှုန်းတန်ဖိုးကွင်းဆက်၏ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်ဆင့်ဆောင်ရွက်ပုံ ပထမအဆင့်မှာ ထုတ်လုပ်မှုမတိုင်မီ အချိန်ဖြစ်သည်။ ဤအဆင့်တွင် MSS အပေါ် အခြေခံ၍ ပကတိမြေပြင်ကွင်းဆင်း စစ်ဆေးမှတ်သားခြင်း (ပင်ထောင်ရိုက်ခြင်း)ကိုစီစဉ်သည်။ နှစ်စဉ်ရောင်း၍ရသောအနေအထားရှိသောသစ်များအား ရွေးချယ်ပြီး သင်းသတ်ခြင်း သို့မဟုတ် အမှတ်အသားပြုလုပ်ထားရသည်။ ဤအဆင့်တွင် ကုန်ကြမ်းသစ်လုံးထုတ်လုပ် သူများက လိုအပ်သည့်ဘဏ္ဍာရေးနှင့်စိုက်ပျိုးရေးလိုအပ်ချက်များကိုဖြည့်ဆည်းပေးရသည်။

ဤအဆင့်တွင်အဓိကဝန်ဆောင်မှုပေးသူများမှာ ရောင်းချဆောင်ရွက်သူများနှင့် ထုတ်လုပ်သူများ ဖြစ်သည်။

ဘဏ္ဍာရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ စိုက်ပျိုးရေးပညာရှင်များ၊ မြေလုပ်သားများ၊ စက်ယန္တရားများ မောင်းနှင်သူများနှင့် သွင်းအားစုပေးသွင်းသူများအပါအဝင်ဝန်ဆောင်မှုဖြည့်ဆည်းပေးသူအချို့ သည် ဤအဆင့်တွင် မရှိမဖြစ် ဖြစ်သည်။ FD သည် ဤအဆင့်တွင် အဓိကတာဝန်ရှိသည့် ဦးစီးဌာနတစ်ခုဖြစ်ပြီး သစ်တောများထိန်းသိမ်းရန်နှင့် စီမံခန့်ခွဲရန် အတွက်၎င်းတွင် တာဝန်သည် ရှိသည်။

သစ်ခုတ်လှဲခြင်း

စစ်ဆေးရွေးချယ်ပြီး သင်းသတ်ခြင်း သို့မဟုတ် မှတ်သားခြင်းများပြုလုပ်ပြီးသည့် သစ်ပင်များအား မြန်မာနိုင်ငံ တွင် သစ်ခုတ်လှဲခြင်းအတွက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သည့် တစ်ခုတည်းသောအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သော MTE နှင့် ၎င်း၏ သစ်ထုတ်လုပ်ရေးဌာန၏ ဦးဆောင်မှုအောက်တွင် ခုတ်လှဲသည်။ MTE သည် ပုံမှန်အားဖြင့် ခုတ်လှဲ ခွင့်လှစ်လျှောက်မှုများအား ၎င်းကိုယ်စား ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများကို ကန်ထရိုက်ပေးသည်။ ခုတ်လှဲခြင်း များအား FD သစ်တောခုတ်လှဲခြင်းဆိုင်ရာ အမျိုးသားစံနှုန်းနှင့် အခြားသစ်တောဥပဒေ (Forest Law) ကဲ့သို့သော စည်းမျဉ်းဥပဒေများနှင့်အညီ ပြုလုပ်ရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ခုတ်လှဲပြီးသော သစ်ပင်များအား ဆင်များဖြင့်သယ်ယူပြီး ၎င်းအတွက် ဆင်အကောင်ရေ ၅,၀၀၀ အား အသုံးပြုသည်။ ဆင်များအသုံးပြုခြင်းသည် MTE အတွက် အားသာချက်အချို့ရှိပြီး ဥပမာအားဖြင့် ၎င်းတို့သည် သစ်တောအား ထိခိုက်မှုအနည်းဆုံးဖြစ်စေပြီး ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်လည်း အနည်းဆုံး ဖြစ်သည့်အပြင် လမ်းဖောက်လုပ်ထားခြင်းမလိုလောက်မှု အခက်အခဲကိုလည်း ကျော်လွှားနိုင်သည်။ ဆင် များအပြင် ဤအဆင့်တွင် အခြားထည့်သွင်းအသုံးပြုရသည့် အဓိကအရာများမှာ စက်ယန္တရားများနှင့် ကိရိယာ တန်ဆာပလာများ၊ လုပ်အားများနှင့် ထရပ်ကားများ ဖြစ်သည်။

သစ်လုံးများ သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း

ထိုမှတစ်ဆင့် သစ်လုံးများအား သစ်လုံးစုပုံအရပ်သို့ပို့ပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် အသွင်ပြောင်းရန်အတွက် သစ်စက်များ သို့မဟုတ် စက်ရုံများထံသို့ ပို့သည်။ သစ်လုံးများအား နည်းလမ်းပေါင်းစုံဖြင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း ကိုလည်း MTE က တာဝန်ယူပြီးအများဆုံးအသုံးပြုသည့်နည်းမှာ သစ်လုံးများအား ရေမှတစ်ဆင့်မျှောချခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုနည်းလမ်းသည် ပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် ထိခိုက်မှုမရှိခြင်းကြောင့် ကုန်ကျစရိတ်လည်း နည်းသည်။ အခြားသယ်ယူပို့ဆောင်သည့်နည်းလမ်းများမှာ ဇက်သင်္ဘောများနှင့် မီးရထားများဖြင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်။ သစ်လုံးတစ်ခုစီအား

ပြောင်းရွှေ့ခြင်း သို့မဟုတ် အသွင်ပြောင်းရာတွင်ပို့ပေးသည့်နေရာနှင့်လက်ခံသည့်နေရာနှစ်ခုစလုံးတွင် မှတ်တမ်း တင်ထားသည်။

ကျွန်းသစ်နှင့်သစ်မာများအား ခွဲစိတ်ခြင်း

MTE သည် ပူးတွဲကုန်ထုတ်လုပ်မှုအစီအစဉ်အောက်တွင် သစ်ထုတ်လုပ်ရေးအား ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍနှင့်အတူ တွဲပြီး ပါဝင်လုပ်ဆောင်သည်။ ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီများ၏ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများအား MTE ၏ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုဖြင့် ဆောင်ရွက်သည်။ MTE သည် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများအား သစ်လုံးအကြမ်းများအား ဖြည့်ဆည်းပေးပြီး ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းများက ထုတ်လုပ်ခြင်းကို ကိုယ်ပိုင်အစီအစဉ်များဖြင့် ပြုလုပ်သွားသည်။ ထိုအဆင့်တွင် MTE သည် အဓိကထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာယန္တရားများအား ပိုင်ဆိုင်ပြီး ထိုအထဲတွင် စက်ယန္တရားများနှင့် လုပ်သားအင်အားတို့လည်း ပါဝင်သည်။ သစ်စက်များသည် ဘေးပြားများ၊ ပျဉ်ပြားများ၊ ပျဉ် ချပ်များ၊ decks၊ လေးထောင့်သစ်များ၊ တိုင်များ၊ သစ်အတုံးများ စသည်တို့ ပါဝင်သည်။ ထိုတစ်ဝက်တစ်ပျက်ကုန်ချောများအား တင်ပို့ရောင်းချခြင်း သို့မဟုတ် သစ်အခြေခံသောစက်ရုံများထံသို့ ရောင်းချခြင်းများ ပြုလုပ်သည်။

ပြည်တွင်းဈေးကွက်နှင့်ဖြန့်ဖြူးခြင်း

ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်းသစ်နှင့်သစ်မာသစ်လုံးများနှင့်သစ်ခွဲသားများအား စက်ရုံများအပါအပါဝင် ပြည်တွင်းဈေး ကွက်ရှိ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သူများအား ရောင်းချခြင်း သို့မဟုတ် တင်ပို့ရောင်းချခြင်းများ ပြုလုပ်သည်။ သတိပြုရမည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံမှ သစ်လုံးများ တင်ပို့ရောင်းချရန် MTE သည် တစ်ခုတည်းသော လုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိထားသော အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်သည်။ တင်ပို့သည့်ကုန်များမှာ အဓိကအားဖြင့် ကျွန်းလုံးသစ်လုံးများနှင့် သစ်မာသစ်လုံးများအပြင် အသွင်ပြောင်း ထားသောကျွန်းနှင့်သစ်မာများနှင့် အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိသစ်အခြေခံသောထုတ်ကုန်များပါဝင်သည်။ သစ်လုံးများ နှင့်သစ်ခွဲသားများအတွက် ရောင်းချသည့်စနစ်မျိုးစုံကို အသုံးပြုပြီး၊ ထိုအထဲတွင် -

- လေလံတင်ရောင်းချခြင်း - အဓိကအားဖြင့် အရည်အသွေးမြင့်သည့် ကျွန်းသစ်လုံးများအတွက်
- အရည်အသွေးပိုမိုသည့် ကျွန်းနှင့်သစ်မာသစ်လုံးများအား တိုက်ရိုက်ရောင်းချခြင်း
- ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းများအတွက် စက်မှုကုန်ကြမ်းများ ရောင်းချခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။

သစ်တောထွက်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်မှု

မြန်မာနိုင်ငံသည် ၎င်း၏ကျွန်းနှင့်သစ်မာသစ်လုံးများအား အဓိကအားဖြင့် တရုတ်နိုင်ငံ၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့် ဒေသတွင်းရှိ အခြားနိုင်ငံများရှိ ပြည်ပလုပ်ငန်းများထံသို့ တင်ပို့ရောင်းချကာ ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းများသည်အဆင့်မြင့် အချောထည် ထုတ်လုပ်မှုတွင် သေးငယ်သည့်အခန်းကဏ္ဍကသာပါဝင်သည်။ ထိုပြည်တွင်း သစ်အခြေခံသည့် ကုန်ထုတ်လုပ်သူ များထဲတွင် ပရိဘောဂစက်ရုံများ၊ veneer စက်ရုံများနှင့် ဖောင်းလုံးစက်ရုံများသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အရှိဆုံး ဖြစ်သည်။ MTE ၏ သစ်အခြေခံသောလုပ်ငန်းဌာနနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍသည် တန်ဖိုးမြှင့် တစ်ဝက်တစ်ပျက်ထုတ်လုပ်ပြီးသစ်များကိုလည်း တင်ပို့ရောင်းချခွင့် ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း သစ်အကြမ်းများအား အသွင်ပြောင်းခြင်းသည် ကုန်ကျစရိတ်များပြီး အကြောင်းမှာ လိုအပ်သည့် ယန္တရားအားလုံးကို တင်သွင်းရမည်ဖြစ်ပြီး စက်ယန္တရားနှင့်ကိရိယာများမှအစပါဝင်သည်။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကို

လည်း ဂျင်နရေတာများမှတစ်ဆင့်ထုတ်လုပ်သောကြောင့် ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်ကိုလည်းပိုမိုမြင့်တက်စေသည်။ အများ၏အမြင်အရ အခွန်စနစ်သည် အပြီးသတ်ကုန်ချောများအားတင်ပို့ခြင်းကို အားမပေးလိုသည့်ပုံစံ ထင်မြင် ရပြီးအကြောင်းမှာပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍက တင်ပို့မှုအားလုံးအား အခွန် ၁၀% ကောက်ခံသောကြောင့် ဖြစ်သည်။^{၁၂} ဤအဆင့်တွင် ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများလည်း လိုအပ်ပြီဖြစ်သည်။ ကနဦးဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုအနေနှင့် MTE သည် သစ်အခြေခံလုပ်ငန်းအတွင်း လေလွင့်မှုအနည်းဆုံးဖြင့် ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းခွင်တွင် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ အား ဖိတ်ခေါ်လျှက်ရှိပြီး ပြည်တွင်းပုဂ္ဂလိက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများအားလည်း အားပေးထောက်ခံမှုများ ပြုလုပ်သည်။

အပြီးသတ်နှင့် တစ်ဝက်တစ်ပျက်ကုန်ချောများထဲတွင် ကျွန်းနှင့်သစ်မာ အထပ်သားများ၊ သစ်မာ veneer ၊ ပရိဘောဂ၊ တံခါးများ၊ ပြတင်းပေါက်များ၊ ကြမ်းခင်းများနှင့် ဖောင်းလုံးများ ပါဝင်သည်။

ဈေးကွက်အတွင်းသို့ ဖြန့်ဖြူးခြင်း

ကုန်ချောများသည် နောက်ဆုံးတွင် ပြည်တွင်းလက်လီဈေးကွက်များ သို့မဟုတ် ပြည်ပပို့ကုန်ဈေးကွက်များသို့ ရောက်ရှိလာကြသည်။ သို့သော် မြန်မာနိုင်ငံ၏တင်ပို့ရောင်းချမှု၏အများစုမှာ တင်ပို့ရောင်းချမှုဈေးကွက်အတွင်းတွင် အသွင်ပြောင်းထားသည့် ကျွန်းနှင့်သစ်မာသစ်လုံးများ ဖြစ်သည်။ MTE သည် ပြည်တွင်း ဖြန့်ဖြူးခြင်းနှင့် ထုတ်လုပ် ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်းတို့အတွက် တာဝန်ရှိသည်။ အချို့သော ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ လုပ်ငန်းများသည်လည်း ပြည်တွင်းမှ ဝယ်ယူသူများထံ ထုတ်လုပ်ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်းများ ပြုလုပ်သည်။

ဝယ်ယူသူများနှင့်ကုန်သည်များသည် သစ်လုံးများနှင့်အခြားသစ်အခြေခံသောထုတ်ကုန်များအား ဝယ်ယူပြီး အသုံးပြု သူ/တင်ပို့ရောင်းချသူ ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းရှင်တို့ထံပြန်လည်ရောင်းချသည်။ လက်ကားကော်မရှင်ပေးသူများ၊ လက်လီ ရောင်းချသူများ၊ ကိုယ်စားလှယ်များ/ဖြန့်ဖြူးသူများနှင့် သိုလှောင်ရေးနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှုပေးသူ များကဲ့သို့သော ဝန်ဆောင်မှုပေးသူမျိုးစုံတို့အား ယခုအဆင့်တွင်အားထားဆောင်ရွက်ကြရသည်။ ပွဲစားများသည် လည်းအရေးကြီးသည့် အခန်းကဏ္ဍမှပါဝင်ပြီးအကြောင်းမှာ ၎င်းတို့သည် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းရှိလိုအပ်မှုများအား ရှာဖွေ စုဆောင်းပေးခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

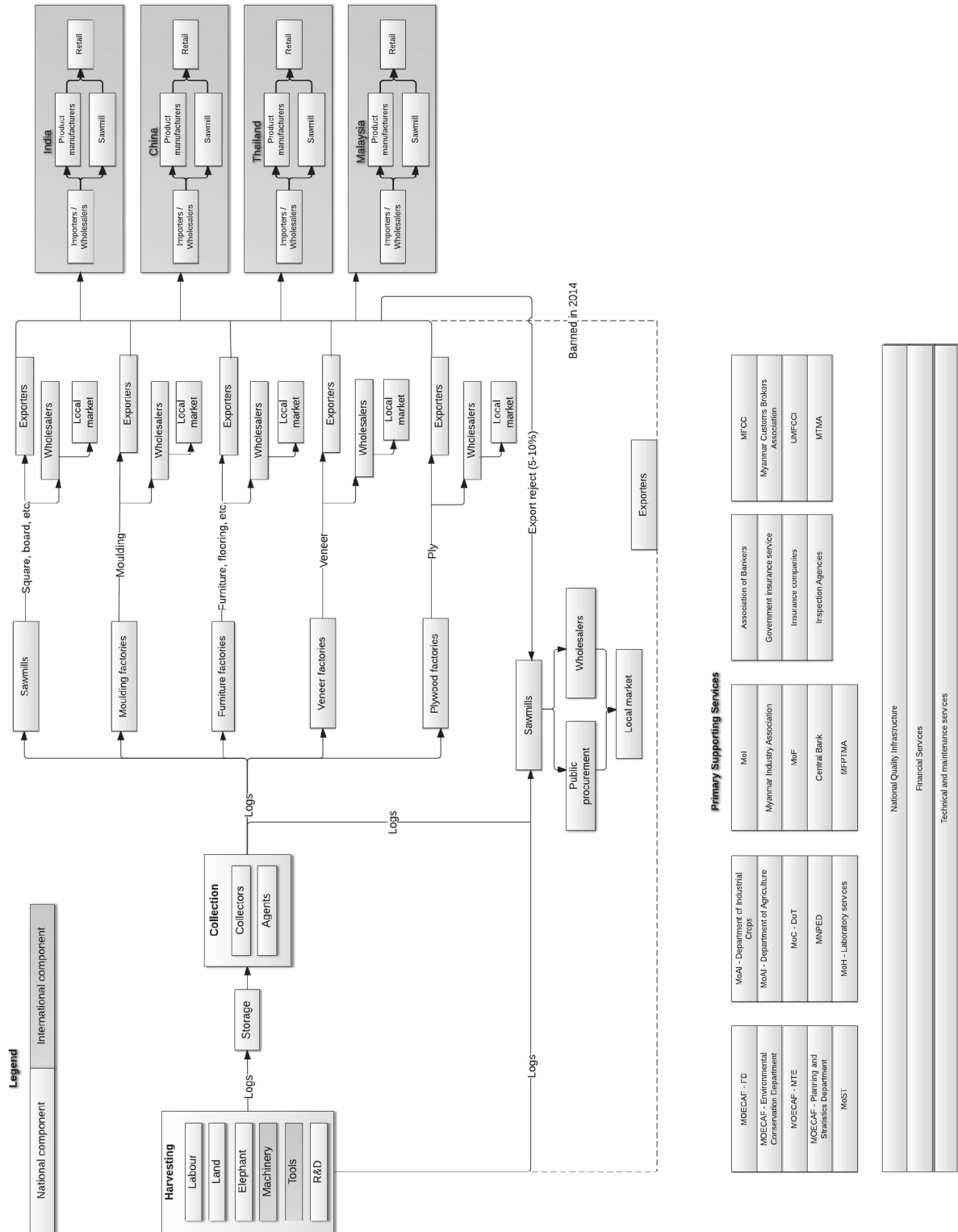
မြန်မာနိုင်ငံသည် ၎င်း၏သစ်တောများအားထိန်းသိမ်းရန်အတွက် ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့မှစတင်ပြီး သစ်လုံးတင်ပို့ရောင်းချမှုအားလုံးဝပိတ်ပင်တားမြစ်ခဲ့ပြီး ၎င်းအစားအရည်အသွေးမြင့်ထုတ်လုပ်ထားသည့်သစ်အချော ထည်များကိုသာတင်ပို့ရောင်းချရန် ရည်ရွယ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ကုန်ထုတ်လုပ်မှု ယန္တရားများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ ကြရန်အားပေးကာ တစ်ကြိမ်တည်းမှာပင် ၂၀၁၃ ခုနှစ်မှစပြီး ကျွန်းနှင့်အခြား သစ်မာများအား ပစ်မှတ်ထားပြီး ခုတ်လှဲခြင်းကို လျော့ကျလာစေခဲ့သည်။ ယခုအခါ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍသည် အချောထည်ကုန်ပစ္စည်းများကိုသာ တင်ပို့ ရောင်းချသောကဏ္ဍ ဖြစ်လာသည်။

^{၁၂}Htun, K. (2009). Myanmar forestry outlook study. Asia-Pacific Forestry Sector Outlook Study II Working Paper Series, Working Paper No. APFSOS II/WP/2009/07. Bangkok; FAO.

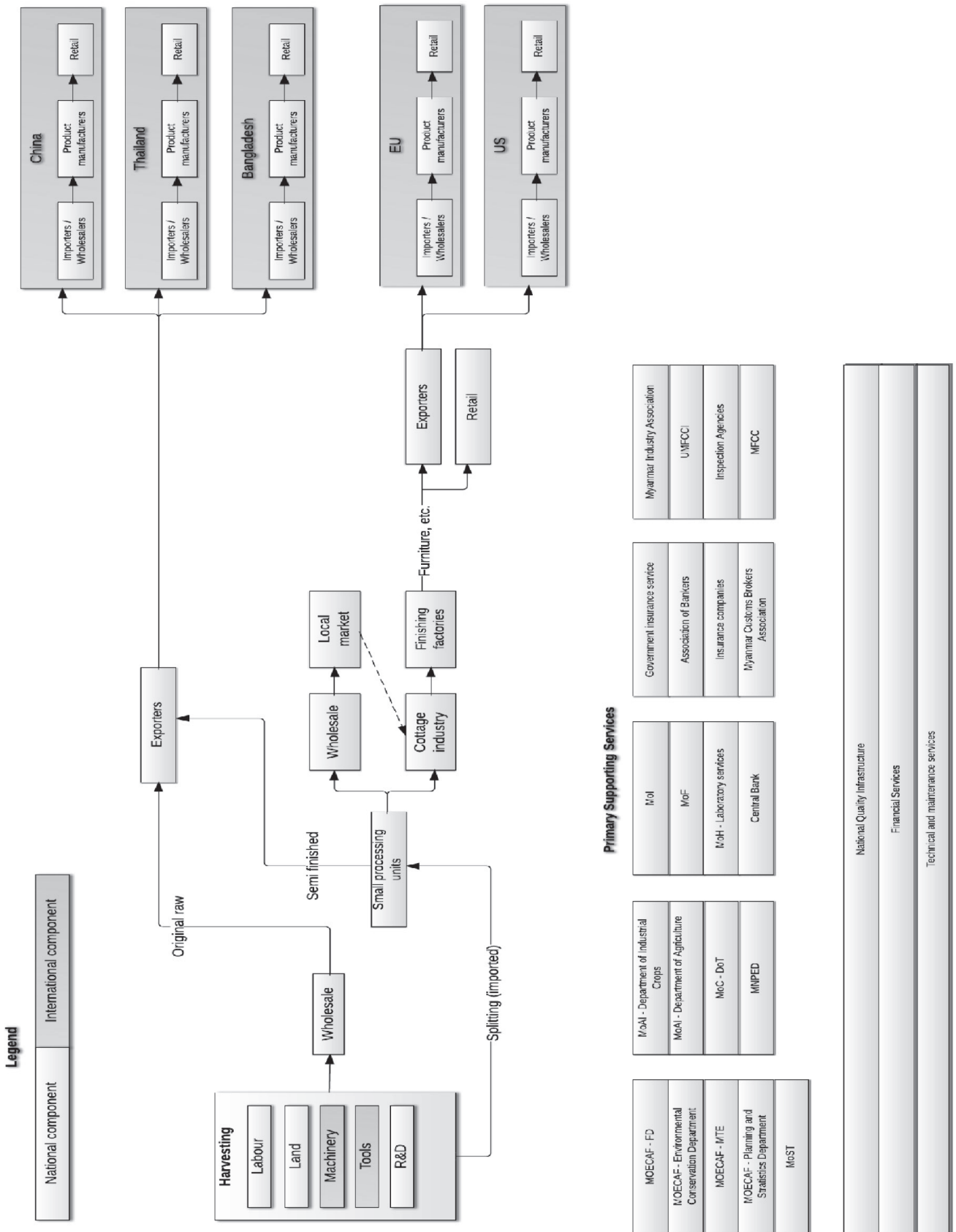
လက်ရှိတန်ဖိုးကွင်းဆက်ပြောင်းလဲမှု

သစ်ထုတ်ကုန်များသည် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍ၏ စုစုပေါင်းထုတ်လုပ်မှု၏ ၉၈% ခန့်အား ကိုယ်စားပြုသည်။ ကြိမ်နှင့်သစ်မဟုတ်သည့်ထုတ်ကုန်များသည် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍ၏ စုစုပေါင်း ထုတ်လုပ်မှု၏ ၂% ခန့်အား ကိုယ်စားပြုသည်ဟု ခန့်မှန်းရသည်။

ပုံ၃ - လက်ရှိတန်ဖိုးကွင်းဆက် - သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ

ပုံ ၄ - လက်ရှိတန်ဖိုးကွင်းဆက် - ကြိမ်နှင့်ဝါး

ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာအမြင်ရှုထောင့်

ကမ္ဘာ့တင်သွင်းသုံးစွဲမှုအလားအလာ

'သစ်နှင့်အခြားသစ်နှင့်ဆက်နွယ်သောပစ္စည်းများ၊သစ်မီးသွေး'^{၁၁} (ယခုအချိန်မှစပြီးသစ်ထုတ်ကုန်များဟူ၍ ရည်ညွှန်းသည်) တို့အတွက် ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်၏အရွယ်အစားမှာ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၂၄ ဘီလီယံ ရှိပြီး ၎င်းသည် ၂၀၀၈ ခုနှစ်မှစပြီး နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှ ၃% မြင့်တက်လာသည် (ဇယား ၁)။ တရုတ်နိုင်ငံသည် ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် သစ်ထုတ်ကုန်များအား အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၅ ဘီလီယံ တင်သွင်းခဲ့ပြီး တစ်ဦးတည်းသော အကြီးဆုံးတင်သွင်းသူဖြစ်ခဲ့ပြီး အနောက်နိုင်ငံများ၏ဈေးကွက်သည် ၎င်းထုတ်ကုန်များ၏ အဓိကတင်သွင်းမှုဈေးကွက်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပြီး EU အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၄၄ ဘီလီယံ)၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၄ ဘီလီယံ) နှင့် ဂျပန်နိုင်ငံ (အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၁၂ ဘီလီယံ) တို့က ဦးဆောင်သည်။ တရုတ်နိုင်ငံနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့သည် သစ်ထုတ်ကုန်များအတွက် အသက်အဝင်ဆုံးဈေးကွက်များဖြစ်ပြီး နှစ်စဉ်တင်သွင်းမှုမြင့်တက်လာနှုန်းသည် ၂၀၀၈ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်အကြားတွင် ၂၂% နှင့် ၁၈% အသီးသီးရှိကြသည်။ ပုံ ၅ သည် တင်သွင်းမှုတန်ဖိုးနှင့် သစ်ထုတ်ကုန်ဝယ်ယူသုံးစွဲမှုများ ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးဈေးကွက်များတွင် မြင့်တက်လာပုံကို ဖော်ပြသည်။

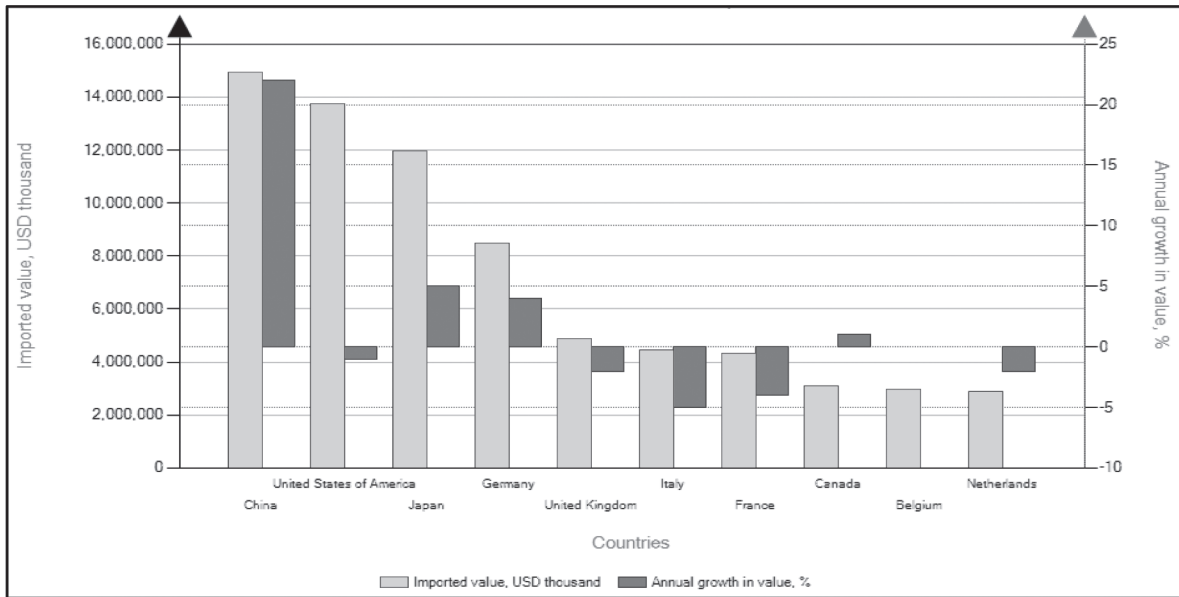
ဇယား ၁ - သစ်နှင့်အခြားသစ်တောထွက်ကုန်များ၊သစ်မီးသွေးဆိုင်ရာကမ္ဘာ့အဓိကတင်သွင်းသူများ(HS ၄၄)

ကမ္ဘာ့အဆင့်သတ်မှတ်ချက်	တင်သွင်းသူများ	၂၀၁၂ ခုနှစ် တင်သွင်းမှုတန်ဖိုး (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ဘီလီယံ)	တန်ဖိုးအားဖြင့် နှစ်စဉ်မြင့်တက်နှုန်း ၂၀၀၈-၂၀၁၂ (%)	တန်ဖိုးအားဖြင့် နှစ်စဉ်မြင့်တက်နှုန်း ၂၀၁၁-၂၀၁၂ (%)	ကမ္ဘာ့တင်သွင်းမှုများတွင် ပါဝင်သည့် ရှယ်ယာ (%)	နိုင်ငံမှ ကျင့်သုံးသည့် ပျမ်းမျှ သွင်းကုန်အခွန် (ခန့်မှန်းခြေ) (%)
	ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်	၁၂၃.၉	၃	-၄	၁၀၀.၀	
၁	တရုတ်	၁၄.၉	၂၂	-၆	၁၂.၂	၅.၆
၂	အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု	၁၃.၇	-၁	၁၅	၁၁.၂	၀.၆
၃	ဂျပန်	၁၁.၉	၅	-၅	၉.၈	၁.၇
၄	ဂျာမနီ	၈.၅	၄	-၂၀	၅.၉	၀.၄
၅	အင်္ဂလန်	၄.၉	-၂	-၅	၄	၀.၄
၆	အီတလီ	၄.၄	-၅	-၂၁	၃.၆	၀.၄
၇	ပြင်သစ်	၄.၃	-၄	-၁၁	၃.၅	၀.၄
၈	ကနေဒါ	၃.၁	၁	၄	၂.၅	၀.၆
၉	ဘယ်လ်ဂျီယံ	၃.၀	၀	-၆	၂.၄	၀.၄
၁၀	နယ်သာလန်	၂.၉	-၂	-၂၀	၂.၄	၀.၄

ဇယားမြစ် - United Nations Comtrade ၏ စာရင်းအင်းအား အခြေခံထားသည့် ITC ၏တွက်ချက်မှုများ။

^{၁၁} Defined as products under the heading HS44 of the Harmonized System.

ပုံ၅ - ၂၀၁၂ခုနှစ်အတွင်းသစ်တောထွက်ပစ္စည်းအဓိကတင်သွင်းသူများ(HS44)

ဇယားမြစ် - United Nations Comtrade ၏ စာရင်းအင်းအား အခြေခံထားသည့် ITC ၏တွက်ချက်မှုများ။

သစ်ထုတ်ကုန်များအတွက် ကမ္ဘာ့ဝယ်လိုအားသည် ၂၀၀၈ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်များအကြား တန်ဖိုးအားဖြင့် နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှ ၃% မြင့်တက်လာပြီး ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင်ထိုကဏ္ဍသည် တစ်ရှိန်ထိုးကျဆင်းမှုဖြင့် ရင်ဆိုင်ရကာ ကမ္ဘာ့တင်သွင်းမှုများသည် တန်ဖိုးအားဖြင့် ၄% ကျဆင်းသွားသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ တင်ပို့သည့် သစ်တော ထွက်ပစ္စည်းများသည် အဓိကအားဖြင့် အပူပိုင်းဒေသသစ်မာသစ်လုံးများ (မြန်မာနိုင်ငံ၏ သစ်တန်ဖိုး၏ ၄၄%) နှင့် ထင်းရှူးမဟုတ်သောသစ်လုံးများ(၄၂%) ဖြစ်သောကြောင့်၊ဤလေ့လာသုံးသပ်မှုသည် ၎င်းထုတ်ကုန်နှစ်ခုအတွက် ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်အပေါ် အာရုံစိုက်ထားသည်။

အပူပိုင်းဒေသ သစ်မာသစ်လုံးများ (HS 440349)

အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့်တရုတ်နိုင်ငံတို့သည် အပူပိုင်းဒေသသစ်မာသစ်လုံးများ၏ အဓိကတင်သွင်းသူများအဖြစ် ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်ရှယ်ယာများ၏ ၄၀% နှင့် ၃၆% အသီးသီး ရှိကြသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ဈေးကွက်သည် တရုတ်နိုင်ငံ၏ဈေးကွက်ထက် ပို၍ အားကောင်းပြီး ၂၀၁၁ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်များအကြား တင်သွင်းမှုတန်ဖိုး၏ နှစ်စဉ်မြင့်တက်နှုန်းမှာ ၈%ဖြစ်ပြီးနှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင်တရုတ်နိုင်ငံ၏ဝယ်လိုအားသည်ထိုကာလအတွင်း၌ ၂%ကျဆင်းခဲ့သည်။

ထင်းရှူးမဟုတ်သည့်သစ်လုံးများ (HS 440399)

အပူပိုင်းဒေသသစ်မာသစ်လုံးများ၏ဈေးကွက်နှင့်နည်းတူ အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့်တရုတ်နိုင်ငံတို့သည် ထင်းရှူးမဟုတ်သည့် သစ်လုံးများအား ကမ္ဘာ့တင်သွင်းမှု၏ သုံးပုံနှစ်ပုံခန့် ယူထားသည်။ တရုတ်နိုင်ငံတစ်ခုတည်းပင် ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ၎င်းထုတ်ကုန်သည် ကမ္ဘာ့တင်သွင်းမှု၏ ၄၆% ရှိသည် (တန်ဖိုးအားဖြင့် အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၂.၆ ဘီလီယံ)။ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁.၂ ဘီလီယံတန်ဖိုးရှိသည့် ထင်းရှူးမဟုတ်သည့်သစ်လုံးများ တင်သွင်းခဲ့သော အိန္ဒိယနိုင်ငံ ၏ဝယ်လိုအားသည် ကမ္ဘာ့တင်သွင်းမှု၏ ၂၁.၄% ပါဝင်သည်။ ထိုနိုင်ငံ၂ခုစလုံး၏ တင်သွင်းမှုမြင့်တက်နှုန်းသည် ကမ္ဘာ့အစဉ်အလာအား ကျော်လွှားနိုင်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၁-၂၀၁၂ခုနှစ် ကာလအတွင်း ၎င်းတို့၏တင်သွင်းမှုသည် ၁၀%

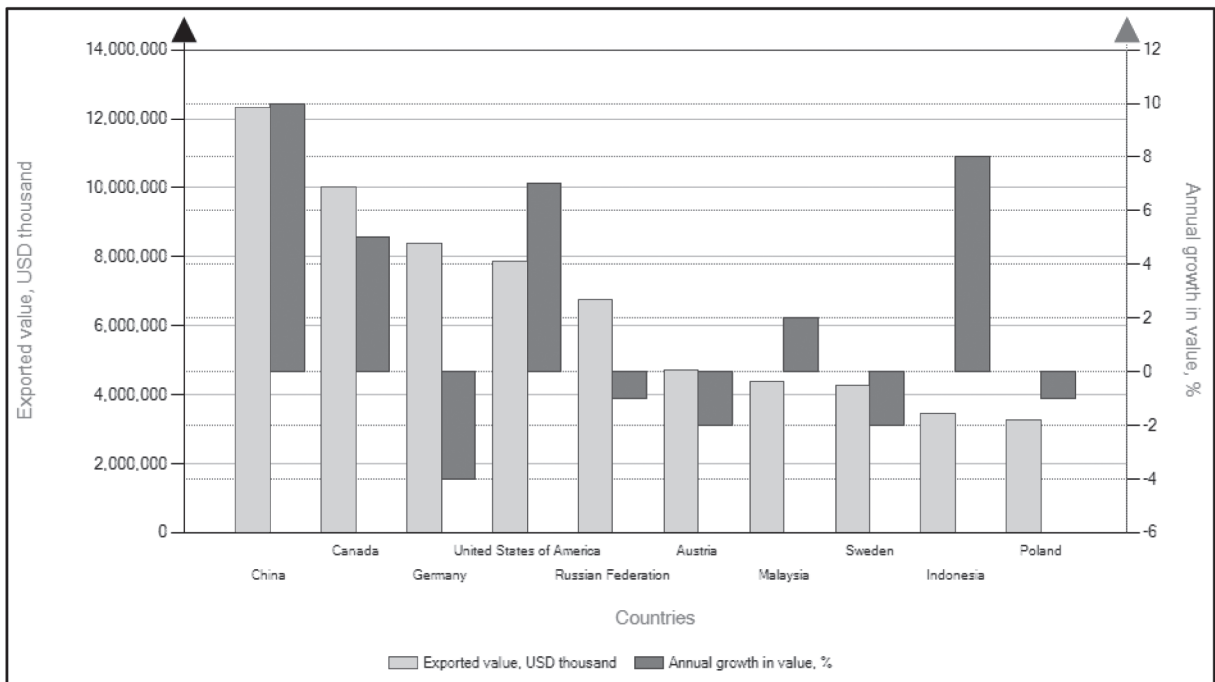
မြင့်တက်လာသည်ဟု ဖော်ပြထားရာ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင် ထိုကာလအတွင်း ကမ္ဘာ့တင်သွင်းမှုမြင့်တက်လာနှုန်းသည် ၃% မျှသာရှိသည်။

ကမ္ဘာ့သစ်တင်ပို့မှု အလားအလာ

တရုတ်နိုင်ငံနှင့်ကနေဒါနိုင်ငံတို့သည် သစ်ထုတ်ကုန်များ၏ ကမ္ဘာ့အဓိကတင်ပို့သူများဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့နောက်တွင် ဂျာမနီနိုင်ငံနှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံတို့ ရှိကြသည်။ ၎င်းနှစ်နိုင်ငံအား ပေါင်းပြီးတွက်လျှင် ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်၏ သုံးပုံတစ်ပုံ ရှိသည်။ မလေးရှားနိုင်ငံနှင့်အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတို့သည် နောက်ကလိုက်လျှက်ရှိပြီး ၂၀၀၈ ခုနှစ် နှင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်များအတွင်း မြင့်တက်နှုန်းမှာ တန်ဖိုးအားဖြင့် တစ်နှစ်လျှင် ၂% နှင့် ၈% စီအသီးသီးရှိကြပြီး ဥရောပနိုင်ငံများ သည် အစီရင်ခံစာအရ ထိုကာလအတွင်း မြင့်တက်နှုန်းမှာ အနုတ်သဘောဆောင်ခဲ့သည် (ပုံ ၆)။

ဒေသအတွင်းတွင် မလေးရှားနိုင်ငံနှင့်အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတို့အပြင် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၊ ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် ဗီယက်နမ် နိုင်ငံတို့သည်လည်း နိုင်ငံတကာတွင် အဓိကလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သူများဖြစ်ရန်ရည်ရွယ်ပြီး မှတ်တမ်းအရ ၂၀၀၈ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်များအကြား သစ်ထုတ်ကုန်များတင်ပို့မှု၏ နှစ်စဉ်မြင့်တက်နှုန်းမှာ တန်ဖိုး အားဖြင့် ၂၇%၊ ၁၆% နှင့် ၃၃% အသီးသီးရှိကြသည် (ပုံ ၇)။

ပုံ ၆ - ၂၀၁၂ ခုနှစ်အတွင်းသစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ (HS44) တင်ပို့သူများ

အစ်မြစ် - United Nations Comtrade ၏ စာရင်းအင်းအား အခြေခံထားသည့် ITC ၏တွက်ချက်မှုများ။

- * ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း - အဖွဲ့အစည်းများ၊ အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်မှုအပြင် ၎င်းတို့၏ဝန်ဆောင်မှုများ (အထူးသဖြင့် - ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ) အား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် အချက်အလက်များဝေငှခြင်းအင်အားကို တိုင်းတာခြင်း။
- ** လူသားအရင်းအမြစ် - သင်ကြားမှုဆိုင်ရာနှင့်ကဏ္ဍ၏အကျိုးသက်ရောက်သူများအား တုံ့ပြန်မှုပေးခြင်းအပေါ် မူတည်၍ အဖွဲ့အစည်း၏ဝန်ထမ်းများ၏ယေဘုယျလုပ်နိုင်စွမ်းရည်အဆင့်များအား အကဲဖြတ်မှုများ ပြုလုပ်ခြင်း။
- *** ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာအရင်းအမြစ်များ - ဘဏ္ဍာရေးအရင်းအမြစ်များနှင့်ဝန်ဆောင်မှုအား ထိရောက်စွာ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သည့်စွမ်းအားတို့အပေါ် အကဲဖြတ်ခြင်း။
- ****ထောက်ခံအားပေးမှု - ဤအဖွဲ့အစည်း၏ ထောက်ခံအားပေးမှုဆိုင်ရာယန္တရားများနှင့် ကဏ္ဍ၏အရေးကြီးသည့် အချက်အလက်များအပေါ် ဤအဖွဲ့အစည်းက မည်မျှကောင်းမွန်စွာနှင့် မည်မျှမှန်ကန်စွာ ဖြန့်ဖြူးပေးနိုင်စွမ်းရှိသည်ကို အကဲဖြတ်ခြင်း။

ကုန်သွယ်ရေးဝန်ဆောင်မှုများကွန်ရက်

ဤအဖွဲ့အစည်းများ သို့မဟုတ် အေဂျင်စီများသည် ကဏ္ဍ၏ အများပြည်သူနှင့်ပုဂ္ဂလိက အကျိုးသက်ရောက်သူများ အပေါ်ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုမျိုးစုံအား ဖြည့်ဆည်းပေးသည်။ထိုသို့သောအများပြည်သူ သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းများ၏ဥပမာများမှာ- ကုန်သွယ်ရေးမြှင့်တင်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ၊ ကုန်သွယ်ရေးနှင့်စက်မှုအသင်းများ၊ ကဏ္ဍဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ထုတ်လုပ်သူအဖွဲ့အစည်းများ၊ အမျိုးသားစံချိန်စံနှုန်းအဖွဲ့အစည်းများ၊အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာသင်တန်းကျောင်းများ၊ လွတ်လပ်သောကုန်သွယ်ရေးဇုန်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုဘဏ်များ၊ ပို့ကုန်သွင်းကုန်ဆိုင်ရာဘဏ်များ သို့မဟုတ် အခြားဆက်နွယ်သည့်အေဂျင်စီများ ဖြစ်သည်။

ဇယား ၅ - မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုကွန်ရက်

အဖွဲ့အစည်းအမည်	ဆောင်ရွက်မှုအမျိုးအစား	ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း	လူသား အရင်းအမြစ်	ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ တည်တံ့ခိုင်မြဲမှု	ပံ့ပိုးအားပေးမှု /ဆက်သွယ်ရေး
MFCC	ထောက်ခံချက်ပေးခြင်း - ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသည့်သစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် တရားဝင်မှု	အနိမ့်	အနိမ့်	အနိမ့်	အလတ်
ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံ ကုန်သည်များနှင့်စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းရှင်များအသင်းချုပ် (UMFCCI)	- ပင်ရင်းဒေသထောက်ခံချက် - လုပ်ငန်းတစ်ခုနှင့်တစ်ခုတွေ့ဆုံမှုများ - ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ မစ်ရှင်များ၊ ကုန်စည်ပြပွဲများ	အလတ်	အလတ်	အလတ်	အလတ်
မြန်မာအော်ဂဲနစ်စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့	- ခြေရာခံနိုင်မှု - စံနှုန်းများသတ်မှတ်ခြင်း - စမ်းသပ်မှုများပြုလုပ်ခြင်း	အနိမ့်	အနိမ့်	အနိမ့်	အနိမ့်
MTMA	- ပင်ရင်းဒေသထောက်ခံချက် (CoC) အတွက် အတည်ပြုခြင်း(UMFCCI သို့မဟုတ်ပို့မီ) - ကဏ္ဍအတွက်စည်းရုံးခြင်းနှင့် ထောက်ခံပေးခြင်း - အဖွဲ့ဝင်များ၏အကျိုးအမြတ်များအား ကာကွယ်ပေးခြင်း - ကုန်စည်ပြပွဲများ စီစဉ်ခြင်း - အနုညာတလုပ်ငန်းစဉ်များ - ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာစံနှုန်းများ - စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း	အလတ်	အနိမ့်	အနိမ့်	အနိမ့်

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ကုန်သည်များနှင့်စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း CCI	- အနုညာတလုပ်ငန်းစဉ် - လုပ်ငန်းတစ်ခုနှင့်တစ်ခုတွေ့ ဆုံမှုများ - ဈေးကွက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များ	အလတ်	အနိမ့်	အနိမ့်	အနိမ့်
မြန်မာ့အာမခံ (အစိုးရ အာမခံ ဝန်ဆောင်မှုများ)	- စီး၊ ရေဘေးနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး အာမခံ - ခိုးမှုဆိုင်ရာ အာမခံ	အလတ်	အလတ်	အမြင့်	အနိမ့်

လုပ်ငန်းဝန်ဆောင်မှုများကွန်ရက်

နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ အရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်းများ ထိရောက်စွာပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက် တင်ပို့သူများ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်သည့် စီးပွားရေးဝန်ဆောင်မှုများပြုလုပ်သောအဖွဲ့အစည်းများ သို့မဟုတ် အဓိကကျသည့် ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်သည်။ ဥပမာများမှာ - စီးပွားရေးဘဏ်များအသင်း၊ အာမခံကုမ္ပဏီများအသင်း၊ ကုန်စည် ပေးပို့သူများအသင်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှုပြုလုပ်သူများအသင်း၊ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ပံ့ပိုးပေးသူများအသင်းနှင့် ထုပ်ပိုးရေးဝန်ဆောင်မှု ပြုလုပ်သူများအသင်းတို့ ဖြစ်သည်။

ဇယား ၆ - မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍလုပ်ငန်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုကွန်ရက်

အဖွဲ့အစည်းအမည်	ဆောင်ရွက်မှုအမျိုးအစား	ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း	လူသား အရင်းအမြစ်	ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ တည်တံ့ခိုင်မြဲမှု	ပံ့ပိုးအားပေးမှု /ဆက်သွယ်ရေး
မြန်မာနိုင်ငံဘဏ်များအသင်း	- အကြီးစားလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် တင်ပို့သူများအား ဈေးငွေများ ပေးခြင်း	အနိမ့်	အလတ်	အလတ်	အနိမ့်
ပုဂ္ဂလိက အာမခံကုမ္ပဏီများ	- လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် တင်ပို့သူများ အား ဈေးငွေများပေးခြင်း	အနိမ့်	အနိမ့်	အနိမ့်	အနိမ့်
စစ်ဆေးရေးအင်ဂျင်နီယာများ SGS OMIC MPCS MOCIC MITS	- စစ်ဆေးခြင်း၊ အလေးချိန်၊ အရေအတွက်၊ အရည်အသွေး၊ မှိုင်းတိုက်ခြင်း၊ ဈေးကွက်စမ်းသပ်ခြင်း	အနိမ့်	အနိမ့်	အလတ်	အနိမ့်
မြန်မာနိုင်ငံ သစ်လုံးတင် ကားများအသင်း	- သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အနိမ့်	အနိမ့်	အနိမ့်	အနိမ့်
မြန်မာ့အကောက်အခွန် ဥပဒေများအသင်း	- တင်ပို့/တင်သွင်း လုပ်ငန်းစဉ်များ - ရှင်းလင်းရေးအေးဂျင့်	အနိမ့်	အနိမ့်	အနိမ့်	အလတ်
မြန်မာနိုင်ငံ အဝေးပြေး ကုန်သွယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဝန်ဆောင်မှုအသင်း	- သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အနိမ့်	အနိမ့်	အနိမ့်	အနိမ့်
မြန်မာနိုင်ငံ ပလတ်စတစ် လုပ်ငန်းများအသင်း	- ဒိတ်များ (ပလတ်စတစ် ဒိတ်များ)	အနိမ့်	အနိမ့်	အလတ်	အနိမ့်

အရပ်ဘက်လူ့အဖွဲ့အစည်းကွန်ရက်

ဤအသင်းအဖွဲ့များသည် ကဏ္ဍ၏ ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများတွင် အတိအကျပါဝင်ဆောင်ရွက် နေသူများမဟုတ်ပါ။ သို့သော်၎င်းတို့သည်အကြံပြုရာတွင် ဦးဆောင်သူများဖြစ်ပြီးဤကဏ္ဍ၏ တင်ပို့နိုင်မှု

အလားအလာနှင့်လူမှုစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုများအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသည့်သီးခြားလိုအပ်ချက်များအား ကိုယ်စားပြုသည်။ ၎င်းကဲ့သို့သော အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဥပမာများမှာ - အမျိုးသမီးများအသင်း၊ မီဒီယာ၊ အသိပညာရှင်များအုပ်စု၊ အလုပ်သမားသမဂ္ဂများ၊ အလုပ်ရှင်များသမဂ္ဂများ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အုပ်စုများနှင့်အခြားအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း (NGO) များ ပါဝင်သည်။

ဇယား ၇ - မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍ၏ အရပ်ဘက်လူ့အဖွဲ့အစည်းကွန်ရက်

အဖွဲ့အစည်းအမည်	ဆောင်ရွက်မှုအမျိုးအစား	ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း	လူသားအရင်းအမြစ်	ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာအရင်းအမြစ်များ	ပံ့ပိုးအားပေးမှု/ဆက်သွယ်ရေး
စီးပွားရေးကဏ္ဍ	ဈေးကွက်နှင့်ဈေးနှုန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ	အလတ်	အလတ်	အနိမ့်	အလတ်
E Trade Myanmar	ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ	အလတ်	အလတ်	အနိမ့်	အလတ်
တက္ကသိုလ်များ	အထူးပြု သုတေသန	အနိမ့်	အနိမ့်	အနိမ့်	အနိမ့်

စီးပွားရေးတံခါးအား မကြာသေးမီက ဖွင့်လှစ်လိုက်သောနိုင်ငံတစ်ခုတွင် TSI များအကြား ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုရှိနေစေခြင်း လိုအပ်ချက်မှာ အလွန်အရေးကြီးသည်။ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုမရှိပါက မလိုအပ်သည့်ပိုလျှံမှုများနှင့် ထပ်ဖန်တလဲလဲပြုလုပ်မှုများမှတစ်ဆင့် အားထုတ်မှုများနှင့် တန်ဖိုးရှိသည့် အရင်းအမြစ်များ အချည်းအနီး ဆုံးရှုံးမှုများဖြစ်စေပြီးတစ်ဘက်တွင် ဝန်ဆောင်မှုများအား ပံ့ပိုးနိုင်ခြင်းတွင် ကွာဟမှုများ ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများရထောင့်အရ အဖွဲ့အစည်းအချို့သည် ၎င်းတို့၏ ဝန်ဆောင်မှုများ ဖြည့်ဆည်းရာတွင် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု လွန်စွာနည်းပါးသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ထိုအထဲတွင် MoAI ၊ MoST ၊ MoFR ၊ MoI ၊ MFCC နှင့် စစ်ဆေးရေးအေဂျင်စီများအပြင် ဘဏ္ဍာရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များပါဝင်သည်။ ကဏ္ဍတွင် အဓိကပါဝင်ဆောင်ရွက်နေသူများအဆိုအရ ထိုအဖွဲ့အစည်းများသည် ကဏ္ဍနှင့်ပတ်သက်ပြီးအခြားဝန်ကြီးဌာနများသို့ မဟုတ်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်းအတွက်လုံလောက်သောစိစဉ်ထားမှုမျိုး မရှိပါ။

လေ့လာစိစစ်သုံးသပ်ချက်များအရ အဖွဲ့အစည်းအများစုသည် လူသားအရင်းအမြစ် မလုံလောက်မှု ဒဏ်အား များစွာခံနေကြရသည်။ ထိုအဖွဲ့အစည်းများ၏ ဝန်ထမ်းများ၏ ကျွမ်းကျင်မှုအဆင့်များကို မြှင့်တင်ရန် အရေးပေါ်လိုအပ်နေပြီး အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာချိန်ညှိခြင်းများ ပြုလုပ်ရန်လည်း လိုအပ်သည်။

လူသားအရင်းအမြစ် လုံလောက်စွာရှိသည်ဟု သတ်မှတ်နိုင်သည့် အဖွဲ့အစည်းများထဲတွင် MoC နှင့် အနည်းအကျဉ်းအားဖြင့် MoECF ၊ MoAI ၊ UMFCCI နှင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်တို့ ပါဝင်သည်။

ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ တည်ငြိမ်မှုထောင့်မှကြည့်လျှင် UMFCCI နှင့် မြန်မာ့အာမခံလုပ်ငန်း ၂ ခုသာလျှင် မိမိတာဝန်များကိုအကောင်အထည်ဖော်နိုင်လောက်သည့်လုံလောက်သောဘဏ္ဍာရေးအရင်းအမြစ်ရှိသည့် အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သည်။ MoECAF ၊ MoFR နှင့် MoST တို့အား 'အလယ်လတ်' အဆင့်တွင် ရှိသည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည်။ အဖွဲ့အစည်းအများစုအား ဘဏ္ဍာရေးအရ ကန့်သတ်မှုများရှိသည်ဟု သတ်မှတ်ခြင်းသည် နိုင်ငံ၏အရင်းအမြစ်ကန့်သတ်မှုများကြောင့်ဖြစ်နိုင်သည်။ ဘဏ္ဍာရေးကြားဝင်ဆောင်ရွက်မှုများ အားနည်းခြင်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးအထောက်အပံ့များရရှိရန် ခက်ခဲမှုများသည်လည်း ဤအခြေအနေ၏ အကြောင်းအရင်းများ ဖြစ်နိုင်သည်။

TSI များ၏လုပ်ငန်းများအတွက် ထောက်ခံအားပေးမှုသည် အလွန်အရေးကြီးသည့်အချက်တစ်ခုဖြစ်ပြီး အကျိုးအမြတ်ရရှိမည့်သူများ(လက်ရှိနှင့် အလားအလာရှိသည့် တင်ပို့မှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ) အားရရှိနိုင် သည့်ဝန်ဆောင်မှုများနှင့်အခြားအရေးကြီးသည့် အချက်အလက်များကို အသိပေးရာရောက်သည်။ ထောက်ခံ အားပေးမှု (advocacy) သည် ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ တင်ပို့ခြင်းတို့အား အကျိုးသက်ရောက်သည့် အရေးကြီးသောကိစ္စအချို့အား သိရှိနားလည်လာစေခြင်းကို မြှင့်တင်ရန်အတွက် အရေးကြီးသည်။ MoST (အလယ်အလတ်/အမြင့်အဆင့်ရှိ)မှလွဲ၍ ဖော်ပြခဲ့သည်မည်သည့်အဖွဲ့အစည်းမှထောက်ခံအားပေးမှုပိုင်းတွင်အဆင့်များစွာမရရှိကြပါ။ UMFCCI ၊ MNPED ၊ MoECAAF နှင့် MFCC တို့မှအပ အဖွဲ့အစည်း အများစုအတွက် ဤအချက်သည် သိသာထင်ရှားသည့် အားနည်းချက်ဖြစ်သည်။ ဤအခြေအနေက ဖော်ပြသည်မှာ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍနှင့်ပတ်သက်သည့် TSI များအတွက် ကဏ္ဍကိုယ်စား စည်းရုံးရန်နှင့် ကဏ္ဍ၏ဖွံ့ဖြိုးမှုအားထောက်ပံ့ရန်၊ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအား စုံလင်အောင်ပြုလုပ်ရန်နှင့် နိုင်ငံတကာဈေးကွက်အသစ်များအား ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းများကထိုးဖောက်နိုင်ရန်အတွက် သိသာထင်ရှားသည့် အားထုတ်မှုများပြု လုပ်ရန်လိုအပ်နေသေးကြောင်းပင်ဖြစ်သည်။

သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍရှိ မြန်မာ TSI များအပေါ်ရှုမြင်သုံးသပ်ချက်- လွှမ်းမိုးမှုနှင့် လုပ်နိုင်စွမ်းရည်

အထက်ဖော်ပြပါ လေ့လာသုံးသပ်ချက်မှ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍလုပ်ငန်းများ၏ လိုအပ်ချက်များအား တုံ့ပြန်နိုင်ရန် TSI များ၏လုပ်နိုင်စွမ်းရည်ကို ရှုထောင့်မျိုးစုံမှ လေ့လာဆန်းစစ်မှု ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ထိုလေ့လာသုံးသပ်ချက်အားအခြားရှုထောင့်တစ်ခုကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းဖြင့်ထပ်မံဖော်ထုတ်နိုင်သည်။

- ကဏ္ဍတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများအပေါ် TSI က လွှမ်းမိုးသည့်အတိုင်းအတာဖြစ်သည်။ ဤအမျိုးအစားခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်းသည်ကဏ္ဍတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများအနေနှင့် လွှမ်းမိုးနိုင်မှုနှင့်အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုချင်းအပေါ်တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့်စွမ်းဆောင်ရည်ကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ဇယား (၈)သည် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းကဏ္ဍအား ထောက်ပံ့ ပေးနေသည့် TSI များအတွက် အမျိုးအစား ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်းကို ဖော်ပြသည်။

ဇယား(၈) - TSI ၏လွှမ်းမိုးမှုနှင့်လုပ်နိုင်စွမ်းရည်အဆင့်အပေါ်ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေသူများ၏အမြင်

		ကဏ္ဍ၏လိုအပ်ချက်များအပေါ် အဖွဲ့အစည်းများ၏ တုံ့ပြန်နိုင်မှုစွမ်းရည်	
		နိုင်ငံ	အလယ်အလတ်မှအမြင့်
ကဏ္ဍအပေါ် လွှမ်းမိုးမှု ဆိုင်ရာ အဆင့်	အလယ် အလတ်မှ အမြင့်	MNPED MoST မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ် မီဒီယာများ	MOECF UMFCCI
	အနိမ့်မှ အလယ် အလတ်	MoFR မြန်မာနိုင်ငံ အကောက်ခွန်ရှင်းလင်းရေးနှင့် ဝန်ဆောင်မှုအသင်း စစ်ဆေးရေးအေဂျင်စီများ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ကုန်သည်များနှင့်စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း MTMA MFCC MoAI မြန်မာနိုင်ငံ ပလတ်စတစ်လုပ်ငန်းများအသင်း တက္ကသိုလ်များ မြန်မာနိုင်ငံ သစ်လုံးတင် ကားများအသင်း ပုဂ္ဂလိက အာမခံကုမ္ပဏီများ မြန်မာအော်ဂဲနစ်စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့ လှုပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန MoI	MoC မြန်မာနိုင်ငံ ဘဏ်များအသင်း မြန်မာ့အာမခံ

အများက လက်ခံထားသည့် TSI များ၏ လွှမ်းမိုးမှုနှင့်လုပ်နိုင်စွမ်းရည်အရ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေသူများ၏အမြင်တွင် အဖွဲ့အစည်းအများစုသည်ကဏ္ဍအပေါ်လွှမ်းမိုးမှုအကန့်အသတ်သာရှိပြီး ၎င်း၏လိုအပ်ချက်များအား ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်စွမ်းရည်သည်လည်း အကန့်အသတ်နှင့် ရှိသည်ဖြစ်သည်။ အရေးကြီးသည့် TSI နှစ်ခုဖြစ်သော MoECF နှင့် UMFCCI တို့သာ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍရှိ လုပ်ငန်းများအတွက် ထိုနှစ်ခုစလုံးအား လိုအပ်သည့်ဇာစ်မြစ်အခြေအနေပိုင်ဆိုင်ကြသည်။ ၎င်းသည်အားတက်စရာလက္ခဏာတစ်ခုဖြစ်ပြီး ထိုအဖွဲ့အစည်းများသည် လက်ရှိတွင် ပစ်မှတ်ထားသည့်ဆောင်ရွက်မှုများမှတစ်ဆင့်ကဏ္ဍ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအားဖြည့်ဆည်းပေးရန်အတွက်အကောင်းဆုံးအနေအထားများရှိကြသည်။ တစ်ဘက်တွင်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက်အရေးကြီးသောအဖွဲ့အစည်း နှစ်ခုဖြစ်သည့် MTMA နှင့် MFCC တို့သည် ကဏ္ဍ၏အကျိုးသက်ရောက်သူများ၏လိုအပ်ချက်များအားတုံ့ပြန်နိုင်ရန် လွှမ်းမိုးမှုနှင့်လုပ်နိုင်စွမ်းရည်အနည်းငယ်သာရှိကြသည်။ ၎င်းသည်အရေးကြီးသည့် အကန့်အသတ်တစ်ခုဖြစ်ပြီး အကြောင်းမှာထိုအဖွဲ့အစည်းနှစ်ခုစလုံးသည် ပို့ကုန်ဆိုင်ရာယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းရည်ရှုထောင့်အရ အလွန်အရေးကြီးသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ကဏ္ဍ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ကနဦးဆောင်ရွက်မှုများ

သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍ၏ လက်ရှိဆောင်ရွက်နေသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုလုပ်ငန်းစဉ်များအား လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းသည် ဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူများနှင့်၎င်းတို့၏ ဆောင်ရွက်ချက်များ၏အဓိကဆောင် ရွက်မှုများအားဖော်ထုတ်နိုင်ပြီး တစ်ချိန်တည်းမှာပင်ထပ်တူပြုလုပ်မှုများ၊ ကွာဟမှုများနှင့် လျစ်လျူရှုသည့် နေရာများကိုပါ ဖော်ထုတ်နိုင်သရွေ့ အကျိုးသက်ရောက်သည်ဟုဆိုနိုင်သည် (ဇယား ၉ အားကြည့်ပါ)။ ထိုသို့ဖော်ထုတ်သည့်

ကွာဟမှုများအား ရှေ့ဆက်လေ့လာမှုများပြုလုပ်ပြီး ကဏ္ဍ၏မဟာဗျူဟာမြောက် PoA တွင် သီးခြားဝင်ရောက် ဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ခြင်းကြောင့်အဆိုပါအချက်သည် အထူးအရေးကြီးပါသည်။

ထပ်မံ မှတ်သားရမည်မှာ ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဥရောပသမဂ္ဂ၏မူဝါဒနှင့် အထောက်အပံ့ အတွက်ပြည့်စုံကျယ်ပြန့်သည့်မူဘောင်အောက်တွင် EU သည် အခြားကိစ္စများအပြင် သဘာဝသယံဇာတများ အတွက် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသည့် စီမံခန့်ခွဲခြင်းတွင် ပံ့ပိုးရန် သဘောတူညီခဲ့သည်။^{၁၆} ၎င်းအထောက်အပံ့ထဲတွင် FLEGT လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရေးအစီအစဉ်အောက်ရှိ VPA အပြီးသတ် ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် တရားမဝင်သစ်ခုတ်လှဲမှု အားတိုက်ခိုက်ရန်နှင့် အဓိကဒေသများနှင့်နိုင်ငံများတွင် သစ်တော အုပ်ချုပ်မှုအား တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရန် EU ကရေးဆွဲထားသည့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာမူဝါဒတို့ ပါဝင်သည်။

ဇယား ၉ - သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍအတွင်းဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာကနဦးဆောင်ရွက်မှုများ

စီမံကိန်း	အခြေအနေ	ငွေမတည်ပေးသည့် အေဂျင်စီ/ အဓိက အကောင်အထည်ဖော်သူ	ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်မည့် ခန့်မှန်းနေရာများ
ကောင်းမွန်ခိုင်မာသည့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲမှုဖြစ်စေရန် FDI အတွက် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အရည်အသွေးစံနှုန်းများ ဖော်ထုတ်ခြင်း	အစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီး	မဟာမဲခေါင်ဒေသခွဲ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်း လည်ပတ်မှုစင်တာမှတစ်ဆင့် အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်	ပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှု အကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များ အပြီးသတ်ရာတွင် MoECF အား ထောက်ပံ့ခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ထိန်းသိမ်းရေး ဥပဒေမူဘောင်၊ စည်းမျဉ်းများနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ နှင့်အညီ ပြုလုပ်ရန် ကြပ်မတ်ခြင်း။
မဟာမဲခေါင်ဒေသခွဲအတွင်း အဓိက ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအစီအစဉ်နှင့် ဇီဝမျိုးကွဲ ထိန်းသိမ်းရေး စင်္ကြံလမ်း များ ဆောင်ရွက်မှု	လက်ရှိ ဆောင်ရွက်နေဆဲ	အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်	မဟာမဲခေါင်ဒေသခွဲဆိုင်ရာ စီးပွားရေး ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုအစီအစဉ်၏ဘောင်အတွင်းတွင် ခိုင်မာ သည့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု နှင့် ရာသီဥတု ဒဏ် ခံနိုင်ရည် ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်မှုများအား မြှင့်တင်ရန်။ ဤစီမံကိန်းက ရည်ရွယ်သည်မှာ မဟာမဲခေါင်ဒေသခွဲ၏စီးပွားရေး စင်္ကြံလမ်းများ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးတည်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး နယ်စည်းမခြားအခင်းအကျင်းနှင့်ဟပ်စပ် သည့် ဇီဝမျိုးကွဲ စင်္ကြံလမ်းများတို့အကြား စေ့စပ်ညှိ နှိုင်းပေးရန်ဖြစ်သည်။

သစ်တောဆိုင်ရာ မူဝါဒများနှင့်တရားဝင်မူဘောင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ သစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်

မြန်မာနိုင်ငံ၏သစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင်အဓိကအစိတ်အပိုင်း ၃ခုပါဝင်ပြီး၎င်းတို့ကိုအောက်တွင်ဖော်ပြထား သည်-
မြန်မာ့ရွေးချယ်မှုစနစ်

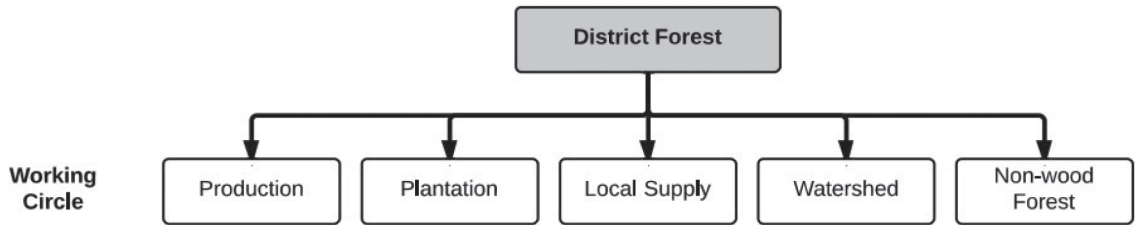
MSS သည် ရေရှည်တည်တံ့သည့် နှစ်စဉ်ထုတ်လုပ်နှုန်းနှင့် အနာဂတ်ထုတ်လုပ်နှုန်းတို့အတွက် ဦးတည်ချက်များ ချမှတ်ပေးရန်တာဝန်ရှိသည်။ MSS သည် ဖော်ထုတ်ထားသည့် နှစ်စဉ်ခွင့်ပြုနိုင်သော သစ်ထုတ်လုပ်မှုအပေါ် အခြေခံ၍ နှစ်၃၀လည်ပတ်မှုဖြစ်စဉ် (felling cycle) အရ ဆောင်ရွက်ကာသစ်တောအား အကွက် ၃၀ ချမှတ်၍ တစ်ကွက်ချင်းညီမျှသည့် ထွက်နှုန်းရှိစေသည်။ နှစ်စဉ်ရွေးချယ်ထားသည့် ခုတ်လှဲမှုအားအကွက်တစ်ကွက်တွင်

^{၁၆} Council of the European Union (2013). *Council conclusions on the Comprehensive Framework for the European Union's policy and support to Myanmar/Burma*. Foreign Affairs Council Meeting, 22 July.

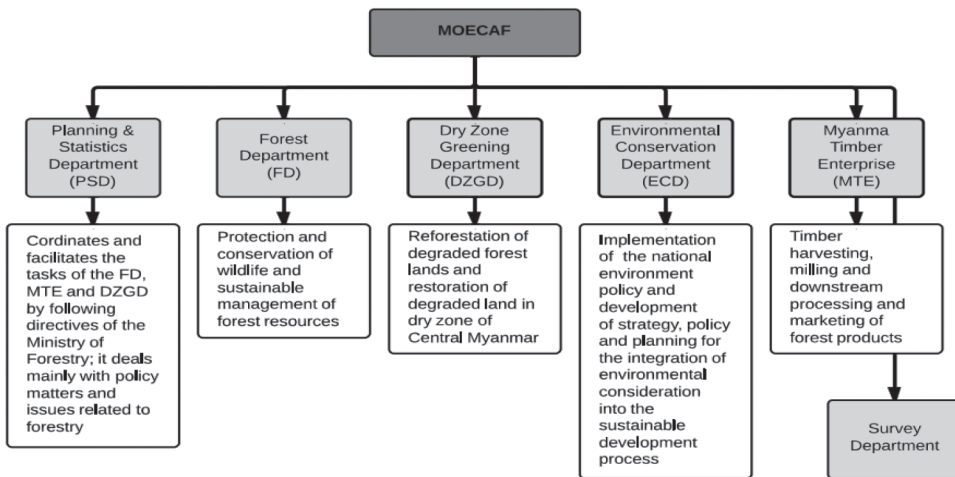
ပြုလုပ်သည်။ အနည်းဆုံး အမြတ်ထွက်နိုင်သည့် လုံးပတ်ရောက်သည့် သစ်များအား ခုတ်လှဲရန် ရွေးချယ်သည်။ ဤစနစ်အား မြန်မာနိုင်ငံ၏ သဘာဝသစ်တောများ စီမံခန့်ခွဲရာ တွင် ၁၈၅၆ ခုနှစ်မှ စတင် အသုံးပြုလျက်ရှိသည်။

သစ်တောစီမံခန့်ခွဲရေးအစီအစဉ်

၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းကိုသာ ဦးစားမပေးဘဲ သစ်မဟုတ်သည့်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ၊ ဇီဝမျိုးကွဲ ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်ဒေသခံပြည်သူများ၏ လူမှုစီးပွားရေးပြေလည်မှုကိုပါဦးစားပေးသည့် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသည့် ခေတ်မှီစီမံခန့်ခွဲရေးအယူအဆများအား ထည့်သွင်းအသုံးပြုနိုင်ရန်သစ်တောလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို သစ်တော ဦးစီးဌာနက (FD) ကခေတ်နှင့်အညီ မွမ်းမံခဲ့သည်။ သစ်တောစီမံခန့်ခွဲရေးအစီအစဉ်ထဲတွင် ရေတိုနှင့် ရေရှည် အစီအစဉ်များပါဝင်ပြီး ၁၀ နှစ်တစ်ကြိမ်ပြင်ဆင်ရေးဆွဲသည်။ ၎င်းသည်သစ်တောနယ်မြေများ- စီမံခန့်ခွဲရေးယူနစ်များ -စီမံခန့်ခွဲရေးတို့အတွက်အသေးစိတ်အစီအစဉ်ဖြစ်သည်။ သစ်တောနယ်မြေများတွင် အောက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်း ဖြစ်စဉ်များပါဝင်သည်(ဥပမာ- ရေရှည်သစ်နှင့်ဘေးထွက်ပစ္စည်းများထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်းအား စီစဉ်သည့်သစ်တောပုံစံ)။
ပုံ၁၆ - မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ်

ဖော်ပြချက် - ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန။
ပုံ၁၇ - MoECAAF ၏ဌာနများနှင့်လုပ်ငန်းများ

ဆင်များဖြင့် သစ်ဆွဲခြင်း

သစ်များ သယ်ယူပို့ဆောင်ရန်အတွက် ဆင်များအား အသုံးပြုပြီး ဆွဲခြင်းနှင့် ရေလမ်းကြောင်းအတိုင်း မျောခြင်းများ ပြုလုပ်ခြင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပုံမှန်လုပ်ထုံးလုပ်စဉ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့တွင် ဆင်အကောင်ရေပေါင်း ၃,၀၀၀ ခန့်အား သစ်ထုတ်လုပ်ရေးတွင် အသုံးပြုလျက်ရှိသည်။ ၎င်းလုပ်ထုံးလုပ်စဉ်အား ထိခိုက်မှု ပိုနည်းပါးသည့် သစ်ထုတ်လုပ်ရေးစနစ်တစ်ခုအနေဖြင့် တည်ရှိသည်။

တာဝန်ရှိသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

MoECAF အား ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် သစ်တောဝန်ကြီးဌာနကို အစားထိုးရန်အဆင့်မြှင့်ခဲ့သည်။ MoECAF သည် သစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာမူဝါဒများနှင့်အကာအကွယ်ပေးရေးတို့အတွက်တာဝန်ရှိသည့် အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပြီး ပုံ ၁၇ တွင် ပြထားသည့်အတိုင်း အစိုးရအဖွဲ့အစည်း ၆ ခု ပါဝင်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် FD နှင့် MTE တို့သည် MoECAF အောက်တွင် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍ ဆောင်ရွက် မှုများအတွက် တာဝန်ရှိသောအစိုးရအဖွဲ့အစည်း ၂ ခုဖြစ်သည်။

FD သည် သစ်တောများ ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် တာဝန်ရှိသည်။ လွန်ခဲ့သော ဆယ်စုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အပူပိုင်းဒေသသစ်တောများနှင့်ကျွန်းပင်များအား ကာကွယ်ရန်နှင့် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲစွာ စီမံခန့်ခွဲ သွားရန်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မူဝါဒသစ်များနှင့်ဆောင်ရွက်မှုများ ချမှတ်ခဲ့သည်။

MTE သည် MoECAF ၏စီးပွားရေးတာဝန်ကိုယူသည့်အဖွဲ့ဖြစ်ပြီး အဓိကအားဖြင့် သစ်လုံးကုန်ကြမ်း ခုတ်လှဲခြင်း၊ ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ဈေးကွက်သို့ရောင်းချခြင်းတို့နှင့် ပတ်သက်သည်။ စီးပွားရေးအား တာဝန်ယူသူအနေနှင့် MTE သည် FD ထက် နိုင်ငံရေးဩဇာနှင့်စွမ်းအားများ ပို၍ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ သစ်တောဥပဒေမူဘောင်

သစ်တောဥပဒေ (၁၉၉၂)

၁၉၉၂ ခုနှစ်သစ်တောဥပဒေ (ပထမ ၁၉၀၂ ခုနှစ် သစ်တောအက်ဥပဒေအား ပြင်ဆင်ထားမှု) သည် သစ်တော ထိန်းသိမ်းရေး၊ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးနှင့် လူမှုစီးပွားအကျိုးအမြတ်များအား ထောက်ခံအားပေးသည်။

သစ်တောဥပဒေအသစ်သည်လည်း စီမံခန့်ခွဲမှုအား ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုမှလျော့ချပြီး သစ်ကုန်သွယ်မှုတွင် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ ပိုမိုပါဝင်လာနိုင်ရေးအတွက် အခွင့်အလမ်းများအား ဖွင့်ပေးသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်ဇီဝမျိုးကွဲ များ ထိန်းသိမ်းခြင်းကို မီးမောင်းထိုးပြီး ရပ်ရွာလူထုပိုင်သစ်တောကို အားပေးကာ အများပြည်သူတို့၏စားဝတ်နေရေးနှင့်သစ်တောများအား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့်ကာကွယ်ခြင်းဖြင့် အကျိုးအမြတ်များအား အဆက်မပြတ် ရရှိသွားနိုင်ရန် ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် သစ်တောဝန်ကြီးဌာနသည် သစ်တောစည်းမျဉ်းဥပဒေများအား ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။

သစ်တောဥပဒေ ကျင့်သုံးနိုင်ခြင်းကို မြန်မာသစ်တောမူဝါဒ (၁၉၉၅) က ဖြည့်ဆည်းပေးပြီး ၎င်းသည် နိုင်ငံ၏ လူမှုစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှု မြှင့်တက်လာခြင်းကို အာရုံစိုက်ရင်း ဂေဟဆိုင်ရာညီမျှမှုနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ တည်ငြိမ်မှု တို့ ရှိစေခြင်းကို အာမခံစေသည် (တစ်ဘက်တွင်ဖော်ပြထားသည်)။

Box ၂ - မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောရေးရာမူဝါဒ

မြန်မာသစ်တောမူဝါဒ၏ အခြေခံမူများတွင် ပါဝင်သည်မှာ -

- ၁။ မြေဆီလွှာ၊ ရေ၊ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်၊ ဇီဝမျိုးကွဲမှုနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်တို့အား ကာကွယ်ခြင်း၊
- ၂။ သစ်တောသယံဇာတများအား တည်တံ့ခိုင်မြဲစေခြင်း၊
- ၃။ ပြည်သူများ၏ အခြေခံလိုအပ်ချက်များ၊
- ၄။ သစ်တောသယံဇာတများ၏ စီးပွားရေးအလားအလာများအား အပြည့်အဝရရှိစေနိုင်သည့် စွမ်းရည်ရှိမှု၊
- ၅။ ပြည်သူများ ပါဝင်နိုင်မှု၊
- ၆။ တိုင်းပြည်၏လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတွင် သစ်တောများ၏ အဓိကအခန်းကဏ္ဍအား ပြည်သူများကို သိရှိနိုးကြားစေခြင်း၊

သစ်တောများနှင့်ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးနှင့်အခြားကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်သော နိုင်ငံတကာ သဘောတူညီချက်များနှင့်အညီ အစိုးရ၏သစ်တောမူဝါဒနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးမူဝါဒတို့အား အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အများပြည်သူကဏ္ဍ၏ ပါဝင်မှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး တိုက်ရိုက် သို့မဟုတ် သွယ်ဝိုက်ပြီး ပြုလုပ်သည့် အရေးကြီးသောဆောင်ရွက်မှုများ မူဝါဒထဲတွင် ပါဝင်သည်။

ဇစ်မြစ် - MoECAF။

သစ်တောမူဝါဒ (၁၉၉၅)

၁၉၉၅ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံ သစ်တောမူဝါဒသည် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ ညီလာခံက ကျင့် သုံးသောသစ်တောမူများနှင့်အညီ အရေးကြီးသော အချက် (၆) ချက်အား ဖော်ထုတ်ထားသည် (ပုံစံ-၂ ဖြင့် ဖော်ပြထားသည်)။ မြန်မာသစ်တောမူဝါဒသည် ဒေသတွင်းနှင့် စက်မှုဆိုင်ရာအသုံးပြုမှုများအား ဖြည့်ဆည်းပေးရန်အပြင် ပျက်စီးသွားသောမြေများတွင် သစ်တောများပြန်လည်ဖြစ်ပေါ်လာစေရန်အတွက် သစ်တောများပြန်လည်စိုက်ပျိုးခြင်းကို အားပေးသည်။ စိုက်ခင်း ၄ မျိုး ရှိသည် -

- စီးပွားဖြစ် (ဈေးကွက်အတွင်းရောင်းချမည့် သစ်၊ ပြည်တွင်းနှင့်တင်ပို့ရန်အတွက်)
- ဒေသတွင်း ထုတ်လုပ်မှု (ကျေးရွာအတွင်း ထင်းအတွက် သစ်တိုသစ်စများ၊ တိုင်းများနှင့်သစ်လုံးများ)
- စက်မှုဆိုင်ရာ (စာရွက်နှင့်ပျောဖတ်စက်ရုံများအတွက် ကုန်ကြမ်းများ ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း)
- ရေဝေရေလဲ ဧရိယာကုန်းတန်း (ရေအား အသုံးချရန်နှင့် ရေကာတာများနှင့်ဆည်များ ရေစီးဆင်းမှုအတွက်)။

ရပ်ရွာလူထုဆိုင်ရာသစ်တော ညွှန်ကြားချက်များ (၁၉၉၅)

FD က ထုတ်ပြန်ပြီး၊ ၁၉၉၅ ခုနှစ် ရပ်ရွာလူထုပိုင် သစ်တောဆိုင်ရာညွှန်ကြားချက်သည် သစ်တောများ စီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ရပ်ရွာလူထု ပါဝင်မှုအား မြှင့်တင်ပြီး ဖြည့်ဆည်းပေးသည့် ကျယ်ပြန့်သော ဥပဒေမူဘောင် ဖြစ် သည်။ ၎င်း

အာရုံစိုက်သည်မှာ သဘာဝစိုက်ခင်းများအား ကာကွယ်ပေးခြင်းနှင့် ၎င်းတို့၏အခြေခံလိုအပ်ချက်များဖြစ်သော ထင်း၊ လယ်ယာတန်ဆာပလာများနှင့် သစ်စငယ်များရရှိနိုင်ရန်အတွက် သစ်တောတွင်း စိုက်ခင်းငယ်များနှင့် ပျိုးခင်းများ ပြုလုပ်ခြင်းအား ကာကွယ်ခြင်းဖြင့် သစ်တောများအား ကျေးလက်ရပ်ရွာလူထုများက စီမံခန့်ခွဲပုံအား ရရပြု ဆောင်ရွက်သည်။^{၁၇} ၂၀၀၉ ခုနှစ်အဆုံးတွင် ဟက်တာပေါင်း ၄၁,၄၅၈ အား ရပ်ရွာလူထုသစ်တောများအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး အဖွဲ့ဝင် ၄၀,၀၀၀ နီးပါးခန့် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်စေခဲ့ပါသည်။

တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့်အပင်ရိုင်းများအား ကာကွယ်ခြင်းနှင့် သဘာဝနယ်မြေများအား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေ (၁၉၉၄)

တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့်အပင်ရိုင်းများအား ကာကွယ်ခြင်းနှင့် သဘာဝနယ်မြေများအား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း ဆိုင်ရာ ဥပဒေအသစ်သည် ၁၉၃၆ ခုနှစ် ဗမာ့တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကာကွယ်ရေး အက်ဥပဒေအား အစားထိုးခြင်းဖြစ်ပြီး ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ဥပဒေ၏ အလေးပေးဖော်ပြချက်မှာ စားကျက်မြေများ ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် ပြန်လည်ပြုပြင်ခြင်း၊ မျိုးတုံးမှုအန္တရာယ်ရှိပြီး ရှားပါးသည့် တိရစ္ဆာန်နှင့်အပင်မျိုးစိတ်များအား ကာကွယ်ခြင်း၊ ပန်းခြံများ နှင့်ဘေးမဲ့တောများ ထူထောင်ခြင်းနှင့် ကြားခံနယ်မြေများ စီမံခန့်ခွဲခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။^{၁၈}

အမျိုးသားသစ်တောရေးရာ အကောင်အထည်ဖော်ရေး စီမံကိန်း (၂၀၀၁)

အမျိုးသားသစ်တောရေးရာ အကောင်အထည်ဖော်ရေး စီမံကိန်းအား ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ထူထောင်ခဲ့ပြီး ၂၀၀၁/၂၀၀၂ ခုနှစ်မှ ၂၀၃၀/၂၀၃၁ ခုနှစ်အတွင်း သစ်တောဆိုင်ရာ ပကတိအခြေအနေများကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြပေးနိုင်ပါသည်။ ၎င်းထဲတွင် သစ်တောရေးရာဆောင်ရွက်မှုမျိုးစုံပါဝင်ပြီး ထိုအထဲတွင် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့်သဘာဝအား ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ခြင်း ပါဝင်သည်။ အကြောင်းမှာ တည်တံ့ခိုင်မြဲသည့် ကျွန်းထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်း၊ သစ်တောများအား ပြုန်းတီးမှုဒဏ်မှ ကာကွယ်ပေးခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်အား ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များ တင်ပို့ခြင်းမှ နိုင်ငံခြားငွေ ပိုမိုရရှိစေခြင်း အစရှိသောဦးတည်ချက်များ ပါဝင်သည်။

အခြားသစ်တောဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းဥပဒေများ

မြန်မာလုပ်ငန်းစဉ် ၂၁ (Myanmar Agenda 21) ကို ၁၉၉၀ ခုနှစ်တွင် ဖော်ထုတ်ပြီး ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ကာ အမျိုးသားပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ မူဝါဒတစ်ခုအား အကောင်အထည်ဖော်ရန် ရည်ရွယ်၍ ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ တိုင်းပြည်တွင် တည်တံ့ခိုင်မြဲသည့်ဖွံ့ဖြိုးမှု ရရှိစေရန် အမျိုးသားအဆင့် အားထုတ်မှုများ ပြုလုပ်ပြီး အာရုံစိုက်ရန်အတွက် ဖြစ်သည်။ ၎င်းတွင် တည်တံ့ခိုင်မြဲသည့် တိုးတက်မှုရှုထောင့် ၃ ခုဖြစ်သည့် လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာရှုထောင့်များ ပါဝင်ထည့်သွင်းထားသည်။

၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် MoECAF သည် နိုင်ငံတော် သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်စံအား ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ဤအမျိုးသားစံအား FD သည် MTE နှင့် MoECAF အောက်ရှိ စီမံကိန်းနှင့်စာရင်းအင်းဌာနတို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ဖော်ထုတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးဥပဒေကို ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဥပဒေနံပါတ် ၉ အနေနှင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၀ ရက်တွင် အမျိုးသားပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ မူဝါဒအဖြစ် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။

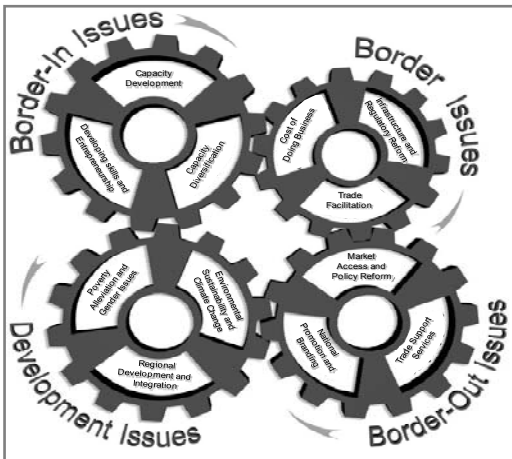
^{၁၇} Htun, K. (2009). Myanmar forestry outlook study. Asia-Pacific Forestry Sector Outlook Study II Working Paper Series, Working Paper No. APFSOS II/WP/2009/07. Bangkok; FAO.
^{၁၈} From MoECF.

ပို့ကုန်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းဆိုင်ရာအခက်အခဲများ

ပို့ကုန်ဆိုင်ရာ အတားအဆီးများ လေ့လာချက်သည် တင်ပို့ရောင်းချမှုဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ဆိုင်သော အဓိကအရေးကိစ္စများအား သတ်မှတ်ရန်အတွက် အောက်ဖော်ပြပါမူဘောင် ၄ ခုအား အသုံးပြုသည်-

- **သစ်လုံးထုတ်လုပ်ရောင်းချမှုပိုင်းဆိုင်ရာပြဿနာရပ်များ** သည်ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းရည်ပိုင်းတွင်အကျိုးသက်ရောက်မှု ဖြစ်စေပြီး သင့်တော်သည့်ကျွမ်းကျင်မှုများနှင့် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းရည်များလက်ဝယ်ရှိမှုလုပ်နိုင်စွမ်းရည် အမျိုးအစားကွဲမှု၊ နည်းပညာနှင့်ကဏ္ဍ၏ထုတ်ကုန်များအပေါ် အနည်းငယ်သာ တန်ဖိုးမြှင့်နိုင်ခြင်း အစရှိသော စိန်ခေါ်မှုများ ပါဝင်သည်။
- **စီးပွားရေးပတ်ဝန်းကျင်အရည်အသွေးဆိုင်ရာပြဿနာရပ်များ** သည် ရောင်းဝယ်မှုဆိုင်ရာကုန်ကျစရိတ်များအပေါ် လွှမ်းမိုးသည့်အတားအဆီးများဖြစ်ပြီး ထိုအထဲတွင် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ ထိန်းသိမ်းမှု ဆိုင်ရာ အခင်းအကျင်း၊ အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် စာရွက်စာတမ်းများ၊ အခြေခံအဆောက်အအုံ ဆိုင်ရာ ကြန့်ကြာမှုများ၊ ထောက်ခံချက် ကုန်ကျစရိတ်များ၊ အင်တာနက်ရရှိခြင်းနှင့် ထောက်ပံ့ရေးဝန်ဆောင်မှုကုန်ကျစရိတ်များ အစရှိသည်တို့ ပါဝင်သည်။
- **ဈေးကွက်ဝင်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ပြဿနာရပ်များ** သည် တိုင်းပြည်ပြင်ပတွင် အဓိကဖြစ်ပြီး (သို့သော် ပြည်တွင်းတွင်လည်းဖြစ်တတ်သည်) ဥပမာအားဖြင့် ဈေးကွက်အားထိတွေ့နိုင်ခြင်း၊ ဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးမှု၊ ဈေးကွက်အမျိုးအစားများနှင့် တင်ပို့ရောင်းချမှုဆိုင်ရာ မြှင့်တင်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

ယခုလေ့လာမှုသည် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍအတွက် လက်ရှိအဓိကတင်ပို့မှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ယှဉ်ပြိုင်နိုင်မှု စွမ်းအားဆိုင်ရာကြန့်ကြာမှုများဖြစ်စေသောအဓိကအတားအဆီးများအားတင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။သို့သော်ဤလေ့လာမှုသည်လူ့အဖွဲ့အစည်းဆီသို့ ပို့ကုန်ဆိုင်ရာလူမှုစီးပွားရေးအကျိုးအမြတ်များရရှိခြင်းကို ကန့်သတ်ထားသည့်ကိစ္စရပ်များအားလည်း လေ့လာသုံးသပ်သည် -

- **လူမှုရေးနှင့်စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အရေးကိစ္စများ** တွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလျော့ချရေး၊ အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးအခွင့်အရေး မျှတမှုရှိရေး၊ လူငယ်များ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ တည်တံ့ခိုင်မြဲမှုနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းရေးတို့ ပါဝင်သည်။

သစ်လုံးထုတ်လုပ်ရောင်းချမှုအပိုင်း (Border-In Gear)

ပုံစံ(၃) - မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍတွင် သစ်လုံးထုတ်လုပ်ရောင်းချမှု ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များအပေါ် ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်

- ကျွမ်းကျင်သူမလုံလောက်မှုနှင့် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ အားနည်းမှုတို့သည် ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးအပေါ် ထိခိုက်မှုရှိစေသည်
- ခေတ်မီသည့်သစ်ခုတ်လှဲခြင်းနှင့်ထုတ်လုပ်ခြင်းဆိုင်ရာနည်းပညာများအား အသုံးပြုမှုနည်းခြင်းသည်ကုန်ကြမ်းသစ်လုံးအရည်အသွေးအပေါ် ထိခိုက်မှု ရှိစေသည်
- အရည်အသွေးကောင်းမွန်သည့်သစ်လုံးကုန်ကြမ်းများအား ပုံမှန်နှင့်ယုံကြည်စိတ်ချစွာဖြင့် ထုတ်လုပ်မှုပေးနိုင်ခြင်းသည် သစ်တောထွက် ပစ္စည်းကုန်သွယ်မှုအပေါ် ထိခိုက်မှုရှိစေသည်
- နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် တရားမဝင်ကုန်သွယ်မှုသည် မမျှတသည့် ပြိုင်ဆိုင်မှုကို ဖြစ်ပေါ်စေပြီး သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှုန်းကိုလည်း တိုးမြှင့်စေသည်
- MTEနှင့်ပူးတွဲထုတ်လုပ်သည့် ပြည်တွင်းနှင့်နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများနှင့် ပြည်တွင်းပုဂ္ဂလိကစက်ရုံများ အကြားမမျှတသည့် ကိုင်တွယ်မှုမျိုးများ ရှိနေခြင်းသည် ဈေးကွက်အတွင်း မှမမှန်မှုများ ဖြစ်ပေါ်စေသည်

ကျွမ်းကျင်သူ မလုံလောက်မှုနှင့် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာအားနည်းမှုတို့သည် ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးအပေါ် ထိခိုက်မှု ရှိစေသည်

တန်ဖိုးပိုမိုမြင့်သည့်ဈေးကွက်များအတွင်း အရည်အသွေးမြင့်မားသည့်ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်တင်ပို့ခြင်းအတွက်အလုပ်သမားများနှင့်တင်ပို့သူများတွင် ပညာလုံလောက်ခြင်းမရှိသည်မှာ သိသာပြီး ၎င်းသည် နည်းပညာနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပညာသင်တန်းများနှင့် နီးကြားမှုမြှင့်တင်ရေး လှုပ်ရှားမှုများအပြင် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုများနှင့် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းအား (လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ စာရင်းကိုင်လုပ်ငန်း၊ ဈေးကွက်ထိုးဖောက်ရေးအစရှိသည့်) တို့ အရေးကြီးသည့်လုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်ပြီး အရေးပေါ်လိုအပ်နေကြောင်းကို ပြသသည်။

ဤကဏ္ဍတွင် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းရည်နှင့်နည်းပညာနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာပညာနှင့် ကျွမ်းကျင်အလုပ်သမားများအတွက်သင်တန်းများ လုံလောက်မှုမရှိပါ။ နည်းပညာကျောင်းများနှင့်တက္ကသိုလ်များရှိသော်လည်း ၎င်းတို့သည် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းလုပ်ငန်း၏လိုအပ်ချက်များအား ထိတွေ့ခြင်းမရှိပါ။ အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန၏အဆိုအရ သစ်တောရေးရာသင်တန်းကျောင်းသည် ၂၀၀၉-၂၀၁၀ ခုနှစ်^{၁၉} အတွင်း ကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်းပေါင်း ၇၄၅ ခု ပြုလုပ်ခဲ့ပြီးထိုအထဲတွင် ထင်ရှားသည်မှာ တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များနှင့်ဆက်နွယ်သည့် ပုဂ္ဂလိကနှင့် အစိုးရသစ် အခြေပြုသည့်လုပ်ငန်းများမှ MTE ဝန်ထမ်းများနှင့် အလုပ်သမားများအတွက် သင်တန်းမျိုးစုံကို MTE သင်တန်းကျောင်းက ပို့ချပေးခဲ့သည်။ သို့သော် ၎င်းဆောင်ရွက်မှုသည် ဤကဲ့သို့အရေးကြီးသောကဏ္ဍတစ်ခုအတွက်ပြည့်စုံလုံလောက်ခြင်းမရှိသေးပါ။ MTMA နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာသင်တန်းစင်တာ (CVT) တို့အကြား ပြုလုပ်သည့် နားလည်မှုစာချွန်လွှာရေးထိုးမှုကဲ့သို့သော အားထုတ်မှုအချို့ရှိသော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် သင်တန်းများပို့ချမှုအပိုင်းအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အကန့်အသတ်နှင့်သာ ရှိသည်။

အားလုံးခြုံငုံကြည့်လျှင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ သီအိုရီပိုင်းဆိုင်ရာသင်တန်းများ မလုံလောက်ခြင်းအား ကျယ်ပြန့်စွာအသိအမှတ်ပြုကြပြီး ဤကဏ္ဍတွင် ကျွမ်းကျင်အလုပ်သမားအရေအတွက် တိုးမြှင့်လာရန် အားထုတ်မှုများ ပြုလုပ်ရန်

^{၁၉} Central Statistical Organization Myanmar (2013). *Statistical Yearbook 2012*.

လိုအပ်ပြီးအထူးသဖြင့်သီးသန့်ကျောင်းအသစ်များနှင့် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့်တက္ကသိုလ်များနှင့် နီးကပ်စွာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းအသစ်များ ဖော်ထုတ်ရန် လိုအပ်သည်။

ခေတ်မီသည့်သစ်ခုတ်လှဲခြင်းနှင့်ထုတ်လုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာများအား အသုံးပြုမှု နည်းခြင်းသည် ကုန်ကြမ်းသစ်လုံး အရည်အသွေးအပေါ် ထိခိုက်မှု ရှိစေသည်

ဤကဏ္ဍ၏တင်ပို့မှုအတွက် ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းရည်သည်လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်သည့်ခုတ်လှဲမှုနည်းပညာများ ကျင့်သုံးခြင်း နည်းပါးသောကြောင့် ကန့်သတ်မှုများ ရှိနေသည်။ ထိုအခြေအနေအား ဖြစ်စေသည့် အဓိကအကြောင်းနှစ်ခုမှာ အလုပ်သမားအများစုအားသင်တန်းပို့ချပေးမှု အကန့်အသတ်သာရှိခြင်းနှင့် နိုင်ငံအတွင်း R&D ပြုလုပ်မှု နည်းပါးခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင်ခုတ်လှဲခြင်းနှင့်ထုတ်လုပ်ခြင်း နည်းပညာဆိုင်ရာ R&D နည်းပါးခြင်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေး အထောက်အပံ့အကန့်အသတ်ဖြင့်သာရှိခြင်းတို့သည် လုံလောက်သည့်နည်းပညာလှယ်လှောင်းအား လက်ရှိအချိန်တွင် ပံ့ပိုးပေးနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ အဆင့်မြင့်နည်းပညာသုံးသည့် စက်ယန္တရားများကိုလည်း သစ်အခြေပြုလုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုရန် လိုအပ်ပြီးထိုမှသာလျှင်ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်များပို၍တိုးချဲ့လာပြီးပိုမိုတိကျပြီးခက်ခဲနက်နဲမှုရှိသည့်တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များထုတ်လုပ်သွားနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

စက်ယန္တရားနှင့်လူသားရင်းမြစ်တို့အပြင် နည်းပညာသည်လည်း မြှင့်တင်ရန်လိုပြီး၊ အထူးသဖြင့် နောက်ဆုံးပေါ်စက်ယန္တရားများအားအသုံးပြုရာတွင်ထုတ်လုပ်မှုတည်ဆောက်ပုံအား ပြောင်းပြီးပိုမိုတန်ဖိုးမြင့်သည့်ဆောင်ရွက်မှုများ ဆီသို့ ဦးတည်ခွင့်ပေးကာ တင်ပို့မှုစွမ်းရည်အပေါ်ထုတ်လုပ်မှုနှင့်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်မှုစွမ်းအားတို့ကို မြှင့်တက်စေမည်ဖြစ်သည်။

အရည်အသွေးကောင်းမွန်သည့်သစ်များအား ပုံမှန်နှင့်ယုံကြည်စိတ်ချစွာဖြင့် ထုတ်လုပ်မှု မပေးနိုင်ခြင်းသည် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းကုန်သွယ်မှုအပေါ် ထိခိုက်မှုရှိစေသည်

ကုန်ကြမ်းဖြည့်ဆည်းပေးမှုနှင့်ပတ်သက်သည့် ပြဿနာများသည် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းလုပ်ငန်းအတွက် အဓိကအဟန့်အတားဖြစ်စေသည်။ ကုန်ကြမ်းပံ့ပိုးသည့်ဇာစ်မြစ်သည် လုံခြုံမှုမရှိ၍ တည်ငြိမ်မှုလည်းမရှိကာ အချိန်၊ အရည်အသွေး၊ နေရာ၊ တန်ဖိုး တို့သည်ပြောင်းလဲတတ်သောကြောင့် မရေရာသောအခင်းအကျင်းတွင် စီးပွားရေးကိုယ်စားလှယ်များ (ဝယ်သူများ၊ လက်ကားရောင်းသူများ၊ ကိုယ်စား လှယ်များ၊ ပွဲစားများ၊ တင်ပို့သူများ အစရှိသည့်) သည်အရည်အသွေး၊ ဈေးနှုန်းနှင့်ရရှိနိုင်သည့် အချိန်ကာလတို့အပေါ် အာမခံချက် မပေးနိုင်သောကြောင့် ကဏ္ဍ၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုအားအတော်အတန်ထိခိုက်စေသည်။ ပို၍အဓိကကျသည်မှာ ထိုအခြေအနေသည်တိုင်းပြည်ပို့ကုန်လုပ်ငန်းကို သိသိသာသာထိခိုက်စေသည်။ ကဏ္ဍ၏ သစ်လုံးမဟုတ်သည့်ထုတ်ကုန်များသည်လက်ခံနိုင်သည့် အနိမ့်ဆုံးအဆင့်တွင်အနည်းဆုံးရှိပြီး ပုံမှန်ပံ့ပိုးနိုင်ခြင်းကို အာမခံနိုင်ခြင်းသည် ဤအတွက်ကြိုတင်သတ်မှတ်ချက်တစ်ခုဖြစ်ပြီး တင်ပို့ရန်သင့်တော်သည့်ထုတ်ကုန်များ မရှိခြင်းသည် အဓိကအတားအဆီးဖြစ်နေသည်။

ထို့အပြင် ဤကဏ္ဍသည် ခုတ်လှဲခြင်း၊ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ကုန်သွယ်ခြင်းနှင့် သစ်များတင်ပို့ခြင်းတို့အား ထုတ်လုပ်မှုကွင်းဆက်တစ်လျှောက် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ပြုလုပ်သွားနိုင်ရန်အတွက် ထိန်းချုပ်မှုနှင့်ဆက်နွယ်သည့် စည်းမျဉ်းဥပဒေများ မရှိခြင်းကိုလည်း တွေ့ကြုံရသည်။ မကျွမ်းကျင်သည့်အလုပ်သမားများ ပြည်တွင်းဥပဒေများနှင့် စည်းမျဉ်းများအား လိုက်နာမှုမရှိခြင်းနှင့်အတူ ခေတ်မီတော့သည့် သစ်ခုတ်လှဲခြင်း နည်းပညာများနှင့် ကိရိယာတန်ဆာပလာများသည် ထုတ်လုပ်မှုနှင့်ဖြည့်ဆည်းမှုတို့ ပုံမှန်ခြင်းတို့၏ အကြောင်းတရားများ ဖြစ်သည်။

ကဏ္ဍအတွင်းရှိ Stakeholders များ၏ ယူဆချက်တစ်ခုမှာ ကုန်ကြမ်းများပံ့ပိုးပေးခြင်း တာဝန်အား MoECAF ကို လွှဲပြောင်းပေးရန်ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် သစ်ကုန်ကြမ်းပံ့ပိုးမှု ပုံမှန်ဖြစ်မည်ဟု ယုံကြည်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ပို၍အရေးကြီးသည်မှာ ပံ့ပိုးမှုသည် မှန်ကန်သည့်အချိန်၊ မှန်ကန်သည့်နေရာနှင့် မှန်ကန်သည့်ဈေးနှုန်း ဖြင့် စက်ရုံများ၏ အမှန်တကယ်လိုအပ်မှုနှင့်ထိန်းညှိပေးနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယူဆရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် တရားမဝင်ကုန်သွယ်မှုသည် မမျှတသည့် ပြိုင်ဆိုင်မှုအား ဖြစ်ပေါ်စေပြီး သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှုန်းကိုလည်း တိုးမြှင့်စေသည်

နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် တရားမဝင်ကုန်သွယ်မှုသည် တရုတ်နှင့်ထိုင်းနိုင်ငံနယ်စပ်များတလျှောက်တွင် တည်ရှိခဲ့ သည်မှာ ကြာမြင့်ပြီဖြစ်သည်။ ၎င်းကဲ့သို့သောလုပ်ထုံးများသည် ကဏ္ဍ၏လုပ်ဆောင်မှုများအပေါ် အလွန် မကောင်းသည့် အကျိုးဆက်များ ဖြစ်ပေါ်စေပြီး အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့သည် ယှဉ်ပြိုင်မှုမျှတခြင်းမရှိသည့် အခင်းအကျင်းတစ်ခုကို ဖန်တီးစေသည်။

တရားမဝင်ကုန်သွယ်မှု တိုက်ဖျက်ရေးမှ တိုးတက်မှုများရရှိသော်လည်း^{၂၀} သစ်များအား အစိုးရစစ်တပ်နှင့် အခြား လက်နက်ကိုင်အုပ်စုများက တရုတ်နှင့်ထိုင်းနယ်စပ်များအား ကျော်ဖြတ်ပြီး ကုန်သွယ်မှုကို ဆက်လက်ပြုလုပ်လျက် ရှိကာ၊ အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသားနယ်မြေများရှိ သဘာဝသစ်တောများမှ ရရှိသည့် သစ်ထုတ်လုပ်ရေး လိုက်လျော ပေးမှုများမှတစ်ဆင့်ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၆ ခုနှစ်နှိမ်နင်းဖြိုခွင်းမှုနောက်ပိုင်းတွင်နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် တရားမဝင် ကုန်သွယ်မှု သိသိသာသာကျဆင်းလာသည်ဆိုသည့်တိုင်အောင် သတင်းပေးချက်အများအပြားအရ ၎င်းကုန်သွယ်မှုသည် အရှိန်အဟုန်ပြန်လည်မြင့်တက်လာပြီး အဓိကအားဖြင့် တရုတ်နိုင်ငံ၏လိုအပ်ချက်မြင့်မားမှုက အများဆုံးအချက် အနေဖြင့်တွန်းအားပေးလျက်ရှိသည်။ ကျွန်းနှင့်အခြားသစ်ထုတ်ကုန်များအပေါ် ချမှတ်သည့် ၅၀% တင်ပို့မှုအခွန်နှုန်း သည်လည်း ဤအခြေအနေမည်သည့်အတွက်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်နေရသည်ကိုပေါ်လွင်စေသည်။ ပမာဏအား အတိအကျခန့်မှန်းရန်အလွန်ခက်ခဲသော်လည်းပတ်ဝန်းကျင်စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအေဂျင်စီ^{၂၁} မှလတ်တလော အစီရင်ခံ စာ တစ်ခုကဖော်ပြသည်မှာ လတ်တလောချပြသည့် လွန်ခဲ့သော ၁၅ နှစ်အတွင်း သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်တင်ပို့ခြင်း ဆိုင်ရာတရားဝင် အချက်အလက်များသည် မြန်မာ့သစ်လုံးများဆိုင်ရာကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှုမှတ်တမ်းများတွင် ပြသထား သည်ထက် သိသာစွာနည်းနေသည်။ ထိုအစီရင်ခံစာအရ တရားမဝင်မှတ်တမ်းမတင်သည့် သစ်တင်ပို့မှုများသည် ၂၀၀၀-၂၀၁၃ ခုနှစ်များအတွင်း ကုဗမီတာ ၁၆.၅ မီလီယံရှိပြီး တန်ဖိုးအားဖြင့် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၅.၇ ဘီလီယံရှိကာ ၎င်းသည် သစ်လုံးတင်ပို့မှုများ၏ ၇၂% ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် အရေးပေါ်အရေးယူမှုများပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ပြီး၊ ၎င်းထဲတွင် တရားမဝင်သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် တရားမဝင် ကုန်သွယ်မှုပြုလုပ်ခြင်းတို့အားတိုက်ဖျက်ရန်ရည်ရွယ်သည့် စည်းမျဉ်းဥပဒေများပြဋ္ဌာန်းခြင်း၊ ၎င်းကဲ့သို့သောလုပ်ထုံး များနှင့် ပတ်သက်ပြီးနီးကြားလာစေခြင်း၊ တရားမဝင်သစ်အသုံးပြုမှုအားတိုက်ခိုက်ရန် သစ်ဖြန့်ဖြူးသူများနှင့် ကုန်လှောင်ရုံများအပေါ်ကြပ်မတ်ခြင်းကို အားဖြည့်ခြင်းနှင့် တရားမဝင်သစ်အားလက်ခံနေသော အိမ်နီးချင်း နိုင်ငံများအား စည်းရုံးခြင်း အစရှိသည်တို့အား ပြုလုပ်ရန်လိုအပ်သည်။

^{၂၀} In March 2006, the Chinese and Myanmar national governments made a bilateral agreement to clamp down on illegal cross-border timber trade after much international pressure.
^{၂၁} Environmental Investigation Agency (2014). *Data Corruption: Exposing the True Scale of Logging in Myanmar*. London; EIA.

MTE နှင့်ပူးတွဲထုတ်လုပ်သည့် ပြည်တွင်းနှင့်နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများ နှင့် ပြည်တွင်းပုဂ္ဂလိက စက်ရုံများအကြား မမျှတသည့်ကိုင်တွယ်မှုမျိုးများရှိနေခြင်းသည် ဈေးကွက်အတွင်း မှုမမှန်မှု များ ဖြစ်ပေါ်စေသည်

ထုတ်လုပ်မှုနှင့်တင်ပို့မှုလုပ်ငန်းစဉ်များအတွင်း မျှတစွာကိုင်တွယ်မှုမရှိသည့် ဥပမာအချို့ရှိကာ၊ ၎င်းထဲတွင် အခွန် ကောက်ခံခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍လည်း ပါဝင်သည်။ ဖက်စပ်ထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းများအောက်တွင် ဆောင်ရွက်သည် ဖြစ်စေ၊ မဆောင်ရွက်သည်ဖြစ်စေ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူများအကြား မျှတသည့် ပြိုင်ဆိုင်မှုအား တောင်းဆိုသည့် အသံများပေါ်ထွက်လျက်ရှိပြီး ဥပမာတစ်ခုအနေနှင့် နိုင်ငံတော်ပိုင် MTE နှင့် ဖက်စပ်ထုတ်လုပ်မှုများတွင် ပါဝင်သည့် ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီများ (ပြည်တွင်းနှင့်နိုင်ငံခြား) အား ဦးစားပေးဘက်လိုက်မှုများ ရှိနေခြင်းဖြစ်သည်။ နောက်ထပ် အငြင်းပွားစရာ အကြောင်းအရာတစ်ခုမှာ သစ်ခေါက် သို့မဟုတ် သစ်ပျော့ဖတ် ဖယ်ထားခြင်းရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေသစ်အကြမ်းထည်ကဲ့သို့သောကုန်များ တင်ပို့ခြင်းအတွက် ကုန်သွယ်ခွန်ကောက်ခံခြင်းနှင့် ပတ်သက် ၍ဖြစ်သည်။ ၎င်းကုန်အား တင်ပို့ရန်အတွက်ပြည်တွင်းကုမ္ပဏီများသည် ကုန်သွယ်ခွန် ၅၀% ဆောင်ရသော်လည်း နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေ အောက်တွင်လုပ်ကိုင်နေသော အချို့သောကုမ္ပဏီများသည် ၎င်းအခွန်အား ရှောင်ရှား ရန်ကြိုးပမ်းလျက်ရှိသည်။ စိုးရိမ်သည်မှာ FDI အောက်ရှိ အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်သည် အစိုးရ၏ တန်ဖိုးနိမ့်လုပ်ငန်းများ အတွက်သာသာဝသစ်တောသယံဇာတများအား အမြတ်ထုတ်ခြင်းအား ကန့်သတ်ရန်ကြိုးပမ်းမှုနှင့် ဆန့်ကျင်နေနိုင် ပြီးထို့ကြောင့်ပင် FDI မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် သစ်တောထိန်းသိမ်းခြင်းတို့အကြား ဆန့်ကျင်သည့်အကျိုးအမြတ်ဆိုင်ရာ ကွဲလွဲမှုဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူများအနေနှင့် FDI ဥပဒေအောက် ရှိကုမ္ပဏီများနှင့်MTE ၏ပူးတွဲထုတ်လုပ်ရေးအစီအစဉ်အောက်တွင်လုပ်ကိုင်နေသော ပြည်တွင်းကုမ္ပဏီများ နှစ်ခု စလုံးအား ညီမျှသည့်အခြေအနေမျိုးဖြင့် ဆောင်ရွက်စေလိုသည်။

ကုန်ကြမ်းဇာစ်မြစ်များ ရှာဖွေခြင်းနှင့် အခြေခံအဆောက်အအုံဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့ကိုလည်း ထိုနည်းတူစွာပင် ကြည့်ရှုနိုင်သည်။ ထိုအခြေအနေများတွင်နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်းများသည် ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများထက် သိသိသာသာ အားသာချက်ရှိပြီး အကြောင်းမှာ နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်းများသည် ကုန်ကြမ်းများနှင့် တိုက်ရိုက်ထိတွေ့မှုရှိသည့်အပြင် ဆောက်လုပ်ရေးဆိုင်ရာပစ္စည်းများနှင့် မြေများ (အခြားပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီများအတွက် ကုန်ကျစရိတ်ပိုမိုကျစေသည့်) ရယူသည့်အခါတွင်လည်း သိသာသည့်အားသာချက်တစ်ခု ရရှိ စေသည်။

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အရည်အသွေး(Border Gear)

ပုံစံ(၄) - မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍလုပ်ငန်းတွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များအပေါ် ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်

- သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများအတွက် ထောက်ခံထားသည့်အရည်အသွေးစံနှုန်းများ မရှိခြင်းသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပြီး နိုင်ငံများရှိ ဈေးကွက်အသစ်များသို့ ထိုးဖောက်နိုင်မှုအား အကန့်အသတ်ဖြစ်စေသည်
- ထောက်ပံ့ပို့ဆောင်နိုင်မှုစွမ်းရည် အားနည်းခြင်းသည်လည်း သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ပြည်ပပို့ကုန်လုပ်ငန်းတွင် သိသာစွာ အဟန့်အတားများ ဖြစ်စေသည်
- ဘဏ္ဍာရေးထောက်ပံ့မှု အကန့်အသတ်သာရှိပြီး ပြည်ပပို့ကုန်လုပ်ငန်းမြှင့်တင်ရန် ဘဏ္ဍာရေးယန္တရား မလုံလောက်မှု တို့သည် ထိုကဏ္ဍ တိုးချဲ့ခြင်းအပေါ် ကန့်သတ်မှုများ ဖြစ်စေသည်
- စီမံအုပ်ချုပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် စာရွက်စာတမ်းပြုစုမှုများ ခက်ခဲရှုပ်ထွေးခြင်းသည်လည်း ကဏ္ဍ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အပေါ် ကန့်သတ်မှုများ ဖြစ်ပေါ်စေပြီး ပို့ကုန်တိုးချဲ့လုပ်နိုင်စွမ်းရည်ကိုလည်း အဟန့်အတားဖြစ်စေသည်
- စွမ်းအင်ထောက်ပံ့မှုမလုံလောက်ခြင်းသည် ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်အား မြင့်တက်လာစေပြီး ကဏ္ဍအတွင်းရှိ စက်ရုံ များ၏ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုများအပေါ်လည်း အကျိုးသက်ရောက်မှု မရှိစေပါ
- သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ တင်ပို့မှုအတွက် ကုန်သွယ်ခွန်နှုန်း မြင့်မားမှုသည် ထိုကဏ္ဍ၏ဆွဲဆောင်နိုင်မှုအား လျော့ ကျစေပြီး FDI တိုးတက်များပြားလာမှုကိုလည်း အကန့်အသတ်ဖြစ်စေသည်

သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများအတွက် ထောက်ခံထားသည့်အရည်အသွေးစံနှုန်းများ မရှိခြင်း သည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပြီး နိုင်ငံများရှိ ဈေးကွက်အသစ်များသို့ ထိုးဖောက်နိုင်မှုအား အကန့်အသတ်ဖြစ်စေသည်

မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍ၏ နိုင်ငံတကာဈေးကွက်တွင် ရင်ဆိုင်ရသည့် အဓိကအချက်မှာ ဖွံ့ဖြိုးပြီး ဈေးကွက်များ၏ စံနှုန်းများနှင့်ထောက်ခံမှုလိုအပ်ချက်များအား လိုက်နာဆောင်ရွက်နိုင်မှု မရှိသေးခြင်းဖြစ်သည်။ တည်တံ့သည့်သစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုထောက်ခံချက်ပေးရေးနှင့် တရားဝင်မှုလိုင်စင်ချပေးရေးတို့အားကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းတွင် တောင်းဆိုလျက်ရှိသည်။ထိုကဲ့သို့လိုအပ်ချက်များတောင်းဆိုရသည့် အကျိုးအကြောင်း များစွာရှိပြီး၊ ယင်းတို့တွင် -

- တရားမဝင်သစ်ထုတ်လုပ်မှု ရှိနေခြင်း
- ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ၊ အစိုးရများနှင့် ဝယ်ယူသုံးစွဲသူများဘက်တွင် ပိုမိုမြင့်မားသည့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ အသိစိတ်ရှိစေရန်
- အစိုးရများနှင့်စက်မှုလုပ်ငန်းတို့၏ တည်တံ့ခိုင်မြဲမည့် အာမခံချက်တို့အပေါ် သံသယကြီးထွားလာခြင်း
- ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ပိုမိုရရှိရေးအတွက် ဝယ်ယူသုံးစွဲသူများ၏တောင်းဆိုမှုတို့ ပါဝင်သည်။

ဈေးကွက်တစ်ခုချင်းစီတွင် သီးခြားလိုအပ်ချက်များရှိသော်လည်း တူညီသည့်ကိစ္စရပ်များလည်းရှိပြီး ထိုအထဲတွင် 'ထိုက်တန်သည့်ဂရုစိုက်မှု'နှင့် 'ထိုက်တန်သည့်နီးကြားမှု' တို့ပါဝင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ တင်ပို့မှုများ အပေါ် ပိတ်ဆို့ အရေးယူမှုများပြုလုပ်ခြင်းကို ဖယ်ရှားပေးခဲ့သော်လည်း ထုတ်လုပ်သူများဘက်တွင် ထောက်ခံပေးသည့် ယန္တရား စနစ်မရှိခြင်းနှင့် နီးကြားမှုမရှိခြင်းတို့ကြောင့် EU ၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ဂျပန် နိုင်ငံတို့ကဲ့သို့သော အဓိက အနောက်တိုင်းရှိ နိုင်ငံတကာဈေးကွက်များအားထိုးဖောက်ရန်တင်ပို့သူများအနေနှင့် အခက်အခဲများ ရင်ဆိုင်ရလျက် ရှိသည်။ တင်ပို့မှုဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဓိကအဟန့်အတားများ အကြောင်းကို ရှင်းလင်းရန် အချက်များစွာ ရှိနေသည်။

ကုန်နှင့်ဆိပ်ကမ်းများပေါင်းစည်းရေးစနစ်^{၂၅} အား တဖြည်းဖြည်းချင်း ဖော်ထုတ်ခြင်းသည် တင်ပို့သူများအတွက် စီမံအုပ်ချုပ်မှုနှင့် အကောက်ခွန်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစဉ်များပိုမိုထိရောက်လာမည် ဖြစ်သည်။

တင်သွင်းသူများနှင့် တင်ပို့သူတို့၏ လိုအပ်ချက်များအကြား စပ်ဟပ်မှုများရှိစေရန် အကောင်အထည်ဖော်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်အပေါ် ဆွေးနွေးမှုများတွင် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍမှဆောင်ရွက်သူများပါဝင်ခြင်းသည်အရေးကြီးသည်။ သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေးနည်းလမ်းများနှင့် စနစ်များနှင့်ပတ်သက်ပြီးဆွေးနွေးမှုများနှင့် ပူးပေါင်းမှုများထည့်သွင်းစဉ်းစားစေရန်ညှိ နှိုင်းဆောင်ရွက်မှုများအားထိရောက်စွာနှင့် ပုံမှန်ပြုလုပ်သွားရန်အတွက် အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိကယန္တရားများနှင့် လုပ်နိုင် စွမ်းရည်များအား မြှင့်တင်ရန် လိုအပ်သည်။

ဘဏ္ဍာရေးထောက်ပံ့မှု အကန့်အသတ်ရှိနေပြီး ပြည်ပပို့ကုန်လုပ်ငန်းမြှင့်တင်ရန် ဘဏ္ဍာရေး ယန္တရား မလုံလောက်မှုတို့သည် ထိုကဏ္ဍ တိုးချဲ့ခြင်းအပေါ် ကန့်သတ်မှုများ ဖြစ်စေသည်

မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘဏ္ဍာရေးကဏ္ဍသည်အများအားဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုမရှိသေးဘဲ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအတွက် ပြည်တွင်း ငွေစုဆောင်းမှုအားထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်ရန်အတွက်အတားအဆီးဖြစ်စေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ငွေကြေး ထောက်ပံ့မှုရရှိခြင်းသည် အကန့်အသတ်သာရှိပြီး စီးပွားရေးဘဏ်ခွဲ အရေအတွက်သည် ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် လူဦးရေ ၁၀၀,၀၀၀ လျှင် ၁.၆၉ သာရှိပြီး ကျေးလက်ဒေသများတွင် အထူးသဖြင့် ရှားပါးသည်။ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင် ဗီယက်နမ်တွင် ၃.၆၃၊ ကမ္ဘောဒီးယားတွင် ၄.၃၃ နှင့် ထိုင်းနိုင်ငံတွင် ၁၁.၂၉ အသီးသီး ရှိကြသည်။^{၂၆}

လက်ဝယ်တွင် လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမတည်ငွေ မရှိခြင်းအတွက် ချေးငွေရရှိရန် အခက်အခဲ များအား ထုတ်လုပ်သူများနှင့် ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များအတော်အတန်ရင်ဆိုင်ကြရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်၏ တင်းကျပ်သောစည်းမျဉ်းများကြောင့် လုပ်ငန်းများသည် ချေးငွေအားအကန့်အသတ်တစ်ခုနှင့်သာရရှိကြသည်။ ရရှိ သည့်အခါတွင်လည်း ငွေချေးငှားရန် အလွန်မြင့်သည့် ဘဏ်အတိုးနှုန်းများ ကျခံကြရပြီး (၁၃% ခန့်) အသေးစားနှင့် အလတ်စားထုတ်လုပ်သူများနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူများစက်ယန္တရားများရင်းနှီးရန်နှင့် အခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ပြုလုပ်ရန်အခွင့်အလမ်းမှာ အကန့်အသတ်နှင့်သာရရှိကြသည်။ ထိုဘဏ္ဍာရေးနှင့်ချေးငွေထောက်ပံ့ရေးမရှိခြင်း၏ တိုက်ရိုက်အကျိုးဆက်မှာ လုပ်ငန်းများသည် လိုအပ်သည့်အခါ အများအားဖြင့် ပုံမှန်မဟုတ်သည့်လမ်းကြောင်းများ (ဘဏ်ကဏ္ဍမှယူမည့်အစား မိသားစု သို့မဟုတ် မိတ်ဆွေများ သို့မဟုတ် တရားဝင်မဟုတ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ) မှ မတည်ငွေများ ရယူကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြားတင်ပို့မှုကဏ္ဍများနည်းတူ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍသည်လည်း ခေတ်မမီတော့သည့် ကုန်သွယ်ရေးစည်းမျဉ်းများနှင့် တင်ပို့မှုဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေးယန္တရားများ မလုံလောက်မှုတို့ကြောင့် ပို့ကုန် ဖွံ့ဖြိုးရေး တွင် အကန့်အသတ်များရှိသည်။ တင်ပို့မှုဆိုင်ရာအမျိုးသားစည်းမျဉ်းဥပဒေများအား အကောက်ခွန်အာဏာပိုင် များကတင်ပို့မှုများအားခွင့်မပြုမီအသုံးပြုကြသည်။ တင်ပို့သူများအနေနှင့် တင်ပို့မှုခွင့်ပြုချက်မရမီ ကုန်ပစ္စည်းများ အတွက်ငွေအပြည့်အဝပေးချေထားသည်ကို အကောက်ခွန်အာဏာပိုင်များအားသက်သေပြရပြီး သင်္ဘော ဆိပ်ကမ်း မှထွက်မီ လုပ်ငန်းများသည် ငွေအားအပြည့်အဝရရှိထားပြီးဖြစ်ရမည်။

^{၂၅} This system is an adaptation of the Nippon Automated Cargo and Port Consolidated System. It is a first step towards the creation of a single window system for Myanmar.
^{၂၆} International Monetary Fund (2013). Financial Access Survey Database. Available from <http://fas.imf.org/>. Accessed 28 April 2014.

အားလုံးကိုခြုံငုံကြည့်လျှင် ဘဏ္ဍာရေး ကြားဝင်ဆောင်ရွက်ပေးမှုအတိုင်းအတာသည် အခြားနီးစပ်သည့်နိုင်ငံများ နှင့်ယှဉ်လျှင် မြန်မာနိုင်ငံသည် ပိုမိုနည်းသည်။ ဤအချက်အရေးကြီးသည့်အကြောင်းမှာ ယှဉ်ပြိုင်နိုင်မှုစွမ်းရည် ရှိလာနိုင်ရန်အတွက် နည်းပညာနှင့်စက်ယန္တရားများ ရင်းနှီးရန် မတည်ငွေလိုအပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ကုန်စည် ဖြန့်ဝေခြင်းများသေချာမှုရှိစေရန် ကုန်စည်စာရင်းစစ်တမ်းများလိုအပ်ပြီး ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာဘဏ္ဍာငွေထောက်ပံ့မှု ရရှိရေးသည်လည်းတင်ပို့မှုများ မြင့်တက်လာရန် အဓိကကျသည့်အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။

စီမံအုပ်ချုပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် စာရွက်စာတမ်းပြုစုမှုများ ခက်ခဲရှုတ်ထွေးခြင်းသည်လည်း ကဏ္ဍ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အပေါ် ကန့်သတ်မှုများ ဖြစ်ပေါ်စေပြီး ပို့ကုန်တိုးချဲ့လုပ်နိုင်စွမ်းရည် ကိုလည်း အဟန့်အတားဖြစ်စေသည်

နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ပြီးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန်နှင့်ကုန်သွယ်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့်ခွင့်ပြုချက်များနှင့် ထောက်ခံချက် များအားရရှိနိုင်ရန် စနစ်တကျဖော်ထုတ်ထားသည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်မရှိခြင်းသည် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းတင်ပို့သူ များ အလုပ်လုပ်ရာတွင် အချိန်နှင့်ကုန်ကျစရိတ် များစွာကုန်စေသည်။ အဆင့်များပြားပြီး အချိန်ကုန်ဆုံးစေသည့် စီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်များသည် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများချောမွေ့စွာ ပြုလုပ် နိုင်ရေးအပေါ်အဟန့်အတားများစွာဖြစ်စေသည်။ ထိုအထဲတွင် ထုတ်လုပ်ရေးအထောက်အကူပစ္စည်းများတင်သွင်း ခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီးတင်းကျပ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်များနှင့် ထုတ်လုပ်ခွင့်ရရှိရန်အတွက် အချိန်ကုန်စေသည့် စီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်များပါဝင်သည်။ ပို၍ယေဘုယျကျသည်မှာ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ Doing Business 2014 လေ့လာမှု တွင် ဆောက်လုပ်ရေးပါမစ်များနှင့်ပတ်သက်ပြီး ရင်ဆိုင်ရသည့်အခက်အခဲများ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့် ပို၍အရေးကြီးသည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းစတင်ပြုလုပ်ခြင်းအစရှိသော ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးမှု အတွက်သိသာစွာထိခိုက်စေသည် (မြန်မာနိုင်ငံတွင်လုပ်ငန်းတစ်ခု စတင်ပြုလုပ်ရန်အတွက် အစီအစဉ် ၁၁ ခုလိုအပ် ပြီး၊ ၇၂ ရက်ကြာ မြင့်ကာ၊ per capita ဝင်ငွေ၏ ၁၇၆.၇% ကုန်ကျပြီး ဝင်ငွေ per capita ၏ paid-in minimum capital ၇,၀၁၆.၀% လိုအပ်မည်)။^၂

သစ်ထုတ်ကုန်များတင်ပို့သည့်အခါတွင် နိုင်ငံတကာတင်ပို့မှုများအတွက် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်မျိုးစုံတို့နှင့် ရင်ဆိုင် ရသည့်အခါလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူများသည် အခက်အခဲများနှင့် တွေ့ကြုံကြရသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တင်ပို့မှုများ အားပထမဦးစွာယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနထံမှ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းမဟုတ်ခြင်းလက်မှတ်ကိုရယူရပြီး၊ ၎င်းသည် တစ်လ အထိအချိန်ကြာမြင့်နိုင်ကာသစ်တောထွက်ပစ္စည်းများတင်ပို့ရာတွင် လိုအပ်သည့် အချိန်အား များစွာပိုပြီး ကြာမြင့်စေ သည်။ ခြုံငုံ၍ဆိုလျှင်လုပ်ဆောင်နေသည့်စနစ်တွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမရှိဘဲ ဌာနပေါင်းစုံနှင့် ဝန်ကြီးဌာန ပေါင်းစုံတို့ နှင့်ပတ်သက်ကာ ဆုံးဖြတ်ချက်ပြုလုပ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်တွင်လည်း ပွင့်လင်းမြင်သာမှု မရှိပါ။

၎င်းနှင့်ပတ်သက်၍ ပိုမိုအဆင်ပြေလွယ်ကူစေမည့်နည်းလမ်းများ အရေးတကြီးလိုအပ်သည်။ လုပ်ငန်းစဉ်များအား ပြေပြစ်သွက်လက် (ကုန်သွယ်ရေး ဖြည့်ဆည်းမှု မူဘောင်အတွင်း အကောက်ခွန်မှစပြီး အခြားဝန်ဆောင်မှုပေးသူ များအပါအဝင်)စေရန်တစ်နေရာတည်းတွင်အလုံးစုံပြီးစေပြီး ပိုမိုရိုးရှင်းပြီးမြန်ဆန်သည့် နည်းပညာအား မိတ်ဆက် ကာ အနိမ့်ဆုံးမတည်ငွေလိုအပ်ချက်များအားလျော့ချခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြုလုပ်ခြင်းတို့သည် အလား အလာရှိသည့်အဖြေများဖြစ်ပြီး ထုတ်လုပ်မှုယှဉ်ပြိုင်နိုင်မှုစွမ်းရည်အား မြင့်တက်စေနိုင်သည်။

^၂World Bank. 2013. *Doing Business 2014: Understanding Regulations for Small and Medium-Size Enterprises*. Washington, DC; World Bank Group. DOI; 10. 1596/978-0-8213-9615-5. License: Creative Commons Attribution CC BY 3.0.

စွမ်းအင်ထောက်ပံ့မှုမလုံလောက်ခြင်းသည်ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်အားမြင့်တက် လာစေပြီး ကဏ္ဍအတွင်းရှိ စက်ရုံများ၏ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုများအပေါ်လည်း အကျိုးသက်ရောက်မှု မရရှိစေပါ

လျှပ်စစ်စွမ်းအားပေးရေးအကန့်အသတ်များသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအား ထောက်ပံ့ရန် လုံလောက်မှုမရှိဘဲ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် လူဦးရေ၏ ၂၆% သာ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကို အသုံးပြုခွင့်ရှိပြီး^{၂၉} မီးပျက်မှုများ မကြာခဏဆိုသလို ဖြစ်ပွားတတ်သည်။ ထို့အပြင် သစ်ထုတ်လုပ်မှုများ အများဆုံး ပြုလုပ်သည့် ကျေးလက်များ၏ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားအဆင့်သည် အကန့်အသတ်နှင့်သာရှိပြီး ပျမ်းမျှအားဖြင့် ၁၆% သာရှိကာ ရန်ကုန်တွင် ၂၀၁၁ ခုနှစ်၌ ပျမ်းမျှအားဖြင့် ၆၇% ရရှိခဲ့သည် (ADB^{၂၉})။ ထိုလုံလောက်မှုမရှိသည့်အပြင် မတည်ငြိမ်သည့် လျှပ်စစ် ဓာတ်အားသည် စွမ်းအင်ကုန်ကျစရိတ်အား မြင့်မားစေပြီး ကဏ္ဍ၏ယှဉ်ပြိုင်နိုင်မှုစွမ်းရည်ကို များစွာထိခိုက်စေသည်။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားမလုံလောက်မှုအားကိုင်တွယ်ရန်အတွက်လုပ်ငန်းအများအပြားသည် ကိုယ်ပိုင်ဓာတ်အားဖြည့်ဆည်းမှုကိုသာ အားကိုးလာကြပြီး များသောအားဖြင့် ကုန်ကျစရိတ် အလွန်ကြီးမားစေသည် (မီးအားပေးစက်များမှရရှိသည့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသည် ယေဘုယျအားဖြင့် နိုင်ငံတော်မှတရားဝင်ရရှိသည့် လျှပ်စစ် ထက် ဆယ်ဆခန့် ပိုမိုများပြားသည်)။

ကျေးလက်ဒေသများနှင့် စက်မှုဇုန်များ၊ စက်ရုံများနှင့် ထုတ်လုပ်သည့်စင်တာများအတွက် လုံလောက်ပြီး အားကိုး နိုင်သည့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ရရှိနိုင်ရန်အတွက် အစားထိုးစွမ်းအင် ထုတ်လုပ်ရေးအစီအစဉ်များ (ရေအားလျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့၊ နေရောင်ခြည်၊ လေ၊ ဒီဇယ်၊ မီးသွေး၊ အနုမြူ အစရှိသည့်) အား စွမ်းအင်မူဝါဒ များနှင့်အညီ အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍတို့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီးအကောင်အထည်ဖော်ခြင်းကို အရေးတကြီး ထောက်ခံအားပေးသင့်သည်။

သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများတင်ပို့မှုအတွက် ကုန်သွယ်ခွန်နှုန်းမြင့်မားမှုသည် ထိုကဏ္ဍ၏ ဆွဲဆောင် နိုင်မှုအားလျော့ကျစေပြီး FDI တိုးတက်များပြားလာမှုကိုလည်း အကန့်အသတ် ဖြစ်စေသည်

မြန်မာနိုင်ငံသည် ၎င်း၏ပို့ကုန်ဆိုင်ရာအခွန်စနစ်အား ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် ပြန်လည်ပြုပြင်ခဲ့သည်။ ပြုပြင်မှု မတိုင်မီတွင် တင်ပို့သူများသည် ကုန်သွယ်ခွန် ၈% နှုန်းဖြင့်ပေးဆောင်ရပြီး ဝင်ငွေခွန်အား ကုန်များ မတင်ပို့မီ ၂% ဆောင်ရ သည်။ ယခုအချိန်တွင် ကုန်သွယ်ခွန်အား ကုန်ပစ္စည်း ၅ မျိုးအတွက်သာ ကောက်ခံပြီး ထိုအထဲတွင် သစ်၊ အသွင်ပြောင်းသစ်နှင့် ကျွန်းနှင့် အသွင်ပြောင်းကျွန်းများ ပါဝင်သည်။ ထိုကုန်ပစ္စည်း များအား ယခုအချိန်တွင် ၅၀% နှုန်းဖြင့် ကောက်ခံပြီးအာဏာပိုင်များ၏အဆိုအရ သဘာဝသယံဇာတများအားထိန်းသိမ်းရန် ဖြစ်သည်။^{၃၀} ငွေအမြတ် ရရှိရေးအလားအလာ အကန့်အသတ်ရှိသည့်ကဏ္ဍတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် ဝန်လေးနေသောအလားအလာရှိသည့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူများအတွက် ဤကုန်သွယ်ခွန်သည် အလွန်ကြီးမားသည့် ပေးဆပ်မှုတစ်ခုဖြစ်လျက် ရှိသည်။ အခွန်များသည်လက်ရှိပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူများ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအလားအလာများအားလည်းထိခိုက်စေသည်။ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍ၏စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာလိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့်အချက်များ အားပူးပေါင်း၍ အဖြေအသစ်များ ရှာသင့်သည်။ ကဏ္ဍ၏ဖွံ့ဖြိုးမှုအား ထောက်ပံ့ရန်နှင့် တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန် တင်ပို့မှု ကိုအားပေးရန်အတွက် အခွန်စနစ်တွင်သစ်အခြေပြုသောလုပ်ငန်းများအတွက် မက်လုံးများဖော်ထုတ်ပေးသင့်သည်။

^{၂၉} World Bank, World Development Indicators (2013).
^{၂၉} ADB, Power Transmission and Distribution Improvement Project. Available from <http://www.adb.org/projects/46390-002/details>
^{၃၀} World Trade Organization (2014). Trade Policy Review: Myanmar.

နယ်ပယ်ဒေသပြင်ပရှိမောင်းနှင်အား (ဈေးကွက်ဝင်ရောက်မှု)

ပုံစံ(၅)

- သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍနှင့်ပတ်သက်သည့်ဈေးကွက်ဝင်ရောက်မှု ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များအပေါ်ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်

- ကုန်သွယ်မှုသတင်းအချက်အလက်များအား ထိတွေ့မှု အကန့်အသတ်ရှိခြင်းနှင့် TSI များ၏ အားနည်းချက်များက ကဏ္ဍအနေနှင့် နိုင်ငံတကာဈေးကွက် ဖြစ်စဉ်များနှင့် နည်းပညာလိုအပ်ချက်များကို ခေတ်ကာလနှင့်အညီ သိရှိနိုင်ရန် အခက်အခဲရှိခြင်း
- သစ်တောကဏ္ဍ၏ဆောင်ရွက်မှုပုံရိပ်အပေါ် နားလည်သိမြင်ပုံလွဲမှားခြင်းသည် ပို့ကုန်မြှင့်တင်ရေးအပေါ် မကောင်းသည့်အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်စေသည်
- ဈေးကွက်ထိုးဖောက်ဆောင်ရွက်မှုများ အကန့်အသတ်ဖြင့်ရှိပြီး ပို့ကုန်မြှင့်တင်ရေးပိုင်းအားနည်းခြင်းတို့သည် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ နိုင်ငံတကာသို့ဝင်ရောက်နိုင်ရေးအတွက် အကန့်အသတ်ဖြစ်စေသည်
- ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမြှင့်တင်ရေးတွင် အကန့်အသတ်ရှိနေခြင်းသည် ကုန်ပစ္စည်းအမယ်မျိုးစုံထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်းအား အဟန့်အတားဖြစ်စေသည်

ကုန်သွယ်မှုသတင်းအချက်အလက်များအား ထိတွေ့မှုအကန့်အသတ်ရှိခြင်းနှင့် TSI များ၏ အားနည်းချက်များက ကဏ္ဍအနေနှင့် နိုင်ငံတကာဈေးကွက် ဖြစ်စဉ်များနှင့် နည်းပညာ လိုအပ်ချက်များကို ခေတ်ကာလနှင့်အညီ သိရှိနိုင်ရန် အခက်အခဲရှိခြင်း

ကဏ္ဍတွင် တင်ပို့မှုဆိုင်ရာ ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းရည်တည်ဆောက်ရန်အတွက် ကြိုတင်လိုအပ်ချက်မှာအချိန်နှင့် တစ်ပြေးညီကျိုးကြောင်းဆက်စပ်မှုရှိသည့် ဈေးကွက်ဆောင်ရွက်ချက်များအားရရှိနိုင်ရေးဖြစ်သည်။ ၎င်းသတင်း အချက်အလက်များထဲတွင်ဝယ်ယူသုံးစွဲသူများ၏ ရေစီးကြောင်းနှင့်ပစ်မှတ်ထားသည့် ဈေးကွက်လိုအပ်ချက်များနှင့် ထောက်ခံချက်ဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များပါဝင်သည်။ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍအတွင်းရှိ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက် သူများသည် ဈေးကွက်ထိုးဖောက်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးတွင် အတွေ့အကြုံမရှိပါက၎င်းလိုအပ်ချက်သည် ပိုမိုအရေးပါ သည့် အခန်းကဏ္ဍတွင်ရှိသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ဦးစားပေးဈေးကွက်နှင့်ထိတွေ့မှုရှိသည့် တိုးတက်သော နိုင်ငံ ဈေးကွက်အချို့အပြင် ASEAN သဘောတူညီချက် လက်မှတ်ရေးထိုးထားသောနိုင်ငံများ၊ ကိုရီးယားနှင့်ဂျပန် တို့ ပါဝင်သည့်ASEAN+ သဘောတူညီချက်များ လက်မှတ်ရေးထိုးထားသောနိုင်ငံများထံမှ ဈေးကွက်အချက်အလက် များနှင့် တင်ပို့မှုဆိုင်ရာစံနှုန်းများနှင့်လုပ်ငန်းစဉ်များအား ထိုဈေးကွက်များကိုထိုးဖောက်ရန်အတွက်ရရှိရန် လိုအပ် မည်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတကာ သို့မဟုတ် ဒေသတွင်း သစ်တောရေးရာအသင်းများ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းများအတွင်းသို့ အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍမှ အဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်ခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပြီး၊ ရလဒ်မှာ MoC ၊ MoECAF ၊ MTMA သို့မဟုတ် UMFCCI တို့သည် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍရှိ မူဝါဒများ၊ နည်းဗျူဟာများ၊ ခေတ်ရေစီးကြောင်း၊ နည်းပညာများ၊ ဈေးကွက်များ အစရှိသည်တို့နှင့်ပတ်သက်သည့် နောက်ဆုံးပေါ်အချက်အလက်များအား မရရှိနိုင်ပါ။ ယေဘုယျအားဖြင့် ဝယ်ယူသူ၏လိုအပ်ချက်များနှင့်ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်များ အဆင်သင့်မရှိခြင်းသည် တင်ပို့သူများအနေနှင့် သီးခြားပစ်မှတ်ထားသည့်ဈေးကွက်အား အောင်မြင်စွာထိုးဖောက်နိုင်ရန်အတွက် အကဲဖြတ် ရန် လိုအပ်သည့် အရေးကြီးသော အချက်အလက်များအား ရရှိနိုင်ခြင်းမှအဟန့်အတားဖြစ်စေသည်။

ထိုအခြေအနေက ဈေးကွက်အချက်အလက်များနှင့်ဈေးနှုန်းများ၊ စံနှုန်းများနှင့်ပတ်သက်သည့်အချက်အလက်များ၊ စည်းမျဉ်းဥပဒေများ အစရှိသည်တို့အား အချိန်နှင့်အညီရရှိရန်ဆောင်ရွက်ရမည့် TSI များ၏ အားနည်းချက်ကို မီးမောင်းထိုးပြနေသည်။ ထိုအချက်အလက်များသည် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍရှိ အဖွဲ့အစည်းများအား ၎င်းတို့ပစ်မှတ်ထားသည့်ဈေးကွက်များအားပိုမိုကောင်းမွန်စွာဖော်ထုတ်နိုင်စေပြီးဝယ်ယူသူများ၏ လိုအပ်ချက်များအားပိုမိုကောင်းမွန်စွာ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန်အတွက် လုပ်ငန်းနည်းဗျူဟာများအား ရေးဆွဲကာ ထုတ်လုပ်မှုအားဈေးကွက်၏လိုအပ်ချက်နှင့်အညီပြုလုပ်ပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် ကုန်လှောင်စရိတ်များသက်သာစေခြင်း၊ ထုတ်လုပ်မှုများအား အမျိုးအစားစုံလင်စေခြင်း အစရှိသည်တို့အား ဖြစ်ပေါ်စေသည်။

ထို့ကြောင့် ကဏ္ဍ၏အဖွဲ့အစည်းအား ပိုမိုကောင်းမွန်လာရန်၊ ဆက်သွယ်ရေးစနစ်အား ခေတ်မီလာစေရန်၊ အကျိုးသက်ရောက်မှုများအကြား အချိတ်အဆက် ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်၊ ကုန်သွယ်ရေးအချက်အလက်များအား ရယူခြင်းနှင့်ဖြန့်ဝေခြင်းအား ဗဟိုက ပြုလုပ်နိုင်ရန်နှင့် ပိုမိုလွယ်ကူစွာရရှိနိုင်ရန်တို့အတွက် TSI များအား တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်သင့်သည်။ MTMA သည် MoC နှင့် MoECAF တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ ထိုတာဝန်အားယူရန် အသင့်တော်ဆုံးအဖွဲ့အစည်း ဖြစ်သည်။

သစ်တောကဏ္ဍ၏ ဆောင်ရွက်မှုပုံရိပ်အပေါ် နားလည်သိမြင်ပုံလွဲမှားခြင်းသည် ပို့ကုန် မြှင့်တင်ရေးအပေါ် မကောင်းသည့်အကျိုးသက်ရောက်မှုများဖြစ်ပေါ်စေသည်

မြန်မာ့ကျွန်းသစ်၏အရည်အသွေးအား နိုင်ငံတကာက အသိအမှတ်ပြုသော်လည်း လက်ရှိနိုင်ငံ၏ထုတ်ကုန် (Higher Value-added) များသည် နိုင်ငံတကာဈေးကွက်များ၏ အမြင်မှားခြင်းဒဏ်ကို ခံနေကြရပြီး ၎င်းသည် တရားမဝင်သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်း အလေ့အထများ၊ ထောက်ခံချက်ပေးရေးစနစ်များ မရှိခြင်း၊ လုပ်အားအခြေအနေ အားနည်းခြင်းတို့အပြင် တိုင်းရင်းသားပဋိပက္ခများနှင့် ဖိနှိပ်မှုများနှင့်ပတ်သက်သော အချက်အလက်များအပေါ် မီဒီယာ၏ သတင်းပို့ချက်များကြောင့်ဖြစ်နိုင်သည်။ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍအတွက် အမျိုးသားအမှတ် တံဆိပ်မရှိခြင်းသည် ဤထုတ်ကုန်များ၏ထင်ရှားမှုကို အကန့်အသတ်ဖြစ်စေသည်။

ပြည်ပပို့ကုန်ဆိုင်ရာယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းရည် မြှင့်တင်ရန်အတွက် ကဏ္ဍသည် အထက်ဖော်ပြပါပုံသေအမြင်များအား ကျော်လွှားနိုင်ရန် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများအတွက် ထိရောက်သည့် brand တံဆိပ်ထားရှိရန်လိုအပ်ပြီး ၎င်း၏ ကျွန်းနှင့်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ၏ ပိုမိုမြင့်မားသည့်အရည်အသွေးအား မြှင့်တင်ကာ မြန်မာနိုင်ငံ၏တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၊ အားကောင်းသည့် လုပ်သားအင်အားစုနှင့် ရည်ရွယ်ချက်ကြီးမားမှုတို့ကိုလည်း မြှင့်တင်ရမည်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါအမှတ်တံဆိပ်များသည် ဦးတည်ရာဈေးကွက်များသို့ ပို့ကုန်တိုးမြှင့်ရေးကို ဆောင်ရွက်နိုင်စေမည်ဖြစ်သည်။

ဈေးကွက်ထိုးဖောက်ဆောင်ရွက်မှုများ အကန့်အသတ်ဖြင့်ရှိပြီး ပို့ကုန်မြှင့်တင်ရေးပိုင်း အားနည်းခြင်းတို့သည် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ နိုင်ငံတကာသို့ဝင်ရောက်နိုင်ရေးအတွက် အကန့်အသတ်ဖြစ်စေသည်

သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများအတွက် အမျိုးသား brand တံဆိပ်မရှိခြင်းနှင့် နီးကပ်စွာဆက်နွယ်နေသည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင်တင်ပို့မှုကိုမြှင့်တင်ပေးမည့်အေဂျင်စီမရှိခြင်းဖြစ်သည်။ ဤကဏ္ဍများနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဘဏ္ဍာရေးထောက်ပံ့မှု

သည် လုပ်နိုင်စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်း၊ စည်းမျဉ်းဥပဒေများနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်တည်တံ့ခိုင်မြဲမှုတို့ကဲ့သို့သော ကိစ္စများ အတွက်သာကန့်သတ်ထားသည်။ဈေးကွက်ထိုးဖောက်ရေးနှင့် ပို့ကုန်မြှင့်တင်ရေးတို့အားဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာဆောင်ရွက်မှု များ၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအဖြစ် ကိုင်တွယ်ခြင်းမရှိသောကြောင့် ရလဒ်အနေနှင့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍရှိ အလားအလာကောင်းသော တင်ပို့သူများသည် ဤကဏ္ဍတွင်လုပ်နိုင်စွမ်းရည်နည်းပါးကြသည်။

နိုင်ငံတော်အဆင့်တွင် ကုန်သွယ်မှုမြှင့်တင်ရေးအားလက်ရှိအချိန်တွင် စီးပွား/ကူးသန်းဝန်ကြီးဌာန(MoC) ၏ ကုန်သွယ်မှုမြှင့်တင်ရေးဌာနနှင့် UMFCCI တို့ကဆောင်ရွက်ကြသည်။သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍနှင့် ပတ်သက် ပြီး MTE ၏မူဝါဒသည် ယခုအချိန်အထိ သစ်လုံးများတင်ပို့ခြင်းကိုသာ အာရုံစိုက်ပြီး၊ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း အနေနှင့် brand တံဆိပ်ဖော်ဆောင်ခြင်းနှင့် ကုန်သွယ်မှုမြှင့်တင်မှုအပိုင်းတွင်နှေးကွေးမှု သို့မဟုတ် လုံးဝမရှိခြင်းများဖြစ်စေ ပြီးအထူးသဖြင့် တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များအတွက်ဆောင်ရွက်မှုအပိုင်းတွင်ဖြစ်သည်။တာဝန်ရှိသည့် သစ်လုပ်ငန်း ဆိုင်ရာအသင်းအဖွဲ့များနှင့်ဝန်ကြီးဌာနများ (အထူးသဖြင့် MoECAF နှင့် MoC) တို့၏လုပ်နိုင်စွမ်းရည် အကန့်အသတ် ရှိခြင်းသည် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ကဏ္ဍအတွက်အကျိုးရှိစေမည့် မြှင့်တင်ရေးနှင့်ဈေးကွက် ထိုးဖောက်ရေးအား ဖွံ့ဖြိုးအောင်ပြုလုပ်ခြင်းသို့မဟုတ်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့တွင်နှောင့်နှေးစေသည်။ ထိုကဲ့သို့ သောဆောင်ရွက်ချက် များတွင်ပြပွဲများ၊ ပို့ကုန်မြှင့်တင်ရေးဆိုင်ရာလှုပ်ရှားမှုများ၊ ကုန်စည်ပြပွဲများနှင့် အွန်လိုင်းပေါ်တွင် မြင်သာအောင် ပြုလုပ်ခြင်းအစရှိသည်တို့ပါဝင်သည်။

သမဝါယမထုတ်လုပ်သူများ သို့မဟုတ် အသင်းများသည် စုစည်းမှုအင်အားဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် ထုတ်လုပ်မှု၊ အရည်အသွေး၊ brand တံဆိပ်ဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့် မြှင့်တင်ခြင်းများဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သော်လည်း ထိုအဖွဲ့အစည်း များအားထူထောင်ခြင်းမရှိသေးပါ။ ပို့ကုန်မြှင့်တင်ရေးအေဂျင်စီ ထူထောင်ခြင်းကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်ပြီး သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍအတွက် အထူးဌာနတစ်ခုကိုဖော်ထုတ်သင့်သည်။ ခေတ်မီဆက်သွယ်ရေး လမ်းကြောင်းများအသုံးပြုခြင်းကိုလည်းကျင့်သုံးသင့်ပြီး အထူးသဖြင့်အွန်လိုင်းပေါ်တွင်ကဏ္ဍအား မြင်သာမှုနှင့် အွန်လိုင်းဈေးကွက်ထိုးဖောက်ရေး မဟာဗျူဟာများကို အကောင်အထည်ဖော်သင့်သည်။ ထို့အပြင် ဒေသအဆင့်မှ နိုင်ငံတကာအဆင့်အထိ ကုန်စည်ပြပွဲများမြှင့်တင်ပြုလုပ်ရန်လိုအပ်သည်။ လတ်တလောထူထောင်ထားသည့် မြန်မာနိုင်ငံဈေးကွက်ထိုးဖောက်ရေး အသင်းသည်လည်း UMFCCI နှင့် MTMA တို့နှင့်လက်တွဲ၍ ထိုကဲ့သို့သော ယန္တရားများနှင့် မဟာဗျူဟာများ ဖော်ထုတ်သွားသင့်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမြှင့်တင်ရေးတွင် အကန့်အသတ်ရှိနေခြင်းသည် ကုန်ပစ္စည်းအမယ်မျိုးစုံ ထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်းအား အဟန့်အတားဖြစ်စေသည်

သုံးထပ်သား၊ veneer ၊ marquetry ၊ panel board ၊ သစ်ဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော ပရိဘောဂ အစရှိသော တန်ဖိုးမြှင့်သစ်အခြေပြုသည့်ထုတ်ကုန်များအတွက် နိုင်ငံ၏အလားအလာများကို အာရုံစိုက်သည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု မြှင့်တင်ရေးဆောင်ရွက်မှုများသည် ကဏ္ဍ၏အလားအလာအား မြှင့်တင်ရန်နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအား ပိုမိုဆွဲဆောင်လာ နိုင်ရန် လိုအပ်သည်။ FDI အား ဆွဲဆောင်ခြင်းသည် ကဏ္ဍတွင်ထိုဆောင်ရွက်မှုများကို လုပ်ကိုင်စေပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များအား အာရုံစိုက်ကာ ထုတ်ကုန်အမျိုးအစား တိုးပွားမှု ကို ဖြစ်ပေါ်စေမည်။

အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ပို့ကုန်မြှင့်တင်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်သည့် လိုအပ်ချက်များနှင့်အညီ ကိုင်တွယ်ရန်အတွက် ပုဂ္ဂလိကနှင့်အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများသည်တင်ပို့မှုကိုဇောင်းပေးသည့် ထုတ်လုပ်မှုနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတို့အတွက်မြန်ဆန် ပြီးထိရောက်သည့်ထောက်ပံ့မှုများပြုလုပ်ရန်ဖြစ်သည်။ ကဏ္ဍပိုမိုသိသာထင်ရှားလာမှုနှင့် ကုန်စည်ပြပွဲများ နှင့်အခြား လှုပ်ရှားမှုများတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုတို့သည် မြန်မာထုတ်ကုန်များအားမြှင့်တင်ရန်၊နီးကြားလာစေရန်နှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ

သူများအားဆွဲဆောင်ရန်အရေးကြီးသည်။ ထိုသို့သောပွဲများတွင်ပါဝင်ရန်အတွက် အားထုတ်ကြိုးပမ်းမှု၊ အရင်းအမြစ်နှင့် အင်အားများစွာလိုအပ်သည်။

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာမောင်းနှင်အား(DEVELOPMENT GEAR)

ပုံစံ(၆) - သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များအပေါ် ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်

- သစ်တောပြုန်းတီးလာမှုများသည် တိုင်းပြည်၏ပတ်ဝန်းကျင်တည်တံ့ခိုင်မြဲမှုအပေါ် ကြီးမားသည့် ခြိမ်းခြောက်မှုတစ်ခုအနေနှင့် ရှိနေသည်
- ကဏ္ဍရှိကျေးလက်လယ်သမားများ၏ လူမှုစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုပိုင်းတွင် အခက်အခဲရှိနေခြင်းအကြောင်းမှာ အဓိကဝန်ဆောင်မှုများအား ထိတွေ့နိုင်မှု အကန့်အသတ် ရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်
- မြန်မာနိုင်ငံ၏ကြီးမားသည့် စွမ်းအင်မလုံလောက်မှုနှင့် သစ်တောကဏ္ဍအပေါ် စွမ်းအင်ဇာစ်မြစ်တစ်ခုအဖြစ် များစွာမှီခိုနေခြင်း

သစ်တောပြုန်းတီးလာမှုများသည်တိုင်းပြည်၏ပတ်ဝန်းကျင်တည်တံ့ခိုင်မြဲမှုအပေါ်ကြီးမားသည့် ခြိမ်းခြောက်မှုတစ်ခုအနေနှင့် ရှိနေသည်

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်များနှင့်ပတ်သက်သည့် ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်က လတ်တလောထုတ်ပြန်ခဲ့သည့်အစီရင်ခံစာအရ နိုင်ငံသည်သစ်တောဖုံးလွှမ်းမှုအနေနှင့် ဆုတ်ယုတ်လျက်ရှိပြီး ၁၉၉၀ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၀ ခုနှစ်များအကြားတွင် ၁၁% ဆုံးရှုံးသွားသည်ဟု အစီရင်ခံစာထဲတွင် ပါ သည်။

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအတွင်းသစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် သစ်တောပျက်စီးယိုယွင်းမှုတို့မှထုတ်လွှတ်မှုတို့အား လျော့ကျစေရန်အတွက် ကုလသမဂ္ဂ၏ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအစီအစဉ်က ပို၍သတိပေးမှုများပြုလုပ်ပြီး ၎င်းတို့၏အဆိုအရ တိုင်းပြည်သည်ကမ္ဘာပေါ်တွင် သစ်တောဆုံးရှုံးမှုနှုန်းအမြင့်ဆုံးတစ်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ၎င်းအစီအစဉ်အရ ၁၉၉၀ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၀၅ ခုနှစ်များအကြားနှစ်စဉ်သစ်တောဆုံးရှုံးမှုမှာပျမ်းမျှအားဖြင့် ၄၆၆,၀၀၀ ဟက်တာရှိသည်။ သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှုန်းသည် ၁၉၉၀ ခုနှစ်များအပြီးတွင် ၁၃.၅% ဖြင့်မြင့်တက်လာပြီး အဓိကအကြောင်းရင်းများမှာ စိုက်ပျိုးရေး၊ သစ်ခုတ်လှဲခြင်း၊ ထင်းစုဆောင်းခြင်းနှင့် အနည်းငယ်သောစွမ်းအင်အခြေခံအဆောက်အအုံများ ဖော်ထုတ်ခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ဒေသမျိုးရင်းအပင်များနှင့်တိရစ္ဆာန်များ ပါဝင်သောသဘာဝသယံဇာတမျိုးစုံရှိပြီး အချို့သောမျိုးစိတ်များမှာစားကျက်များဆုံးရှုံးခဲ့ရသည့်အတွက် (ထို့အပြင် တရားမဝင် အမဲလိုက်ခြင်းနှင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ မှရရှိသည့်ပစ္စည်းများအား တရားမဝင်ကုန်သွယ်ခြင်းတို့ ပါဝင်သည်) ^{၃၀} မျိုးသုဉ်းလုနီးပါး အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိသွားကြသည်။ စားကျက်များ ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်ပြန်လည်ပြုပြင်ခြင်း၊ မျိုးတုံးမှု အန္တရာယ်ရှိပြီး ရှားပါးသည့် ဒေသရင်း

^{၃၀} Republic of the Union of Myanmar, Ministry of Forestry (2005). *National Action Programme to Combat Desertification in the Context of the United Nations Convention to Combat Desertification (UNCCD)*. Yangon

အပင်များနှင့်ဒေသရင်းတိရစ္ဆာန်များအတွက်ထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများပြုလုပ်ပေးသင့်သည်။ တိုင်းပြည်၏ သစ်တောများအားထိန်းသိမ်းရန်ဒေသခံအာဏာပိုင်များကဆောင်ရွက်လျက်ရှိနေသော်လည်း ပတ်ဝန်းကျင်တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးနှင့်သစ်တောပြုန်းတီးမှုတို့နှင့်ပတ်သက်သည့် ကိစ္စများအား ဆက်လက်ပြီးဂရုပြုသွားသင့်သည်။

ကဏ္ဍရှိ ကျေးလက်လယ်သမားများ၏ လူမှုစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုအပိုင်းတွင်အခက်အခဲများ ရှိနေခြင်းအကြောင်းမှာ အဓိကဝန်ဆောင်မှုများအား ထိတွေ့နိုင်မှုအကန့်အသတ် ရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်

မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဓိကမြို့ကြီးများဖြစ်သည့် ရန်ကုန်၊ နေပြည်တော်နှင့်မန္တလေးတို့၏ပြင်ပတွင် ဘဏ္ဍာရေး၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဆိုင်ရာ အဓိကဝန်ဆောင်မှုများ ယုံ့နှံ့ခြင်း သိပ်မရှိပါ။^{၃၂} ပုံ ၁၉ အရ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းတွင် ဒေသအလိုက် GDP စုစည်းမှုသည် ညီမျှခြင်းမရှိဘဲ များစွာကွာဟနေသည်။

သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍ၏ လုပ်နိုင်စွမ်းရည်သည် ၎င်း၏စိုက်ပျိုးရေးထုတ်လုပ်သူများ ကျေးလက်ဒေသမျိုးစုံတွင် ထုတ်လုပ်မှုမြှင့်တက်လာစေရန် ပြုလုပ်နိုင်စွမ်းအပေါ်များစွာမူတည်သည်။ ထို့ကြောင့် ကဏ္ဍ၏ဖွံ့ဖြိုးမှုသည် ထုတ်လုပ်သည့်နေရာများရှိ ထုတ်လုပ်သူအုပ်စုများထံသို့ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် ထောက်ပံ့မှုများပိုမိုရရှိရေးနှင့် နီးကပ်စွာဆက်နွယ်နေသည်။

ထို့အပြင် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍသည် အလုပ်အကိုင်များဖန်တီးပေးခြင်းကို ပံ့ပိုးပေးပြီး (လူ ၅၀၀,၀၀၀ ခန့်အားထိုလုပ်ငန်းအတွင်းတွင် တိုက်ရိုက် အလုပ်အကိုင်များခန့်အပ်ထားသည်ဟု ခန့်မှန်းထားသည်)^{၃၃} ကျေးလက်မိသားစုများအတွင်း အလုပ်လက်မဲ့များလျော့ပါးစေသော်လည်း ဒေသခံရပ်ရွာလူထုမှ ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများအတွက်ကောင်းမွန်သည့်အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမှာအကန့်အသတ်ဖြင့် ရှိနေသည်။ ကျွမ်းကျင်အလုပ်သမားများနှင့် သာမန်အလုပ်သမားများ နှစ်မျိုးစလုံးအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများသည် ပရိဘောဂများကဲ့သို့သော တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များထုတ်လုပ်သည့် သစ်အခြေပြုလုပ်ငန်းများ ရှိသည့် မြို့ပြနေရာ (အထူးသဖြင့် ရန်ကုန်နှင့် မန္တလေး) တို့တွင် သွားရောက်စုစည်းလျက်ရှိသည်။

သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍ၏ဖွံ့ဖြိုးမှုသည် ကျေးလက်ဒေသများအပေါ် ကောင်းသောအကျိုးသက်ရောက်မှုများ ကျရောက်စေနိုင်ပြီးအကြောင်းမှာကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးမှုအားတည်တံ့ခိုင်မြဲစွာဖြင့်ပြုလုပ်ပေးသွားနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအများစု (၈၅%) သည် ကျေးလက်ဒေသများတွင် စုစည်းလျက်ရှိပြီး^{၃၄} ကဏ္ဍ၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုသည် မြို့ပြနှင့်ကျေးလက်အကြား ကွာဟမှုလျော့ကျခြင်းကို အထောက်အကူပြုနိုင်သည်။

ပုံ၁၉ - မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းခရိုင်အလိုက်တစ်ဦးချင်း၏ GDP ခန့်မှန်းချက် (၂၀၀၉)

^{၃၂} Institute of Developing Economies (2012). Myanmar economy viewed at night. *Policy Review Series on Myanmar Economy, No. 05, August*. Japan: Institute of Developing Economies, JETRO.

^{၃၃} Woods, K. and Canby, K. (2011). Baseline Study 4, Myanmar: Overview of Forest Law Enforcement, Governance and Trade. Kuala Lumpur; European Union Forest Law Enforcement, Governance Trade Action Plan in Asia.

^{၃၄} Swedish International Development Cooperation Agency/ United Nations Children's Fund/ United Nations Development Programme (2011). *Integrated Household Living Conditions Survey in Myanmar (2009-2010) – Poverty Profile*. Yangon, Myanmar; UNDP.

မည်သည့်နေရာသို့ ကျွန်ုပ်တို့ သွားလိုပါသနည်း

မျှော်မှန်းချက်

အောက်ဖော်ပြပါမျှော်မှန်းချက်မှာ မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောကဏ္ဍတွင်ပို့ကုန်ဆိုင်ရာယှဉ်ပြိုင်နိုင်မှု စွမ်းအားကိုမြှင့်တင်ခြင်း ဆီသို့ ဦးတည်ပြီးဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

“တာဝန်သိသော သစ်တောစက်မှုကဏ္ဍအား ဟန်ချက်ညီစွာ စဉ်ဆက်မပြတ် တီထွင်ဆန်းသစ်ရေးဆီသို့”

ပေါများသည့် သဘာဝသယံဇာတများနှင့်အစိုးရကကျင့်သုံးနေသည့် အပြုသဘောဆောင်သော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများသည် တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်တစ်လျှောက်လုံးအတွက် အခွင့်အလမ်းများစွာရရှိပါသည်။ ဈေးကွက်အခွင့်အလမ်းအသစ်များနှင့် ဆီလျော်အောင်နေပြီး ယှဉ်ပြိုင်နိုင်မှုစွမ်းအား အသာစီးရရှိရန်အတွက် အချို့ကိစ္စများတွင်လက်ရှိတည်ရှိနေသော အချိတ်အဆက်များအားပိုမိုအားကောင်းလာအောင် ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်ပြီး တစ်ချိန်တည်းမှာပင်ကဏ္ဍအပေါ်ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံဆိုင်ရာ ပြုပြင်မှုများပြုလုပ်ရန်လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းပြုပြင်မှုနှစ်ခုစလုံးသည်ဈေးကွက်ထိုးဖောက်ခြင်းအားဦးတည်ရမည်ဖြစ်ပြီး (လက်ရှိဈေးကွက်များတွင် တင်ပို့ရောင်းချမှုတိုးမြှင့်လာခြင်း)၊ ကုန်ပစ္စည်းဖော်ထုတ်မှု (လက်ရှိဈေးကွက်အတွင်းသို့ ထုတ်ကုန်အသစ်များ တင်ပို့ရောင်းချမှု ပိုမိုမြှင့်တက်လာခြင်း)၊ ဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု (လက်ရှိထုတ်ကုန်များအား ဈေးကွက်အသစ်များထံသို့ တင်ပို့ရောင်းချမှုပိုမိုမြှင့်တက်လာခြင်း)နှင့် အမယ်မျိုးစုံလင်စွာထုတ်လုပ်နိုင်မှု (ထုတ်ကုန်အသစ်များအား ဈေးကွက်အသစ်များထံသို့ တင်ပို့ရောင်းချမှု ပိုမိုမြှင့်တက်လာခြင်း) တို့ ဖြစ်သည်။

သစ်တောကဏ္ဍအတွက်တည်ရှိနေသော မဟာဗျူဟာမြောက်ရွေးချယ်စရာနည်းလမ်းများနှင့် သစ်တောကဏ္ဍ၏ အနာဂတ်အတွက် မျှော်မှန်းထားသည့်ဈေးကွက်ထိုးဖောက်ရေးကြိုးပမ်းမှုများအားအောက်တွင် အသေးစိတ် ဖော်ပြထားသည်-

ဈေးကွက်နှင့် မဟာဗျူဟာမြောက် ရွေးချယ်စရာနည်းလမ်းများ

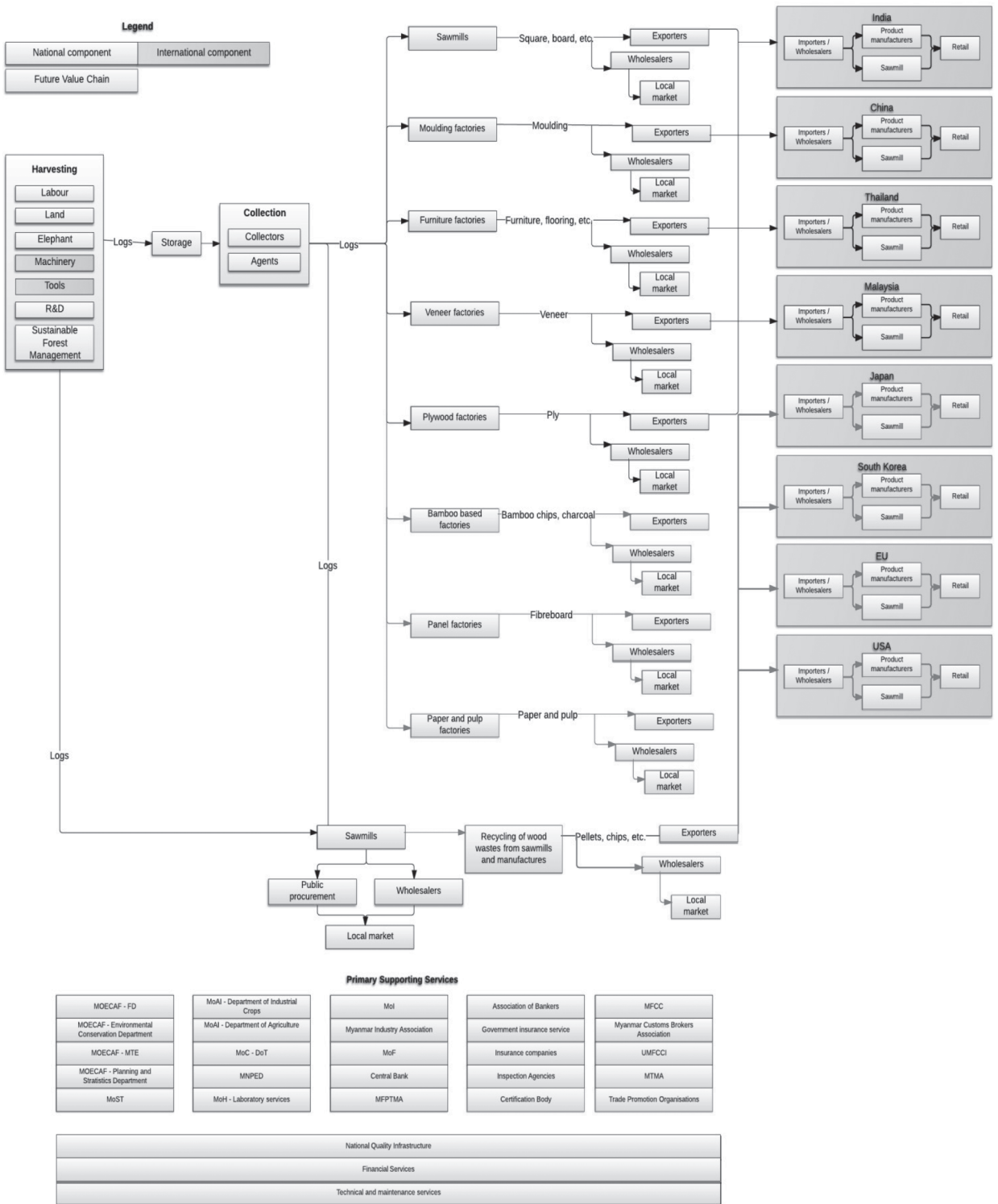
နိဒါန်းတွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း သစ်တောကဏ္ဍ၏ အနာဂတ်အခြေအနေအား ဆွေးနွေးမှုများ၊ လေ့လာမှုများနှင့် သုံးသပ်မှုများကို တွဲဖက်အသုံးပြုပြီးဖော်ထုတ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအနာဂတ်အနေအထားတွင် အစိတ်အပိုင်း နှစ်ခုပါဝင်သည် -

- မြန်မာနိုင်ငံ ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များအတွက် ဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာရွေးချယ်စရာနည်းလမ်းများအား ဖော်ထုတ်ခြင်း ပါဝင်သည့် ဈေးကွက်ဆက်စပ်မှုအပိုင်း
- ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုများပိုမိုအားကောင်းလာခြင်း သို့မဟုတ် ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု အသစ်များမိတ်ဆက်ခြင်းတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေသည့် တန်ဖိုးမြင့်ပို့ကုန်ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲမှုများပြုလုပ်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

ဈေးကွက်ဖော်ထုတ်ရာတွင် အလားအလာရှိသည့် ပစ်မှတ်ဈေးကွက်များဖော်ထုတ်ခြင်းအတွက် ITC နည်း ပညာနှင့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍ၏ အဓိကအကျိုးသက်ရောက်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ခြင်း နည်းလမ်းတို့အား တွဲဖက်အသုံးပြုသည့် ကုန်သွယ်ရေးလေ့လာမှုအပေါ် အခြေခံသည်။ တည်ရှိနေသည့်ထုတ်ကုန်များနှင့် ထုတ်ကုန်

အသစ်များနှစ်ခုစလုံးကို အကဲဖြတ်သည်။ ကဏ္ဍအပေါ် ခန့်မှန်းဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲမှုများသည် ကဏ္ဍလုပ်နိုင်စွမ်းရည်လေ့လာမှု၏ gear (၄) ခုမှတစ်ဆင့် ဖော်ထုတ်ထားသည့် ထိရောက်မှုဆိုင်ရာအကျိုးအမြတ် များအပေါ်အခြေခံထားသည်။ ကဏ္ဍ၏တန်ဖိုးများအားဖြည့်ဆည်းနိုင်စွမ်း၊ ဖန်တီးနိုင်စွမ်း၊ ထိန်းသိမ်းနိုင်စွမ်းနှင့်ဖြန့်ဝေ နိုင်စွမ်းတို့အား မြှင့်တင်ရန်အခွင့်အလမ်းများဖော်ထုတ်ခြင်းမှတစ်ဆင့် ပြုလုပ်ထားသည်။ ကမ်းလှမ်းထားသည့် အနာဂတ်အခြေအနေအား ပုံ ၂၀ တွင် ဖော်ပြထားပြီး ရွေးချယ်ထားသည့် အဓိကဈေးကွက်များနှင့် မဟာဗျူဟာ မြောက်ရွေးချယ်စရာနည်းလမ်းများ နှစ်ခုစလုံးအား ထိမိသည့်အနာဂတ် တန်ဖိုးမြှင့်ကုန်ချောထုတ်လုပ်မှုအဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲပြုလုပ်သွားရန်ဖြစ်ပါသည်။

ပုံ ၂၀ - အနာဂတ်တန်ဖိုးကွင်းဆက်

ဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ ရွေးချယ်စရာနည်းလမ်းများ

အောက်ဖော်ပြပါအခန်းသည် အရေအတွက်အခြေခံသည့် သုတေသနနှင့်အရည်အသွေးအခြေခံသည့် သုတေသန တို့အပေါ်အခြေပြု၍ ဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာရွေးချယ်စရာနည်းလမ်းများနှင့်ပတ်သက်သည့် အတွင်းကျကျအမြင် များကို ဖော်ပြပေးထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ရေတိုအခွင့်အလမ်းများနှင့်ဆက်နွယ်သည့် အဓိကဈေးကွက်များအား တည်ရှိနေသောကုန်သွယ်မှု ဆက်ဆံရေးများ၊ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာဆက်စပ်မှုများနှင့် ပထဝီဆိုင်ရာအကွာအဝေးများအပေါ်အခြေခံပြီးရွေးချယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို အချက်များသည် ကျယ်ပြန့်သည့်အနာဂတ်ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက်အခြေခံများဖော်ထုတ်ပေးသည့် ခိုင်မာစွာတည်ရှိနေသည့် ဈေးကွက်အချိတ်အဆက်များအားမီးမောင်းထိုးပြခြင်းဖြစ်သည်။ ရေရှည်အခွင့်အလမ်းများအား ကိုယ်စားပြုသည့် ဈေးကွက်များသည် တင်ပို့သူများအချိန်နှင့်တပြေးညီဈေးကွက်အသစ်များ သို့မဟုတ် တန်ဖိုးပိုမြင့်သည့် ဈေးကွက် များဆီသို့ရွှေ့ပြောင်းနိုင်စွမ်းပိုမိုမြင့်တက်လာသည်ကိုရောင်ပြန်ဟပ်ပြီး ၎င်းအား NES နှင့် ၎င်း၏ PoA တို့က ကြိုတင်ခန့်မှန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ရေရှည်တွင်တင်ပို့သူများ၏ပြောင်းလဲနေသည့် လုပ်နိုင်စွမ်းရည်သည် စီမံ အုပ်ချုပ်မှု အရည်အသွေး၊ ထုတ်လုပ်နိုင်မှုစွမ်းရည်၊ ထုတ်လုပ်မှု အမျိုးအစားစုံလင်မှု၊ ဈေးကွက်ထိရောက်မှုအတွက် အချိန် လုံလောက်မှုနှင့်ဈေးကွက်ထိုးဖောက်ခြင်းနှင့် brand တံဆိပ်ဖော်ထုတ်နိုင်ခြင်းတို့ပါဝင်သည့် ကဏ္ဍမျိုးစုံတွင် လုပ်ငန်း အခင်းအကျင်း၊ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအခြေအနေနှင့် တင်ပို့မှုဈေးနှုန်းတန်ဖိုးကွင်းဆက်ပိုမိုကောင်းမွန်အောင်ပြုလုပ် ခြင်းတို့ နှင့်အတူယှဉ်၍ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် တင်ပို့သူများအားထုတ်ကုန်အသစ်များ ဖော်ထုတ်ခွင့်ပေးပြီး ယခုအချိန်တွင် ထိုးဖောက်ရန် ခက်ခဲပုံရသောဈေးကွက်များဆီသို့ ဦးတည်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ - ရေတိုမဟာနည်းဗျူဟာ (၁ နှစ်မှ ၃ နှစ်အတွင်း)

အိန္ဒိယနိုင်ငံ

အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အရေးကြီးဆုံးကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ စီးပွားဖက် ဖြစ်ပြီး ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ သစ်နှင့်သစ်နှင့်ဆက်စပ်သည့်ပစ္စည်းများ (HS 44) တင်ပို့မှု၏ ၅၇% ရှိသည်။ သို့သော်ထိုနှစ်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံက တင်သွင်းသည့်အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆၈၃ မီလီယံ တန်ဖိုးရှိ သစ်တောထွက် ပစ္စည်းများအနက် ၇၇% မှာ သစ်လုံးများဖြစ်ပြီး၎င်းတို့အားအဓိကအားဖြင့် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြု သည်။မြန်မာနိုင်ငံ၏ အိန္ဒိယနိုင်ငံထံသို့တင်ပို့မှု၏ပါဝင်မှုအားကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် စတင် ပြုလုပ်မည့် သစ်လုံးတင်ပို့မှုပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်းကြောင့် ခန့်မှန်း၍ရသည်မှာထိုနိုင်ငံနှစ်ခုအကြား ကုန်သွယ်မှု သည် ရေတိုကာလအတွင်းသိသာစွာကျဆင်းသွားမည်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်းသစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးရန် နှင့်ထုတ်ကုန်များ အမျိုးအစားစုံလင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံသည်ဤအိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့်ရရှိထားသည့် ခိုင်မာသည့်ကုန်သွယ်မှု ဆိုင်ရာဆက်ဆံရေးအပေါ် ဆက်လက်တည်ဆောက်သွားသင့်သည်။

တရုတ်နိုင်ငံ

လက်ရှိအချိန်တွင် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများအတွက် ဒုတိယကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာမိတ်ဖက်မှာ တရုတ်နိုင်ငံ ဖြစ်ပြီး ဈေးကွက်ရှယ်ယာ ၂၆% ရှိကာ ၎င်း၏လိုအပ်မှုများ တရုတ်ထိုးမြင့်တက်လာခြင်းနှင့်အတူ တရုတ်နိုင်ငံ၏ အရေးပါမှု သည်လာမည့်နှစ်များတွင် ပိုမိုကြီးထွားလာမည်ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၅ ဘီလီယံ နီးပါးတန်ဖိုးရှိသည့် ထုတ်ကုန်များအား တင်သွင်းနေသောတရုတ်နိုင်ငံသည် ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့အဓိကသစ်ထုတ်ကုန်များ တင်သွင်းသူဖြစ်သည်။ ထိုနှစ်တွင် ၎င်းနိုင်ငံ၏တင်သွင်းမှုများ၏ထက်ဝက်မှာ သစ်လုံးများဖြစ်နေသည့်တိုင်အောင် သစ်စများနှင့်သစ်ခွဲသားများသည်လည်း တရုတ်နိုင်ငံ၏တင်သွင်းမှုများတွင်ထုထည်ကြီးမားစွာပါဝင်ပါသည်။ ထို ထုတ်ကုန်များ၏ အဆင့်မြင့်နည်းပညာများမလိုအပ်မှုကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံသည် ၎င်းထံမှရေတိုအကျိုးအမြတ်များ ရရှိနိုင်သည်။ တရုတ်နိုင်ငံ၏သစ်ခွဲသား (HS 4407) တင်သွင်းမှုသည် ၂၀၀၈ နှင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်များအကြား ၃၄% မြင့် တက်လာသည်။ ထိုအချိန်ကာလအတွင်းမှာပင် wood in chips (HS 4401) ၏နှုန်းမှာ ၆၇% အထိရောက်ရှိ သွားသည်။ တရုတ်နိုင်ငံထံသို့ ပရိဘောဂများ အပါအဝင် veneer sheets နှင့်အထပ်သား တင်ပို့မှုသည်လည်း၊ တရုတ်နိုင်ငံက လက်ရှိအချိန်တွင် ၎င်းထုတ်ကုန်များအား အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ လိုအပ်နေသေးသည့်တိုင်အောင် ထပ်မံတိုးတက်လာနိုင်သည်။

ထိုင်းနိုင်ငံ

လက်ရှိအချိန်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ တင်ပို့မှုအတွက် တတိယကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာမိတ်ဖက်မှာ ထိုင်းနိုင်ငံဖြစ်ပြီး ၎င်းသည်မြန်မာနိုင်ငံ၏ထုတ်ကုန်များအတွက်အခွင့်အလမ်းများစွာပေးသည်။ ၎င်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ ၏ အထပ်သားနှင့် veneer panel များအတွက် လျင်မြန်စွာကြီးထွားလာသည့် ဈေးကွက်ဖြစ်ပြီး ၂၀၀၈ နှင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်များအကြားတွင် မှတ်တမ်းတင်ထားသည့် တင်ပို့မှုမြင့်တက်လာနှုန်းမှာ ၁၉% ဖြစ်သည်။ သစ်ခွဲသားသည် ထိုင်းနိုင်ငံကတင်သွင်းသည့် အဓိကသစ်တောထွက်ပစ္စည်းဖြစ်ပြီး အဓိက အားဖြင့် အသွင်ပြောင်းအသုံးချရန်ဖြစ်ကာ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူများအနေနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံနှင့်ကုန်သွယ်မှုဆက်ဆံရေးပိုမိုအားကောင်းလာအောင် ပြု လုပ်ရန်ဆောင်ရွက်သွားရမည်ဖြစ်ပါသည်။

တရုတ် တိုင်ပေနိုင်ငံ

တရုတ်တိုင်ပေသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများအတွက် အရေးကြီးသည့်ဦးတည်ရာနေရာ ဖြစ်ပြီး အိန္ဒိယ၊ တရုတ်နှင့်ထိုင်းနိုင်ငံတို့ အပြီးတွင် စတုတ္ထအဆင့်တွင်ရှိပြီး ဈေးကွက်၏ရှယ်ယာ ၃.၂% ရှိ သည်။ ထိုနိုင်ငံ သည်အဓိကအားဖြင့် သစ်ခွဲသား၊ အထပ်သား၊ wood in chips တို့အား တင်သွင်းပြီး ယခုအချိန်တွင် အခြား အာဆီယံနိုင်ငံများထံမှ ထုတ်ကုန်များအားတင်သွင်းသည် (၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် မလေးရှား၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ထိုင်းနှင့် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံတို့သည် ထိုနိုင်ငံအားသစ်နှင့်အခြားသစ်ထုတ်ကုန်များဆိုင်ရာ အဓိကဖြည့်ဆည်းပေးသူများ ဖြစ်ကြ သည်)။သေချာသည်မှာမြန်မာနိုင်ငံသည် ထိုနိုင်ငံများအား အမှီလိုက်နိုင်ခဲ့ပါက အထက်ဖော်ပြပါထုတ်ကုန်များ၏ ဈေးကွက်ရှယ်ယာသည်လည်း မြင့်တက်လာမည်ဖြစ်သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ

၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံသည် တရုတ်နိုင်ငံနှင့်အမေရိကန်နိုင်ငံတို့ပြီးလျှင် တစ်ကမ္ဘာလုံးအနေအထားနှင့် သစ်နှင့် သစ်နှင့်ဆက်စပ်သောပစ္စည်းများ (HS 44) ၏ တတိယအကြီးဆုံး တင်သွင်းသူဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာ့တင်ပို့မှုဈေးကွက်၏ ၉.၈% ရှိသည်။ သစ်ထုတ်ကုန်ပုံပိုးမှုအတွက် ဂျပန်တင်သွင်းသူများသည် အာဆီယံနိုင်ငံများအပေါ် ပို၍အား ကိုးလာပြီး အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ ဗီယက်နမ်နှင့် ထိုင်းနိုင်ငံတို့ထံမှ တင်သွင်းမှု များသည် ၂၀၁၂ ခုနှစ် တွင်နိုင်ငံ၏တင်ပို့မှု၏ ၃၀% ကျော်ကို ကိုယ်စားပြုကာ ၂၀၀၈ နှင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်ကာလများအတွင်းတွင် ထိုနိုင်ငံများ အတွက် (မလေးရှားနိုင်ငံမှလွဲ၍) တင်ပို့မှုတိုးတက်နှုန်းမှာ တန်ဖိုးအားဖြင့် ဆယ်ဂဏန်းကိန်းအရေအတွက် (2 digit) ရှိသည်။ ထိုဖြစ်စဉ်က လာမည့်နှစ်များတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများအတွက် ဂျပန်ဈေးကွက်သည် အခွင့်အလမ်းကောင်းများ ပေးနိုင်ကြောင်းပြသနေပါသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ၏တင်သွင်းမှုများ၏ ပါဝင်မှုသည် ၎င်းအမြင်ကို အားဖြည့်ပေးစေပြီး၊ အကြောင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံသည် ဂျပန်နိုင်ငံသို့တင်သွင်းနေသော အဓိကကုန်များဖြစ်သည့် သစ်ခွဲသား၊ အထပ်သားနှင့် veneered panel များနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးနှင့် လက်သမားသုံး သစ်များ စသည်တို့အား ထုတ်လုပ်ပြီး တင်ပို့နိုင်သည့်စွမ်းရည် ရှိနေပြီးဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ဂျပန်နိုင်ငံသည် သစ်မှထွက်သည့်မီးသွေးအတွက် ကမ္ဘာ၏အရေးကြီးဆုံးဈေးကွက်ဖြစ်သည့်အပြင် wood in chips ၏ အဓိကတင်သွင်းသူလည်းဖြစ်ကာ ၎င်းအတွက် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံအား ပို၍အားကိုးနေရပြီး ထိုပစ္စည်းများ၏ နည်းပညာလိုအပ်ချက်နိမ့်ခြင်းကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အလားအလာကောင်း ဖြစ်သည်။

အားလုံးခြုံငုံကြည့်လျှင် မြန်မာနိုင်ငံ၏သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများသည် ဒေသတွင်း ကျန်ပြိုင်ဖက်အများစု အပေါ် အားသာချက်များဖြစ်သည့် - ဈေးနှုန်း (လုပ်အားခ သက်သာခြင်း) နှင့် အရည်အသွေး (မြန်မာ့ ကျွန်း) နှစ်မျိုးစလုံး အားကမ်းလှမ်းနိုင်သော်လည်း သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများအတွက် ထောက်ခံချက်ရထားသည့် အရည်အသွေးစံနှုန်း မရှိသည့်အတွက် စံနှုန်းမြင့်များနှင့်အရည်အသွေးလိုအပ်ချက်များတောင်းဆိုသည့် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ဝယ်လိုအားများသည့် ဈေးကွက်အတွင်းသို့ တင်ပို့သူများဝင်ရောက်ထိုးဖောက်နိုင်ရည် နည်းပါးနေပါသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ သည် မြန်မာ့သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများတင်ပို့မှု၏ ၈% ကိုသာတင်သွင်းပြီး တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၉ မီလီယံ တန်ဖိုးဖြစ်သည်။

သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ - အလယ်အလတ်မှ ကာလရှည် မဟာနည်းပျူဟာ (၃နှစ်နှင့်အထက်)

EU

အလယ်အလတ်မှရေရှည်ကာလတစ်လျှောက် တန်ဖိုးမြင့်ဈေးကွက်များအားရှာဖွေနေသည့် မြန်မာနိုင်ငံမှ တင်ပို့သူ များအတွက် EU ဈေးကွက်သည် ကောင်းသောအလားအလာများကမ်းလှမ်းလျက်ရှိသည်။ ပေါ်ထွက်လာသည့် လုပ်နိုင်စွမ်းရည်များအပေါ် တည်ဆောက်၍မြန်မာကုမ္ပဏီများသည် ၎င်းတို့၏ထုတ်ကုန်ကမ်းလှမ်းမှုအား ပိုမို ကျယ်ပြန့်စွာပြုလုပ်သွားနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဂျပန်ဈေးကွက်အတွက် အဓိကအာရုံစိုက်ရမည့်နေရာများထဲတွင် ပါဝင် သည့်တစ်ခုမှာသစ်တောထွက်ပစ္စည်းများအတွက် ထောက်ခံချက်ရှိသည့်အရည်အသွေးစံနှုန်းများ စတင်ကျင့်သုံးခြင်း နှင့်ပိုမိုမြင့်သည့်အရည်အသွေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များဖြစ်သည်။

အလယ်အလတ်ကာလအတွက် ဦးစားပေးရမည်မှာ EU အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများနှင့် ကုန်သွယ်မှုဆက်ဆံရေးအား ဖော်ထုတ်ရန် သို့မဟုတ် တိုးချဲ့ရန်ဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံတွင် လက်ရှိတည်ရှိနေသောနည်းပညာအောက်ရှိ လက်ရှိ

ထုတ်ကုန်များအား အာရုံစိုက်သင့်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် ဂျာမနီ၊ အင်္ဂလန်နှင့် မြောက်အိုင်ယာလန် တို့ထံသို့ အထပ်သားတင်ပို့ရန်မျှော်မှန်း၍ရပြီး အကြောင်းမှာ ထိုနှစ်နိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့တင်သွင်းမှု၏ ၁၀% ရှိသည်။ ထိုနည်းတူ ဂျာမနီ၊ ပြင်သစ်နှင့်အင်္ဂလန်နိုင်ငံရှိဈေးကွက်များ၏ သစ်မှပြုလုပ်သည့်မီးသွေးတင်သွင်းမှုများသည်လည်း တရိန်ထိုး မြင့်တက်လာပြီး ၂၀၀၈-၂၀၁၂ ခုနှစ်ကာလများအတွင်းတွင် နှစ်စဉ်တင်သွင်းမှုနှုန်းမှာ တန်ဖိုးအားဖြင့် ၁၂% မှ ၁၄% မြင့်တက်လာသည်။ ထိုဈေးကွက်များထံသို့ ဆောက်လုပ်ရေးသုံး သစ်များနှင့် လက်သမားသုံးသစ်များ (HS4418) ထုတ်လုပ်ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်းကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်သည်။

အခြားကာလရှည်အခွင့်အလမ်းထဲတွင် EU ၏ သစ်အခြေပြုထုတ်ကုန်အချို့အတွက် မြင့်တက်လာသည့် လိုအပ်ချက်များကို ပစ်မှတ်ထားသည့်ထုတ်ကုန်မျိုးစုံအား မိတ်ဆက်ပေးခြင်းပါဝင်သည်။ ပထမဦးစွာ EU အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအတွင်းတွင် အရည်အသွေးမြင့်သစ်ပရိဘောဂများအတွက် ဝယ်လိုအားအလွန်များပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ပရိဘောဂထုတ်လုပ်သူများအတွက် အလားအလာကောင်းသည့်အခွင့်အလမ်းများ ကမ်းလှမ်းလျက်ရှိသည်။ ထို့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံသည်သစ်ပျော့ဖတ်နှင့်စာရွက်များထုတ်လုပ်ခြင်းကို အားထုတ်ပြီး ၎င်းအလားအလာကောင်းသည့် ကဏ္ဍများအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ထိုးဖောက်ရန်ကြိုးပမ်းနိုင်ပြီး ၎င်းတို့သည် ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့တင်သွင်းမှုတန်ဖိုးအမေရိကန်ဒေါ်လာ ၅၀ ဘီလီယံနှင့် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၇၀ ဘီလီယံအသီးသီးကိုယ်စားပြုကြသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် တရုတ်နိုင်ငံပြီးလျှင် သစ်နှင့်အခြားသစ်နှင့်ဆက်စပ်သောပစ္စည်းများ (HS 44) တို့၏ ဒုတိယအကြီးဆုံးတင်သွင်းသူဖြစ်သည်။ ကနေဒါနိုင်ငံသည်သိသာစွာဖြင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ အဓိကအကျဆုံးကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာမိတ်ဖက်ဖြစ်ပြီး ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင်အမေရိကန်နိုင်ငံကတင်သွင်းသည့် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၃.၇ ဘီလီယံတန်ဖိုးရှိကုန်များ၏ ထက်ဝက်နီးပါးအတွက်တာဝန်ရှိသော်လည်း အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ ဈေးကွက်သည်စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှုများရုတ်သိမ်းခဲ့ပြီးနောက်မြန်မာ့သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများအတွက် အလားအလာများစွာရှိသည်။

ဥရောပဈေးကွက်ထံသို့လည်းအလားတူဖြစ်ပြီး မြန်မာ့သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများတင်ပို့သူများအတွက် ပထမဦးဆုံးအဆင့်မှာလက်ရှိတည်ရှိနေသောထုတ်ကုန်များတင်ပို့နိုင်ရန်ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ဆောက်လုပ်ရေးသုံးသစ်များနှင့်လက်သမားသုံးသစ်များ (တံခါးနှင့်ကြမ်းခင်းများအပါအဝင်) (HS 4418) သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် အလွန်ဝယ်လိုအားများသည့်ကုန်ဖြစ်ပြီး ၂၀၁၂ ခုနှစ်၏ တင်သွင်းမှုတန်ဖိုးမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁.၆ ဘီလီယံရှိကာ ကမ္ဘာ၏အကြီးမားဆုံးတင်သွင်းသူအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသွားသည်။ ထို့အပြင်၎င်းနိုင်ငံသည် ဂျပန်နိုင်ငံပြီးလျှင် အထပ်သားအတွက် ဒုတိယအကြီးဆုံး နိုင်ငံလည်းဖြစ်သည်။

အခြားကာလရှည်အခွင့်အလမ်းများထဲတွင်ပါဝင်သည်မှာ အမေရိကန်ဈေးကွက်၏ အရည်အသွေးလိုအပ်ချက်တောင်းဆိုမှုအားဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သည့် သစ်ပရိဘောဂလုပ်ငန်းတစ်ခုဖော်ထုတ်ရန်ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် သစ်ပရိဘောဂမျိုးစုံအတွက် ကမ္ဘာ့ထိပ်ဆုံးတင်သွင်းသူဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့ထဲတွင် မီးဖို၊ အိပ်ခန်း၊ ရုံးခန်းနှင့် ပန်းခြံသုံးသစ်ပရိဘောဂတို့ပါဝင်ကာ ၎င်းကုန်များ၏ တစ်ကမ္ဘာလုံးလိုအပ်ချက်၏ ၂၅% ခန့်ရှိသည်။ စာရွက်နှင့်ကတ်ထူပြားများတင်ပို့ခြင်းအားလည်း အမေရိကန်ဈေးကွက်အားပစ်မှတ်ထားနိုင်ပြီး အကြောင်းမှာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် ကမ္ဘာအနှံ့တွင်အဓိကစာရွက်သုံးသူဖြစ်ပြီး တင်သွင်းသည့်တန်ဖိုးမှာ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၆ ဘီလီယံရှိသည်။ သစ်ဖိုင်ဘာပြားများ၊ သစ်ဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော တန်ဆာပလာများ၊

နိုင်ငံတကာစံချိန်စံညွှန်းများနှင့်အညီ လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍ၏စွမ်းဆောင်ရည်အား မြှင့်တင်ခြင်း

သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍ၏ ပို့ကုန်ဆိုင်ရာယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းအားမြှင့်တင်ရန်အဓိကလိုအပ်သည့် ကြိုတင် သတ်မှတ်ချက်မှာနိုင်ငံတကာစံချိန်စံညွှန်းများနှင့်အညီ လုပ်ငန်းများကပြုလုပ်နိုင်စွမ်းရှိခြင်းဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့စံနှုန်း များသည် မူလဇာစ်မြစ်၏တည်တံ့ခိုင်မြဲမှုနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုတို့အပေါ် အာရုံစိုက်သော်လည်း ဈေးကွက်အနှံ့တွင် ကွာခြားချက်များရှိသည်။ စံချိန်စံညွှန်းများသည် EU နှင့်အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတို့၏ဈေးကွက်များတွင် အမြင့်ဆုံး ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် သိပ္ပံနည်းကျကျသစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ရှည်လျားသည့်သမိုင်းကြောင်းရှိပြီး နိုင်ငံ အတွင်းထောက်ခံချက်အစီအစဉ်များပြုလုပ်လိုသူများအတွက် အခြေခံကောင်းများဖြစ်စေသည့် ပြည်တွင်းနှင့်ဒေသ တွင်းဆောင်ရွက်မှုများရှိသော်လည်းလက်ရှိတွင် သစ်တောစီမံထိန်းသိမ်းရေးကောင်စီ^{၃၇} ကဲ့သို့သော နိုင်ငံတကာ အသိအမှတ်ပြုသည့် မည်သည့်ထောက်ခံချက်စံနှုန်းမှမရှိပါ။^{၃၈}

MoECAF သည် ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် MFCC အားထူထောင်ခဲ့ပြီး ၎င်းသည် မြန်မာသစ်ထောက်ခံချက်ကော်မတီ အား အစားထိုးခြင်းဖြစ်သည်။ ဤကော်မတီ၏တာဝန်မှာ အမျိုးသားသစ်တောရေးရာထောက်ခံချက် အစီအစဉ်တစ်ခုအား ချမှတ်ရန်ဖြစ်သည်။ အာဆီယံ၏အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတစ်ခုအနေနှင့် မြန်မာနိုင်ငံသည် Pan-ASEAN Timber Certification Initiative ၏လုပ်ငန်းအဖွဲ့တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရသည်။

အချို့အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများနည်းတူ မြန်မာနိုင်ငံသည် အမျိုးသားသစ်တရားဝင်မှု အာမခံချက်စနစ်တစ်ခုအား ဖော်ထုတ်ခြင်းဖြင့်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်ပြီး ပိုမိုတာဝန်ယူပြီး တည်တံ့သည့်ကုန်သွယ်မှုအတွက် ဆောင်ရွက်မှုများထပ်မံ ပြုလုပ်သင့်သည်။ သစ်တရားဝင်မှုအာမခံချက်စနစ်သည် အဓိကအချက်ဖြစ်သော^{၃၉} FLEGT VPA များနှင့်ပတ်သက်ပြီး EU နှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုအပြင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ Lacey Act နှင့်အညီ ပြုလုပ်ခြင်းတို့ပါဝင်သည့် ကိုယ်ပိုင်ဆန္ဒအလျောက်နှင့်မဖြစ်မနေလိုက်နာရမည့် နိုင်ငံတကာစံနှုန်းများအား လိုက်နာ နိုင်ရန်ကုမ္ပဏီများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့်လုပ်ငန်းများ၏ လုပ်နိုင်စွမ်းရည်အား ဖော်ထုတ်မြှင့်တင်နိုင်ရန် အတွက် ကျယ်ပြန့်သည့်ဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်ရန်လိုအပ်သည်။ ယင်းတို့တွင် ပါဝင်သည့်အချက်များမှာ -

- လက်ရှိကိုက်ညီဆောင်ရွက်မှုအဆင့်နှင့် ထုတ်လုပ်သူများ လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းကို အဟန့်အတား ဖြစ်စေသည့် အဓိကအတားအဆီးများကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း
- MFCC အား နိုင်ငံတကာက အသိအမှတ်ပြုလာအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း
- အထောက်အကူယန္တရားများအား မြှင့်တင်ခြင်းကို ထောက်ပံ့သည့် ရှေးပြေးစီမံကိန်းများ
- လုပ်ငန်းများအတွင်း အခြေခံအဆောက်အအုံ စီမံခန့်ခွဲမှုအရည်အသွေးအား မြှင့်တင်ခြင်း

^{၃၇} The Forest Stewardship Council works to improve forest management worldwide, and through certification creates an incentive for forest owners and managers to follow best social and environmental practices.

^{၃၈} Woods, K. and Canby, K. (2011). Baseline Study 4, Myanmar: Overview of Forest Law Enforcement, Governance and Trade. Kuala Lumpur; European Union Forest Law Enforcement, Governance Trade Action Plan in Asia.

^{၃၉} ASEAN Forest (2014). Forest and timber certification. Available from www.aseanforest-chm.org/forest-and-timber-certification.

- တန်ဖိုးကွင်းဆက်တစ်လျှောက်တွင် ခိုင်မာစွာ နောက်ကြောင်းပြန်လိုက်နိုင်သည့် အခြေခံအဆောက်အအုံများ ဖော်ထုတ်ခြင်း
- သစ်ပင်များမခုတ်လှဲမီနှင့်ခုတ်လှဲပြီးကာလတွင်ပါဝင်သည့် အကောင်းဆုံးအလေ့အထများနှင့် ပတ်သက်သည့်နည်းပညာဆိုင်ရာလက်တွေ့သင်တန်းများအပြင်သင်ရိုးညွှန်းတမ်းအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် နည်းပညာနှင့်အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာပညာနှင့် သင်တန်းအခြေခံအဆောက်အအုံတို့အား ထောက်ပံ့ပေးခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

သစ်တောထိန်းသိမ်းနယ်မြေများတွင် ဂေဟအခြေပြုခရီးသွားလုပ်ငန်းသည် ဝင်ငွေရရှိသည့်ဇာတ်မြစ်တစ်ခု ဖြစ်နိုင်ခြေရှိခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံသည် သဘာဝနှင့်မျိုးစိတ်မျိုးကွဲများပေါကြွယ်ဝသည့်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ၎င်းသည်ဒေသတွင်း အကြီးဆုံးသစ်တောဖုံးအုပ်မှုတစ်ခုအား ရရှိထားပြီးမြန်မာနိုင်ငံ၏မြေပေါ်တွင် သဘာဝသယံဇာတများ၊ အပင်များနှင့်တိရစ္ဆာန်မျိုးစုံရှိကာ ဂေဟအခြေပြုခရီးသွားလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် ခိုင်မာသည့်အခွင့်အလမ်း များလည်းရှိသည်။

လာမည့်နှစ်များအတွင်း ဂေဟအခြေပြုခရီးသွားလုပ်ငန်းမှ ရရှိနိုင်သည့်ဝင်ငွေများ၏ဇာတ်မြစ်အပြင် ၎င်းလုပ်ငန်းအား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်မြင်လုပ်ခြင်းဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်အားထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သွားကာ ထိုနေရာများတွင်နေထိုင်နေသောကျေးလက်ရပ်ရွာလူထုများအကြား နီးကြားမှုလည်း ဖန်တီးပေးသွားမည် ဖြစ်သည်။ အကာအကွယ်ပေးရေး ဇုန်များထပ်မံဖော်ထုတ်သွားခြင်းသည် ပထမအဆင့်ဖြစ်ပြီးခရီးသွားများအတွက် သင့်တော်ပြီး ဂေဟအတွက် ကောင်းမွန်သည့် အခြေခံအဆောက်အအုံများဖန်တီးသွားရမည်ဖြစ်သည်။ ဒေသခံရပ်ရွာလူထုအား ပညာပေးခြင်းသည်ကြိုတင်ပြုလုပ်ရမည့်လိုအပ်ချက်ဖြစ်ပြီး၊ အထူးသဖြင့်သဘာဝနေရာများနှင့်ပတ်သက်ပြီး နီးကြားမှုဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့် လက်ရှိအကျိုးအမြတ်ဖြစ်ထွန်းအောင် ပြုလုပ်ရင်း ၎င်းတို့အား မည်ကဲ့သို့ အကောင်းဆုံးကာကွယ်သွားမည်ဆိုတာ ဖြစ်သည်။

လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်ရန်အတွက် ဇီဝဒြပ်ထုပေါင်းစက်များကဲ့သို့သော အစားထိုး စွမ်းအင်များ ပံ့ပိုးခြင်းမှတစ်ဆင့် အခြားကဏ္ဍများနှင့် အချိတ်အဆက်ပြုလုပ်ခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဇီဝဒြပ်ထုအတွက် အလားအလာမျိုးစုံရှိပြီး ထိုအထဲတွင် သစ်ဖြတ်စများ၊ သစ်စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများနှင့်လွှစာမှုန့်များ ပါဝင်သည်။ အများကလက်ခံထားသည်မှာ သစ်လုံးများ၏ ၃၀% သည် သစ်စက်စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ ဖြစ်သွားပြီး ၂၀% မှာ mill ends နှင့် ၁၀% မှာ လွှစာမှုန့်များ ဖြစ်သွားသည်။ ၎င်းသစ်ခွဲခြင်းမှ ထွက်ပေါ်လာသည့် အကြွင်းအကျန်များအား စုဆောင်းပြီး သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍက လိုအပ်သည့် စွမ်းအင်များဖော်ထုတ်ရန်အတွက်ဓာတ်ပေါင်းဖိုများထဲတွင် မဟာဗျူဟာကျကျအသုံးပြုသည့်အပြင် အခြားကဏ္ဍများတွင်ပါ အသုံးပြုကာအထူးသဖြင့် အစားထိုးစွမ်းအင်အတွက် ဇာတ်မြစ်အဖြစ် ကျေးလက်ဒေသများတွင် အိမ်ထောင်စုများအတွင်းနှင့် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍများတွင် အသုံးပြုလျက် ရှိသည်။

အပူပေးစနစ်များတွင် ဇီဝဒြပ်ထုအား အသုံးပြုခြင်းသည် အကျိုးအမြတ်ရှိပြီး၊ အကြောင်းမှာ ၎င်းသည် သစ်အကြွင်းအကျန်ပစ္စည်းများနှင့်စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများအားအပူပေးရန်နှင့်လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်ရန်အသုံးပြုပြီး ရုပ်ကြွင်းလောင်စာများကဲ့သို့ ပတ်ဝန်းကျင်အားထိခိုက်မှုမရှိပါ။ ထို့အပြင်တန်ဖိုးကြီးသည့်လောင်စာမီးအားပေးစက်များ အသုံးပြုခြင်းအစား ၎င်းအား အသုံးပြုသွားနိုင်သည်။

ပတ်ဝန်းကျင် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲမှု တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ခြင်း

တရားမဝင်သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းအား ကြပ်မတ်ခြင်းသည်အားနည်းလျှက်ရှိပြီး နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်သစ်ကုန်သွယ်မှုသည် သစ်ထုတ်ကုန်များ ကုန်သွယ်မှု၏အများဆုံးအချိုးဖြစ်သည်။ သစ်လုံးများတင်ပို့ခြင်းကို ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်းအား ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ဧပြီလတွင်စတင်ပြုလုပ်ခဲ့ပြီးတရားမဝင်သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းအား ဟန့်တားရန်ဖိအားပေးမည်ဟု မျှော်လင့်ရသည်။ ကျေးလက်ရပ်ရွာလူထုများအား သစ်တောသယံဇာတများ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်လိုအပ်ခြင်းကို အသိပေးရန်လိုအပ်ပြီး စွမ်းအင်ဇာစ်မြစ်အသစ်များလည်းဖြည့်ဆည်းပေးရမည် (ကျေးလက်ဒေသများအား အကြွင်းအကျန်များမှလျှပ်စစ်ဓာတ်အား ရရှိရေး)။ ၎င်းအား ကိုင်တွယ်ရန်အတွက် အမျိုးသားအဆင့် အစီအစဉ်တစ်ခု မရှိပါက တရားမဝင်သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ တွင် ဆက်လက်ရှင်သန်နေဦးမည် ဖြစ်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု၏အခန်းကဏ္ဍ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအခင်းအကျင်းသည် လတ်တလောနှစ်များတွင် သိသာစွာပြောင်းလဲသွားပြီး အကြောင်းမှာအစိုးရသည် နိုင်ငံရေးနှင့်စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်နေရင်း ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းရှိ အရေးကြီးသည့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်များနှင့် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးအားမြှင့်တင်လျှက်ရှိသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် စီမံကိန်းများ အရေအတွက်သည် ၁၀ မှ ၅၄ အထိ တိုးမြှင့်လာပြီး မတည်ရင်းနှီးမှုများ (၁၅၁.၉၄%) နှင့် FDI မှအလုပ်အကိုင်ဖော်ထုတ်မှုများ (၁၅၇.၂၀%) တိုးမြှင့်လာသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။^{၉၀}

သို့သော် ဓာတ်ငွေ့ကဏ္ဍပြင်ပ စုစုပေါင်း FDI သည် နည်းပါးလျှက်ရှိပြီး ခြွင်းချက်အနည်းငယ်အနေနှင့် အထည်အလိပ်ကဏ္ဍသာ ရှိသည်။ မြန်မာ့သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍ၏ FDI မှာ အလွန်နည်းပါးသေးသည်။ သစ်ဖြန့်ချိရေးဝန်ဆောင်မှုအတွက် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအနည်းငယ်ရှိပြီး ကြိတ်ခွဲခြင်းအတွက် MTE နှင့် ဖက်စပ်ပြုလုပ်ခြင်းအချို့လည်းရှိသည်။ မတည်ငွေနှင့်အသိပညာတို့အတွက်လုံလောက်သည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမရှိသေးသော ကဏ္ဍတစ်ခုဖြစ်သည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍ၏ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့်အတူ FDI နှင့် ပြည်တွင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှစ်ခုလုံးအား လိုအပ်သည်ဟု ရှုမြင်ကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ပျော့ဖတ်နှင့်စာရွက်လုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးရန်အတွက် လာမည့်နှစ်များတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု များစွာလိုအပ်လျှက်ရှိသည်။

ဖွံ့ဖြိုးမှုသည် ပတ်ဝန်းကျင်တည်တံ့ရေး စိုးရိမ်မှုများကြောင့်အကန့်အသတ်များရှိသော်လည်း FDI ကို အားပေးလျှက်ရှိသည်။နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေအသစ်အောက်တွင် သစ်မှအကျိုးအမြတ်ရရှိခြင်းနှင့် ပတ်သက်သည့် မည်သည့်တားမြစ်ချက်မှမရှိပါ။ ယခုအချိန်တွင် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍဥပဒေတွင်ထုတ်လုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် နည်းပညာဝေငှခြင်းများ မရှိသေးသော်လည်း ဤကဏ္ဍသည် မကြာမီအနာဂတ်တွင် ယင်းကဲ့သို့ ပြုလုပ်သွားရန်ရည်ရွယ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်သည် လတ်တလောတွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ကုမ္ပဏီများအား မဟာဗျူဟာမြောက် မဟာမိတ်အဖြစ် ဝင်ရောက်ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ကဏ္ဍတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများသည် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေ အသစ်အပေါ်စိုးရိမ်မှုများ ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပြီး အကြောင်းမှာနိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများ နိုင်ငံအတွင်းတွင် သစ်စက်များ လာရောက်ပြီးထောင်နိုင်ကာ ၎င်းတို့၏ပိုမိုကြီးမားသည့် မတည်ငွေနှင့် စီးပွားရေးအတိုင်းအတာတို့ကြောင့် ပြည်တွင်း ထုတ်လုပ်သူများအား နေရာပျောက်သွားစေနိုင်သည်။ ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများအနေနှင့် ယခုခွင့်ပြုလိုက်သော အပြည့်အဝ နိုင်ငံခြားပိုင်ဆိုင်ခွင့်ပေးခြင်းအစားဖက်စပ် လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခြင်းကိုသာ ပို၍လိုလားကြသည်။

^{၉၀} Financial Times (2013). *The fDi Report 2013*.

သို့သော်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍအတွက်အခွင့်အလမ်းများစွာရှိနေပြီး၎င်းတို့တွင် ပါဝင်သည့်အချက်များမှာ -

- ထုတ်လုပ်သည့်ကျွန်း၏အရည်အသွေး - ကျွန်းသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် တန်ဖိုးအရှိဆုံးသစ်ဟု သတ်မှတ်ကာ မြန်မာနိုင်ငံသည် အရည်အသွေးအကောင်းဆုံးကျွန်းအား ထုတ်လုပ်သည်။
- သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ပေးပို့ရန် နိုင်ငံတကာဈေးကွက် များစွာရှိသည်။
- မဟာဗျူဟာမြောက် ပထဝီအနေအထားအရ ကြီးထွားနေသည့်ဈေးကွက်ကြီး နှစ်ခုဖြစ်သော တရုတ်နိုင်ငံ နှင့်အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့ကြားတွင်ရောက်ရှိနေသည်။ တရုတ်နိုင်ငံနှင့်ထိုင်းနိုင်ငံတို့၏ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများလိုအပ်မှုသည် အလွန်ကြီးမားပြီး ထိုကဲ့သို့ ဆက်လက်ရှိသွားနိုင်မည်ကို ခန့်မှန်းနိုင်သည်။
- ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ကိုးရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ၊ ဩစတေးလျနိုင်ငံနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံတို့ကဲ့သို့သော အခြားဒေသပတ်ဝန်းကျင် အတွင်း နိုင်ငံများသည် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ၏ အဓိက အာရှ-ပစိဖိတ်တင်သွင်းသူများဖြစ်သည်။
- ကြီးမားသည့် သစ်တောသယံဇာတများ တည်ရှိနေသော်လည်း ထိုကဏ္ဍအတွင်း မတည်ငွေနှင့် အဆင့်မြင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုသည် အလွန်နည်းပါးသည်။
- တစ်ဦးတည်းပိုင် မိုနိုပိုလီလုပ်ထုံးအား ကျင့်သုံးခြင်း၊ အထူးသဖြင့် ကျွန်းတင်ပို့မှုတွင်ဖြစ်သည်။
- ထုတ်လုပ်ဖြည့်ဆည်းပေးမှုအား ထိန်းချုပ်ခြင်းသည်ဝင်ငွေအမြင့်ဆုံးရရှိပြီး သယံဇာတများ အနိမ့်ဆုံးအသုံးချခြင်းအား ဖန်တီးပေးနိုင်သည်။
- တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်မှုများတွင် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအား ဖိတ်ခေါ်ရန်နေရာရှိသည်။

တိုင်းပြည်၏ရှုထောင့်အရ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအနေနှင့် ပြုလုပ်ပေးနိုင်သည်များမှာ -

- Downstream လုပ်ငန်းများ ဖော်ထုတ်ပေးခြင်း။
- တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်အသစ် ထုတ်လုပ်ခြင်းအား ဖော်ထုတ်ခြင်း။
- မြန်မာနိုင်ငံ၏သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍတွင် မခုတ်လှဲမှီ၊ ခုတ်လှဲစဉ်နှင့် ခုတ်လှဲပြီးခြင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာ နိမ့်ပါးနေမှုများအား မြှင့်တင်ရန်လိုအပ်ပြီး တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်မှု ဖြစ်ပေါ်စေကာ အလေအလွင့်များအား ကန့်သတ်ခြင်း။
- နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးမှု။
- ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် ဖြန့်ဖြူးမှု- နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများသည် အသိပညာပိုမိုကောင်းမွန်သောကြောင့် နိုင်ငံခြား ဈေးကွက်များတွင်အခြားဖြန့်ဖြူးရေးလမ်းကြောင်းများထိတွေ့နိုင်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ကုမ္ပဏီများသည်သင်္ဘောပေါ် အရောက်ဈေး (FOB) နှင့် ဆိပ်ကမ်းများတွင် ရပ်နားမှုများ သာပြုလုပ်သည်။ ၎င်းတို့သည် ဝယ်ယူသူများ၏ လိုအပ်ချက်များအား ပိုမိုဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ပြီး၊ အကြောင်းမှာ ဌာနချုပ်များမှ ဘဏ္ဍာရေးပံ့ပိုးမှုကြောင့် ဖြစ်သည်။

ပန်းတိုင်သို့မည်သို့ရောက်ရှိအောင်သွားရမည်နည်း

သစ်တောကဏ္ဍ၏ မျှော်မှန်းချက်ဖြစ်သော “တာဝန်သိသောသစ်တောစက်မှုကဏ္ဍအား ဟန်ချက်ညီစွာစဉ်ဆက် မပြတ်တီထွင်ဆန်းသစ်ရေးဆွဲသို့” သည် မဟာဗျူဟာမှဖော်ထုတ်ထားသော ရင်ဆိုင်နေရသည့် စိန်ခေါ်မှုများနှင့် အခွင့်အရေးတို့အတွက်ချမှတ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ မဟာဗျူဟာအကောင်အထည်ဖော်ရန်ဆောင်ရွက်ရမည့် မူဘောင် များကို အောက်တွင်ရှင်းလင်းထားပါသည်။ ဆက်လက်ပြီးမည်သူတို့က မည်သည့်အချက်များကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်ရမည် ဆိုသည့် အသေးစိတ်လုပ်ငန်းစီမံချက်များကို တင်ပြထားပါသည်။

မဟာဗျူဟာမြောက် ဦးတည်ချက်များ

ကဏ္ဍတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများက မဟာဗျူဟာဦးတည်ချက် (၄) ရပ်သည် ကဏ္ဍ၏မျှော်မှန်းချက်ကို သိရှိ ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ကဏ္ဍအနေနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည့် စိန်ခေါ်မှုများနှင့်အခွင့်အရေးတို့ကို ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရန် အတွက် လိုအပ်သည်ဟု စဉ်းစားသုံးသပ်ကြပါသည်။

ပထမဆုံးမဟာဗျူဟာမြောက်ဦးတည်ချက်မှာ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းများနှင့်လုပ်ငန်းစဉ်များအား ထိ ရောက်ချောမွေ့အောင်ပြုလုပ်ပြီးကုန်ပစ္စည်းဖြည့်ဆည်းပေးမှုအားယုံကြည်အားကိုးသေချာစေရန်ဖြစ်သည်။

သစ်ခုတ်လုပ်ငန်းလိုင်စင်ချပေးရေးနှင့်ထိန်းသိမ်းမှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်များအား ထိရောက်ပြီးတွက်ခြေကိုက်အောင်ပြုလုပ်ခြင်း၊ MTE မှ ဝယ်ယူရေးလုပ်ငန်းစဉ်အား ပိုမိုရိုးရှင်းပြီး ပွင့်လင်းမြင်သာအောင် ပြုလုပ်ခြင်းတို့ပါဝင်ပါသည်။ ဖြည့်ဆည်းပေးသည့်ကုန်ကြမ်းများ၏ အရည်အသွေးနှင့်စိတ်ချရမှုတို့အား တိုးမြှင့်ခြင်းတို့ကို အားပေးရန် ရည်ရွယ်သည့် လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုနှင့် ဆက်နွယ်သည့် လုပ်ဆောင်ရွက်ပေးမှုမှ တစ်ဆင့် ဤဦးတည်ချက်၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို ကျယ်ပြန့်စွာ ရရှိနိုင်ပါသည်။

ဒုတိယမဟာဗျူဟာမြောက် ဦးတည်ချက်မှာ လုပ်ငန်း၏ ကျွမ်းကျင်မှုပိုင်းနှင့်စွမ်းဆောင်နိုင်ရည်တို့အား တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်သည်။

ဤဦးတည်ချက်တွင် ပါဝင်သည်မှာ အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန(MoL) ၊သစ်တောဦးစီးဌာန(FD) နှင့် MTMA တို့က ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအတွက် ပြုလုပ်ပေးသည့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ သင်တန်းအစီအစဉ်များအား ပိုမိုကျယ်ပြန့် အောင်ပြုလုပ်ခြင်း၊ပို့ချသည့် ဘာသာရပ်အရေအတွက်တိုးမြှင့်ခြင်း၊ နည်းပညာအထောက်အကူပေးခြင်းနှင့် နိုင်ငံခြား တွင်သွားရောက်ပြီး ပညာသင်ယူရန်အတွက် ပညာသင်ဆုပေးခြင်းကဲ့သို့သော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းကဏ္ဍအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုနှင့်သင်တန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ရန် ရည်ရွယ်သည့် ဆောင်ရွက်မှုများနှင့် ပတ်သက် သည့်လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုဆိုင်ရာ ဦးတည်ချက်များနှင့်ဆက်နွယ်သည့် ဆောင်ရွက်မှုများပါဝင်သည်။ ဤမဟာ ဗျူဟာမြောက်ဦးတည်ချက်က နောက်ထပ်ရည်ရွယ်သည်မှာ အသိပညာနှင့်နားလည်မှုတို့အား ဘဏ္ဍာရေးအဖွဲ့ အစည်းများမှတစ်ဆင့် တိုးမြှင့်ခြင်းနှင့် ထုတ်ကုန်များ ရရှိနိုင်ရေးအားတိုးမြှင့်ခြင်း၊ သမဝါယမစနစ်များ၊ ဖက်စပ် လုပ်ငန်းများ၊ အစုစပ်လုပ်ငန်းများထောင်ခြင်းနှင့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကဏ္ဍအတွက် ဖက်ဒရေးရှင်း ဖွဲ့စည်း ခြင်းတို့ဖြင့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ကဏ္ဍအား ဘဏ္ဍာရေးဝန်ဆောင်မှုများ ပြုလုပ်ပေးခြင်းအပေါ် အာရုံစိုက်သည့် ဆောင်ရွက်မှုများမှတစ်ဆင့် ပြုလုပ်သွားရန်ဖြစ်သည်။

တတိယမဟာဗျူဟာမြောက် ဦးတည်ချက်မှာ သစ်တောကဏ္ဍ၏ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲမှုအား တိုးမြှင့်အောင် ပြုလုပ်ရန်ဖြစ်သည်။

ဤဦးတည်ချက်တွင် ရှုထောင့်မျိုးစုံရှိပြီး ၎င်းတို့မှာ တရားမဝင်သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းအား တားမြစ်ခြင်း၊ ကဏ္ဍသည် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသည့် သစ်ခုတ်လှဲခြင်းကိုပြုလုပ်ပြီး သစ်တောလုပ်ငန်းအတွင်း အစိတ်အပိုင်းအားလုံး၏ သယံဇာတများအား ကျင်လည်စွာနှင့်ထိရောက်စွာအသုံးပြုခြင်းနှင့် သစ်ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် သစ်တော အရင်းအမြစ်များအပေါ် မှီခိုနေသည့် ကျေးလက်ရပ်ရွာလူထုများ၏ လူနေမှုဘဝများ၏တိုးတက်မှုအား အတူလက်တွဲ ခေါ်ဆောင်နိုင်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ၎င်းဦးတည်ချက်အားရရှိနိုင်ရန်အတွက် လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှု ဆိုင်ရာဦးတည်ချက် များနှင့်ဆက်နွှယ်သည့် ဆောင်ရွက်ချက်များသည် သစ်ထောက်ခံမှုစနစ်အား အသုံးပြုခြင်းနှင့် သစ်တောထွက် သယံဇာတများအပေါ် FD ၏စီမံခန့်ခွဲမှုအားဖြည့်ခြင်း၊ သစ်တောစိုက်ခင်းများ တိုးချဲ့ခြင်းနှင့်ကုန်ကြမ်းများမှ တန်ဖိုးမြှင့်သည့် သစ်ထုတ်ကုန်များဆီသို့လုပ်ငန်းအား တိုးမြှင့်ခြင်းနှင့်အဆင့်မြှင့်ခြင်းများအပေါ် အာရုံစိုက်ရမည် ဖြစ်သည်။ ကျေးလက်ရပ်ရွာလူထုများ၏ လူနေမှုဘဝများအား ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သွားမည့် ဦးတည်ချက်အား ထင်းနှင့်အစားထိုးလောင်စာများအား မိတ်ဆက်ပေးခြင်းကဲ့သို့သော တာဝန်သိသည့်လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများ ကျင့်သုံး ခြင်းနှင့် ရေအရင်းအမြစ်အတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်သည့်အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် လုပ်ထုံးများအား ဖော်ထုတ်ခြင်း တို့အပေါ်အာရုံစိုက်ခြင်းဖြင့် ပြုလုပ်သွားရမည်ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးတွင်တရားမဝင်သစ်ထုတ်လုပ်မှုအား ပညာပေး ခြင်း၊ အရင်းအမြစ်များအပေါ် စောင့်ကြည့်မှုများ ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ပိုမိုပြင်းထန်သည့်ပြစ်ဒဏ်များပေးခြင်းတို့ဖြင့် နှိမ်နင်းသွားနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

စတုတ္ထမဟာဗျူဟာမြောက်ဦးတည်ချက်မှာ “ နိုင်ငံတကာသစ်အချောထည်ဈေးကွက်တွင် မြန်မာ့တန်ဖိုး မြှင့်ထုတ်ကုန်များဈေးကွက်ဝေစု ပိုမိုရရှိလာစေပြီး သစ်တောကဏ္ဍတွင် ကုန်သွယ်မှုနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ရန်” ဖြစ်သည်။

ဤဦးတည်ချက်အားဖြည့်ဆည်းနိုင်ရန် လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုဆိုင်ရာဦးတည်ချက်များနှင့်ဆက်နွှယ်သည့် ဆောင်ရွက်မှု များမှတစ်ဆင့် အချောထည်မပြုလုပ်ရသေးသော သို့မဟုတ် အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ အချောထည်ပြုလုပ်ထားသော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ တင်ပို့ခြင်းအား တားမြစ်ခြင်း၊ ထိုကဏ္ဍအတွင်း နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို အားပေးရန် စည်းမျဉ်းများနှင့်ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ကမ်းလှမ်းခြင်း၊ အခွန်ရှောင်ရန်အတွက် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ တင်ပို့ရာ တွင် ဈေးနှုန်းလျော့ပြုခြင်း သို့မဟုတ် အချို့ဖော်ပြရန်ပျက်ကွက်ခြင်းတို့အဓိကပါဝင်ပါသည်။ ထို့အပြင် ပြည်ပတွင် ကုန်စည်ပြပွဲများနှင့် စီးပွားရေးသံမှူးများမှတစ်ဆင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမြှင့်တင်ရေးအစီအစဉ်အား အကောင်အထည် ဖော်ခြင်း၊ကုန်စည်ပြပွဲများ စီစဉ်ပေးခြင်းနှင့် အလားအလာရှိသည့် ဈေးကွက်များထံ မြန်မာကုန်သွယ်မှုကိုယ်စားလှယ် များအား နိုင်ငံခြားသို့ပို့မန်ပို့ခြင်းနှင့် တန်ဖိုးမြှင့်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများနှင့် အခြားဘေးထွက်အပိုပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ခြင်းကိုအားပေးခြင်းတို့အပေါ် အလေးပေးပြီးထိရောက်စွာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ ပါဝင်ပါသည်။

မဟာဗျူဟာ ဦးတည်ချက် ၁ - အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းများနှင့်လုပ်ငန်းစဉ်များအား ထိရောက်ချောမွေ့အောင်ပြုလုပ်ပြီးကုန်ပစ္စည်းဖြည့်ဆည်းပေးမှုအားယုံကြည်အားကိုးသောချာစရန်ပြုလုပ်ခြင်း

လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဦးတည်ချက်	ထောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းစဉ်များ	ဦးစားပေး ၁=မြင့် ၂=လတ် ၃=နိမ့်	အကျိုးစီးပွားနှင့် သူများ	ဦးတည်သောအတိုင်အတာ	ဦးဆောင် အကောင်အထည် ဖော်မည့် ဌာန/အဖွဲ့အစည်း	အထောက် အကူပေးမည့် ဌာန/အဖွဲ့အစည်း	လက်ရှိစီမံကိန်း များနှင့် ရရှိလာ နိုင်ရေးရှိသည့် အထောက်အပံ့ များ	ခန့်မှန်းကုန် ကျခရိတ် (အခေါ်ကုန် ခေါ်လာ
၁.၁ သစ်တောကုန်ကြမ်း ထုတ်လုပ်ခြင်းအချောထည် ပြုလုပ်ခြင်းနှင့်ကုန်တင်ပို့ခြင်းတို့အတွက်လက်ရှိ စည်းမျဉ်းဥပဒေများကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး တိုးတက်ကောင်းမွန် ထိရောက်အောင် ထောင်ရွက်ရန်	၁.၁.၁ ပုဂ္ဂလိကနှင့် အစိုးရကဏ္ဍနှစ်ရပ်လုံးစလုံးမှ လက်ရှိ တာဝန်ခံဆောင်ရွက်နေသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များပါဝင်သောလုပ်ငန်း အဖွဲ့များဖွဲ့စည်း၍ ပိုမိုကုန်ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ (အခွန်ကိစ္စ၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု စသည့် ..) ၏ တွေ့ကြုံနေရသည့် အခက်အခဲများနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန် တိုးတက်လာနိုင်မည့် အခြေနေများကို လစဉ်တွေ့ဆုံ ညှိနှိုင်း ဆွေးနွေးရန်။ ၁.၁.၂ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ ဆွေးနွေးပွဲလုပ်ငန်းများအား ခွဲခြမ်း စိတ်ဖြာသုံးသပ်၍ မူဝါဒအသစ်ချမှတ်ခြင်းအတွက် အကျိုး သက်ရောက်မှုဆိုင်ရာလေ့လာဆန်းစစ် မှုတစ်ခုပြုလုပ်ရန်။	၁	ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူ များ/MTMA	- အလုပ်အဖွဲ့ ထူထောင်ရမည်။ - ပုံမှန်အစည်းအဝေးများပြုလုပ်ရမည်။ - လုပ်ငန်းအသားပေးသည့် ဆုံးဖြတ်ချက် များနှင့်ပတ်သက်၍ ချမှတ်ရမည်။	MoECF MOC I အကောက်ခွန်	MTMA I MOC I အကောက်ခွန်	အလုပ်အဖွဲ့သည် လက်ရှိ တွင် အခြေအနေအရ တွေ့ဆုံ ကြုံပြီး တရားဝင် မဟုတ်ပါ။	၅၀၀၀၀
၁.၂ ဖွင့်လင်းမြင်သာ သော ကုန်ကြမ်း မြန်မာ့ ရောင်းချမှုစနစ် ရှိစေရန်နှင့် ရောင်းချမှု အခြေအတွက် တိုးတက်လာစေရန်	၁.၂.၁ လက်ရှိ နှစ်မကုန်မီနောက်နှစ်အတွက် တစ်နှစ်စာ တင်ဒါစနစ်ဖြင့် ရောင်းချမည့် ခန့်မှန်းကုန်ကြမ်း ပမာဏအား ကြေငြာထားရန်။ လစဉ်တင်ဒါခွင့်ပြုသည့်ကိတောစာရင်းများကိုကြိုတင်ထုတ်ပြန် ရန်။	၁	ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူ များ	- အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ အကဲဖြတ် မှုများအား မူဝါဒဆုံးဖြတ်ချက် ပြောင်းလဲမှု များအတွက် ပြုလုပ်ရမည်။ - တည်ငြိမ်မှုတစ်ခုရရှိရန် အကျိုးသက် ရောက်သူများ၏ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ရမည်။	MoECF MOC I အကောက်ခွန်	MTMA I MOC I အကောက်ခွန်	- လက်ရှိ အိတ်ဖွင့်တင်ဒါခေါ် ယူရောင်းချ သည်။	၂၀၀၀၀
၁.၂ ဖွင့်လင်းမြင်သာ သော ကုန်ကြမ်း မြန်မာ့ ရောင်းချမှုစနစ် ရှိစေရန်နှင့် ရောင်းချမှု အခြေအတွက် တိုးတက်လာစေရန်	၁.၂.၁ လက်ရှိ နှစ်မကုန်မီနောက်နှစ်အတွက် တစ်နှစ်စာ တင်ဒါစနစ်ဖြင့် ရောင်းချမည့် ခန့်မှန်းကုန်ကြမ်း ပမာဏအား ကြေငြာထားရန်။ လစဉ်တင်ဒါခွင့်ပြုသည့်ကိတောစာရင်းများကိုကြိုတင်ထုတ်ပြန် ရန်။	၁	ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူ များ	- အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ အကဲဖြတ် မှုများအား မူဝါဒဆုံးဖြတ်ချက် ပြောင်းလဲမှု များအတွက် ပြုလုပ်ရမည်။ - တည်ငြိမ်မှုတစ်ခုရရှိရန် အကျိုးသက် ရောက်သူများ၏ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ရမည်။	MoECF MOC I အကောက်ခွန်	MTMA I MOC I အကောက်ခွန်	- လက်ရှိ အိတ်ဖွင့်တင်ဒါခေါ် ယူရောင်းချ သည်။	၆၀၀၀၀

၁၀၇

	<p>၁.၂.၂ အိတ်ဖွင့်တင်ဒါသည် သစ်ကုန်ကြမ်းများ ဝယ်ယူရန်အတွက် တစ်ခုတည်းသောနည်းလမ်းဖြစ်သည့် စနစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန်။</p> <p>၁.၂.၃ MoECF အောက်တွင် အကောင်အထည်ဖော်ပြီး MTMA နှင့် နီးကပ်စွာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကာ ယခင်လေလံအချက်အလက်များ၊ သုံးစွဲမှုခန့်မှန်းချက်များနှင့် လက်ရှိထုတ်လုပ်မှု အချက်အလက်များအပေါ် အခြေခံ၍ပြုစုခြင်း။</p> <p>၁.၂.၄ MTE ၏အမှတ်ပေးစည်းမျဉ်းများနှင့်အညီ ရှင်းလင်း ပြီးပွင့်လင်းမြင်သာသည့်စံနှုန်းများ အသုံးပြု၍ ကုန်ကြမ်းအရည်အသွေး အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ရန်။ (Grading Rules)</p>	<p>၂</p> <p>၁</p> <p>၁</p> <p>၁</p> <p>၁</p>	<p>ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူများ</p> <p>ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ/ MTE</p> <p>ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ/ MTE</p> <p>ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူများ / MTMA / နိုင်ငံတော်</p> <p>ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူများ/နိုင်ငံတော်</p> <p>MOECF / ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူများ</p>	<p>- သစ်အားလုံးအား အိတ်ဖွင့်တင်ဒါနှင့် သာရောင်းချခြင်း</p> <p>- စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ယုံကြည်စိတ်ချမှု အဆင့်ဖော်ထုတ်ခြင်းအပေါ် အခြေခံသည့် ခန့်မှန်းရေးစနစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်။</p> <p>- အရည်အသွေးအဆင့်များအား မှန်ကန်စွာသတ်မှတ်နိုင်ရမည်။</p> <p>- စိစစ်ရေးနှင့်ထိန်းချုပ်ရေးစနစ်များ ထားရှိရမည်။</p> <p>- ပုံမှန်အစည်းအဝေးများ ပြုလုပ်ရမည်။</p> <p>- အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းများအား ဖြန့်ဝေရမည်။</p> <p>- မူဝါဒပြုကြမ်းများ/အဆိုပြုချက်များ ပြုလုပ်ရမည်။</p> <p>- သဘာဝသစ်တောသယံဇာတများ၏ နယ်မြေများ တိုချဲ့ ဆောင်ရွက်ရမည်။</p> <p>- စီမံမျိုးကွဲမှု မြှင့်တင်ရမည်။</p> <p>- လက်ရှိအခြေအနေအပေါ် ရှင်းလင်းသည့်အကဲဖြတ်မှုများနှင့် ၎င်းအား ကိုင်တွယ်ရန် ပြည့်စုံသည့် အကြံပြုချက်များ ပြုလုပ်ရမည်။</p>	<p>MoECF</p> <p>MoECF</p> <p>MoECF</p> <p>MoECF</p> <p>MoECF</p>	<p>MTMA</p> <p>MTMA</p> <p>MTMA</p> <p>MTMA ၊ UMFCCI ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူများ</p> <p>MTMA ၊ UMFCCI ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူများ</p> <p>MoECF</p> <p>MoECF</p>	<p>ရောင်းချမှု လမ်းကြောင်း ချို့မဲ့</p> <p></p> <p>လက်ရှိအချိန် တွင် ရောယုက် လျှက်ရှိ</p> <p></p> <p></p> <p>ရှိသော်လည်း မလုံလောက်</p> <p>ရှိသော်လည်း မလုံလောက်</p>	<p>၃၀၀၀၀</p> <p>၁၀၀၀၀၀</p> <p>၂၀၀၀၀</p> <p>၂၀၀၀၀၀</p> <p>၁၀၀၀၀၀</p> <p>၁၅၀၀၀၀</p>
<p>၁.၃ ရေရှည်တည်တံ့ နိုင်ငံပြုလုပ်မှုနှင့် စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်ဖြင့် ကြည့်မတ်ဆောင်ရွက် ရန်။</p>	<p>၁.၃.၁ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲမှုအပေါ် အခြေခံပြီး ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအား သစ်တောမြေများ ရေရှည်ဖွားရမ်းခြင်းကိုပြုလုပ်ရမည်။ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ဆောင်သူများအား ကုမ္ပဏီအခြေခံသည့် ကန့်သတ်ချက်များမှ လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုရမည်။ တည်တံ့ခိုင်မြဲမှုအပေါ် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍလုပ်ဆောင်သူများအားသင့်တော်သည့်သင်တန်းများပို့ချပြီး ဤလုပ်ဆောင်ချက်နှင့် အတူတောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစနစ်အား ထားရှိရမည်။</p> <p>၁.၃.၂ ကုန်ကြမ်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် FD တွင် သဘာဝသစ်တောသယံဇာတများ စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ပစ်မှတ်ထားသည့် သင်တန်းများ ပို့ချရမည်။</p> <p>၁.၃.၃ သစ်တောပြန်တိုးမှု၏ထိခိုက်မှု အကဲဖြတ်ချက် တစ်ခုအား ပြင်ဆင်ပြီး ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးအတွက် အကြံပြုချက်များ ပြုလုပ်ရန်။</p>	<p>၁</p> <p>၁</p> <p>၁</p>	<p>ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူများ/နိုင်ငံတော်</p> <p>ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူများ/နိုင်ငံတော်</p> <p>MOECF / ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူများ</p>	<p>- သစ်အားလုံးအား အိတ်ဖွင့်တင်ဒါနှင့် သာရောင်းချခြင်း</p> <p>- စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ယုံကြည်စိတ်ချမှု အဆင့်ဖော်ထုတ်ခြင်းအပေါ် အခြေခံသည့် ခန့်မှန်းရေးစနစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်။</p> <p>- အရည်အသွေးအဆင့်များအား မှန်ကန်စွာသတ်မှတ်နိုင်ရမည်။</p> <p>- စိစစ်ရေးနှင့်ထိန်းချုပ်ရေးစနစ်များ ထားရှိရမည်။</p> <p>- ပုံမှန်အစည်းအဝေးများ ပြုလုပ်ရမည်။</p> <p>- အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းများအား ဖြန့်ဝေရမည်။</p> <p>- မူဝါဒပြုကြမ်းများ/အဆိုပြုချက်များ ပြုလုပ်ရမည်။</p> <p>- သဘာဝသစ်တောသယံဇာတများ၏ နယ်မြေများ တိုချဲ့ ဆောင်ရွက်ရမည်။</p> <p>- စီမံမျိုးကွဲမှု မြှင့်တင်ရမည်။</p> <p>- လက်ရှိအခြေအနေအပေါ် ရှင်းလင်းသည့်အကဲဖြတ်မှုများနှင့် ၎င်းအား ကိုင်တွယ်ရန် ပြည့်စုံသည့် အကြံပြုချက်များ ပြုလုပ်ရမည်။</p>	<p>MoECF</p> <p>MoECF</p> <p>MoECF</p>	<p>MTMA</p> <p>MTMA ၊ UMFCCI ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူများ</p> <p>MTMA ၊ UMFCCI ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူများ</p> <p>MoECF</p> <p>MoECF</p>	<p>ရောင်းချမှု လမ်းကြောင်း ချို့မဲ့</p> <p></p> <p>လက်ရှိအချိန် တွင် ရောယုက် လျှက်ရှိ</p> <p></p> <p></p> <p>ရှိသော်လည်း မလုံလောက်</p> <p>ရှိသော်လည်း မလုံလောက်</p>	<p>၃၀၀၀၀</p> <p>၁၀၀၀၀၀</p> <p>၂၀၀၀၀</p> <p>၂၀၀၀၀၀</p> <p>၁၀၀၀၀၀</p> <p>၁၅၀၀၀၀</p>

မဟာဗျူဟာ ဦးတည်ချက် ၂ - လုပ်ငန်း၏ ကျွမ်းကျင်မှုပိုင်းနှင့် စွမ်းဆောင်နိုင်ရည်တို့အား တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ခြင်း								
လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ ဦးတည်ချက်	ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းစဉ်များ	ဦးစားပေး ၁=မြင့် ၂=လတ် ၃=နိမ့်	အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူများ	ဦးတည်သောအတိုင်းအတာ	ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဌာန/အဖွဲ့အစည်း	အထောက်အပံ့အကူပေးမည့်ဌာန/အဖွဲ့အစည်း	လက်ရှိစီမံကိန်းများနှင့် ရရှိလာနိုင်ရေးရှိသည့် အထောက်အပံ့များ	ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (အမေရိကန်ဒေါ်လာ)
၂-၁ FD ၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာသင်တန်းအစီအစဉ်များနှင့် MTE၏သင်တန်းအစီအစဉ်များအား ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ ဆီသို့တိုးချဲ့ပို့ချခြင်း	၂.၁.၁ သစ်တောထိန်းသိမ်းရေး သင်တန်းအစီအစဉ်များအား ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများဆီသို့ တိုးချဲ့ပို့ချရမည်။ တစ်ကြိမ်လျှင် သင်တန်းသား (၂၅) ဦးပါဝင်ရမည်။	၁	ပုဂ္ဂလိကလုပ်ဆောင်သူများ/MTMA	- ပုံမှန် သင်တန်းအစီအစဉ်များ တစ်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ် ပြုလုပ်ရမည်။	MoECF	MTMA	လက်ရှိဆောင်ရွက်နေသော လည်းမလုပ်ဆောင်သည့် အပြင်ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍဆီသို့ မရောက်ရှိ	၁၅၀၀၀၀
၂-၂ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအသိပညာနှင့်နည်းပညာတို့	၂.၂.၁ ကုန်ပစ္စည်း အသေးစိတ်ဖော်ပြချက်နှင့် ဈေးကွက်ထိုးဖောက်ရေးဆိုင်ရာ သင်တန်းအစီအစဉ်	၂	ပုဂ္ဂလိကလုပ်ဆောင်သူ	- ပုံမှန် သင်တန်းအစီအစဉ်များ တစ်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ် ပြုလုပ်ရမည်။	MoECF	MTMA	တည်ရှိသော်လည်းမလုပ်ဆောင်သည့် အပြင် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍဆီသို့ မရောက်ရှိ	၁၅၀ ၀၀၀

၁၀၉

<p>အား လက်ဆင့်ကမ်းရန် MTMA နည်းပညာဆိုင်ရာ သင်တန်း အစီအစဉ်များ ဖော်ထုတ်ရန်။</p>	<p>များအား ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအတွက် ဖော်ထုတ်ပေးပြီး တစ်ကြိမ်လျှင် သင်တန်းသား (၂၅)ဦးပါဝင်ရမည်။</p> <p>၂.၂.၂ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအတွက် တန်ဖိုးဖြင့်သစ် ဖတ်သော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများအတွက် သင်တန်း အစီအစဉ်များ ဖော်ထုတ်ရန်။ တစ်ကြိမ်လျှင် သင်တန်း သား (၂၅)ဦးပါဝင်ရမည်။</p>	<p>၂</p>	<p>များ/MTMA</p> <p>ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူ များ/MTMA</p>	<p>- ပုံမှန် သင်တန်းအစီအစဉ်များ တစ်နှစ်လျှင် နှစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ရမည်။</p>	<p>MTMA</p>	<p>MTE ၊ CVT (သို့) CBI (သို့) MoL</p>	<p>(ဆွစ်ဇာလန်) က ထောက်ပံ့ပေး</p> <p>၅၅ ၀၀၀</p>
<p>၂.၃ စက်ရုံများအားစွမ်းအား မြှင့်တင်ရန်နည်းပညာ အထောက်အပံ့ပေးခြင်း။</p>	<p>၂.၂.၃ ကုန်ပစ္စည်း ဒီဇိုင်းဆိုင်ရာ သင်တန်းများနှင့် သစ်ပုံဖော်မှုဆိုင်ရာသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ရန်။(ပါဝင်တက် ရောက်သူ ၂၅ ဦး)။</p>	<p>၂</p>	<p>ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူ များ/MTMA</p>	<p>- ပုံမှန် သင်တန်းအစီအစဉ်များ တစ်နှစ်လျှင် နှစ်ကြိမ် ပြုလုပ်ရမည်။</p>	<p>MTMA</p>	<p>MTE ၊ CVT (သို့) CBI (သို့) MoL</p>	<p>၅၅ ၀၀၀</p>
<p>၂.၃ စက်ရုံများအားစွမ်းအား မြှင့်တင်ရန်နည်းပညာ အထောက်အပံ့ပေးခြင်း။</p>	<p>၂.၃.၁ အောက်ဖော်ပြပါ အခန်းကဏ္ဍများအတွက် နီးနောလေယံပွဲများနှင့်အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ် -</p> <ul style="list-style-type: none"> - ခုတ်လှဲခြင်းနှင့်ထုတ်လုပ်ခြင်း နည်းပညာများ - ဈေးနှုန်းတန်ဖိုးကွင်းဆက် ဖော်ထုတ်ခြင်း - တန်ဖိုးဖြင့်တင်ခြင်း - ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး - ဈေးကွက်ထိုးဖောက်ခြင်း <p>-အရည်အသွေးမြှင့်တင်မှုနှင့် ဈေးကွက်ထိတွေ့နိုင်မှု လိုအပ်ချက်များနှင့် အခြားအရာများ (အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ/နီးနောလေယံပွဲများ တစ်နှစ်လျှင် ၆ ကြိမ်ပြုလုပ်ရမည်)။</p>	<p>၂</p>	<p>ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူ များ/MTMA</p>	<p>- သတ်မှတ်တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ဖော်ထုတ်ရန်။</p> <p>- သင်တန်းဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်ရန်</p> <p>- ဆောင်ရွက်သူများက လုပ်ငန်းစဉ်အသစ် များကျင့်သုံးရန်။</p>	<p>MTMA</p>	<p>MoECF ၊ UMFCCI</p>	<p>လက်ရှိအချိန် တွင် လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်မှုရှိ</p> <p>၂၅၀ ၀၀၀</p>

၁၁၀

	<p>၂.၃.၂ သစ်တောလုပ်ငန်း ဒီဂရီနှင့်စက်ယန္တရားများ ဆိုင်ရာ လက်တွေ့ကျသည့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း သင်တန်းများ ဖော်ထုတ်ရမည်။</p>	<p>၂</p>	<p>ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူ များ/MTMA</p>	<p>- သတ်မှတ်တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ဖော်ထုတ်ရမည်။ - သင်တန်းဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်ရမည်။ - ဆောင်ရွက်သူများက လုပ်ငန်းစဉ်အသစ် များ ကျင့်သုံးရမည်။</p>	<p>MTMA</p>	<p>MoECF ၊ UMFCCI</p>	<p>၁၅၀ ၀၀၀</p>
	<p>၂.၃.၃ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုဆိုင်ရာကိစ္စများ (လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘဏ္ဍာရေးထောက်ပံ့မှု၊ စီမံ ခန့်ခွဲရေး၊ ဈေးကွက်ထိုးဖောက်ရေး အစရှိသည်) နှင့် ပတ်သက်ပြီး လက်တွေ့ကျသည့် အသက်မွေးဝမ်း ကြောင်းဆိုင်ရာ သင်တန်းအစီအစဉ်များ ဖော်ထုတ် ရမည်။</p>	<p>၂</p>	<p>ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူ များ/MTMA</p>	<p>- သတ်မှတ်တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ဖော်ထုတ် - သင်တန်းဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ် - ဆောင်ရွက်သူများက လုပ်ငန်းစဉ်အသစ် များ ကျင့်သုံး</p>	<p>MTMA</p>	<p>MoECF ၊ UMFCCI</p>	<p>၁၀၀ ၀၀၀</p>
<p>၂.၄ MoLESS ၏ အသက်မွေး ဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ သင်တန်းများကို ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍဆီသို့ တိုးချဲ့ ပို့ချရန်။</p>	<p>၂.၄.၁ ဂဟေ၊ လက်သမား၊ ကြမ်းခင်း၊ စိန်ပြုလုပ်ခြင်း အစရှိသည့် သင်တန်းအစီအစဉ်များအား တိုးချဲ့ပြီး ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍမှ သင်တန်းတက်ရောက်သူ အရေ အတွက်အား တိုးမြှင့်ရန်။</p>	<p>၂</p>	<p>ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူ များ/MTMA</p>	<p>- ပုံမှန် သင်တန်းအစီအစဉ်များ တစ်နှစ်လျှင် နှစ်ကြိမ် ပြုလုပ်ရမည်။</p>	<p>MoL</p>	<p>MTMA</p>	<p>၁၀၀ ၀၀၀</p>
	<p>၂.၄.၂ ပို့ချမှုများတွင် ပိုမိုအောင်မြင်သည့် နည်းပညာ အား မိတ်ဆက်ပေးရန်နှင့် အသိပညာလေ့လာမှု ပြုလုပ် နိုင်ရန် ဒေသခံအဖွဲ့အစည်းများ အားသင်တန်းများပို့ချ။</p>	<p>၂</p>	<p>ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူ များ/MTMA</p>	<p>- ပုံမှန် သင်တန်းအစီအစဉ်များ တစ်နှစ်လျှင် နှစ်ကြိမ် ပြုလုပ်ရမည်။</p>	<p>MoL</p>	<p>MTMA</p>	<p>၁၀၀ ၀၀၀</p>

၁၁၁

<p>၂.၅ အလားအလာရှိသည့် ကျောင်းသားများအား ပြည်ပ သင်တန်း များကို တက်ရောက် ရန် အားပေးခြင်းဖြင့် အဆင့် မြှင့်တင်ရန် လုပ်သားများ ဝေါ်ထွက်လာရန် ပံ့ပိုးဆောင် ရွက်ခြင်း။</p>	<p>၂.၅.၁ ကဏ္ဍအတွင်း ဈေးကွက်ထိုးဖောက်ရေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ကျောင်းသား ၁၀ ဦးအား ပညာ သင်ဆောင်ပေးခြင်းဖြင့် ကျောင်းထွက်ပေးရန်။</p>	<p>၃</p>	<p>ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူ များ/MTMA</p>	<p>- ပညာသင်ဆောင်ပေးခြင်းဖြင့် ဖော်ထုတ်ရမည်။ - နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ရမည်။ - ဝန်ထမ်းများအား သင်တန်းပို့ချရမည်။</p>	<p>ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာန</p>	<p>MTMA ၊ MoECF ၊ UMFCCI</p>	<p>၇၅ ၀၀၀</p>
<p>၂.၅.၂ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုဆိုင်ရာ (လုပ်ငန်းစဉ် ခြင်း၊ ဘဏ္ဍာရေး၊ စီမံခန့်ခွဲမှု၊ ဈေးကွက်ထိုး ဖောက်ခြင်း အစရှိသည်တို့) မှ ကျောင်းသား ၁၀ ဦး အား ပညာ သင်ဆောင်ပေးခြင်းဖြင့် ရန်။</p>	<p>၃</p>	<p>ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူ များ/MTMA</p>	<p>- ပညာသင်ဆောင်ပေးခြင်းဖြင့် ဖော်ထုတ်ရမည်။ - နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ရမည်။ - ဝန်ထမ်းများအား သင်တန်းပို့ချရမည်။</p>	<p>ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာန</p>	<p>MTMA ၊ MoECF ၊ UMFCCI</p>	<p>၇၅ ၀၀၀</p>	
<p>၂.၆ သစ်တောထွက် ပစ္စည်းများကဏ္ဍ၏ ထောက်ပံ့ ရေးအဖွဲ့အစည်းများအား ပိုမို အားကောင်းလာအောင် ပြုလုပ်ခြင်း။</p>	<p>၃</p>	<p>ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူ များ/MTMA</p>	<p>- ပညာသင်ဆောင်ပေးခြင်းဖြင့် ဖော်ထုတ်ရမည်။ - နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ရမည်။ - ဝန်ထမ်းများအား သင်တန်းပို့ချရမည်။</p>	<p>ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာန</p>	<p>MTMA ၊ MoECF ၊ UMFCCI</p>	<p>၇၅ ၀၀၀</p>	
<p>၂.၆ သစ်တောထွက် ပစ္စည်းများကဏ္ဍ၏ ထောက်ပံ့ ရေးအဖွဲ့အစည်းများအား ပိုမို အားကောင်းလာအောင် ပြုလုပ်ခြင်း။</p>	<p>၁</p>	<p>ကုမ္ပဏီများ၏ ဝင်ငွေစီးဆင်းမှု ကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်စေရန်။</p>	<p>- ကုမ္ပဏီများ၏ ဝင်ငွေစီးဆင်းမှု ကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်စေရန်။ - ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု တိုးမြှင့်မှုများ တွန်းအား ပေးရန်။</p>	<p>MTMA</p>	<p>မြန်မာ့သက်များ အသင်း ၊ MoFR ၊ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဗဟိုဘဏ် ၊ MoECF ၊ MoC</p>	<p>၃၀၀ ၀၀၀</p>	

၁၁၂

<p>သိရှိလာအောင်ပြုလုပ်ပြီး ပုဂ္ဂလိကဆောင်ရွက်သူများအတွက် ကုန်စည်များတိုးတက်မှုဆီသို့ ဦးတည်လုပ်ကိုင်။</p>	<p>၂.၆.၂ သမဝါယမများ ထူထောင်ခြင်းကို အားပေးခြင်း ဖက်စပ်အစုစပ်လုပ်ငန်းများ၊ အသိတရား ဖလှယ် ခြင်း ကိုဖြည့်ဆည်းပေးရန် လုပ်ငန်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများနှင့် နားလည်မှုစာချုပ်များပြုလုပ်ရန်၊ ပူးပေါင်းထုတ်လုပ် မှုအား မြှင့်တင်၊ သစ်တောထွက် ပစ္စည်းများ ဈေးကွက် ထိုးဖောက်ခြင်းအား မြှင့်တင်ရန်။</p>	<p>၂</p>	<p>ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူများ</p>	<p>- စုပေါင်းထုတ်လုပ်မှုအား မြှင့်တင်ခြင်း သို့မဟုတ် မြန်မာကုမ္ပဏီများက ထုတ်ကုန်များအား ဈေးကွက်အတွင်းသို့ ထိုးဖောက်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း</p>	<p>MTMA UMFCCI၊ MoC</p>	<p>၂၀၀ ၀၀၀</p>
<p>၂.၆.၃ ကဏ္ဍ၏ အလုံ့ဖွဲ့စည်းမှုဆိုင်ရာနှင့် လုပ်ဆောင်သူများ၏အကျိုးအမြတ် ကိုယ်စားပြုခံရ ခြင်း ပိုမိုကောင်းမွန်လာရန် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သည့် အဆင့်တွင် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ကဏ္ဍ အတွက် ဖက်ဒရေရှင်းထူထောင်ခြင်း။</p>	<p>၁</p>	<p>ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူများ</p>	<p>- ကဏ္ဍ၏ ဖွဲ့စည်းပုံအား ပိုမိုကောင်းမွန် လာအောင် ပြုလုပ်ခြင်း - အစိုးရ၏မူဝါဒများအပေါ် လွှမ်းမိုးမှုများ ပိုမိုအားကောင်းလာရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း</p>	<p>MTMA စီမံကိန်းဌာန I MoECF</p>	<p>၂၀၀ ၀၀၀</p>	

မဟာဗျူဟာ ဦးတည်ချက် ၃ - သစ်တောကာလှူ၏ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲမှုအားတိုးမြှင့်အောင်ပြုလုပ်ခြင်း

လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ ဦးတည်ချက်	ဦးတမ်းပေး ၁=မြင့် ၂=လတ် ၃=နိမ့်	အကျိုးခံစားခွင့်ရှိ သူများ	ဦးတည်သောအတိုင်းအတာ	ဦးဆောင် အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဌာန/အဖွဲ့အစည်း	အထောက်အကူပေးမည့်ဌာန/အဖွဲ့အစည်း	လက်ရှိခွဲကော်မရှာဖွေရန်နှင့် နိုင်ငံခြားနိုင်ငံ အထောက်အပံ့များ	ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (အမေရိကန်ဒေါ်လာ)
၃.၁ သစ်ထုတ်လုပ် ရောင်းဝယ်မှု အဖွဲ့အစည်း တာရှားခံစားမှု၊ မဝင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ပိုမို နားလည်သဘောပေါက်အောင် ဆောင်ရွက်ရန်။	၁	- စက်ရုံများ - သစ်တော သယံဇာတများ ရေရှည်တည်တံ့ ခိုင်မြဲမှု - အများပြည်သူ အမြင်	- နီးကြားမှုဖော်ထုတ်ရေးလုပ်ငန်းများ - တရားမဝင်သစ်ခုတ်လုပ်ခြင်းအား လျော့ပါးစေခြင်း - ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်မှု - ဈေးကွက် အာမခံရှိမှု	- MTE - FD	- MTMA I - ဒေသခံ အာဏာပိုင်များပြည်တွင်း နှင့် နိုင်ငံတကာ NGO များ၊ ရပ်ရွာ လူထု အခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ	စနစ်တကျ မဟုတ်သော်လည်း FD ဖော်ပြချက်များရှိ	၂၀၀ ၀၀၀
၃.၁.၂ ပြင်ပဒေ ချိုးဖောက်သူများအား တရားမဝင်စားရင်း ထည့်သွင်းခြင်းနှင့် ပြင်ပဒေ ချိုးဖောက်သူများအား ပြစ်ဒဏ်ပေးနိုင်ရန် ကျင့်သုံးနိုင်သည့် အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများကို MTMA အနေဖြင့် လက်တွေ့သုံးသပ်စေခြင်း	၁	- စက်ရုံများ - သစ်တော သယံဇာတများ ရေရှည်တည်တံ့ ခိုင်မြဲမှု	- MTMA အဖွဲ့ဝင်များ (နှင့် အဖွဲ့ဝင် မဟုတ်သူများ) ၏ လုပ်နိုင်စွမ်းရည်အား အစီရင်ခံခြင်းနှင့် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း၊ စိစစ်ထိန်းကျောင်းခြင်း - MTMA က Black Listing စနစ်ကို ကျင့်သုံးခြင်း	MTMA	FD		၁၀၀ ၀၀၀
၃.၁.၃ တရားမဝင်သစ်များအား အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံ များတွင် လက်ခံနေခြင်းကို ဆန့်ကျင်ရန် ၎င်းနိုင်ငံများတွင် သစ်တောများအပေါ် တာဝန်ရှိသည့် ဝန်ကြီးဌာနများနှင့်	၁	- စက်ရုံများ - သစ်တော သယံဇာတများ	- တရားမဝင် သစ်ကုန်သွယ်မှုအား နယ်စပ်တွင် ပိုမိုပြုလုပ်လာခြင်း - အခြားနိုင်ငံများမှ အကောက်ခွန်	MoECF	MTMA I အကောက်ခွန်၊ UMFCCI I	မလုံလောက်မှု	၄၀၀ ၀၀၀

	တွေ့ ဆုံမှုများပြုလုပ်ပြီး သစ်ကုန်သွယ်မှုအား ပပျောက်သွားရန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။	၀	ရေရှည်တည်တံ့ ခိုင်မြဲမှု	အာဏာပိုင်များနှင့် ပုံမှန်ဆက်သွယ်ခြင်း	- MTE - FD	MoC	၅၀၀ ၀၀၀
၃.၂ တရားမဝင်သစ် ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ကုန်သွယ်မှု အား တိုက်ဖျက်ရန် ရည်ရွယ်သည့် ဥပဒေနှင့် စည်းမျဉ်းများ ရေးဆွဲရန်	၃.၂.၁ သစ်တောသယံဇာတများအား ကာကွယ်ရန် စနစ်တကျစုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းနှင့် ကြပ်မတ်ခြင်း၊ နယ်စပ် ထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့် ပိတ်ဆို့မှုများ ပြုလုပ်ခြင်း စသည်တို့ကို ပိုမိုပြုလုပ်ခြင်းပါဝင်သည့် ဥပဒေထိန်းသိမ်းကြပ် မတ်ရေး အရာရှိများ၏ ဆောင်ရွက်မှုများ အရှိန်အဟုန် မြှင့်တင်ခြင်း။	၀	- ဥပဒေ ထိန်း သိမ်းကြပ်မတ် ရေး အေဂျင်စီများ - သစ်လုပ်ငန်း စက်ရုံများ	- ဆုများ ရှိမြှင့်ခြင်း - ဥပဒေအရ ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း		- ရှေ့နု၊ - ဒေသခံ အာဏာပိုင်များ၊ - အကောက်ခွန် Obile team(MOC)၊ MTMA၊ ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာNGO များ၊ ရပ်ရွာလူထု အခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ	FD ၏ပုံမှန်ဆောင် ရွက်မှုများ၊ ရရှိသည့် သတင်း အချက်အလက် အပေါ် မူတည်၍ ဆောင်ရွက်သည့် အထူးစစ်ဆင်ရေး များ
၃.၂.၂ သစ်မြန်မူး၊ သစ်ကုန်လုပ်ငန်းလုပ်ငန်းများအတွင်း အသုံးပြု သည့် သစ်များ အစရှိသည်တို့တွင် တရားမဝင်သစ် များ အသုံးပြုခြင်းကို ထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း။	၃.၂.၂ သစ်မြန်မူး၊ သစ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့် ကုန်လောင်ရုံများ၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းနှင့်အတွင်း အသုံးပြု သည့် သစ်များ အစရှိသည်တို့တွင် တရားမဝင်သစ် များ အသုံးပြုခြင်းကို ထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း။	၂	အစိုးရနှင့် ပြည်သူများ	- စာရွက်စာတမ်းများ ပြည့်စုံလုံလောက်မှု	- MTE - FD	ပုဂ္ဂလိက သစ်စက်ရုံများ အဖွဲ့အစည်းများ	လုံလောက်ခြင်း မရှိပါ
၃.၂.၃ စီမံအုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များအား အောင်မြင် ထိရောက်အောင် ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ဖွင့်လင်း မြှင့်သာမှု ပိုမိုကောင်းမွန်လာအောင် ပြုလုပ် ခြင်းတို့ဖြင့်	၃.၂.၃ စီမံအုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များအား ရှိရင်း အောင်မြင် ထိရောက်အောင် ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ဖွင့်လင်း မြှင့်သာမှု ပိုမိုကောင်းမွန်လာအောင် ပြုလုပ် ခြင်းတို့ဖြင့်	၀	-စက်ရုံများ	- ဈေးကွက်အတွင်း တရားဝင်နှင့် ထောက်ခံချက်ရရှိပြီးသော သစ်များပါဝင်မှု မြှင့်တက်အောင် ပြုလုပ်ခြင်း	MoECF	MTMA၊ MFCC၊ အကောက်ခွန်၊	၁၅၀ ၀၀၀

၁၁၅

	ပို့ကုန်လိုင်စင်များ ချပေးခြင်းနှင့် ယတ်သက်ပြီး ပိုမိုကောင်းမွန်သည့်စနစ် ထားရှိခြင်း။	ပိုမို	ပိုမို	ပိုမို									
၃.၂ ယတ်ဝန်ကိုင် ရေရှည် တည်တံ့နိုင်ခြင်းအပေါ် အခြေခံ၍ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းအား စစ်ဆေးပြီးနောက် ထပ်မံစစ်ဆေးခြင်းအား	၃.၂.၁ ခိုင်မာသည့်စာချုပ်များ၊ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းနှင့် ကြာမြင့်စွာရှိပြီး ဖြည့်စည်းထားသည့် ပိတ်ဆို့မှုများဖြင့် ခုတ်လှဲသူများအပေါ် ထိန်းချုပ်မှု မြှင့်တင်ခြင်း။	၁	- စက်ရုံများ - သစ်တော သယံဇာတများ ရေရှည်တည်တံ့ နိုင်ခြင်း	- တည်ရှိနေသော စာချုပ်များ - လုပ်နိုင်စွမ်းရည် စောင့်ကြည့်လေ့လာမှု စနစ် ထားရှိခြင်း - ပိတ်ဆို့မှုများ ထားရှိခြင်းနှင့် အသုံးချခြင်း	- MTE - FD	MTMA	MTE နှင့် FD တို့၏ ပုံနှိပ်ဆောင်ရွက်မှု များ ရှိ	၁၅၀ ၀၀၀					
၃.၃ ယတ်ဝန်ကိုင် ရေရှည် တည်တံ့နိုင်ခြင်းအပေါ် အခြေခံ၍ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းအား စစ်ဆေးပြီးနောက် ထပ်မံစစ်ဆေးခြင်းအား	၃.၃.၁ ပုဂ္ဂလိကစိုက်ခင်းများ တိုးချဲ့ခြင်း ဖြစ်နိုင်ခြေ အား လေ့လာခြင်း။ မူဝါဒလေ့လာမှု၏လေ့လာစေ့အပေါ် အခြေခံ၍ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းအား အထောက်အပံ့ပေးခြင်း။	၁	ပုဂ္ဂလိက စိုက်ခင်း လုပ်ဆောင်သူ များ/နိုင်ငံတော်/ ရပ်ရွာလူထု စိုက်ခင်း	- စိုက်ခင်းများ၏အရွယ်အစား ကြီးလာ စေရန်	MoECF	MTMA ၊ UMFCCI ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူများ	ဆောင်ရွက်နေ သော်လည်း အကန့်အသတ်ရှိပြီး ကန့်သတ်မှု များသည်	၁၀၀ ၀၀၀					
၃.၃.၂ ရပ်ရွာလူထု အခြေပြုသည့် သစ်တောအား တိုးချဲ့ရန်အတွက်ရပ်ရွာလူထုနှင့် ထိတွေ့ရန် နည်းလမ်း များ လေ့လာ။ အားကောင်းသည့် ရပ်ရွာလူထုအခြေပြု ထိတွေ့မှုများ ဖြစ်နိုင်ခြေအားစစ်ဆေးသော်လည်း ရေ၊ မြေ၊ စမ်းသပ်မှုတစ်ခု ပြုလုပ်ရန်။	၃.၃.၂ ရပ်ရွာလူထု အခြေပြုသည့် သစ်တောအား တိုးချဲ့ရန်အတွက်ရပ်ရွာလူထုနှင့် ထိတွေ့ရန် နည်းလမ်း များ လေ့လာ။ အားကောင်းသည့် ရပ်ရွာလူထုအခြေပြု ထိတွေ့မှုများ ဖြစ်နိုင်ခြေအားစစ်ဆေးသော်လည်း ရေ၊ မြေ၊ စမ်းသပ်မှုတစ်ခု ပြုလုပ်ရန်။	၁	ပုဂ္ဂလိက စိုက်ခင်း လုပ်ဆောင်သူ များ/နိုင်ငံတော် /ရပ်ရွာလူထု စိုက်ခင်း	- ရေ၊ မြေစမ်းသပ်မှုမှ ရလဒ်များရရှိခြင်း	MoECF	MTMA ၊ UMFCCI ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူများ	ဆောင်ရွက်နေ သော်လည်း အကန့်အသတ်ရှိ ပြီး ကန့်သတ် မှု များသည်	၁၅၀ ၀၀၀					

၁၁၆

	<p>၃.၃.၃ သစ်တောများ ကာကွယ်ရန်နှင့်တိုးချဲ့ရန် ဖွံ့ဖြိုးရေး အားပေးမှု ဆောင်ရွက်ချက်များ။</p>	<p>၁</p>	<p>ပုဂ္ဂလိက စိုက်ခင်းလုပ်ဆောင်သူ များ/ နိုင်ငံတော်/ ရပ်ရွာလူထုပိုက်ခင်း</p>	<p>- အားပေးမှုဆောင်ရွက်ချက်များ ရရှိစေခြင်း</p>	<p>MoECF</p>	<p>MTMA I UMFCFI ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူများ</p>	<p>၁၀၀ ၀၀၀</p>
<p>၃.၄ ကျေးလက်ရပ်ရွာ လူထု၏ အကျိုးအမြတ် အား ကာကွယ်ရန် သစ်လောင်စာ အစား ထိုး မှုများအား ဖြည့်တင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။</p>	<p>၃.၄.၁ သစ်လောင်စာ ထုတ်လုပ်မှုအတွက် ခွဲတမ်း ဓနစ်အား ကျင့်သုံးပြီး ကျေးလက်ရပ်ရွာလူထုအတွက် အိမ်ထောင်စုအတွင်း အသုံးပြုရန် အခြား အစားထိုး လောင်စာများ ဖြည့်တည်းပေးခြင်း။ ယင်းကို ရပ်ရွာအခြေပြု သစ်တောအရင်းအမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှု မှုဆောင်အောက်တွင်သာဆောင်ရွက်နိုင်သည်</p>	<p>၁</p>	<p>ရပ်ရွာလူထုများ</p>	<p>- စွမ်းအင်အတွက် သစ်အသုံးပြုခြင်းအား လျော့ချရမည် - အစားထိုးလောင်စာအား ပိုမိုအသုံးပြုရန် တိုးချဲ့ ရမည်</p>	<p>MoECF</p>	<p>MTMA I ဒေသခံအစိုးရ</p>	<p>၃၀၀ ၀၀၀</p>
	<p>၃.၄.၂ ပြန်လည်အသုံးပြုနိုင်သည့်စွမ်းအင်အတွက် အစားထိုးအစီအစဉ်များ (အစိမ်းရောင်စွမ်းအင်အတွက် ထောက်ပံ့မှုများ၏အကျိုးသက်ရောက်မှုအား လေ့လာခြင်းအပါအဝင်) ပြောင်းလဲအသုံးပြုသူများ အတွက် မက်လုံးပေးအစီအစဉ်များနှင့် ဖြစ်နိုင်ခြေ လေ့လာမှု တစ်ခု ပြုလုပ်ခြင်း။</p>	<p>၁</p>	<p>ရပ်ရွာလူထုများ၏ သစ်တော သယ်ယာပို့ဆောင်ရေး</p>	<p>- ၎င်းကဲ့သို့သော ဆောင်ရွက်မှုများမှ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် အကျိုးသက်ရောက်မှုများနှင့် အများပြည်သူကဏ္ဍအပေါ် ကျရောက်မည့် ကုန်ကျစရိတ်များအား အသေးစိတ်လေ့လာခြင်း</p>	<p>MoECF</p>	<p>MTMA I ဒေသခံအစိုးရ</p>	<p>၁၀၀ ၀၀၀</p>
	<p>၃.၄.၃ ရှေ့ပြေးစမ်းသပ်မှုများ ဖော်ထုတ်ပြီး သစ်လောင်စာ အစားထိုးမှုဖြင့်တင်ရေးအတွက် စံပြု သရုပ်ပြစင်တာများ ပြုလုပ်ရန်။</p>	<p>၂</p>	<p>ကျေးရွာလူထုများ</p>	<p>- ကျေးလက်ရပ်ရွာလူထု၏ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း</p>	<p>MoECF</p>	<p>MTMA I ဒေသခံအစိုးရ</p>	<p>၆၀၀ ၀၀၀</p>

မဟာဗျူဟာ ဦးတည်ချက် ၄ - နိုင်ငံတကာဈေးကွက်တွင် မြန်မာ့တန်ဖိုးမြှင့်ကုန်ချော့များ၏ ဈေးကွက်ဝေစုအားပိုမိုတိုးတက်ရရှိစေပြီးမြန်မာ့သစ်တော ထွက်ပစ္စည်းများ၏ ကုန်သွယ်မှုနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုအားမြှင့်တင်ခြင်း

၁၁၇

လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ ဦးတည်ချက်	ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းစဉ်များ	ဦးစားပေး ၁=မြင့် ၂=လတ် ၃=နိမ့်	အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူများ	ဦးတည်သောအတိုင်းအတာ	ဦးဆောင်အထည်ဖော်မည့်ဌာန/အဖွဲ့အစည်း	အထောက်အကူပေးမည့်ဌာန/အဖွဲ့အစည်း	လက်ရှိစီမံကိန်းများနှင့် ရရှိလာနိုင်ရေးရှိသည့် အထောက်အပံ့များ	ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (အမေရိကန်ဒေါ်လာ)
<p>၄.၁ တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ် နိုင်ငံတကာ ကုန်များဆိုင်ရာ ဈေးကွက်ထဲ ပိုမိုထောက်ပံ့မှုနှင့် အောင်မြင်မှုရှိရန် (ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုနှင့် ကုန်သွယ်မှု)။</p>	<p>၄.၁.၁ သစ်လုံးများနှင့် အောက်ဖော်ပြပါ ကုန်ပစ္စည်းများ တင်ပို့ခြင်းအား တားမြစ်ချက်ကို ပြုလုပ်ပေးခြင်းနှင့် ကြပ်မတ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ခြင်း ပုံသဏ္ဍာန်မညီညာသည့် သစ်ခွံသားအကြမ်းများ နှင့် အခြားအချော မကိုင်ရသေးသော အစိုးတန်အပူပိုင်း ဒေသ သစ်မာများ တင်ပို့ခြင်းအားလျော့ချခြင်း (Tamalan၊ ဝိတောက်နှင့် သင်းဝင်) -</p> <ul style="list-style-type: none"> - ကျွန်း Boule-cut (ရာနှုန်းပြည့် အကြမ်းထည်) - ကျွန်း Baulks (၉၅% အထိ အကြမ်းထည်) - ကျွန်း Flitches နှင့် ကျွန်းလေးထောင့်ကွက်များ (၇၅% အထိ အကြမ်းထည်) <p>၄.၁.၁ (ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်) ပြည်ပသို့ သစ်လုံးတင်ပို့ခြင်းကို ရပ်ဆိုင်းခဲ့ပြီးနောက် အကြမ်းထည်အဆင့်သာ ခွဲစိတ်ထားသော သစ်ခွံသားများအား ပြည်ပတင်ပို့ခွင့်ထားခြင်း (သို့မဟုတ်) အခွန်နှုန်းထားများ ခွဲခြားသတ်မှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း</p>	<p>၁</p>	<p>အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက</p>	<p>- တန်ဖိုးမြှင့်ကုန်ချော့ ပိုမိုထုတ်လုပ်ခြင်း - အလုပ်အကိုင်များ ပိုမိုဖန်တီးပေးခြင်း - နိုင်ငံခြားငွေဝင်မှု ဖန်တီးပေးခြင်း</p>	<p>MoECF</p>	<p>အကောက်ခွန်၊ MoCI MTMA</p>	<p>အစိုးရသည် သစ်လုံး တင်ပို့ခြင်းကို တားမြစ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်</p>	<p>၂၀၀ ၀၀၀</p>

၁၁၀

	<p>၄.၁.၂ အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍတို့နှင့် ညှိနှိုင်း၍ မြန်မာနိုင်ငံ၏ တင်ပို့မှုတန်းဖိုးအား မြှင့်တင်ရန် (teak flitches, squares, board, planks စသည်) veneer treatment နှင့် mini-decking တို့ကို ဖန်တီးထားပြီး တန်ဖိုးမြင့်ကုန်ချောပစ္စည်းများအတွက် ထုတ်လုပ်မှု မဟာဗျူဟာ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း။</p>	<p>၀</p>	<p>အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက</p>	<p>- တန်ဖိုးမြင့်ကုန်ချော ပိုမိုထုတ်လုပ်ခြင်း - အလုပ်အကိုင်များ ပိုမိုဖန်တီးပေးခြင်း - နိုင်ငံခြားငွေဝင်မှု ဖန်တီးပေးခြင်း</p>	<p>MoECF</p>	<p>အကောက်ခွန်၊ MoC၊ MTMA</p>	<p>၃၀၀ ၀၀၀</p>
	<p>၄.၁.၃ အစိုးရနှင့်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း၍ အခွန်လျှော့ပေါ့ရန် သို့မဟုတ် ရှောင်ရှားရန် လုပ်ဆောင်သူများက အသုံးပြုသော ဈေးနှုန်းလျှော့ပြုခြင်း သို့မဟုတ် လုံးဝ ထိန်းချုပ်၍ တင်ပို့ခြင်းအလေ့အထအား ကိုင်တွယ်ရန် လိုအပ်ခြင်း သစ်တောထွက် ပစ္စည်းများ တင်ပို့နေသူများအတွက် အခွန်ပေးစနစ်အား အသေအချာလေ့လာသုံးသပ်ရန် လိုအပ်လျက်ရှိပြီး ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များ၏ ကိန်းဂဏန်းများအတိုင်းအကျဖော်ပြခြင်းကို အားပေးရန် ဖော်လှယ်ပေးနိုင်ခြေကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း။</p>	<p>၀</p>	<p>အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက</p>	<p>- အခွန်မှ ဝင်ငွေ ပိုရရှိခြင်း - အခွန်ရှောင်ခြင်းဖြင့် ယှဉ်ပြိုင်မှုဆိုင်ရာ မမျှတမှုများအပေါ် ဝေဖန်ခြင်းများ လျော့ကျခြင်း</p>	<p>MoECF</p>	<p>MoFR (အကောက်ခွန်) ၊ MTMA ၊ MoC</p>	<p>၂၅၀ ၀၀၀</p>
	<p>၄.၁.၄ ခန့်မှန်းခြေ တင်ပို့မှုတန်းဖိုးများ၏ တိကျမှုအား ပိုမိုကောင်းမွန်လာရန် (ကုန်သွယ်မှုအား မလိုလားသည့် အနောက်အပျက်များ မဖြစ်ပေါ်စေဘဲ) MoC နှင့် အကောက်ခွန်တို့တွင် လိုအပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအလားအလာအား ဖော်ထုတ်ရန် လေ့လာမှုတစ်ခု ပြုလုပ်ခြင်း။</p>	<p>၀</p>	<p>အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက</p>	<p>- အခွန်မှ ဝင်ငွေ ပိုရရှိခြင်း - အခွန်ရှောင်ခြင်းဖြင့် ယှဉ်ပြိုင်မှုဆိုင်ရာ မမျှတမှုများအပေါ် ဝေဖန်ခြင်းများ လျော့ကျခြင်း</p>	<p>MoC</p>	<p>MoFR (အကောက်ခွန်)</p>	<p>၂၀၀ ၀၀၀</p>
	<p>၄.၁.၅ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမြှင့်တင်ရေး အစီအစဉ်တစ်ခုအား ဒီဇိုင်းရေးဆွဲခြင်း။ ပထမအဆင့်မှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအား ဖော်ထုတ်ခြင်းမှ စည်းမျဉ်းဥပဒေ အသစ်များနှင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ တင်ပြတောင်းဆိုခြင်းအထိ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ကဏ္ဍအတွင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအခင်းအကျင်းအား လေ့လာသုံးသပ်ပြီးရည်ရွယ်သည်မှာ မတည်ရင်းနှီးမှု များနှင့် နည်းမညာအသစ်များရရှိရန်အပြင်အုပ်ချုပ်ရေး၊ ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ တိုးတက်လာရန်</p>	<p>၀</p>	<p>ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ</p>	<p>- ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမြှင့်တင်ခြင်းအပေါ် လေ့လာသုံးသပ်မှု - ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အခြေအနေများတွင် အပြောင်းအလဲများ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း</p>	<p>MTMA</p>	<p>UMFCCI ၊ MoI ၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ကုမ္ပဏီ ညွှန်ကြားမှု ဦးစီးဌာန ၊ MoECF ၊ MoC</p>	<p>၂၀၀ ၀၀၀</p>

၁၁၉

	အတွက် FDI ကဏ္ဍအတွင်းသို့ဝင်လာအောင် ဆွဲဆောင်ရန်ဖြစ်သည်။		ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ	<ul style="list-style-type: none"> - ဖက်စပ်လုပ်ငန်းများ လက်မှတ်ရေးထိုး - ကဏ္ဍအတွင်း FDI အဆင့် မြှင့်တက် - စက်ရုံအသစ်များ၊ အရည်အသွေးမြှင့် ထားသည့်စက်ယန္တရားများနှင့် အဆင့်မြင့်နည်းပညာများ အသုံးပြုစေရန် 	နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန	MoC, MTMA, ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူ များ, MoECF	လက်ရှိ လည်ပတ် နေသော်လည်း ဖော်ထုတ်မှု အား နည်းပြီး မှန်ကန် စွာ ထုထောင်ထား မြင်း မရှိ။	၄၀၀ ၀၀၀
၄.၂ decking board နှင့် သစ်ပိုးလွှာစသော တန်ဖိုးမြှင့်ကုန်များ ပိုမိုထုတ်လုပ် ရန်အတွက် စက်ရုံ စွမ်းအားကို မြှင့်တင် ပေးရန်။	၄.၂.၁ မြန်မာနိုင်ငံ တောင်ပိုင်းနှင့်မြောက်ပိုင်းတွင် ကျန်ရှိနေသေးသော သစ်တောရိုင်းများအတွင်း ဂေဟအခြေပြုရေးသွားလုပ်ငန်း ဖော်ထုတ်ရန်အတွက် ရေ၊ မြေ၊ စမ်းသပ်မှု စီမံကိန်းတစ်ခု ပြုလုပ်သွားရန်။	၁	ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူ များ	<ul style="list-style-type: none"> - ဝင်ငွေရရှိခြင်းနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲစေခြင်းတို့ အပေါ် မူတည်၍ ဂေဟအခြေပြု ခရီးသွားလုပ်ငန်း၏ အလားအလာအား တွက်ချက်ခြင်း - ဂေဟအခြေပြု ခရီးသွားလုပ်ငန်းအတွက် သဘာဝနေရာများ သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း 	တိုတယ်နှင့်ခရီး ဝန်ကြီးဌာန	MoECF	၅၀၀ ၀၀၀	
	၄.၂.၂ decking board veneer များ ပျဉ်ပြားများ၊ အထပ်သား ကဲ့သို့သော တန်ဖိုးမြှင့် သစ်အချောထည် များ ထုတ်လုပ် ခြင်းကို ကဏ္ဍအတွက် ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ ဖော်လုံးများ အပါအဝင် R & D၊ ဈေးကွက်သုတေသန၊ လုပ်နိုင်စွမ်းရည် မြှင့်တင်ရေး ဆောင်ရွက်မှုများနှင့် နည်းပညာအထောက်အပံ့များဖြင့် မြှင့်တင်ရန် ဖြစ်သည်။	၂	ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူ များ	<ul style="list-style-type: none"> - တန်ဖိုးမြှင့်ကုန်ချောများ ပိုမိုထုတ်လုပ် စေခြင်း - ဖွံ့ဖြိုးပြီးဈေးကွက်များ (EU, US, ဂျပန်) အား ထိုးဖောက်မှု မြှင့်တင်ရန် 	MTMA	MoC, MoECF, UMFCCI	၃၀၀ ၀၀၀	
	၄.၂.၃ လွှစာ၊ သစ်အပိုင်းအစများ (အမြီးသတ်ကုန်ချော များမှာ finger joint များ၊ article board များ အစရှိ သည့်ကဲ့သို့ ဖြစ်သည်) အစရှိသော ဘေးထွက်ပစ္စည်းများမှ ကုန်ချောထုတ်လုပ်ခြင်းကို ကဏ္ဍအတွက် ဖွံ့ဖြိုးမှု ဆိုင်ရာ ဖော်လုံးများ အပါအဝင် R & D၊ ဈေးကွက် သုတေသန၊ လုပ်နိုင်စွမ်းရည် မြှင့်တင်ရေး ဆောင်ရွက်မှု များနှင့် နည်းပညာအထောက် အပံ့များဖြင့် တန်ဖိုးမြှင့်	၂	ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူ များ	<ul style="list-style-type: none"> - တန်ဖိုးမြှင့်ကုန်ချောများ ပိုမိုထုတ်လုပ်စေခြင်း - ဖွံ့ဖြိုးပြီးဈေးကွက်များ (EU, US, ဂျပန်) အား ထိုးဖောက်မှု မြှင့်တင်ရန် 	MTMA	MoC, MoECF, UMFCCI	၃၀၀ ၀၀၀	

၁၂၀

	ထုတ်ကုန်များ၏ ထုတ်လုပ်မှုကို မြှင့်တင်ရန် ဖြစ်သည်။	J	ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူများ	- တန်ဖိုးမြှင့်တင်မှုများ ပိုမိုထုတ်လုပ် - ဖွံ့ဖြိုးပြီးဈေးကွက်များ (EU, US, ဂျပန်) အား ထိုးဖောက်မှု မြှင့်တင်	MTMA	MoC, MoECF, UMFCCI		၃၀၀ ၀၀၀
၄-၃ မြန်မာ့သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများအား မြှင့်တင်ခြင်း။	၄-၂-၁ ကဏ္ဍအတွက် branding မဟာဗျူဟာရေးဆွဲခြင်းဖြင့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများဆိုင်ရာ branding အသစ်အား လေ့လာဖော်ထုတ်ရန်နှင့် အမျိုးသားထုတ်ကုန်များ၏ အသွင်အပြင်အား မြှင့်တင်ရန် "မြန်မာ brand" တစ်ခု ဖော်ထုတ်ခြင်း။	၁	MTMA	- ၁ နှစ်လျှင် branding စည်းရုံးမှုတစ်ခု ပြုလုပ်ခြင်း	MTMA	MoC, UMFCCI		၂၅၀ ၀၀၀
	၄-၃-၂ brand အား အသုံးပြုသူများအတွက် အရည်အသွေး လိုအပ်ချက်များနှင့် ထိန်းချုပ်မှု စနစ်များ ချမှတ်ခြင်းဖြင့် brand အား ထိရောက်စွာ စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန်နှင့် အရည်အသွေးအား ထိန်းချုပ်နိုင်ရန်။	၁	UMFCCI	- အရည်အသွေး ထိန်းချုပ်မှုစနစ်	UMFCCI	MoC, MTMA		၁၅၀ ၀၀၀
	၄-၃-၃ ဈေးကွက်အခွင့်အလမ်းများနှင့် ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်များအား ထိရောက်စွာ စုစည်းနိုင်ရန်နှင့် မြန်မာ့ပေးနိုင်ရန်အတွက် စီးပွားရေးကိုယ်စားလှယ်များအား လိုအပ်သည့်သင်တန်းများ ပို့ချပေးရန်အပြင် အမှန်တကယ်သုံးသူဆီသို့ ထိုးဖောက်နိုင်ရန် အမျိုးသားထုတ်ကုန်များအား ထိရောက်သည့်နည်းဖြင့် မြှင့်တင်သွားရန်။ ၎င်းစီးပွားရေးကိုယ်စားလှယ်များအား ပိုမိုထိရောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက် မဟာဗျူဟာ ဖော်ထုတ်သွားရန်။	၁	ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူများ	- သင်တန်းပို့ချပေးထားသည့် စီးပွားရေး ကိုယ်စားလှယ်များ - အဓိကဈေးကွက်များ (EU, US, ဂျပန်) တွင် မြန်မာသစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ပိုမို မြှင့်တင်ခြင်း - မြန်မာ brand နှင့်ထုတ်ကုန်များအပေါ် ပိုမိုသိရှိနိုးကြားစေခြင်း	နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန	MoC, MoEC, MTMA, ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူ များ	ဤအတွက် စီမံကိန်းရေးဆွဲ လျှောက်ရှိ	၁၀၀ ၀၀၀

၁၂၁

	<p>၄.၃.၄မှူးတွဲကုန်ကျစရိတ် မျှန်ခြင်းအစီအစဉ်ဖြင့် ပြည်ပ အလားအလာရှိသည့်ဈေးကွက်များထံသို့ မြန်မာ ကုန်သွယ်ရေးကိုယ်စားလှယ်များ ပုံမှန်စေလွှတ်ခြင်းအား စီစဉ်ပါ။</p>	<p>၂</p>	<p>ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူ များ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ကုန်သွယ်ရေးကိုယ်စားလှယ်များတွင် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍက ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း - ဈေးကွက်အသစ်များနှင့်လယ်ယာသူများ ဖော်ထုတ်ခြင်း - တပ်ပို့မှုများ မြှင့်တင်ခြင်း 	<p>MTMA</p>	<p>MOC I နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန I မြန်မာ့ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်၊ MoECF, JMFCCL ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်သူ များ</p>	<p>လက်ရှိ လည်ပတ် နေသော်လည်း ပိုမိုအားပြည့်ရန် နှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု ပိုမိုကောင်းမွန်ရန် လိုအပ်</p>	<p>၃၀၀ ၀၀၀</p>
--	--	----------	----------------------------------	---	-------------	--	---	----------------

နောက်ဆက်တွဲ ၁ - ဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ရွေးချယ်စရာနည်းလမ်းများ - ထုတ်ကုန်အခြေခံသည့် လေ့လာသုံးသပ်ချက်

အသုံးပြုသည့်နည်းပညာဆိုင်ရာမှတ်ချက်

ဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးမှု ရွေးချယ်စရာနည်းလမ်း ပုံဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ITC က အသုံးပြုသည့် ချဉ်းကပ်ပုံမှာ အောက်ဖော်ပြပါ ပိုင်းခြားစိတ်ဖြာမှုဆိုင်ရာ အစိတ်အပိုင်းအချို့အပေါ် အမှီပြုသည် -

- ကမ္ဘာ့တင်သွင်းမှုများအတွင်း ပစ်မှတ်ထားသည့် ဈေးကွက်ရှိ ဈေးကွက်ဝေစု (က)
- ၂၀၀၈ နှင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်များအကြား အချောထည်တင်သွင်းသုံးစွဲသည့်နိုင်ငံတို့၏ တန်ဖိုးအလိုက် နှစ်စဉ် တိုးတက်နှုန်း (ခ)
- အချောထည်ကုန်စည်တစ်ခုအတွက် ထုတ်လုပ်သည့်နိုင်ငံများ စုစည်းမှု (ဂ) နှင့်
- နိုင်ငံမှကျင့်သုံးသည့် ပျမ်းမျှသွင်းကုန်အခွန် ခန့်မှန်းချက် (ဃ)။

ထုတ်ကုန်တစ်ခုချင်းစီအတွက် ITC ၏ TradeMap tool တွင် အစီရင်ခံထားသော အဓိကတင်သွင်းသူများ နှင့်စပ်လျဉ်းပြီး အကျိုးသက်ရောက်သူများနှင့်ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်မှုအတွင်း ရရှိသည့်ဖော်ထုတ်ချက်များအပေါ် အခြေခံပြီး အဓိကဈေးကွက် ၉ ခုမှ ၁၈ ခုအထိ ဖော်ထုတ်ပြီး ပိုင်းခြားစိတ်ဖြာမှုများ ပြုလုပ်သည်။

အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုစီအတွက် တန်ဖိုး ၀ မှ ၁ အထိ ရမှတ်များ တွက်ချက်သတ်မှတ်ပြီး၊ အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုတွင် စွမ်းဆောင်မှုအမြင့်ဆုံးနိုင်ငံအတွက် ရမှတ် ၁ ပေးသည် (အညံ့ဆုံး စွမ်းဆောင်မှုကို ရမှတ် ၀ ပေးသည်)။

ထိုမှတစ်ဆင့် ရရှိသည့်ရမှတ်များအား တစ်ခုချင်း၏အရေးကြီးမှုအပေါ် မူတည်၍ အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ချိန်ကိုက်ပေးသည် -

- (က) သည် ၁ ၏ အလေးပေးမှုဖြစ်သည်
- (ခ) သည် ၃ ၏ အလေးပေးမှုဖြစ်သည်
- (ဂ) သည် ၂ ၏ အလေးပေးမှုဖြစ်သည်
- (ဃ) သည် ၂ ၏ အလေးပေးမှုဖြစ်သည်

သီးခြားထုတ်ကုန်တစ်ခုအတွက် တိုင်းပြည်တစ်ခု၏ စုစုပေါင်း လုပ်နိုင်စွမ်းရည်အညွှန်းအား တစ်ခုချင်းစီ၏ ပျမ်းမျှအလေးပေးမှုဖြင့် အောက်ဖော်ပြပါ ပုံသေနည်းအတိုင်း တွက်ချက်သည် -

ထုတ်ကုန်တစ်ခုချင်းစီအတွက် အစိတ်အပိုင်းများအား အသေးစိတ်တင်ပြသည့် ဇယားကို အောက်တွင် ဖော်ပြပေးထားသည်။

နိုင်ငံအလိုက် သီးခြားထုတ်ကုန်တစ်ခုချင်းစီအတွက် စုစုပေါင်းစွမ်းဆောင်ရည်ညွှန်းကိန်းများအား ဤအခန်း ၏ နောက်ဆုံး အပိုင်းတွင် ဖော်ပြပေးထားသည်။

သစ်တောကဏ္ဍထုတ်ကုန် - 440122 Wood in chips, non-coniferous

တင်သွင်းသူများ	ကမ္ဘာ့တင်သွင်းမှုများတွင် ပါဝင်သည့်ဈေးကွက်ဝေစု (%)	တန်ဖိုးအားဖြင့် နှစ်စဉ်မြင့်တက်နှုန်း ၂၀၀၈-၂၀၁၂ (%) (ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ ၉%)	ထုတ်လုပ်သည့် နိုင်ငံများ စုစည်းမှု (ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ ၀.၁၄)	နိုင်ငံမှ ကျင့်သုံးသည့် ပျမ်းမျှ သွင်းကုန်အခွန် (ခန့်မှန်းခြေ) (%)	စုစုပေါင်း လုပ်နိုင်စွမ်းရည် ညွှန်းကိန်း
ဂျပန်	၅၃.၁	၀	၀.၂၁	၀	၀.၅၈
တရုတ်	၃၁.၁	၆၆	၀.၃၁	၀.၈	၀.၆၀
တူရကီ	၂.၉	၂၆	၀.၂၃	၀	၀.၅၀
တိုင်ပေတရုတ်	၂.၇	-၂	၀.၂၈	၀	၀.၄၀
ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၂.၁	-၃	၀.၉	၀.၉	၀.၃၀
ပေါ်တူဂီ	၁.၃	၂၇	၀.၉၁	၀	၀.၃၆
စပိန်	၁.၁	-၃	၀.၆၆	၀	၀.၃၁
ဒိန်းမတ်	၀.၇	၃၆	၀.၁၇	၀	၀.၅၈
ဇင်ဒါ	၀.၇	-၂၀	၀.၈	၀	၀.၂၆
ကနေဒါ	၀.၆	၉	၀.၉၈	၀	၀.၂၈
နော်ဝေ	၀.၅	-၁၅	၀.၅၆	၀	၀.၃၀
နယ်သာလန်	၀.၄	၁၇၉	၀.၄၇	၀	၀.၇၂

သစ်တောကဏ္ဍထုတ်ကုန် - 440130 Sawdust and wood waste and scrap

တင်သွင်းသူများ	ကမ္ဘာ့တင်သွင်းမှုများတွင် ပါဝင်သည့် ဈေးကွက်ဝေစု (%)	တန်ဖိုးအားဖြင့် နှစ်စဉ်မြင့်တက်နှုန်း ၂၀၀၈-၂၀၁၂ (%) (ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ ၁၈%)	ထုတ်လုပ်သည့် နိုင်ငံများ စုစည်းမှု (ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ ၀.၀၇)	နိုင်ငံမှ ကျင့်သုံးသည့် ပျမ်းမျှ သွင်းကုန်အခွန် (ခန့်မှန်းခြေ) (%)	စုစုပေါင်း လုပ်နိုင်စွမ်းရည် ညွှန်းကိန်း
ဒိန်းမတ်	၁၅.၄	၃၆	၀.၁၅	၀	၀.၇၇
အီတလီ	၁၃.၄	၃၆	၀.၁၃	၀	၀.၇၈
အင်္ဂလန်	၁၂.၂	၆၀	၀.၄၅	၀	၀.၇၈
ဘယ်လ်ဂျီယံ	၁၂.၂	၅	၀.၂၃	၀	၀.၄၉
နယ်သာလန်	၉.၈	၁၅	၀.၂၆	၀	၀.၅၂
ဂျာမနီ	၆.၇	၂၅	၀.၁	၀	၀.၇၁
ဆွီဒင်	၆.၂	၉	၀.၁၄	၀	၀.၅၄
Austria	၄.၄	၁၃	၀.၂၃	၀	၀.၄၈
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု	၂.၉	-၁၄	၀.၉၇	၀.၁	၀.၂၁
ပိုလန်	၂.၅	၄၁	၀.၃၇	၀	၀.၅၉
ပြင်သစ်	၁.၇	၁	၀.၃၃	၀	၀.၃၅
ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၁.၅	၅၉	၀.၃၃	၁.၉	၀.၇၁
ထိုင်း	၀.၂	၃၉	၀.၄၁	၀	၀.၅၆
အိန္ဒိယ	၀	-၁	၀.၂၅	၄.၇	၀.၃၄

သစ်တောကဏ္ဍထုတ်ကုန် - 440210 Bamboo charcoal, including shell or nut charcoal, whether or not agglomerated

တင်သွင်းသူများ	ကမ္ဘာ့တင်သွင်းမှုများတွင် ပါဝင်သည့် ဈေးကွက်ဝေစု (%)	တန်ဖိုးအားဖြင့် နှစ်စဉ်မြင့်တက်နှုန်း ၂၀၀၈-၂၀၁၂ (%) (ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ ၁%)	ထုတ်လုပ်သည့် နိုင်ငံများ စုစည်းမှု (ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ ၀.၂၉)	နိုင်ငံမှ ကျင့်သုံးသည့် ပျမ်းမျှ သွင်းကုန်အခွန် (ခန့်မှန်းခြေ) (%)	စုစုပေါင်း လုပ်နိုင်စွမ်းရည် ညွှန်းကိန်း
နယ်သာလန်	၁၈.၆	၃၁	၀.၉၆	၀	၀.၄၆
ဂျပန်	၁၅.၃	၁	၀.၉၆	၀	၀.၃၉
ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၁၂.၆	၃	၀.၇၇	၁.၉	၀.၃၉
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု	၈.၃	-၁၄	၀.၅၂	၀	၀.၃၆
ဆော်ဒီအာရေဗီးယား	၇.၃	၁၆	၀.၉၂	၀	၀.၃၆
အင်္ဂလန်	၄.၆	-၃၅	၀.၁၅	၀	၀.၄၈
ဂျော်ဒန်	၃.၁	၆၇	၀.၆	၉.၃	၀.၃၈
အီရန် (Islamic Rep of)	၂.၉	၁၀၄	၀.၉၄	၄	၀.၄၇
ဗီယက်နမ်	၂.၂	၂၄၁	၀.၈၃	၅.၇	၀.၆၂

သစ်တောကဏ္ဍထုတ်ကုန် - 4407 Wood sawn/chipped lengthwise, sliced/peeled

တင်သွင်းသူများ	ကမ္ဘာ့တင်သွင်းမှုများတွင် ပါဝင်သည့် ဈေးကွက်ဝေစု (%)	တန်ဖိုးအားဖြင့် နှစ်စဉ်မြင့်တက်နှုန်း ၂၀၀၈-၂၀၁၂ (%) (ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ ၄%)	ထုတ်လုပ်သည့် နိုင်ငံများ စုစည်းမှု (ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ ၀.၀၈)	နိုင်ငံမှ ကျင့်သုံးသည့် ပျမ်းမျှ သွင်းကုန်အခွန် (ခန့်မှန်းခြေ) (%)	စုစုပေါင်း လုပ်နိုင်စွမ်းရည် ညွှန်းကိန်း
တရုတ်	၁၆.၉	၃၄	၀.၁၅	၁.၅	၀.၈၈
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု	၁၂.၈	၀	၀.၇	၀	၀.၃၇
ဂျပန်	၇.၇	၅	၀.၁၅	၀.၆	၀.၅၀
အင်္ဂလန်	၅	-၃	၀.၁၉	၀	၀.၃၆
အီတလီ	၄.၂	-၈	၀.၂၁	၀	၀.၂၉
ဂျာမနီ	၃.၉	၂	၀.၀၈	၀	၀.၅၅
အီဂျစ်	၃.၇	၈	၀.၂	၀	၀.၄၇
ပြင်သစ်	၃.၁	-၇	၀.၁	၀	၀.၄၀
နယ်သာလန်	၃	-၂	၀.၁၁	၀	၀.၄၃
ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၁.၄	၁၇	၀.၁၁	၃.၉	၀.၆၃
ထိုင်း	၁.၂	၃	၀.၃၃	၀	၀.၃၅
ဒိန်းမတ်	၁.၂	-၈	၀.၃၂	၀	၀.၂၃
တိုင်ပေတရုတ်	၀.၉	၈	၀.၁၅	၀	၀.၄၈
ဗီယက်နမ်	၀.၉	၉	၀.၂၆	၀	၀.၄၃
တူရကီ	၀.၇	၁၅	၀.၁၅	၀	၀.၅၅
မလေးရှား	၀.၅	၁	၀.၀၈	၀	၀.၅၁
စင်ကာပူ	၀.၄	-၃	၀.၅	၀	၀.၂၆
အင်ဒိုနီးရှား	၀.၃	-၂	၀.၁၈	၀	၀.၃၄

သစ်တောကဏ္ဍထုတ်ကုန် - 440721 Mahogany (swietenia spp.), sawn or chipped lengthwise, sliced or peeled

တင်သွင်းသူများ	ကမ္ဘာ့တင်သွင်း မှုများတွင် ပါဝင်သည့် ဈေးကွက်ဝေစု (%)	တန်ဖိုးအားဖြင့် နှစ်စဉ်မြင့်တက်နှုန်း ၂၀၀၈-၂၀၁၂ (%)(ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ%)	ထုတ်လုပ်သည့် နိုင်ငံများ စုစည်းမှု (ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ ၀.၁)	နိုင်ငံမှ ကျင့်သုံးသည့် ပျမ်းမျှ သွင်းကုန်အခွန် (ခန့်မှန်းခြေ) (%)	စုစုပေါင်း လုပ်နိုင်စွမ်းရည် ညွှန်းကိန်း
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု	၃၄.၂	-၁၄	၀.၂၅	၀	၀.၅၇
ပြင်သစ်	၁၃.၉	၃၅	၀.၂၂	၀.၁	၀.၆၂
Dominican Republic	၁၀	-၃	၀.၇၅	၂.၈	၀.၃၅
နယ်သာလန်	၉.၁	၁၉	၀.၄၈	၀.၁	၀.၄၄
ဆော်ဒီအာရေဗီးယား	၃.၅	၅၇	၀.၄၉	၄.၆	၀.၄၉
မလေးရှား	၃.၄	၃၃	၀.၉၈	၀	၀.၃၉
United Arab Emirates	၂.၆	၆၈	၀.၅၅	၄.၆	၀.၅၀
Cape Verde	၁.၉	၅၉	၀.၄၂	၅	၀.၅၁
ဇင်လန်	၁.၉	၁၈၅	၀.၆၂	၀.၁	၀.၇၂
အင်္ဂလန်	၁.၆	-၂၁	၀.၄၇	၀.၁	၀.၃၃

သစ်တောကဏ္ဍထုတ်ကုန် - 440839 Veneer, tropical woods n.e.s.

တင်သွင်းသူများ	ကမ္ဘာ့တင်သွင်း မှုများတွင် ပါဝင်သည့် ဈေးကွက်ဝေစု (%)	တန်ဖိုးအားဖြင့် နှစ်စဉ်မြင့်တက်နှုန်း ၂၀၀၈-၂၀၁၂ (%)(ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ%)	ထုတ်လုပ်သည့် နိုင်ငံများ စုစည်းမှု (ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ ၀.၁)	နိုင်ငံမှ ကျင့်သုံးသည့် ပျမ်းမျှ သွင်းကုန်အခွန် (ခန့်မှန်းခြေ) (%)	စုစုပေါင်း လုပ်နိုင်စွမ်းရည် ညွှန်းကိန်း
ပြင်သစ်	၁၄.၃	-၆	၀.၆၆	၀.၃	၀.၃၃
အီတလီ	၁၁.၂	-၁၆	၀.၂၇	၀.၃	၀.၂၂
ရုရှား ဖက်ဒရေးရှင်း	၈.၈	၁၈	၀.၄၆	၁၁.၆	၀.၅၁
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု	၇.၆	-၄	၀.၁	၀.၂	၀.၅၁
စပိန်	၆	-၇	၀.၂	၀.၃	၀.၃၃
ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၅.၁	-၁၄	၀.၆၉	၃.၇	၀.၁၄
မော်ရိုကို	၄.၉	၂၇	၀.၇	၂၃.၂	၀.၄၅
ဂျာမနီ	၄.၄	၉	၀.၂၈	၀.၃	၀.၂၅
အိန္ဒိယ	၂.၆	၂၁	၀.၁၈	၉.၄	၀.၆၄
ဘယ်လ်ဂျီယံ	၂.၆	၄	၀.၁၃	၀.၃	၀.၅၂
ဂျပန်	၂.၁	-၁	၀.၅	၃.၁	၀.၃၀
အင်္ဂလန်	၂.၁	-၂	၀.၂၈	၀.၃	၀.၃၃

သစ်တောကဏ္ဍထုတ်ကုန် - 440929 Wood, including strips and friezes for parquet flooring, not assembled

တင်သွင်းသူများ	ကမ္ဘာ့တင်သွင်း မှုများတွင် ပါဝင်သည့် ဈေးကွက်ဝေစု (%)	တန်ဖိုးအားဖြင့် နှစ်စဉ်မြင့်တက်နှုန်း ၂၀၀၈-၂၀၁၂ (%)(ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ%)	ထုတ်လုပ်သည့် နိုင်ငံများ စုစည်းမှု (ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ ၀.၁)	နိုင်ငံမှ ကျင့်သုံးသည့် ပျမ်းမျှ သွင်းကုန်အခွန် (ခန့်မှန်းခြေ) (%)	စုစုပေါင်း လုပ်နိုင်စွမ်းရည် ညွှန်းကိန်း
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု	၁၁	-၃	၀.၁၉	၀.၇	၀.၄၄
ကနေဒါ	၈.၃	-၃	၀.၃၅	၀.၅	၀.၃၃

ဂျပန်	၈.၂	၈	၀.၂၇	၁.၂	၀.၇၄
ပြင်သစ်	၇.၂	၀	၀.၁၄	၀	၀.၅၆
ဩစတေးလျ	၇	၁၁	၀.၅၅	၂.၉	၀.၇၆
ဂျာမနီ	၆.၅	၆	၀.၁၃	၀	၀.၇၈
အင်္ဂလန်	၆.၁	-၃	၀.၃၄	၀	၀.၃၁
နယ်သာလန်	၃.၉	-၁၀	၀.၁၅	၀	၀.၁၇
အီတလီ	၃.၉	-၁၅	၀.၂	၀	-၀.၀၅

သစ်တောကဏ္ဍထုတ်ကုန် - 4411 Fibreboard of wood or other ligneous materials

တင်သွင်းသူများ	ကမ္ဘာ့တင်သွင်း မှုများတွင် ပါဝင်သည့် ဈေးကွက်ဝေစု (%)	တန်ဖိုးအားဖြင့် နှစ်စဉ်မြင့်တက်နှုန်း ၂၀၀၈-၂၀၁၂ (%)(ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ%)	ထုတ်လုပ်သည့် နိုင်ငံများ စုစည်းမှု (ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ ၀.၀၈)	နိုင်ငံမှ ကျင့်သုံးသည့် ပျမ်းမျှ သွင်းကုန်အခွန် (ခန့်မှန်းခြေ) (%)	စုစုပေါင်း လုပ်နိုင်စွမ်းရည် ညွှန်းကိန်း
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု	၉.၂	-၂	၀.၂၈	၀.၈	၀.၄၆
ပြင်သစ်	၅.၄	၂	၀.၂၃	၁.၄	၀.၄၆
ကနေဒါ	၄.၉	၃	၀.၂၃	၀.၁	၀.၄၆
ဂျာမနီ	၄.၆	၄	၀.၁၆	၁.၄	၀.၅၁
ရုရှား ဖက်ဒရေးရှင်း	၄.၅	၁၀	၀.၁၇	၁၉.၆	၀.၄၁
အီရန် (Islamic Republic of)	၄.၅	၂၆	၀.၂၄	၂၆.၆	၀.၃၄
အင်္ဂလန်	၃.၉	-၃	၀.၁၈	၁.၄	၀.၄၄
တူရကီ	၃.၅	၁၀	၀.၂၅	၂.၂	၀.၄၇
ဂျပန်	၃.၄	၁၄	၀.၃၄	၁.၆	၀.၄၇
ဗီယက်နမ်	၁.၇	၁၅	၀.၂၆	၅.၆	၀.၄၁
တရုတ်	၁	-၉	၀.၁၁	၈.၆	၀.၃၉
အိန္ဒိယ	၁	၅၉	၀.၁၂	၉.၄	၀.၈၁
အင်ဒိုနီးရှား	၀.၈	၁၅	၀.၂၅	၄.၇	၀.၄၇
ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၀.၆	-၁၉	၀.၅၂	၇.၉	၀.၁၃
မလေးရှား	၀.၄	၃၈	၀.၂၃	၁၉.၁	၀.၄၉

သစ်တောကဏ္ဍထုတ်ကုန် - 441294 Veneered panels and similar laminated wood with blockboard, laminboard

တင်သွင်းသူများ	ကမ္ဘာ့တင်သွင်း မှုများတွင် ပါဝင်သည့် ဈေးကွက်ဝေစု (%)	တန်ဖိုးအားဖြင့် နှစ်စဉ်မြင့်တက်နှုန်း ၂၀၀၈-၂၀၁၂ (%)(ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ%)	ထုတ်လုပ်သည့် နိုင်ငံများ စုစည်းမှု (ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ ၀.၁၂)	နိုင်ငံမှ ကျင့်သုံးသည့် ပျမ်းမျှ သွင်းကုန်အခွန် (ခန့်မှန်းခြေ) (%)	စုစုပေါင်း လုပ်နိုင်စွမ်းရည် ညွှန်းကိန်း
ဂျပန်	၁၁.၇	၄	၀.၃၄	၄.၃	၀.၅၄
Austria	၁၀.၄	၃၁	၀.၂၅	၁.၇	၀.၇၈
ဆွစ်ဇာလန်	၉.၃	၂၁	၀.၂၉	၀.၃	၀.၆၇
ဂျာမနီ	၆.၉	၁၀	၀.၁၉	၁.၇	၀.၆၅
ဂျော်ဒန်	၆.၂	၆	၀.၇၆	၀	၀.၄၂
အီတလီ	၅.၃	-၅	၀.၂၇	၁.၇	၀.၄၅
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု	၅.၂	-၁၇	၀.၂၉	၁.၆	၀.၃၄
ဆော်ဒီအာရေဗီးယား	၄.၁	၅	၀.၇၉	၄.၆	၀.၃၉
ပြင်သစ်	၄	၇	၀.၃၂	၁.၇	၀.၄၉
ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၃	-၁၀	၀.၄၉	၈	၀.၂၄
အိန္ဒိယ	၀.၁	၅၁	၀.၃၈	၉.၄	၀.၆၉

သစ်တောကဏ္ဍထုတ်ကုန် - 4417 Tools, tool & boodies & handles, shoe lasts of wood

တင်သွင်းသူများ	ကမ္ဘာတင်သွင်း မှုများတွင် ပါဝင်သည့် ဈေးကွက်ဝေစု (%)	တန်ဖိုးအားဖြင့် နှစ်စဉ်ပြိုင်တက်နှုန်း ၂၀၀၈-၂၀၁၂ (%)(ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ%)	ထုတ်လုပ်သည့် နိုင်ငံများ စုစည်းမှု (ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ ၀.၀၉)	နိုင်ငံမှ ကျင့်သုံးသည့် ပျမ်းမျှ သွင်းကုန်အခွန် (ခန့်မှန်းခြေ) (%)	စုစုပေါင်း လုပ်နိုင်စွမ်းရည် ညွှန်းကိန်း
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု	၁၉.၈	၁	၀.၁၂	၀.၇	၀.၅၇
ဂျာမနီ	၁၂	၈	၀.၀၈	၀	၀.၇၈
မက္ကဆီကို	၆.၆	၆	၀.၈၁	၁၅	၀.၃၄
ပြင်သစ်	၆.၁	၁	၀.၁	၀	၀.၅၁
ဂျပန်	၅.၂	၁၀	၀.၄၉	၁.၅	၀.၅၇
ဘယ်လ်ဂျီယံ	၄	-၃	၀.၂၅	၀	၀.၂၈
Austria	၃.၂	၃	၀.၄၉	၀	၀.၃၉
အင်္ဂလန်	၂.၉	၃	၀.၁၃	၀	၀.၅၀
ကနေဒါ	၂.၈	၇	၀.၂၅	၀.၈	၀.၅၂
ဆွီဒင်	၂.၁	၂	၀.၁၆	၀	၀.၄၄
နယ်သာလန်	၁.၉	၂	၀.၂၂	၀	၀.၄၀
ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၀.၉	၉	၀.၅၉	၇.၈	၀.၄၅
စင်္ကာပူ	၀.၈	၁၅	၀.၁၅	၀	၀.၇၆

သစ်တောကဏ္ဍထုတ်ကုန် - 441872 Flooring panels, multilayer, assembled, of wood (excluding for mosaic flooring)

တင်သွင်းသူများ	ကမ္ဘာတင်သွင်း မှုများတွင် ပါဝင်သည့် ဈေးကွက်ဝေစု (%)	တန်ဖိုးအားဖြင့် နှစ်စဉ်ပြိုင်တက်နှုန်း ၂၀၀၈-၂၀၁၂ (%)(ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ%)	ထုတ်လုပ်သည့် နိုင်ငံများ စုစည်းမှု (ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ ၀.၁၁)	နိုင်ငံမှ ကျင့်သုံးသည့် ပျမ်းမျှ သွင်းကုန်အခွန် (ခန့်မှန်းခြေ) (%)	စုစုပေါင်း လုပ်နိုင်စွမ်းရည် ညွှန်းကိန်း
ဂျာမနီ	၁၅.၄	၈	၀.၁၉	၀	၀.၆၀
ဆွစ်ဇာလန်	၈.၉	၅	၀.၂၄	၀.၃	၀.၄၉
နော်ဝေ	၇	၁၂	၀.၁၄	၀	၀.၆၂
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု	၆.၈	-၂	၀.၅၂	၁.၇	၀.၃၅
ဘယ်လ်ဂျီယံ	၅.၇	၅	၀.၄၈	၀	၀.၄၀
ဆွီဒင်	၅.၅	၆	၀.၃၃	၀	၀.၄၃
ရုရှား ဖက်ဒရေးရှင်း	၅.၄	၁၆	၀.၂၁	၂၆.၄	၀.၃၁
အင်္ဂလန်	၅.၁	၇	၀.၂၆	၀	၀.၄၆
အီတလီ	၄.၇	၁	၀.၂၇	၀	၀.၄၂
Austria	၄.၇	၇	၀.၂၃	၀	၀.၄၈
ပြင်သစ်	၃.၈	၁၁	၀.၁၃	၀	၀.၆၁
ဂျပန်	၀.၈	၂၆	၀.၄၉	၁.၂	၀.၅၀
ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၀.၇	၂၆	၀.၃	၇.၈	၀.၄၈
မလေးရှား	၀.၃	၅	၀.၇၁	၀	၀.၃၃
စင်္ကာပူ	၀.၁	၅၅	၀.၁၉	၀	၀.၈၀

သစ်တောကဏ္ဍထုတ်ကုန် - 441879 Flooring panels, assembled, of wood (excluding multilayer panels and floor)

တင်သွင်းသူများ	ကမ္ဘာ့တင်သွင်း မှုများတွင် ပါဝင်သည့် ဈေးကွက်ဝေစု (%)	တန်ဖိုးအားဖြင့် နှစ်စဉ်မြင့်တက်နှုန်း ၂၀၀၈-၂၀၁၂ (%)(ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ%)	ထုတ်လုပ်သည့် နိုင်ငံများ စုစည်းမှု (ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ ၀.၁၇)	နိုင်ငံမှ ကျင့်သုံးသည့် ပျမ်းမျှ သွင်းကုန်အခွန် (ခန့်မှန်းခြေ) (%)	စုစုပေါင်း လုပ်နိုင်စွမ်းရည် ညွှန်းကိန်း
အင်္ဂလန်	၁၂.၆	၁၂	၀.၃၁	၀	၀.၅၉
ဆွီဒင်	၁၂.၆	၄၈	၀.၅၁	၀	၀.၈၂
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု	၆.၉	-၁၅	၀.၃၇	၁.၄	၀.၃၀
ဆွစ်ဇာလန်	၄.၅	၃	၀.၁၅	၀.၃	၀.၅၇
ဩစတေးလျ	၄.၃	၃၅	၀.၄	၂.၉	၀.၆၆
ဂျာမနီ	၄.၂	၅	၀.၁၅	၀	၀.၅၈
မက္ကဆီကို	၄.၁	၃၉	၀.၄၅	၂၀	၀.၅၅
အီတလီ	၄	-၁၄	၀.၁၆	၀	၀.၄၁
ပြင်သစ်	၄	-၁၀	၀.၄၃	၀	၀.၃၀
ဒိန်းမတ်	၃.၈	-၁	၀.၁၉	၀	၀.၄၈
ချီလီ	၃.၁	၁၆	၀.၃၈	၄.၇	၀.၅၀
နေဝေ	၂.၆	-၁၁	၀.၂၆	၀	၀.၃၃
ဂျပန်	၂.၆	၂၁	၀.၂၇	၁.၂	၀.၅၈
စင်္ကာပူ	၁.၄	၁၈	၀.၂၄	၀	၀.၅၆
မလေးရှား	၀.၄	၈	၀.၃၄	၀	၀.၄၃
ထိုင်း	၀.၃	၁၄	၀.၄၉	၀	၀.၄၄

သစ်တောကဏ္ဍထုတ်ကုန် - 47 Pulp of wood, fibrous cellulosic material, waste etc.

တင်သွင်းသူများ	ကမ္ဘာ့တင်သွင်း မှုများတွင် ပါဝင်သည့် ဈေးကွက်ဝေစု (%)	တန်ဖိုးအားဖြင့် နှစ်စဉ်မြင့်တက်နှုန်း ၂၀၀၈-၂၀၁၂ (%)(ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ%)	ထုတ်လုပ်သည့် နိုင်ငံများ စုစည်းမှု (ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ ၀.၀၉)	နိုင်ငံမှ ကျင့်သုံးသည့် ပျမ်းမျှ သွင်းကုန်အခွန် (ခန့်မှန်းခြေ) (%)	စုစုပေါင်း လုပ်နိုင်စွမ်းရည် ညွှန်းကိန်း
တရုတ်	၃၄.၉	၁၃	၀.၁၂	၀.၈	၀.၉၁
ဂျာမနီ	၈.၉	၄	၀.၀၉	၀	၀.၆၄
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု	၇.၁	၁	၀.၅၃	၀	၀.၃၄
အီတလီ	၄.၅	၀	၀.၁၁	၀	၀.၄၇
ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၃.၈	၂	၀.၁၃	၀	၀.၄၉
နယ်သာလန်	၃.၅	၁၂	၀.၁၁	၀	၀.၇၉
အင်ဒိုနီးရှား	၃.၁	၈	၀.၀၉	၁.၈	၀.၇၃
ပြင်သစ်	၃	၂	၀.၁	၀	၀.၅၄
ဂျပန်	၂.၉	၃	၀.၁၉	၀	၀.၄၆
အိန္ဒိယ	၂.၆	၁၄	၀.၁၂	၆.၁	၀.၇၆
မက္ကဆီကို	၁.၉	၁	၀.၆၆	၀	၀.၃၂
စပိန်	၁.၈	၄	၀.၁၄	၀	၀.၅၂
အင်္ဂလန်	၁.၇	-၃	၀.၁၃	၀	၀.၃၅

သစ်တောကဏ္ဍထုတ်ကုန် - 48 Paper and paperboard, articles of pulp, paper and board

တင်သွင်းသူများ	ကမ္ဘာ့တင်သွင်း မှုများတွင် ပါဝင်သည့် ဈေးကွက်ဝေစု (%)	တန်ဖိုးအားဖြင့် နှစ်စဉ်ပြိုင်တက်နှုန်း ၂၀၀၈-၂၀၁၂ (%)(ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ%)	ထုတ်လုပ်သည့် နိုင်ငံများ စုစည်းမှု (ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ ၀.၀၅)	နိုင်ငံမှ ကျင့်သုံးသည့် ပျမ်းမျှ သွင်းကုန်အခွန် (ခန့်မှန်းခြေ) (%)	စုစုပေါင်း လုပ်နိုင်စွမ်းရည် ညွှန်းကိန်း
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု	၉.၄	-၂	၀.၂၄	၀.၂	၀.၃၉
ဂျာမနီ	၈	-၁	၀.၀၈	၀	၀.၅၅
ပြင်သစ်	၅.၅	-၂	၀.၁၁	၀	၀.၄၃
အင်္ဂလန်	၅.၂	-၁	၀.၀၉	၀	၀.၄၉
အီတလီ	၃.၃	၀	၀.၁	၀	၀.၄၇
ကနေဒါ	၃.၃	၂	၀.၇၁	၀	၀.၃၇
ဘယ်လ်ဂျီယံ	၃.၂	-၁	၀.၁၅	၀	၀.၃၈
နယ်သာလန်	၃.၁	၀	၀.၁၅	၀	၀.၄၁
တရုတ်	၂.၇	၅	၀.၁	၁၀.၆	၀.၄၇
ဂျပန်	၂.၄	၁၃	၀.၂	၀	၀.၇၂
အိန္ဒိယ	၁.၃	၁၀	၀.၀၇	၉.၄	၀.၇၂
မလေးရှား	၁.၁	၆	၀.၀၉	၀	၀.၆၂
စင်္ကာပူ	၁.၁	၁၂	၀.၁၅	၀	၀.၇၀
ထိုင်း	၀.၉	၁၀	၀.၀၉	၀	၀.၇၂
ဗီယက်နမ်	၀.၉	၁၃	၀.၁၁	၀	၀.၇၇
ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၀.၉	၆	၀.၁၃	၀	၀.၅၆
အင်ဒိုနီးရှား	၀.၈	၁၄	၀.၀၈	၀	၀.၈၅

သစ်တောကဏ္ဍထုတ်ကုန် - 940330 Office furniture, wooden, n.e.s.

တင်သွင်းသူများ	ကမ္ဘာ့တင်သွင်း မှုများတွင် ပါဝင်သည့် ဈေးကွက်ဝေစု (%)	တန်ဖိုးအားဖြင့် နှစ်စဉ်ပြိုင်တက်နှုန်း ၂၀၀၈-၂၀၁၂ (%)(ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ%)	ထုတ်လုပ်သည့် နိုင်ငံများ စုစည်းမှု (ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ ၀.၁)	နိုင်ငံမှ ကျင့်သုံးသည့် ပျမ်းမျှ သွင်းကုန်အခွန် (ခန့်မှန်းခြေ) (%)	စုစုပေါင်း လုပ်နိုင်စွမ်းရည် ညွှန်းကိန်း
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု	၂၇	၀	၀.၂၉	၀.၃	၀.၄၅
ပြင်သစ်	၄.၈	-၅	၀.၁၂	၀	၀.၂၇
ဂျာမနီ	၄.၄	၂	၀.၁	၀	၀.၅၇
ကနေဒါ	၄.၂	၅	၀.၂၇	၀	၀.၅၄
နော်ဝေ	၃.၃	-၃	၀.၄၃	၀	၀.၂၁
အင်္ဂလန်	၃.၂	-၉	၀.၀၉	၀	၀.၁၈
ရုရှား ဖက်ဒရေးရှင်း	၃	၃	၀.၁၃	၄၁.၉	၀.၃၀
ဆော်ဒီအာရေဗီးယား	၃	၁၀	၀.၂၇	၄.၆	၀.၇၂
ဘယ်လ်ဂျီယံ	၂	-၈	၀.၁၄	၀	၀.၁၂
ဆွီဒင်	၁.၅	၉	၀.၁၃	၀	၀.၇၇
နယ်သာလန်	၁.၅	-၂	၀.၁၈	၀	၀.၃၁
Austria	၁.၅	၀	၀.၃၂	၀	၀.၃၃
ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၁.၄	၂	၀.၇၁	၀	၀.၃၆
အီတလီ	၁.၁	၉	၀.၁၅	၀	၀.၇၄

သစ်တောကဏ္ဍထုတ်ကုန် - 940340 Kitchen furniture, wooden, n.e.s.

တင်သွင်းသူများ	ကမ္ဘာ့တင်သွင်း မှုများတွင် ပါဝင်သည့် ဈေးကွက်ဝေစု (%)	တန်ဖိုးအားဖြင့် နှစ်စဉ်မြင့်တက်နှုန်း ၂၀၀၈-၂၀၁၂ (%)(ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ%)	ထုတ်လုပ်သည့် နိုင်ငံများ စုစည်းမှု နိုင်ငံများ (ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ ၀.၁၇)	နိုင်ငံမှ ကျင့်သုံးသည့် ပျမ်းမျှ သွင်းကုန်အခွန် (ခန့်မှန်းခြေ) (%)	စုစုပေါင်း လုပ်နိုင်စွမ်းရည် ညွှန်းကိန်း
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု	၁၈.၆	-၂	၀.၄၁	၀.၃	၀.၄၆
ပြင်သစ်	၁၂.၆	၁	၀.၃၅	၀.၂	၀.၄၉
ဆွစ်ဇာလန်	၈.၁	၆	၀.၄၉	၀.၄	၀.၅၁
Austria	၄.၈	၅	၀.၈၇	၀.၂	၀.၄၂
နယ်သာလန်	၄.၇	-၈	၀.၈၄	၀.၂	၀.၂၀
နော်ဝေ	၄.၆	၁၄	၀.၃၂	၀	၀.၆၈
ဘယ်လ်ဂျီယံ	၄.၁	-၇	၀.၆၉	၀.၂	၀.၂၃
အင်္ဂလန်	၃.၂	-၂၀	၀.၂၈	၀.၂	၀.၁၁
ကနေဒါ	၃.၁	-၁	၀.၄၃	၄.၉	၀.၃၇
ဂျပန်	၂.၈	၈	၀.၂၁	၀	၀.၆၄
ဂျာမနီ	၂.၈	၅	၀.၂	၀.၂	၀.၆၀
တရုတ်	၂.၃	၂၂	၀.၅၈	၁၀.၂	၀.၆၀

သစ်တောကဏ္ဍထုတ်ကုန် - 940350 Bedroom furniture, wooden, n.e.s.

တင်သွင်းသူများ	ကမ္ဘာ့တင်သွင်း မှုများတွင် ပါဝင်သည့် ဈေးကွက်ဝေစု (%)	တန်ဖိုးအားဖြင့် နှစ်စဉ်မြင့်တက်နှုန်း ၂၀၀၈-၂၀၁၂ (%)(ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ%)	ထုတ်လုပ်သည့် နိုင်ငံများ စုစည်းမှု နိုင်ငံများ (ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ ၀.၁၂)	နိုင်ငံမှ ကျင့်သုံးသည့် ပျမ်းမျှ သွင်းကုန်အခွန် (ခန့်မှန်းခြေ) (%)	စုစုပေါင်း လုပ်နိုင်စွမ်းရည် ညွှန်းကိန်း
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု	၃၄	၂	၀.၂၂	၀.၃	၀.၅၄
အင်္ဂလန်	၆.၇	-၄	၀.၁၉	၀	၀.၃၀
ဂျာမနီ	၅.၃	၆	၀.၁၁	၀	၀.၆၆
ကနေဒါ	၄	၆	၀.၁၅	၄.၉	၀.၅၉
ပြင်သစ်	၃.၄	-၅	၀.၁	၀	၀.၃၈
ဆွစ်ဇာလန်	၃.၁	၅	၀.၂၇	၀	၀.၄၉
ဩစတေးလျ	၂.၉	၉	၀.၃၉	၃.၃	၀.၅၇
Austria	၂.၃	၂	၀.၄၆	၀	၀.၃၇
ဂျပန်	၂.၂	၆	၀.၃၆	၀	၀.၄၉
နယ်သာလန်	၂.၁	-၂	၀.၁၇	၀	၀.၃၅
ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၁	၄	၀.၆	၀	၀.၄၀
တရုတ်	၀.၉	၁၄	၀.၁၄	၁၀.၂	၀.၆၈

သစ်တောကဏ္ဍထုတ်ကုန် - 940360 Furniture, wooden, n.e.s.

တင်သွင်းသူများ	ကမ္ဘာ့တင်သွင်း မှုများတွင် ပါဝင်သည့် ဈေးကွက်ဝေစု (%)	တန်ဖိုးအားဖြင့် နှစ်စဉ်မြင့်တက်နှုန်း ၂၀၀၈-၂၀၁၂ (%)(ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ%)	ထုတ်လုပ်သည့် နိုင်ငံများ စုစည်းမှု နိုင်ငံများ (ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ ၀.၁၄)	နိုင်ငံမှ ကျင့်သုံးသည့် ပျမ်းမျှ သွင်းကုန်အခွန် (ခန့်မှန်းခြေ) (%)	စုစုပေါင်း လုပ်နိုင်စွမ်းရည် ညွှန်းကိန်း
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု	၂၁	-၁	၀.၃၂	၀.၃	၀.၄၃
ဂျာမနီ	၈.၉	၆	၀.၁၃	၀	၀.၅၀
ပြင်သစ်	၆.၂	-၅	၀.၁	၀	၀.၄၅
ဂျပန်	၆.၁	၆	၀.၂၇	၀	၀.၄၀
အင်္ဂလန်	၅.၆	-၆	၀.၁၈	၀	၀.၃၆
တရုတ်	၁	၂၀	၀.၀၈	၁၀.၂	၀.၅၁

အိန္ဒိယ	၀.၆	၂၂	၀.၄၂	၉.၃	၀.၃၈
ထိုင်း	၀.၂	၂၃	၀.၁၈	၀	၀.၅၁
ဗီယက်နမ်	၀.၂	၅၈	၀.၄၆	၂၃.၁	၀.၄၂
ဖိလစ်ပိုင်	၀.၁	၂၀	၀.၃၄	၀	၀.၄၄
အင်ဒိုနီးရှား	၀.၁	၂၇	၀.၅၅	၀	၀.၄၆
ဘရာဇီး	၀.၁	၄၂	၀.၁၅	၁၇.၂	၀.၅၃
ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	၀	၄၉	၀.၂၇	၂၅	၀.၃၉

သစ်တောကဏ္ဍထုတ်ကုန် - 940380 Furniture of bamboo or rattan

တင်သွင်းသူများ	ကမ္ဘာ့တင်သွင်း မှုများတွင် ပါဝင်သည့် ဈေးကွက်ဝေစု (%)	တန်ဖိုးအားဖြင့် နှစ်စဉ်မြင့်တက်နှုန်း ၂၀၀၈-၂၀၁၂ (%)(ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ၁၄%)	ထုတ်လုပ်သည့် နိုင်ငံများ စုစည်းမှု (ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ ၀.၂၆)	နိုင်ငံမှ ကျင့်သုံးသည့် ပျမ်းမျှ သွင်းကုန်အခွန် (ခန့်မှန်းခြေ) (%)	စုစုပေါင်း လုပ်နိုင်စွမ်းရည် ညွှန်းကိန်း
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု	၂၄.၅	-၈	၀.၃၇	၀.၅	၀.၄၄
ဂျာမနီ	၈.၂	-၁၁	၀.၂၅	၀.၄	၀.၃၉
ပြင်သစ်	၇	-၂၈	၀.၂၃	၀.၄	၀.၂၁
အင်္ဂလန်	၆.၉	-၁၆	၀.၃၂	၀.၄	၀.၂၈
ဂျပန်	၃.၆	-၈	၀.၅၂	၀	၀.၂၉
စပိန်	၂.၆	-၂၇	၀.၂၃	၀.၄	၀.၂၀
ကနေဒါ	၂.၄	-၁၇	၀.၄၁	၁.၆	၀.၂၀
ဘယ်လ်ဂျီယံ	၂.၂	-၂၅	၀.၂၄	၀.၄	၀.၂၁
နယ်သာလန်	၂.၁	-၁၀	၀.၂၆	၀.၄	၀.၃၆
ဖိလစ်ပိုင်	၁.၁	၁၄	၀.၄၄	၀	၀.၅၅
ဩစတေးလျ	၁.၁	-၂	၀.၄၃	၃.၃	၀.၃၇
ဘရာဇီး	၀.၇	၃၂	၀.၄၇	၁၇.၂	၀.၆၃
ရိုလီ	၀.၅	၁၃	၀.၃၅	၄.၇	၀.၅၇
ကိုလံဘီရာ	၀.၅	၁၉	၀.၄၈	၁၃.၄	၀.၄၇
နယူးဇီလန်	၀.၂	၉	၀.၃၉	၃.၇	၀.၅၀

သစ်တောကဏ္ဍထုတ်ကုန် - 140120 Rattans used primarily for plaiting

တင်သွင်းသူများ	ကမ္ဘာ့တင်သွင်း မှုများတွင် ပါဝင်သည့် ဈေးကွက်ဝေစု (%)	တန်ဖိုးအားဖြင့် နှစ်စဉ်မြင့်တက်နှုန်း ၂၀၀၈-၂၀၁၂ (%)(ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ၁၀%)	ထုတ်လုပ်သည့် နိုင်ငံများ စုစည်းမှု (ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ ၀.၂၅)	နိုင်ငံမှ ကျင့်သုံးသည့် ပျမ်းမျှ သွင်းကုန်အခွန် (ခန့်မှန်းခြေ) (%)	စုစုပေါင်း လုပ်နိုင်စွမ်းရည် ညွှန်းကိန်း
တရုတ်	၃၆	-၂	၀.၅	၁၁.၉	၀.၂၉
စင်္ကာပူ	၁၉.၇	၄	၀.၅	၀	၀.၅၆
အီဂျစ်	၆.၇	၁၁	၀.၅၄	၁.၈	၀.၇၅
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု	၅.၆	-၂	၀.၆၄	၀.၄	၀.၂၉
ထိုင်း	၃.၂	-၄	၀.၂၂	၀	၀.၃၇
ဟန်ဂေရီ	၃		၁	၀	၀.၃၂
ဂျာမနီ	၂.၇	၂	၀.၂၈	၀	၀.၅၂
မက္ကဆီကို	၂.၂	-၃	၀.၅၅	၀	၀.၂၆
ပြင်သစ်	၂.၁	၃	၀.၅	၀	၀.၄၇
ဂျပန်	၁.၆	၁၀	၀.၂၇	၀	၀.၈၀

Myanmar Ministry of Commerce

Postal address: Office No.3, Zeya Htani Road
Nay Pyi Taw
Phone: +95 67 408495 / +95 67 408266
Fax: +95 67 408256
E-mail: nesmyanmar@gmail.com

International Trade Centre

Street address: 54-56, rue de Montbrillant
1202 Geneva, Switzerland
Postal address: Palais des Nations
1211 Geneva 10, Switzerland
Telephone: +41-22 730 0111
Fax: +41-22 733 4439
E-mail: itcreg@intracen.org
Internet: www.intracen.org

Federal Ministry
for Economic Cooperation
and Development

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH